



This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

### **Usage guidelines**

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

### **About Google Book Search**

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>





PG1614. S7/12

~~Slow. Per.~~ 1/12



303258352V





**STARI  
PISCI HRVATSKI.**

**NA SVIJET IZDAJE**

**JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI.**

**KNJIGA XII.**

**U ZAGREBU 1882.**

**U KNJIŽARNICI LAVOSLAVA HARTMANA NA PRODAJU.**

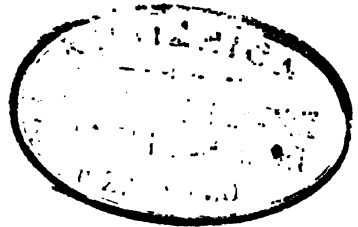
**DJELA**

**GJONA GJORA PALMOTIĆA.**

**NA SVIJET IZDALA**

**JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI.**

**DIO I.**



**U ZAGREBU 1882.**

**TISAK DIONIČKE TISKARE.**





**P**almotićeve djela zaokupio je tri knjige kao što je ova: prve dvije ispuniše drame, treću Kristijada i što još ima drugih Palmotićeve pjesama. K trećoj knjizi dodaće se u predgovoru, po običaju akademijškoga izdanja starih pisaca, kratak opis Palmotićeve života i rada.

Nekijem dramama Palmotićeve ima na prvom listu rukopisa zabilježena godina, koje biše u Dubrovniku prikazane. Prema tomu poredane su drame u ovom izdanju; za koje u rukopisima nema onake bilješke, te će doći posljednje na red.

1) Za *Pavlimira* služili su mi rukopisi: a) iz biblioteke akademijške u Zagrebu br. 17. U prva dva arka bilježio sam ga *rukopis*, jer dok se ovi štampahu drugoga još nijesam imao. b) Iz biblioteke frañevaca u Dubrovniku br. 86. Odlični malobraćanin f. Clemente Rajcevič prepisao je u svesci pod brojem ovim i 87 vrlo pomno i lijepo Palmotićeve drame: Pavlimir, Captislava, Enea, Elena, Enea (Didone), Danica, Akile, Alcina. Od trećega arka u ovom je izdanju onaj akademijški rukopis bilježen: *rukop. akad.*, a ovaj: *rukop. dubrov.*

2) Za *Akila* služili su mi rukopisi: a) iz biblioteke frañevaca u Dubrovniku br. 86, koji je ovdje bilježen: *rukop. a.* i br. 88, koji je ovdje bilježen: *rukop. b.*

3) Za *Natjecanje Ajača i Ulisa za oružje Akilovo* služili su mi: a) rukopis iz biblioteke frañevaca u Dubrovniku br. 68, koji sam bilježio: *rukop. dubrov.*, i iz biblioteke akademijške br. 111, koji sam bilježio: *rukop. akad.* Isporedio sam i štampano izdanje te drame u: „Biser. Zabavnik. Zagreb 1863. str. 13—28“. Izdavatelj služio se rukopisom akademijškim; bilježeno je ovdje to izdanje: *biser.*

4) Za *Elenu ugrabjenu* služili su mi: a) rukopis iz biblioteke frañevaca u Dubrovniku br. 86, i akademijški br. 111. Isporedio sam i štampano izdanje te drame: „Elena polužalostivo prikazane. U Dubrovniku 1839“, koje je preštampano iz rukopisa kao što je akademijški, a bilježio sam ga ovdje po izdavatelju: „*Kaznačić.*“

## VI

5. Za *Danicu* služili su mi rukopisi iz biblioteke akademijske: a) br. 336, b) br. 394, c) br. 645, d) br. 667; iz biblioteke dubrovačkih frañevaca: e) br. 29, f) br. 82, g) br. 87. U prvom sam arku Danice, ispisavši iz četiri akademijska rukopisa (koji su bileženi: a. b. c. d.) sve varijante, pokazao, čim se Palmotićeви rukopisi razlikuju jedan od drugoga. To sam ispisivanje brzo prekinuo, da mi ne bi drama, a bez ikake koristi, zapremila dvostruki prostor, i držeći se rukopisa iz biblioteke frañevaca br. 87 kao glavnoga, biležio sam daļe iz drugih tek takove razlike, kojima se smisao teksta znatnije mijena.

U ovoj kniži starih pisaca prvi puta dolaze upotrijebljena slova: Đ đ, Ć ć, Ľ ľ, Ń ń. Potreba da za glasove, koji se ovijem slovima označuju, imamo osobita pismena, različita od dj, dž, lj, nj (od kojih svako znači dva glasa) dokazana je i gledom na današnje stane jezika, a gledom na stane jezika, kako je on biležen u rukopisima i starim štampanim knjigama starih pisaca, tako je očita, da se već i do sada izdavateļi trudiše, kako će koji latin-skijem slovima zgodnije razlikovati *đj* i *đ*, *дж* i *џ*, *лј* i *љ*, *нј* i *њ*. Prema razboritu zahtjevu, neka za svaki *jedan* glas bude i *jedno* slovo, i prema naćinu kako smo u latinici zamijenili *jednim* slovom druge hrvatske glasove kao ti *ć, č, š, ž*, ne može biti sumnje, da od slova *đ, ģ, ľ, ń* (za: *ђ, џ, љ, њ*) do sada nijesu predlagana spretnija, a ova su od svijeh prijedloga do sada zadobila i najvišu sankciju tijem, što su uzeta u akademijski rječnik.

Još je u ovoj kniži i to novo, da se za *ě*, kada je u dugaćkom slogu, ne piše kao što do sada *ie*, nego *ije*. I Danićić u akademijском rječniku, ispisujući primjere iz starih pisaca, piše *ije*, a ne čini tako može biti s toga, da bi jednolikosti radi stariji jezik dotjerao prema današnjemu, nego trudeći se, da pokaže, kako bi stari pisac bio pisao, da se je služio danas obićajnom ortografijom. Kod nas je Hrvata danas vrlo obićajno mišļeñe, da u dugaćkim slogovima treba pisati *ie*, jer da tako (t. j. bez *j* kao jedan slog) govori veliki dio naroda, i jer se iz starih dalmatinskih rukopisa i kniļa jasno vidi, da su i stari Hrvati govorili samo jedan slog. Po momu pako mišļeñu vidi se iz rukopisa i štampanih kniļa sa svijem pouzdano, da su i stari Hrvati u dugim slogovima govorili *ije*. Oni su doista vrlo rijetko pisali *ije*, ali samo za to, što u opće *j* nijesu znali pisati kada treba. Uzmimo Rajćević rukopis Palmotićeва Pavlimira pa da vidimo, kako taj pisac bileži *j* u opće i kako u *ě*, kada je u dugaćkim slogovima. Ako Rajćević piše: „raz-

biati sve valove, ne boimo ni strašimo, svi na voļu tvu stoimo, u primorsku Dalmaciju, štoe bojnóm bjeňu trjebi, umiaše sve hitrosti, ja s vam zaedno priko mora, svetiega u ovoj strani, čim čekajuć nih stoimo, koi kad se bogu umoli, Dolerie Hoje i Lera, nemogaše niedna sila, nesmiaše pomisliti, koi me ovo žegu plami, tolie zgar odlučeno, u srcu mie mnoga žela, kud - tje drago ti nas vodi, kudu vje glavu stresa, itd.“ iz takova pisaňa niko zdrav ne će izvoditi, da Hrvati u ovakim primjerima u ono doba nijesu govorili j, gdje treba: razbijati itd. Ko bi do takova mišleňa došao, pustičega, kada vidi, da taj isti pisar dobro piše i: „čestitija družieh strana, poznatije da čestitu, velikaje tva dobrotá, damije moći moje tužbe, čelad vrla od Libije, sve prid zorom mrake krije, strašivije ja valove, poznatije da čestita, ljubitije meni sila itd.“

Za é u dugačkim slogovima Rajčević najradije piše je: „kjuh sloboda slatka vlada, zemlja kotna zljeh nakazni, moj puk stari s krepkom svjesti podnje ove teške zgode, od pastjera ruho nose, svjetle krvi veličina, svjetle krvi ka iz Rima, svrača pastjer krotka stada, bjele mire podignuti, i hrabrene cvjet mladosti, ki viliňe vlada vjeće, slavna drjeva bogu mila, ke razagna more prjeko, njeme mogla morská sila itd.“

Rjeđe Rajčević u ovakim primjerima piše ie: „po ovieh stranah u oblaku, znate kako prednieh dana, sve što oblaka crnieh leti, strašan poraz ovieh kraja, glasovitieh vilenika“ itd.

Mnogo ima primjera, da je u istom stihu jedan put je drugi put ie: „po ovjeh mjestieh za sve ovako, množ vodjaše brzieh drjeva, hitriem znaňem bistre svjesti, nebo prieti našjem jadom itd.“

Po što Rajčević piše „kudu vje, glavu stresa“, a za cijelo da je govorio: „kudu vije, glavu stresa“ to već po tomu možemo suditi, da je govorio i *cvijet*, i ako je napisao: „i hrabrene *cvjet* mladosti“. Po što piše „Dolerie“ „svetiega“, a sigurno je, da je govorio „Dolerije“ „svetijega“, to opet i po tomu već možemo suditi, da je govorio i „ovijeh“, ma da je pisao „ovieh“.

Ima dosta primjera te Rajčević piše upravo ije: „ali evo grdijeh slika, zlijem godinam zemlju tremo, od kojieh se tresu i boje, put slovinskijeh bješe strana, uresiti tvrdijem gradom, mirnijem pukom da nasele, nije dostojno svi kolici, tijem na vaše stare strane, dokle našijem privarami, i ovezjem našijem trudim, sred gorcijeh uspomena, strah nas nije od valova, tijem se kraju pun svjetlosti, gorkjem ijedom dođe smesti, a od ostalijeh moijeh drjeva, tač nemio ijed se sunu, od pepela neg od ijeda, od kojega nije čovjeka, svijeh

## VIII

slovinskjih uzvisiti, polak starih mojeh mira, da sred ovieh oštrijeh stjena, kijeh svud slove čas i scjena itd.“

Ne može dakle biti nikake sumnje, da su i stari Hrvati u dugaćkim slogovima govorili *ije*. Kod njih je takav *ije* u pjesmi doista gotovo svak puta brojio kao jedan slog, i tim je stara hrvatska poezija najbolji ustuk mišleću, da *ije* samo u narodnoj *pjesmi* broji kao dva sloga, a inače da narod govori jedan slog: on je već u starini govorio dva sloga, inače kniževnici ne bi pisali *ije* i tamo, gdje im takovijem pisañem izlazi u stihu odviše slogova. Po što u staroj *poeziji ije* broji obično kao jedan slog, ja sam pre-mišljao, ne bi li valjalo pisati *cv'jet*, ali nijesam se tomu mogao odlučiti, jer u vrlo mnogo stihova ni takim bileženem još ne dobivamo samo osam slogova u stihu: „po ov'jeh mjest'jeh za sve ovako, po ov'jeh stranah u oblaku, sve što oblaka crn'jeh leti, a od ostal'jeh moj'jeh dr'jeva, l'jepe uživa sej dubrave, i u past'jerskoj siva odjeći, zaman pako tamni i bl'jedi, koje u dr'jevu nosi svomu, u ovoj l'jepoj časti strani itd.“

U Zagrebu pred novu godinu 1883.

Armin Pavić.

## SADRŽAJ.

	Strana.
Pavlimir . . . . .	1
Akile . . . . .	118
Natjecanje Ajača i Ulisa za oružje Akilovo . . . . .	201
Elena ugrabjena . . . . .	281
Danica . . . . .	287

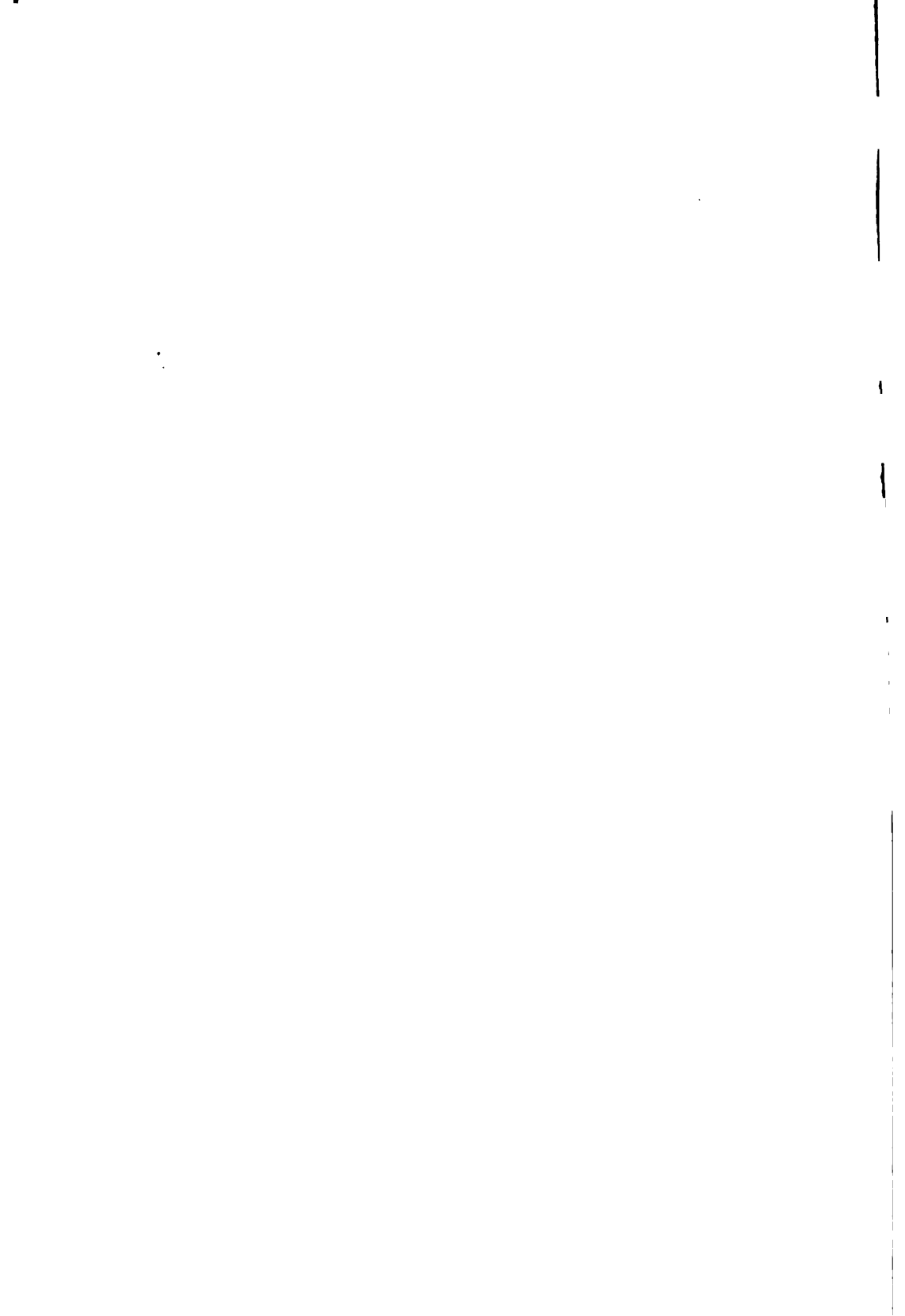
## POGRJEŠKE.

PAVLIMIR. str. 6, 80, 87: činenje] činenje. stih 1496: glavu] glavnu. stih 1601: sa] su. stih 1682: ne mio] nemio 2287: Nega] Nega. stih 2556: oštrije] oštrijeh. stih 2674: saviše] sa više. str. 81 u dnu: 1664, 1665] 2664, 2665. stih 2715: vjere] vire. stih 2984 i 3066: Nega] Nega. stih 3872: nescini] nescijeni. stih 3545: dobrovoljno] dobrovoljno. AKILE. stih 180: svju] svoju stih 516: vrieme] vrijeme. stih 1041: odovud] od ovd. stih 1420: kak] kak'. stih 2288: sreću] sriću. stih 2896: nih] njih. str. 189 u dnu: pročitat] pročitati. stih 2606: nesmilene] ne smijene. stih 2622: hodoj] hudoj. stih 2768: cačko] čačko. NATJECANJE AJACA I ULISA. stih 105: Nega] Nega. stih 491 sren] srou. str. 217 u dnu: rukopisi akad] rukopisi. stih 660: n] u. stih 645 u dnu: Hronijo] Hromijo. stihovi 678, 719, 721, 740: Nega] Nega. ELENA UGRABJENA. stih 458: Nega] Nega. stih 1215: za] sa. stih 1599: neizrečenom] ne izrečenom. stih 1659: nesmilena] ne smijena. DANICA. stih 467: čuje modi] čujem odi. stih 588: doĝoh] doĝoh. stih 1271: šñime] šñime. stih 1815: djevojčica] djevojčica. stih 2804: š ñom] šñom. str. 872 u dnu: nad] nada. str. 877 u dnu: vi-eško] viteško. str. 886 u dnu: vuhveno] vuhveno. stih 8660: jeu] jesu.

Na naslovnom listu štampano je: Gjona Gjora Palmotića, jer slova Đ onako velikih nije bilo pri ruci.







## PAVLIMIR.

*Rukopisi frañevačke biblioteke u Dubrovniku br. 48 i 88 imaju biješku: prikasan prid dvorom od družine isprazne 22 fevrara 1628. Rukopis akademjski br. 17 samo: Pavlimir po gosp. Đonu Đore Palmota.*

Imena, koja ulaze u ovo prikazaće.

Prolog: Epidavro grad.

Tmor, vilenik *od vilenika*

Sniježnica, vilenica *od vilenika*

Strmogor, kralj *od vilenika*

Pavlimir i družina.

Škup pastijera. *od vilenika*

Srđ.)<sup>2</sup>

Dubravko, drug Srđev.)<sup>1</sup>

Margarita i skup vila *od vilenika*

Dubravka, druga Margaritina. *od vilenika*

Nakazni paklene.

Glasnik.

Poklisari.

*od vilenika*

*od vilenika*

*od vilenika*

*od vilenika*

PROLOG: EPIDAVRO GRAD.

Ja sam, drazi moji građani,  
kijeh sloboda slatka vlada,  
Epidavro grad poznani,  
stan čestiti vaš nekada.

Vrha dođe moj visini 5  
bojni<sup>di</sup>eh Gota sila od prije,  
paka silni Saracini,  
čeljad vrlj od Libije.

Prv<sup>u</sup> vojsk<sup>u</sup> za me trudne 10  
štete posla sjever mrazni;  
drug<sup>u</sup> strana od poludne,  
zemlja kotna zlijeh nakazni.

Moj puk stari s' krepkom svijesti 15  
podnije ov<sup>e</sup> tešk<sup>e</sup> zgod<sup>e</sup>,  
ki s' visokom jošte česti  
predn<sup>e</sup> uživa sv<sup>e</sup> slobod<sup>e</sup>.

Posred graca i spilana 20  
jedni mirne dni borave;  
čestitija družijeh strana  
lijepe uživa sv<sup>e</sup> dubrave.

Po ovijeh mjestijeh za sve ovako  
rasprjani živu po se,  
srcem skladni svi jednako  
od pastijera ruha nose.

Mirna se ova njih halina 25  
potištena ne ima reći:  
svijetle krvi veličina  
i u pastijerskoj sijeva odjeći;  
svijetle krvi, ka iz Rima  
po plemenu slavna izvire, 30

koji hrabrenijem građanima<sup>di</sup>  
jur našeli moje mire.

Vrh njihove štete sada  
(što ne smije smrt nepravda!)  
svraća pastijer krotka stada  
i zelena niče trava. 35

I tuže se ljudi od svita  
na umrle dni njihove,  
ako silna smrt dohita  
glasovite još gradove. 40

Ne se sada ne čudite,  
da me u ruhu od gorkosti  
s groznijem plačom ne vidite <sup>ginećim</sup>  
plakat stare me (žalosti,) <sup>žalosti</sup>  
er vrh ovijeh oštrijeh hrđi, 45

ke mjesto ovo Lavim zove,  
gluho more gdje se vidi  
razbijati sve valove,  
ima iz praha danas moga  
pun neumrle niknut hvale 50

Dubrovnika grad, slavnoga  
nad slovinske grade ostale.  
Ovi svijetli grad čestiti,  
svjetlos moju ki ponov<sup>e</sup>  
dvoriti će i častiti 55  
dalmatinski svi gradovi.

Eto je veće zlobna mora  
pridobio poraz luti  
kralj Pavlimir, ki će od skora  
bijeće mire podignuti. 60

Put slovinske kraljevine,  
gdi djed njegov jur kraljeva,  
priko morske on pućine  
množ vodišše brzijeh drjeva. 65

I hrabrene cvijet mladosti, 65  
koju slavni Rim odhrani,  
u veseļu i u radosti  
bješe dig<sup>o</sup> k rodnoj strani;  
kad Strmogor kralj prokleti,  
ki viliše vlada vijeće, 70

kom su vazda na pameti  
 bune, raspi, štete i smeće,  
 u studenu Vjetrnicu,  
 koja uzdrži vjete prike,  
 posla Tmora i Sniježnicu, 75  
 nemilosne vilenike :

oni vojsku od vjetara  
 podignuše, da njih sila  
 satre noćas i pohara  
 slavna drjeva, bôgu mila. 80

Nu što višna moć odredi,  
 na svrhu ima svoju doći,  
 zamañ pako tamni i blijedi  
 opiru se višnom moći.

Od hrabrenijeh deset plavi, 85  
 ke razagna more prijeko,  
 živ je k' ovoj sad državi  
 s jednom plavi kralj utekô:

nebu ugodne svete moći,  
 koje u drjevu nosi svomu, 90  
 činiše mu vrha doći  
 hudom moru i plahomu.

Došastje će negaj kralja  
 moju slavu ponoviti,  
 i ovu zemlju vrh zemaļa 95  
 svijeh slovinskih uzvisiti.

A prem narod šej države,  
 stari moj puk raspršani,  
 svetkovinu punu slave  
 častj u ovoj lipjoj strani: 100

na dan ovi rados ōva  
 svako ljeto nim dolodi,  
 odkli od griva drokunova

*Stilav* (Ha) sveti njih slobodi. 105

Strašni Voaz i nemili,  
 strah svijeh stada i pastira,  
 u Šipunu staše spili  
 polak starijeh moijeh mira;  
 strašni Voaz, štetan toli,  
 koga ovako ļudi zvahu, 110

er se od nega cijeli voli  
jasnijem ustim proždirahu.

Ah, koliko zmaj prihudi,  
pun otrovi, pun čemera,  
nive, dubja, stada, ljudi 115  
splesa, obori, pokla, izdera!

Ali ~~Nu~~ do brzo srđi kletoj  
vrha dođe Ilar znani,  
tijem se crkvi n<sup>2</sup>emu u<sup>1</sup> svetoj  
ovi odluči dan svečani. 120

Je da blaga svetkovina,  
~~ko je~~ žudim dospjet bude,  
a pakljena zla vrlina  
tašte upazi svoje trude! 125

Ali evo grđijeh slika  
zloga Tmora i Sniježnice!  
Ah, himbena vilenika!  
Ah, himbene vilenice!

*Grđi u Sniježnici*

### ČINENJE PRVO. *st prvi*

#### SKAZAŃE PRVO.

TMOR, SNIJEŽNICA, KRAJ, STRMOGOR, ~~GRUP. VILA I VILINICA.~~

TMOR:

O Sniježnice, drugo hitra,  
koja kroz moć krepku i jaku 130

za mnom letiš brža, vitra  
po ovijeh stranah u oblaku,  
gdi kada se sastanemo  
sjedinieni u ljubavi,

zlijem godinam zemlju tremo 135  
na sramotu od naravi,

narugana toli ovako  
oblas naša tješkovita,  
ko<sup>m</sup> se klaia silni pako,  
ima ostat pridobita? 140

112. jasnijem] tako rukopisi, ali se u nima s i z ne razlikuju postajano.  
Skazanje prvo] rukop. akad.: Scena prva, to bi se po ortografiji, kakova je u  
rukopisu, imalo čitati upravo: šena prva

To li je s gara odlučeno,  
da sred ovijeh oštrijeh stijena  
naše je ime pogrđeno  
i splešana naša scijena?

I zamani s noćnijem strahom 145  
kralj Strmogor, ne bez smeće,  
koj jezera pod orahom  
vilovito skupi vijeće;

vilovito vijeće, u komu  
naredbe nam <sup>hodu</sup> obilne, 150  
da dignemo proč hudomu  
Pavlimiru vjetre silne?

## SPLJEŠNICA :

Prem je ovo mjesto i vrijeme,  
Tmore, družu moj primili,  
u ~~ko~~ smo se mi ročili,  
jošte u vieću sastat snime.

Ali već noć tmasta i siña  
sve prid zorom mrake krije,  
a družba nam još viliña  
doletjela ovdi nije.

## STRMOGOR :

O hrabrene dike moje,  
kijeh svud je čas i scijena,  
od kojijeh se tresu i boje  
veličanstva sva pakljena!

znate kako prednijeh dana 165  
zli Pavlimir pun slobode  
put slovinskih bješe strana  
počeo brodit morske vode.

On, vlas ištuc djeda svoga,  
ki zatjeran jur daleče 170  
iz krajestva slovinskoga  
u države rimške uteče,

141. odlučeno] usred teksta rukopisa je: osudjeno, a ono je sa strane do-  
dana korektura. 155. mi ročili] usred teksta rukopisa je: zgovorili, a ono je  
sa strane dodana korektura. 157. Taka je sa strane dodana korektura; usred  
rukopisa je krivo: Ali je veće noć i siña.



- ✓ do<sup>f</sup> imaše u ove kraje,  
 za poplesat našu diku,  
 za dat nami gorke vaje, 175  
 ki ne htijahu pristat viku:  
     po do<sup>st</sup>astu er negovu  
 nebo prijeti / našijem jadom  
 oštru od Lava stijenu ovu  
 uresiti tvrdijem gradom, 180  
     krtjanska u nem neka vira  
 (ah da se ovo vijek ne zgodi!)  
 neumrla<sup>nu</sup> posred mira  
 cavti ~~sveder~~<sup>sveder</sup> u slobodi.  
     Veće vidj<sup>ih</sup> strahovite 185  
 rimske plavi, teć vesele,  
 klisure ove ~~strmente~~<sup>kamene</sup>  
 mirnijem pukom da nasele;  
     veće vidja<sup>ih</sup>, ~~sa~~<sup>sa</sup> se opire  
 našoj sili kral nepravi, 190  
 i u tvrde kupi mire  
 puk raspršan po dubravi;  
     puk, ki ostavi svoj grad stari  
 Epidavra, koga od prije  
 mrazni Goti i gusari 195  
 oboriše od Libije.  
     Stare mire zaman strti  
 nastojasmo, kad bi sada  
 nikli iz njih praba i smrti,  
 srećnijega porod grada. 200  
     Tijem da lutoj ovoj rani  
 lijek podoban dat se bude;  
 prije neg<sup>o</sup> se rasprostrani,  
 da joj ek<sup>ta</sup>na ~~ne~~<sup>na</sup> naude,  
     o Sniježnice! rijeh, o Tmore! 205  
 koj<sup>ih</sup> uspe svijetla slava  
 na visoke dvije gore,  
 ke su blizu oštrijeh Lava,

188. da nasele] *usred rukopisa je: jur da sele, a ono je sa strane dodana korektura.* 195. mrazni] *usred rukopisa je: mnozi, sa strane su dodane korekture: množni, mrazni, od kojih sam drugu odabrao prema stihovima 9—10.* 205. rijeh] *usred rukopisa je: vrijedni, a ono je sa strane dodana korektura.*

u onu jamu tec' te hrlji,  
 Vjetrnica ka se zove, 210  
 posred koje vjetri vrli  
 drže stane sve~~ga~~ njihove.

Vojsku od vjetar punu gñiva  
 podignite, da navali  
 na zle plavi, ~~ke~~ <sup>ga</sup> protiva 215  
 gredu vječnoj našoj hvali.

Svaku od njih da porazi  
 rasrčeno s vjetrim more,  
 svakom od njih da zajazi  
 valovite sve ponore. 220

Hudom kralju, vrh svijeh ljudi  
 žalostive ki nas čini,  
 grob srdito more budi,  
 a duh viku ne počini.

Sva negova uspomena 225  
 sred utopne morške strane  
 pokopana, podušena  
 u zabitju ~~da~~ ostane.

Sad skupljeni mi smo odi,  
 vjerni moji, da čujemo, 230  
 kako poso naš prohodi,  
 da se vladat boje umijemo. —  
~~na~~ <sup>na</sup> početku štete vjerat  
 vladoca je mudra djelo;  
 trudna je ~~te~~ <sup>te</sup> zlu se opirat, 235  
 koje bude uzrastjelo.

O Sniježnice, hitra vilo,  
 o pametni Tmore znani!  
 kažite nam, što je slijedilo,  
 i kako smo poslušani? 240

SNIEŽNICA :

Netom tvoju riječ hrabrenu,  
 primogući kralju, čusmo,

210. Vjetrnica] u stihu 78 rukop.: vjetargnica, ovdje: vjetarnica. 228. Ovako je u rukopisu sa strane ispravljeno mjesto: vjekovita odi ostane, koje je usred teksta. 284. Ovako je u rukopisu sa strane ispravljeno mjesto: od čovjeka mudra je djelo, koje je usred teksta.

- pospješno se u studenu  
Vjetrnicu mi sunusmo.
- Vrla vojaka od vjetara 245  
na riječ našu skoči gnivna,  
da pogubi, da pohara  
čeljad, ka su nam protivna.
- Sve što oblaka crnijeh leti,  
zlijeh valova sve što raste, 250  
sjedini se, za proždrijeti  
zlobna jedra, plavi tmaste.
- Na šaptaņe naše jako,  
koje suncu zrake otima,  
vjetri, more, nebo, pako 255  
sastaše se suproč nima.
- Ali sve to bi zamani:  
eto iz naše otet ruke  
Pavlimir se kralj sahrani  
posred Gruža mirne luke. 260
- Plavi su ine, mnim, razbijene;  
s jednom samo on dopliva,  
i spravlja se na ove stijene  
doći nami suprotiva.
- Nu k ovomu što se kraju 265  
živ doskito vitez hudi,  
čli, o kralju, ne pristaju  
jadoviti naši trudi,
- nego jošte satrenoga  
Epidavra puk nepravi 270  
pustiņaka vuhvenoga  
svetkovinu danas slavi;
- pustiņaka, po kom pasti  
jur vidjesmo huda zmaja,  
težak bijeg naše vlasti, 275  
strašan poraz ovijeh kraja.
- Strah me, iz ove svetkovine  
da ne nikne naša šteta.  
Svijes mi trne, srce stine,  
što mi ņeko zlo goneta. 280

261. razbijene] rukopis: razbjene, koje se može i tako čitati. 271. vuhvenoga] tako je u rukopisu sa strane ispravljeno; usred teksta ima: Ihabatskoga.

STRMOGOR :

O kreposti carstva moga,  
nitko se od vas ne pripada:  
od udarca vijak prvoga  
u dubravi dub ne pada.

SKUP VILENIKA :

Mi se, kralju vedri i slavni. 285  
ne bojimo, ni strašimo,  
pače želni i pripravn  
svi na voju tvu stojimo.

Gleda, tvoja vlas velika, 290  
koja slijedi tebe sila  
glasovitijeh vilenika  
i poznanijeh hitrijeh vila!

Eto znana Čemernica,  
mudri Čovac, Vitoš sijedi, 295  
Zelengora i Toplica  
slijede tvoje zapovijedi.

Nu ti hitre Kunovice,  
koju slijede izabrane  
s vilenicim vilenice,  
ke Planinu Staru brane. 300

Družba ova krepka i jaka  
svemu ni svijetu odoljela,  
a nego li kralja opaka  
suprotivne sprave smela.

Vrle Gote i Slovine 305  
mi digosmo jur, da zbiju  
sve Rimjane i Latine

u primorsku Dalmaciju,  
a ne ćemo sada moći  
hitrijem znašem bistre svijesti 310  
maloj družbi vrha doći,  
i njihove sprave smesti!

STRMOGOR :

Nije dostojno svi kolici  
suproč nima da stupimo,

294. Čovac] tako je u akadem. rukop.; i ako u nem sa c ima postojano z, ipak se ne može drugačije čitati; rukop. dubrov.: Kovač. 814. da stupimo] sa strane je u rukopisu dodana korektura: da se udrimo.

samo, Tmoru i Sniježnici 315  
oblas našu ostavimo.

Sami su oni krepci i jaci  
obraniti našu ~~zemlju~~<sup>zemlju</sup>,  
i da se ovi ljudi opaci  
iz dubrave ove ~~izmeću~~<sup>izmeću</sup>. 120

Tijem na vaše stare stane  
vi se ostali odijelite,  
i bistrinom svijesti znane  
što ima naprijed doć pazite.

Ti Sniježnice sama i Tmore 325  
mješte inijeh pomnu imate,  
hude naše da zlotvore  
poplesate i sharate.

## TMOR :

Slavni kralu, neka je nami :  
ne će u ~~zato~~<sup>zato</sup> sunce pasti, 330  
dokle našijem prišvarami  
ne osvetimo tvoje časti.

Pokli oholo gnevno more  
zloga krala ne dostignu,  
valovite za sve gore 335  
suprotiva nemu dignu ;  
strašivije na n valove  
na suhu ću ja ~~postići~~<sup>doći</sup>,  
iz države mirne ove  
neka bude ružno uteći. 340

Mjesta ovega sve mještane  
u sumnu ću postaviti,  
da je on došo ove strane  
pod vlas svoju podložiti.

Silnijeh Gota staru plijenu 345  
spomenut ću njih slobodi,  
i da zli kral po plemenu  
od njihove krvi izhodi,

neka zemlja sva sumniva,  
za sve život vodi u miru, 350  
podigne se suprotiva  
nemilosnom, Pavlimiru.

## SRIJEZINICA :

Ja ~~te~~, Timor<sup>ku</sup> hvalim svjete,  
 ne može se nima oprijeti;  
 nu da u gore jošte štete 355  
 bude upasti kralj prokleti,  
 ja ću činit, da na nega  
 građani se svi nabune  
 od Trebiña, sred kojega  
 bosanski se kralj krune; 360  
 od Trebiña, koje sebi  
 ime nosi slično dilu,  
 er u svomu hrani krilu  
 što je bojnóm bjeñu trijebi.  
 Nih i Vlahe ñim susjede, 365  
 ki ne znaju još da iz Rima  
 naš neprijatelj zlobni grede  
 za kraljevat Slovinima,  
 lasno ćemo podignuti,  
 kad im damo razumjeti, 370  
 da gre s mora gusar luti,  
 tešku plijenu ki im prijeti.  
 Kad, pobunóm mjestá ovoga,  
 (što negove nijesu osude,) u rukopisu u x. vijeku.  
 dio puka slovinakoga 375  
 suproč sebi vidjet bude:  
 sumñu imajuć, da za kralja  
 negovi ga primit ne će,  
 iz oveziñeh tja zemalja  
 pun gorkoga straha uteć će. 380

## STRMOGOR :

Pođ'te, pođ'te, vjerni moji,  
 moje dike glasovite,  
 sva čas u vas naša stoji,  
 čuvajte ja i branite.  
 Drž'te od smeće sve načine 385  
 suprotiva hudijem spravam :

364. bjeñu] tako u rukopisu, a to se može čitati i bijeñu; u stihu 261 stavio sam: razbijene radi: stijene. 380. uteć će] u rukopisu je kao i u drugim futur ovakih glagola pisan kao jedna riječ: uteće.

PAVLIMIR.

oblas moje veličine <sup>pisano</sup>  
svu koliku vami davam.\*

*U rkp. na ovom mjestu  
na strani stoji me  
+ Ardi Stomogor  
odieti s' vilenicam a*

TMOR:

*ostaje kam Tmor i Snice  
nica.*

Pokli naš kral, ma <sup>sestrijel</sup> Snježnice, 390  
na mjesto nas svoje ostavi,  
ti put plodne Trebinštice  
pospješno se poč<sup>u</sup> pripravi.

Sve Trebine suprot<sup>o</sup> nemu  
užež' hrla, pak se suni 395  
i podložna mjestu ovemu  
sela i kraje sve nabuni.

U prilici od pastijera  
ja ću uhoda <sup>v</sup> ođi ostati,  
da zlobni kral se istjera, 400  
sa svom snagom nastojati.

SNJEŽNICA :

Bjež'mo, evo Pavlimira,  
koga ohola družba prati,  
ne mogu <sup>ta</sup> od nemira  
ja u obraze pogledati. 405  
Naša sila huda i prika  
u jedno se sva sastani,  
od hudoga protivnika  
da nas blude i obrani.

*Scene 2. a*  
SKAZANE DRUGO.

PAVLIMIR S DRUŽINOM I SVJETNIK.

PAVLIMIR :

Moja družbo plemenita,  
s nebeskome ka pomoći 410  
sili mora valovita  
umjela si vrha doći;

o koja si huđe zgone,  
neg li ova jedna sada,  
podnosila cijeć slobode, 415  
ka hrabrenije<sup>or</sup> srca<sup>am</sup> vlada,

i ov<sup>o</sup>jem našijem trudim  
 bog će svrhu kad god dati:  
 bog pomaga pravijem ljudim,  
 u boga je lijepo ufa<sup>ti</sup>. <sup>uzdati</sup>. 420

Svjjetle iz ognja zlato ~~sva~~, <sup>izlaxi</sup>  
 a veselo sunce kaže,  
 sred oblaka kad se skriva, <sup>u/uxi</sup>  
 zrake svoje vele draže.

Ova zгода nesmiļena, 425  
 ka se noćas nami zgodi,  
 sred svi<sup>h</sup>h gorci<sup>h</sup>h uspomena  
 biće slatka čut kad godi.

U srcu mi neko ufa<sup>ne</sup>  
 s razgovorom krepci<sup>h</sup>h veli, 430  
 da otjeram sve skončane,  
 da ufam dobro našijem djeli.

Nu ako družba naša mila,  
 u ove kraje ka nas slidi,  
 ne ~~š~~bude se izgubila, 435  
 neg se brzo zdrava vidi?

## SVJETNIK :

Velika je njih nesreća,  
 Pavlimire kraļu znani,  
 nu tva ćeš je od svi<sup>h</sup>h veća,  
 ki plav tvoju sam sahrani. 440

Što tva od plavi našijeh jedna  
 srditomu moru odoli,  
 čijem družina naša vri<sup>h</sup>jedna  
 izgubi se s mnogom boli: 445

poznati je, da čestitu  
 tvu vlas ļubi bog istini,  
 i da on isti osobitu  
 vrh kraļeva stražu čini.

Hvaļen budi bog na svemu,  
 negove su prave osude, 450  
 je da ufa<sup>nu</sup> on našemu  
 družbu zdravu vratit bude.



## PAVLIMIR :

Hvalim krepko vaše ufañe  
i bes<sup>+</sup>ide tej viteške: 455  
jun<sup>+</sup>ko je dugovañe  
podnositi trude teške.\*

Mao skup, ali pun kreposti,  
vi ste, družbo moja mila,  
snagu vaše hrabrenosti  
ne umi<sup>e</sup> slomit nijedna sila. 460

Rim hrabreni, ki nas rodi,  
nauke nam svijetle dava,  
ko se u svako<sup>j</sup> trudnoj zgodi  
krepka uzdrži krepos prava. 465

Kako naša bi požuda,  
slovin<sup>ske</sup> smo tegli kraje;  
ufam malo da nam truda  
do krale<sup>+</sup>stva moga ostaje. 470

Na pristole je da moje  
ja do skoro budem sjesti,  
drage ćete vi pokoje  
uživati s blagom česti. 475

## DRUŽINA :

Mis<sup>+</sup>lo izreni, kraju slavni,  
ka je srcu tvom od smeće,  
za tebe smo svi pripravn<sup>i</sup>  
podnijet trude sve najveće. 480

Ako je v<sup>+</sup>jerna družba tvoja  
vele maña nego od prije,  
pikraćena radi broja;  
naša k<sup>+</sup>repos kraća nije. 485

Kud ti je drago ti nas vodi;  
i ako ćeš, da se iz nova  
valovito more brodi,  
strah nas ni<sup>e</sup> od valova. 490

Velika je tva dobrota,  
svak<sup>+</sup> še od nas ñome hvali;  
da imamo sto života,  
za ñu bismo sve podali. 495

470. ja] sa strane je u rukopisu dodana korektura: tuj.

Tijem se, kralju pun svjetlosti,  
zapovijedat nam ne štedi, 490  
svaki od nas u radosti  
čeka tvoje zapovijedi.

PAVLIMIR :

Poznam, i nije stvar mi nova,  
vrijedne misli i hvalene 495  
mojih dražih vitezova,  
moje družbe prihrabrene,  
Za to, družbo ma ljubjena,  
ne kratite vaše trude,  
da se družba izgubjena  
s mnogom pomnom iskat bude. 500

Na visoku ožu goru  
šes vas hrlo sad uzidi,  
po utažnom je da moru  
koj god se jedro vidi.

Po inijeh vrsijeh mjesta ovoga 505  
vi se ostali razdijelite,  
cijec uzroka ter istoga  
pomnijem okom svud pazite,  
je da se dogodi,  
da družba primila 510  
po sreći gdi godi  
bude se shranila.

A moja će (pomna) biti, *primitia*  
čim po žalu grem ovemu,  
mjesta ovoga ime odkriti, 515  
i ki ljudi stoje u nemu.

*Scena 3<sup>ta</sup>*  
SKAZANE TREĆE.

PAVLIMIR SAM.

Sam sam *ostor* ja bez družbe  
sred pustošne sej goleti,  
da mi je moći moje tužbe  
ovijem stijenam spovidjeti. 520

518. Ovako je taj stih sa strane u rukopisu ispravljen mjesto: sred pustiše  
mogu rijeti, koje je usred teksta.

Nišesam žalos moga jada  
ponavljati htio nima :  
niše korisno, da tko vlada  
misi otkriva sve družima.

Ah, ma česti huda i prika! 525  
što me ovako ti razdili  
od hrabreni~~š~~h mo~~š~~ih bojnika,  
ki su ufa~~n~~e moje bili?

Kada cijena~~h~~h veseo vele  
na pristole moje sjesti, 530  
ti radosti me vesele  
gorkijem jadom dođe smesti,

čijem pogubi, čijem ~~šk~~kopa  
huda u gn~~o~~vu prem srditu  
valovita sred potopa 535  
družbu moju plemenitu;

plemenitu družbu, koja  
bješe od rimske cvijet mladosti,  
i od mira i od boja  
umi~~š~~aše sve hitrosti. 540

Od hrabreni~~š~~h dešet plavi,  
puni~~š~~h zbora tač k~~š~~posna  
jednu sam~~u~~ meni ostavi.  
u milo~~š~~ti nemilosna.

Gd~~š~~e si<sup>su</sup> dobri Krstimire, 545  
ki u svi~~š~~h trudi~~š~~h mene slijedi?  
Gd~~š~~e si, znani Ľubimire,  
sladi od meda u besjedi?

Gd~~š~~e si, vri~~š~~edni Belislave;  
gd~~š~~e si, Urošu moj hrabreni; 550  
gd~~š~~e si, hitri Branislave,  
bratučede moj ljubjeni?

Ja s vam za jedno priko mora  
veseo gredijah, družu mili,  
i od slovinski~~š~~h vrsi gora 555  
bjehu mi se već otkrili:

žarki mjesec, noćna svi~~š~~ća,  
ki stoprva bješe isteko,  
da ma rado~~š~~ vraste veća,  
kaza~~š~~e mi njih daleko; 560

- krvavome kad koprenom  
sve se nebo naoblači,  
s prijekom bukom i ognenom  
da nas satire i potlači;  
kada od vjetar vojska hrla 565  
s plahostim se strašnom pruži,  
ter od svudi gnajna i vrla  
zategnu nas i okruži.
- Oholo se plaho more  
rasrčeno taj čas smami, 570  
i od valova vukuć gore  
podignu se suproč nami.
- Treskovitijem gromovima  
nebo, sipluć česte plame,  
među goram vodopadima 575  
odkrivaše jasne jame.
- Ne bi srca smiona toli,  
koje od straha ne utrnu,  
svak čas vali <sup>gać</sup> oholi  
za proždjet nas veće srnu: 580  
vojske od vjetar, sile od mora,  
u združenju hudu i kletu,  
od plovućijeh tužnijeh bora  
učiniše smrtnu štetu.
- Koja vidjet bi strahoća,  
gdje na očima svijem se vrte 585  
sred tamnosti od ponoća  
bljeda slika silne smrti!
- Bog plav moju punoj gneva  
ote morskoj sam vrlini, 590  
a od ostalih mojih drijeva  
ne znam ka se stvar učini;  
nu ne može ino biti,  
nego u onoj morskoj sili  
da valovi prem srditi 595  
nih su, vajmeh, potopili.
- Ah, nesrećni kralju, kudi  
greš bez drage tve družine?  
Slovini su bojni ljudi,  
puni bijesa i vrline: 600

s malom moći <sup>hati</sup> te vide,  
 za kraja te primit ne će:  
 za mogućstvom vas svijet ide,  
 a svak bježi od nesreće!

Nu veseljih skup pastira 605  
 iz dubrave o'je grede,  
 prislatkoga puni mira  
 među sobom svi besjede:

poć ću govor njih slušati 610  
 iz onega dubja česta,  
 je da uzmogu uzaznati  
 ime i narav segaj mjesta.

*Scena 4.<sup>a</sup>*  
 SKAZANE ČETVRTO.

DUBRAVKO, DRUG SRĐEV, I SKUP PASTI/ŠEA.

DUBRAVKO:

Pastijeri tecite,  
 selane trublom sve 615  
 u crkvu zovite,  
 da blagdan proslave.

Ov' je dan oni,  
 zli drokun kad pade,  
 ki stada progoni  
 ki traše livade. 620

*Uu.* Hara svetoga  
 svak hvali, svak slavi,  
 ki zmaja kletoga *uuv' ga*  
 životom rastavi.

U svetol' nas crkvi čeka 625  
 svom dobrotom Srđ poznani,  
 od kojega nije čovjeka  
 svetijega u ovoj strani.

On bez grijeha dobrostive 630  
 u veseļu dni boravi,  
 i u pogrđi svijeta žive  
 o studenoj vodi i travi.

Slavna spila stan je nemu,  
 gdi staj' har *u* prilike

zгода udjela punijeh dike, 635  
ke će u mjestu doć ovemu.

On kroz ovu spilu pazi  
sve što iz krila obilnoga  
od naravi plod<sup>ne</sup> izlazi  
cijec raskoš svijeta ovoga: 640

zlato i srebro gdje se plodi,  
mjed i gvozdje gdje se sijede,  
Sava i Drava, odkle izhodi,  
Visla i Dunav odkle istječe,  
od kud rijeka od Nestera 645

i od Marice glavu diže,  
~~Dijne~~<sup>Primen</sup>, Volge i ~~Nepara~~,  
i od Neretve nam najbliže,  
odk<sup>e</sup> Vitoš mrazni, odkoli  
Kunovica ledna niče, 650  
i Planine Stare oholi  
u nebesa vrh dotiče,

Gdje Samokov, gdje Cimara,  
gdi Koponik rastu gore,  
Sveta Gora gdi udara 655  
zvijezde vrhom, a dnom more.

Nu nad sve ino vas puk ne ga  
ľubi, dvori i poštuje,  
er od slavna mjesta ovega  
ćudne stvari prorokuje. 660

Prave, da će zgone one,  
od ~~ima~~<sup>stava</sup> udjelane  
posred spile sve priklone,  
nami brzo bit poznane.

Još ga čini glasovita 665  
nad svu vrijednu ćelad odi  
lijepa i mlada Margarita,  
ku negova šestra rodi.

Slavne vile krv izlazi  
od onoga slavna bana, 670  
ki Brgata jur porazi,  
hudi poraz ovijeh strana:

klet<sup>a</sup> gusu, sred sjevera  
ledenoga ka se rodi,

- huda sreća i namjera 675  
dotjerala bješe odi,  
i čijem krvnik nesmiljeni,  
pun obijesti, pun vrline,  
bez milosti hara i plijeni  
župe i sela sej kraFINE, 680  
od junačke stignut ruke  
plijen i život dospje u jedno,  
i pravedne plati muke  
za činjenje nepravedno.
- Lijepa dikla svom dobrotom 685  
svijetlijeih djeda žrak ne taji,  
plemenitišjem ne životom  
svi se diče ovi kraji.
- Srd, ne dundo vrijedni i znani,  
ki se veseo nad ~~svom imenom~~ *svima* 690  
spravlja na ovi dan svečani  
*Harovo* slaviti ime,  
jutros u istok zore bile  
s mnogom pomnom nu odpravi,  
da u crkvu skupi vile 695  
raspršane po dubravi:  
s vijencim cvijeta razlikoga  
k nam će brzo one doći,  
svetkovinu dan ovoga  
spravne hvalit sa svom moći. 700
- A? mi odi, družbo mila,  
čijem čekajuć njih stojimo,  
slavna ila slavna dila  
skladnijem glasom proslavimo;  
prisvetoga pustihaka 705  
svak u slatkoj poj ljubavi,  
razložno je vrsta svaka  
da njegovo ime slavi.

SKUP: *(X)*

- Zdrav sveće nebesam  
i bogu ugodan, 710  
ki slavnišjem čudesom  
prosvijetli ovi dan!

tva slava, tva dika,  
tva krepos po svijeti  
zamjerna velika 715  
svud slovj, svud leti.

Pogledaj pun mira  
s nebeske države  
vrh ovijeh pastira,  
tvoje ime ki slave. 720

*Dviki*  
~~numavao:~~

Ti učini jur da pusta  
država ova ne ostane,  
čijm drokunu silnu iz usta  
ote stare ne mještane.

Ko<sup>m</sup> visocijsh bijelijeh mira 725

Epidavra slavna grada,  
koga se ime svud prostira,  
a on u prahu leži sada,  
strašiva se jaza gleda,  
kobni Šipun, jama huda, 730  
strahoća se ne spovijeda  
za veliko čudo svuda.

U noj, staše nesmiljeni  
silni drokun grda stvora,  
komu iđahu plami ognjeni 735  
iz čelusti i iz pozora.

Klete srde slično djelim  
bješe Vojas ime vrlo,  
er mogaše volom cijelim  
zajaziti jasno grlo. 740

Ispod štetna ne stupaja,  
da ti od straha srce utrne,  
užeženo tle od vaja  
puštavaše magle crne,  
a u čemeru silna paha 745  
smrt nemila de čim staše,  
ispriđ usta punijeh straha  
na daleko svak bježaše.

785. ognjeni] to je sa strane u rukopisu dodana korektura mjesto: i pjeni,  
koje je uređ teksta. 788. Vojas] rukop. dubrov. tu i u stiħ. 105, 109: Voas.



Nemilosni zmaj oholi,  
 satarišuć mjesta ova, 750  
 duh<sup>u</sup> skrši, polja ogoli,  
 trav<sup>u</sup> opali, vode iztrova,  
 spleša n<sup>i</sup>ve, podrije luge,  
 pokla ovčare, pobi stada,  
 da od velike osta tuge 755  
 puk zapañen i pun jada;  
 kada oštroj u kostreti  
 iz istočne dođe strane  
 s neba poslan Har<sup>u</sup> sveti,  
 da islijeći naše rane. 760  
 Vedre slike, slatka glasa  
 suprotiva našem jadu  
 on se ukaza, a do pasa  
 blag nosaše s<sup>i</sup>vedu bradu,  
 od konopa pas pritvrđi 765  
 višaše mu do dno peta,  
 blijed, bosonog, u pogrđi  
 sve držaše stvari od svijeta.

SKUP<sup>na</sup> ~~na~~.

Zdrav sveće nebeskim  
 i bogu ugodan, 770  
 ki slavnijem čudesom  
 prosvijetli ovi dan! *et. c.*  
 tva slava, tva dika,  
 tva krepos po svijeti  
 zamjerna, velika, 775  
 svud sløve, svud leti.

Pogledaj pun mira  
 s nebeske države  
 vrh ovijeh pastira,  
 tvoje ime ki slave. 780

SKUP<sup>na</sup>;  
 DUBRAVKO:

Kad pustiñak bogu mili  
 vidje poraz srde klete,  
 zaplaka se, i procvili  
 tužna mjesta jadne štete;

i roneći grozne suze, 785  
 sklopi ruke, na tle pade,  
 ter višnega molit uze,  
 da samiri naše jade.

Kako <sup>teče</sup> ~~teče~~, kako vruće  
 on uzdahe k nebu <sup>puti</sup> ~~puti~~, 790  
 božje vlasti primoguće  
 tešku srgbu za prignuti!

Sve što veće s molbom slidi,  
 toliko mu veća iz oči  
 rijeka od suza teć se vidi, 795  
<sup>vrucine</sup> verno srce ka svjedoći.

S krepkom vjerom sadružena  
 molba u rajske dvore <sup>leti</sup> ~~leti~~,  
 i od višnega bi primjena,  
 ko želaše starac sveti, 800

koji, kad se bogu umoli,  
 usta i krepkom zapovijedi  
 viknu, da ga zmaj oholi  
 po pučini morskoj, slijedi.

Na riječ svetu, kad zapliva 805  
 po valovijeh drokun luti,  
 i čemerom, punijem <sup>ru</sup> ~~ru~~  
 more otrova i zamuti.

I čim krugom oholime  
 kudu vije, glavu stresa, 810  
<sup>zračnu</sup> s ~~zračnu~~ valijom valij sione dime  
 podižeći put nebesa,

strahovitijem pod bremenom  
<sup>uzvišeno</sup> ~~uzvišeno~~ sine more  
 jedovitom mutnom pjenom 815  
 podizaše česte gore.

Plov otrovni zada svima  
 morski<sup>jem</sup> vilam sumnu hudu,  
 da se od riba stada <sup>ima</sup> ~~ima~~  
 rastrovati sva ne budu. 820

Na kraj župe Žrnovice,  
 kon tekuće bistré vode

820. Tako je u rukopisu sa strane ispravljen stih, koji usred teksta glasi:  
 rastjerati taj čas budu.

gdi s pastijerim pastijerice  
na mekahn <sup>z</sup> dohode,  
plovući se tijek ustavi 825  
srditoga, strašna zmaja,  
komu Har slavni spravi  
građu od drva vrhu kraja.

SKUP pastirja.

Zdrav sveće nebeskim  
i bogu ugodan, 830  
ki slavnijem čudesom  
prosvijetli ovi dan! et. c.

tva slava, tva dika,  
tva krepos po svijeti  
zamjerna, velika, 835  
svud slove, svud leti.

Pogledaj pun mira  
s nebeske države  
vrh ovijeh pastira,  
tvoje ime ki slave. 840

DUBRAVKO:

Jar u gorkom do čijem strahu  
puni smeće i bljedila  
neizbrojna čeljad stahu  
taj zamjerna pazeć dila;  
na riječ jednu starca sveta, 845

svi kolci da ju vide,  
za izgorjeti zvijer prokleta  
na drvenu građu uzide.  
Građa on čas užezena  
pod otrovnijem tijelom planu, 850  
dim crni iz plamena  
ote svjetlos bijel<sup>om</sup> danu.

Od žestoke od bolesti,  
ku gorušti plami uzroče,  
silna srda puna bijesti 855  
usiono zviždat poče,

a kroz usta ne otrovne  
tač nemio jed se sunu,

da u crnu dimu skrovne  
malo plame ne podunu. 860

Od zviždaña strahovita  
more uspregnu, gora zamn~~je~~;  
od čemera jedovita  
dim požutje, plam potamn~~je~~

Plam potamn~~je~~, nu veseo 865  
~~na~~ svoju se sliku vrati,  
i dobitnik u pepeo  
čemernoga zmaja obrati.

U pepeo srda prika 870  
obraćena bi ureda,  
nu u pepelu ne osta slika  
od pepela, neg od ~~š~~eda.

*Hilar* -~~lar~~ pade na koljena  
sa svijem pukom za jedno, i tebi 875  
uze srca podnižena  
hvale davat, kraju od nebi.

Koja vika oda svudi  
veselijeh se glasa otvori,  
kad nemili drokun hudi  
u pravednom ognu izgori! 880

Slavna sveca slavno ime  
zamjernoga rad čudesa  
od svud glasom općenime  
dizaše se do nebesa.

Luzi, poļa i dubrave, 885  
nive, gore, vode, i spile,  
čestit biljeg i pun slave  
od radosti dala mile.

Tiho more jošte k tomu 890  
od raskošje dođe mnoge  
pustiñaku prisvetomu  
celivati svete noge;

tiho more, ke, nadmeno  
u zo način, po tom toga  
od slavnoga sveca istoga 895  
prid svijem pukom bi sniženo.

864. požutje] tako je u rukopisu usred teksta, a sa strane dodana je korek-  
tura: se zduši.

Dolerije, Hoje i Lera  
 tad pomrča stara slava,  
 i krstjanska poče vjera  
 sred ovezi~~h~~ s~~h~~at država. 900

A na slavu slavna ~~Mara~~ *Mara*  
 sazidana crkva uzrasti,  
 gdi svetoga sred otara  
 njegovo se ime časti.

SKUP *pravitelja*

Z~~drav~~ sveče nebesom  
 i bogu ugodan,  
 ki slav~~nijem~~ čudesom  
 prosvijetli ovi dan!

tva slava, tva dika,  
 tva krepos po svijeti 910  
 zamjerna, velika,  
 svud slo~~v~~e, svud leti. *et. c.*

Pogledaj pun mira  
 s nebeske države  
 vrh ovijeh pastira, 915  
 tvoje ime ki slave.

*svetkovi*  
 DUBRAVKO:

Ali evo Margarite:  
 lije~~pa~~ vila u slobodi  
 X sobom vile plemenite  
 u ~~Har~~ *Har* crkvu vodi. 920

S puta im se uklonimo,  
 pak ~~snim~~ *tanca* tance pun~~e~~ slave  
 ov~~ijem~~ ~~po~~ ~~je~~ ~~st~~ izvedimo,  
 ko je običaj sej države.

*Scena 5.<sup>a</sup>*  
 SKAZANE PETO.

MARGARITA, *kor* SKUP VILA I PASTIJERA.

MARGARITA:  
 Vesel'mo se, druge mile, 925  
 dan čestiti eto sinu,  
 kad s pastijerim lijepe vile  
 slavnu čine svetkovinu.

Pustiñaka vrijedna <sup>Hu vira</sup> Hara  
 svaka hvali, svaka slavi, 930  
 strašna zmaja ki pohara  
 i mir ovoj da državi.

Dokli bješe srda prika  
 sred poguba našijeh živa,  
 ova zemlja sva kolika 935  
 staše u tminah žalostiva ;

*ne biva*  
 u svjetlilu sad veliku  
 vesela je nad sve ostale,  
 svomu slavnom slobodniku  
 nezbrojne dajuć hvale. 940

VII(A) (v) :  
 2a

Prije vile i pastijeri  
 o veseļu ne mišlahu,  
 nego ko će klete zvijeri  
 ubjegnuti srgbu plahu ;  
 sada od vila i pastijera 945  
 drage družbe svud se vide,  
 slatka, ljubav, prava vjera  
 kojih uredsom mnozijem slide.

VIII (v) :  
 2a

Prije bez volke i bez cvilja  
 vidjahu se sve livade,  
 žalasnoga svoga bitja  
 uzdišući teške jade 950

ne mogaše nijedna vila  
 ljublenomu svom pastijeru  
 s darom vijenca draga i mila 955  
 svjedočiti svoju vjeru ;

ponosito sada svudi  
 voće raste, cvijetje zene.  
 i raskošnoj u razbludi  
 livade se sve zelene, 960

lijepe vile sve slobodne  
 s bijelom zorom za jedno ustaju,  
 s dražijem svojijem vijence ugodne  
 u razbludi ter spravljaju.

VIII) <sup>a</sup> ~~VI~~ ~~CA~~ :

Ne smi<sup>a</sup>še pomisliti 965  
 pastjerica nje<sup>a</sup>dna prije,  
 na kladenac bistri otiti,  
 bijelo lice da umije;  
 u svoj ovoj sada strani  
 nije kladenca, go<sup>a</sup> i luvezni 970  
 ne vode se tanci izbrani,  
 ne poju se slatke pjesni.  
 Tim s<sup>a</sup> pastjerim ov<sup>a</sup>jem sada<sup>odi</sup>  
 i mi tan<sup>a</sup>ac izvedimo,  
 i našega u slobodi 975  
 slobodnika proslavimo.

(Q<sup>a</sup>di se izv<sup>a</sup>odi tan<sup>a</sup>čac.)

*Jirha ata prvoga.*

ČINENJE DRUGO. *at drugi.*

SKAZANJE PRVO. *Scena prva.*

PAVLIMIR *sum* :

Lijepa i mirne strane od sv<sup>a</sup>ta!  
 Vrijedna puka i naroda!  
 Poznati je, da čestita  
 šnim stahuje sveč sloboda. 980  
 Plemenite vrste od vila!  
 Dragoća je njih gledati!  
 Nije me mogla morska sila  
 ljepše u mjesto dotjerati.  
 U srcu mi je žela mnoga, 985  
 tvrd u nemu grad zgraditi,  
 i od došastja ovdi moga  
 glas vjekovit ostaviti.  
 Ali koja jača žela  
 moje srce veže i mami, 990  
 koja me ovo ljubav strijela,  
 koji me ovo žegu plami?  
 Lijepa vilo Margarita!  
 tva me lijepos rajska veže,  
 tva me krepos glasovita 995  
 mami, strijela, ra<sup>a</sup>na, i žeže.

Plemenitijeh Slovinčica  
u gizdavom lišepom zboru  
među zvijezdama ti Danica  
objavi se mom pozoru. 1000

Prislatka se tva besjeda,  
svijetlo pleme ka svjedoči,  
meni učini slađa od meda,  
a od sunca svjetle oči.

Na kudu srneš Pavlimire? 1005  
Ovo li su tvoji puti?  
Kud se mišo tva <sup>uhvatiš?</sup> presture?  
Kud se odluka tva <sup>preostaje?</sup> uputa?

Što će svijetla rijet gospoda,  
kad začuju ljubav ovu, 1010  
vrh slovinskih ki naroda  
na kraljestvo tebe zovu?

Ne mogu ino; vik izbranu  
ljubiti je meni sila:  
ona je mlados mu svezanu  
rajskom dikom zarobila. 1015

Ona je srcu mom gospoja,  
ona meni zapovijeda,  
da je sljedi mišo moja,  
da ju dvori, da je gleda. 1020

To ćeš ove dat izgledu,  
ma mladosti, tvojoj družbi,  
sve živote ki ne štede  
izgubiti na tvoj službi?

Nije ti vrijeme ljubiti sada, 1025  
izgubjene žali plavi,  
ke satrše pune jada  
gnevni vali i nepravu.

Da to li ću ja umrijeti 1030  
bez ureša ne rajakoga,  
i u ne vrijeme izgubiti,  
nu ne gledajuć, mene istoga?

Vrat' se, svijesti ma razlogu,  
ne izgubi tvoga suda;

1007. miso] ovo je u rukopisu sa strane dodana korektura mjesto: odluka  
koje je usred teksta.



- kralj<sup>u</sup>stvo ištem, a ne mogu  
kralj od mojih bit požuda! 1035  
Bez tebe mi, rajska vilo,  
ka kraljuješ bitju momu,  
nije kraljstvo drago i milo,  
nisi sam ja drag meni istomu. 1040  
Pavlimire, s tve plahosti  
i s tve žeje nedostojne  
plemenitih, tvojih kreposti  
ne pocrni žake bojne!  
Ne, ne, lijepu djevojčicu, 1045  
svijetli obraz, slavnu djelim,  
ja za dragu vjerenicu,  
ne inako, imat želim:  
po zakletih vjere prave  
ja ja hoću osvojiti . . . 1050  
Nu gre k meni iz dubrave  
vjerna družba. Što će biti?

~~SKAZANE DRUGO.~~ scena 2.

PAVLIMIR I DRUŽINA.

PRVI DRUG:

- Svijetli kralju Pavlimire,  
tvoju mlados razveseli,  
i izdeni zle nemire, 1055  
ki su tvoje srce smeli.  
Mirnu, blagu, plemenitu  
mi smo našli čeljad odi,  
mirnije se na šem svitu  
vrste od ljudi ne nahodi. 1060  
Epidavra bojem strena  
pradjedi su rod njihovi,  
ki jur glasom svijetla imena  
kolonije rimske slovi.  
Dolerije, Hoje i Lera 1065  
nije spomene odi sada;  
rimske crkve prava vjera  
svijeh požuda skladno vlada.  
Stare idole sve njihove,  
prije neg poznani bi bog pravi, 1070

među svoje Rim bogove  
u Panteon crkvu stavi.

A prem danas slavna Hara, *Hilura*  
krstiteļa svoga slaye,  
silna zmaja ki pokāra, 1075  
strašni poraz <sup>se</sup> sve države.

Na negov se dan svečani,  
kako je pravo i dostojno,  
lijepe <sup>druskve</sup> ~~čeladi~~ u ovoj strani 1080  
vidi mnoštvo neizbrojno.

Nu nad sve ino ~~lijepe~~ih vila,  
što nam srca ~~svijem~~ zanosi,  
zamjerna je ~~lijepe~~os mila  
sunčan pogled, zlatne kosi. 1085

Drobnē ruže, ~~bijele~~ lijepe  
svom bjeloćom dobivaju,  
iz usta im med izvire,  
cvijeće niče gdje stupaju. 1090

Gustijem ~~božim~~ gaj spleteni  
učini nam u radosti,  
da vidimo ne vidjeni  
neizmjerne njih ~~lijepe~~posti. 1095

## PAVLIMIR :

I od mene pun uresa  
~~lijepe~~ih vila skup se upazi:  
svjetlom suncu od nebesa 1095  
prilični su njih obrazi.

Među nim se ponosita  
vedrom slikom, blagom riči,  
lijepe i mlada Margarita  
jak božica rajaska diči. 1100

## DRUG DRUGI :

Tej diklice dike drage  
s ~~inijem~~ stvarim nam je odkrio  
jedan pastijer čudi blage,  
ki je u putu nas susrio.

- Svi knezovi i svi bani, 1105  
 ke slovinska zemlja ima,  
 svi hercezi, svi đupani,  
 svijetli~~ma~~ rodom i djelima  
 plemenitu djevojčicu,  
 kojoj mnogu ljubav nose, 1110  
 za svu dragu vjerenicu  
 bez pristanka žude i prose;  
 nu ona, kojoj, može biti,  
 nebo odluči boje sreće,  
 mlađahna se <sup>sada</sup> svjeriti 1115  
 za nijednoga od njih ne će.  
 Bivši tva vlas ne vjerena,  
 plemeniti kralju izbrani,  
 nu ako lijepa i hrabrena  
 djevojka se za te hrani? 1120  
 Kad bi ti nu isprošio,  
 a nas jošte ne vjerene  
 po zakonu sadružjo  
 za družice ne ljubene:  
 cijec korisna toga dila, 1125  
 i s koristim puna hvale,  
 tva bi kruna svijetla bila  
 nad kraljeve sve ostale,  
 er bi lijepu ovu stranu,  
 ku sloboda rodna slavi, 1130  
 držo u vjeke zavezanu  
 s prijateljstvom i ljubavi.

## PAVLIMIR :

- Kraposni su vaši svjeti  
 od ne male dike i cijene,  
 a i ja sam na pameti 1135  
 imo misli te hrabrene;  
 pače mi je dohodilo  
 jošte na um veće krati,  
 da bi odi dobro bilo  
 jedan lijep grad sazidati, 1140

1115. se zavjeriti] rukop. dubrov.: sad vjeriti. 1116. od njih] rukop. akad.: sada.

od koga bih učinio,  
draga družbo, vas građane,  
i s vam verno sadružio  
lijepe vile, ke vas rane.

## DRUG TREĆI:

T<sup>aj</sup> je besjeda draža nami, 1145  
neg sunčane gledat zrake:  
združi s mladim djevojkami  
ne vjerene tve junake;  
svijetli ures njih ljepote,  
<sup>kon</sup>lijem se klaña zrak sunčani, 1150  
naša srca i živote  
sveza, ustrijeli, smami, zani.

## PAVLIMIR:

Miso vaša, <sup>ta</sup> ~~ta je~~ općena,  
na pameti biće meni, 1155  
a ja nijesam tvrda stijena,  
da ne ćutim plam ognjeni;  
nu najprije, drazi moji,  
razlozi nam svi govore,  
da se družba nač nastoji,  
ku zanes<sup>e</sup> priko more. 1160

DRUG ~~PAVI~~:

Mi smo, kraju, rad te svrhe,  
i da voļa tvoja slidi,  
sve obišli kraje i vrhe;  
nu se nijedna plav ne vidi. 1165  
Šes junaka u toliko  
na onoj gori stražu čine,  
koja more sve koliko  
gleda i ove sve krafine,  
je da višña vlas velika, 1170  
kako srca naša žude,  
od vrline mora prika  
njih shranila danas bude:  
da i oni s nam slobodni  
u juvenom slatkom rajju

s lijepijem vilam stan ugodni 1175  
u ovoj zemlji uživaju.

PAVLIMIR :

Sakrij se svak s' strane,  
pastira skup grede,  
njihove da znane  
čujemo besjede. 1180

Lijepe su šnim vile,  
ne vidjeh u vjke  
tač blage i mje  
i svijetle prilike.

~~SKAZANE TREĆE.~~

SRD, PAVLIMIR I DRUŽINA, SKUP PASTIRERA I VILA.

SRD :

Pastiri ugodni 1185  
i vile čestite,  
ki život slobodni  
u miru vodite,

kijem ova dubrava  
svjetla je nad sve ine 1190  
slovinskih država  
krajine!

Hvaljen bog veliki,  
ki danas dopusti,  
u ognju zmaj priki 1195  
da život svoj pusti;  
zmaj, koji nekada  
čestita mjesta ova  
pun štete, pun jada  
pogubi rastrova. 1200

Svetoga Ilara  
i s glasom i s djeli  
vrh slavna otara  
do sad smo slavili;  
sad se u spilu svi negovu, 1205  
gdi ja stojim, pospješimo,

svetkovinu da u noć<sup>m</sup> ovu  
u veselju dovršimo.

PAVLIMIR :

Blaga srca cijenim, da je  
ovo oni Srđ hvaleni, 1210  
ki odi slavan po sve kraje  
u velikoj slovi cijeni.

SRD :

Čujem glas od ljudi!  
Koja je družba ono,  
ku resi od svudi 1215  
oružje smiono?

Vitezi, ko ste vi?  
Kud, odkle vi trete?  
U ovoj dubravi  
koju stvar istete? 1220

PAVLIMIR :

Pastjori mir s vami!  
S strane strah vrzite:  
vašijema zemlami  
maći ovi ne prijete;  
nije razlog, da vašoj 1225  
prislatknoj slobodi  
neobični nose boj  
nijedni narodi.

SRD :

Krjposna te tva besjeda,  
o viteže plemeniti, 1230  
svijetle od krvi opovijeda,  
ne krati se nami otkriti.

PAVLIMIR :

Ako je vami došo ikada  
na uši svijetle glas pun slave  
Radoslava, koji vlada 1235  
slovinske ove sve države?

Prid Časlavom hudi~~em~~ sinom,  
 ki vlas silom ugrabi mu,  
 bježeć s vjernom on družinom  
 jur se u slavnom shrani Rimu. 1240

S plemenitom ~~ok~~<sup>ku</sup> vladikom,  
 prava vjera s kom ga ugodi,  
 dni provodeć s mnogom dikom,  
 Petrislava sina rodi.

Hrabrenoga Petrislava 1245

ja Pavlimir sin ljubeni  
 put slovinski~~h~~ grem država,  
 gdi je kra~~je~~<sup>st</sup>vo staro meni;  
 a to er, buduć Časlav kleti  
 jur za svoje grijeh~~e~~ pri~~je~~<sup>ške</sup>  
 usilovan bio umri~~jeti~~ 1250

sred utopne vržen ri~~je~~<sup>ke</sup>,  
 mene na vlas djeda moga  
 svi slovinski hani zovu.  
 Jedva gn~~iva~~<sup>va</sup> od morskoga 1255

u dubravu dođoh ovu:  
 valovita morska sila,  
 ka je ostale moje plavi,  
 ko se bo~~im~~, potopila,  
 jedva moju plav ostavi. 1260

Hvala bogu, ki me shrani  
 po velikoj svoj milosti  
 u čestitoj vašoj strani,  
 gdje stanuju sve kreposti.

SRD:

Svijetli kralu Pavlimire! 1265  
 u kojoj se strani ~~od~~ svita  
 svijetli~~em~~ glasom ne prostire  
 tvoja krepos plemenita?

Ko da ne zna pod nebesi  
 glasovito tvoje pleme, 1270  
 ke se krajim hrabreni~~feme~~  
 kako nebo zvijezdam resi?

1240. rukop. dubrov.: u slavnom se shrani Rimu. 1241. on] rukop. dubrov.:  
 tu. 1246. ljubeni] rukop. dubrov.: ljubeni. 1255. rukop. dubrov.: jedva od gniva  
 kiv morskoga.

Pazeć svijetla i vedroga  
 tvoga obraza lijepu diku,  
 Radoslava djeda tvoga 1275  
 plemenitu poznam sliku.

Još <sup>u</sup> b<sup>u</sup>h dijete, kad nekada  
 dođe u ovu on dubravu,  
 na dan isti, koga sada  
 ponavljamo diku i slavu. 1280

Mnogo <sup>u</sup> lijepih vitezova  
 nega <sup>u</sup> druž<sup>u</sup> punih hvale;  
 vedra slika <sup>u</sup> negova  
 nadhodi<sup>u</sup>jaše sve ostale.

Za to, kralju plemeniti, 1285  
 pokli tebe čes vesela,  
 za dan ovi počastiti,

u ove kraje jes donijela:  
 i ti i vrijedna družba tvoja  
 u čestitu spilu hodi, 1290  
 gdi pusti<sup>u</sup>nak <sup>u</sup> Har<sup>u</sup> stoja,  
 ki viš<sup>u</sup>nemu toli ugodi.

Ja namjesnik slavnu Haru, <sup>u</sup> Huda<sup>u</sup>  
 ki ove časti ne dostojim,  
 za običaj našu staru 1295  
 u ne skutu sada stojim.

Hodi, nu se ne zadržim,  
 svijetli kralju, tva vedrina,  
 ako rimskih veličina 1300  
 nač ne budeš među nami;

pače se uči segaj dana,  
 ko se drže u nescijeni  
 i bogstva naglo iskana  
 i dvorovi uzvišeni.

Nu ako <sup>u</sup> gnj<sup>u</sup>vna morska sila 1305  
 (n<sup>u</sup>jesu tašte me osude)  
 u ovi te kraj donila  
 cijec koristi naše bude;

nu ako viš<sup>u</sup>ni blag i mio  
 od morskoga huda gnj<sup>u</sup>va 1310



danas bude sahranio,  
koja tebe slijeđe, drijeva!

PAVLIMIR :

O slavnoga pustiñaka  
namjesniče vrijedni i znani,  
i ja i družba mojih junaka 1315  
dobrotom smo tvom svezani;

tim gremo veseli  
dan ovi čestiti,  
ko srce sve želi,  
jedino slaviti. 1320

Ah, da bog dopusti,  
ko milos tva pravi,  
da morskih od usti  
shrane se me plavi!

~~SKAZANE ČETVRTO.~~ *čitena*

*nije dugo*  
MARGARITA I DUBRAVKA.

MARGARITA :

O Dubravko, drugo moja, 1325  
ku prijateljstvo drago i milo,  
bivši još ja sred povoja,  
da<sup>m</sup>no je sa mnom sjedinilo,  
da, odk<sup>m</sup> smo za<sup>m</sup>ljublene,  
že<sup>m</sup>le i misli moje i tvoje 1330  
nam su objema odkrivene,  
ko da jednom srcu stoje,

koja ovo nova žela,  
ku ne oćutjeh nigda prije,  
moje srce veže i strije<sup>m</sup>la 1335  
i ledenu miš<sup>m</sup>o grije?

Koji ovo gos čestiti,  
lije<sup>m</sup>pa uzrasta, vedre slike,  
nas je došo počasti?  
Koje u nemu sjaju dike! 1340

Da se nije dundu momu  
on za kralja povidio,

po licu bi svom samomu  
krv kraljevsku svjedočio.

Mno~~gi~~ bani i gospoda 1345

(ništa otajno tebi ni~~je~~)  
slovinskoga od naroda  
i od pitome Dalmacije

jesu mlados mu dvorili,  
i blagoćom snižna lica 1350

prosili me i ~~dvorili~~, *molili*,  
da im budem vjerenica;

nu ja, ka sam dosle od leda  
na neizbrojne molbe bila,  
s jednoga sam sad pogleda 1355  
živ se ~~X~~ ogañ satvorila.

Neto~~ni~~ vidjeh obraz mili,  
netom začuh riječ medenu,  
me se od mene srce odili,  
moja odluka stara uvenu. 1360

Ili me ovo nerazložna  
neka žela veže i hita,  
kojoj srca sva podložna  
umrl~~ih~~ su ljudi od svita;  
ili višni zgar~~o~~odredi, 1365

da s vitezom ni~~je~~dnime  
ne sklopi se i ne sli~~je~~di  
vjera moja, nego ~~ni~~šnime.

Nu ~~nećista~~ <sup>čestita</sup> ljubav ako  
u mojem srcu ovo je, 1370  
na činjenje koja opako  
hoće snižit žele moje:

pri~~e~~ ogn~~e~~n/ plamen s nebi  
vrhu glave moje sleti,  
neg ja učinim stvar na svi~~je~~ti, 1375  
svijetla časti, suproč tebi.

## DUBRAVKA :

O družice, draža meni  
nego od oči svjetlos mila,

s razlogom si tvoj juveni  
novi ogañ meni odkrila; 1380

žela u srcu zatajana,  
ku gorušta ljubav budi,  
ne odkrivena, kako rana,  
s vele većom štetom udi.

Ja ti rekoh veće krati, 1385  
da ne može tvoja dika  
bez ljubena druga stati,  
bez dragoga vjerenika.

To ~~ti~~ našoj u dubravi  
ti se broji sama htjela, 1390  
~~na~~ daleče od ljubavi  
mladañne bi dni provela.

Za ludu ti te ~~kreposti~~; *liposti*  
ne da narav lubežliva,  
neg od tebe da <sup>se</sup> uživa 1395  
rod priličan tvoj kreposti:

tim nijedno čudo nije,  
da ovi vitez vrijedni i znani  
svom dobrotom od svijeh prije  
tvoju mladost stravi i zani, 1400

ni ti ckvrniš tvojih dika,  
(paček se imaš rijet hvalena,) *u rukop. m. 24. 1396*  
želec imat vjerenika  
svijetla kraja i hrabrena.

Prignut je ljubiti 1405  
kreplosna svak dila,  
vrijednos je na sviti  
svijem draga i mila;

toliko veće, kad  
svijeto se nahodi 1410  
ne ~~svak~~ <sup>svak</sup> čovjek mlad,  
<sup>koji</sup> ~~koji~~ <sup>koji</sup> gospodi.

Nu ako božja vlas velika  
nega u ove kraje iznese,

1891. ka] *rukop. dubrov.*: da. 1892. mladañne] *rukop. akad.*: mladañna. 1896.  
priličan] *rukop. akad.*: prikladan. 1405 je] *rukop. dubrov.*: se. 1411, 1412.  
*rukop. dubrov.*: ne srcim čovjek mlad i koji gospodi. 1418. božja] *rukop.*  
*akad.*: božija.

za nać tebi vjerenika, 1415  
 ki dostoji tvoje urese:  
 višnji, pravo ki svijet vlada,  
 i zna ljudske sve požude,  
 kad se umrla svijes ne nada,  
 uzvisit ju često bude. 1420

MARGARITA:

Bogu davam ja se u ruke  
 i sniženo nega moju,  
 da on ispuni me odluke,  
~~da on vlada moju voju.~~ *i ispuni svoju voju.*

SKAZANE PRTO.

MARGARITA, DUBRAVKA I PASTI~~ER~~ *Scena 5<sup>a</sup> glasnik.*

PASTI~~ER~~:

O gospođe plemenita, 1425  
 ljubleni te dundo zove!

MARGARITA:

Što ima biti da me pita,  
 ke će stvari biti nove?

PASTI~~ER~~:

Čestiti su i veseli  
 glasi i po te srećni dosti: 1430  
 Pavlimir te vidjet želi,  
 stravljen s rajske tve lijeposti.

On u spilu ko se uputi  
 s tvo~~ijem~~ dundom kreposnijeme,  
 s mnogom želom želeć čuti 1435  
 glasovito vaše pleme!

Srđ, veseo da pogodi  
 požudami kraļa znana,  
 reće, da krv vaša izhodi  
 od hrabrenijeh svijetlijeh bana. 1440

1420. ju] *rukop. akad.*: je. 1424. *rukop. akad.*: i ispuni svoju voju. 1428.  
 stvari biti] *rukop. akad.*: biti stvari. 1431. vidjet] *rukop. akad.*: vrijedni.  
 1435. želeć] *rukop. dubrov.*: žele.

- Ko mu vaše slavne ~~dijete~~ <sup>djeda</sup>  
i pradjede vrijedne izbroji,  
na te svrnu sve besjede,  
ko se uresu tvom pristoji.
- Od negova, reče, roda 1445  
da ti ostala sama jesi,  
kojoj višni krepos poda  
neizmjernu zgar s nebesi.
- Kliče tad kralj plemeniti,  
da ne može bit inako, 1450  
neg da ures tvoj čestiti  
zdrži u sebi dobro svako,  
i srećnij da bi bio,  
vjerenic se tvoj nazvati,  
neg od svijeta velik dio 1455  
gospodovat i vladati.
- Na besjede hej žudjene  
Srđ, veseo s tvoje sreće,  
po tvu milos maknu mene;  
o gospođe, ne cknj veće. 1460

## DUBRAVKA :

- Vidiš, drugo ma ljubjena,  
ko dostoj<sup>e</sup> ~~vrijedna~~ <sup>dila,</sup>  
da je požuda tva hrabrena  
na pameti bogu bila.
- Vrijedni i lijepi vi ste oba, 1465  
i nitko vas ne nadhodi:  
bi dostojno u jedno doba  
vaša ljubav da se rodi.

## MARGARITA :

- Ma je lijepos nedostojna,  
svijetlom kralju da omili; 1470  
ali gredem dobrovojna,  
gdi me zove dundo mili.

1454. da] rukop. dubrov.: on. 1462. dostoj<sup>e</sup>] rukop. akad.: s dostojna. 1468.  
rukop. akad.: tva požuda da je hrabrena.

~~SKAZANE ŠESTO.~~ *Scena 6<sup>a</sup>*  
 TMOR X SNI/EŽNICA, *Ulenici*

TMOR :

Sreća je naša po prav htjela,  
 o Sniježnice, ma ljubavi,  
 da si se ovdje sa mnom srela, 1475

gdi me jutros ti ostavi;

ti mi spovjedi drugo mila,

naši posli ko prohode?

Ke si zemlje nabunila?

Ke si smela ti narode? 1480

*projest, a u rep. guješkom  
 rije: posicij*

SNI/EŽNICA :

Ko se od tebe. Tmore, odijelih;

sa svijem srcem nastojeći,

naše odluke da po djelih

svršene se budu reći,

pomra, skrovna<sup>2</sup> najpreče 1485

u smrdeću počoh pilu,

u tmastomu koje krilu

sumporana voda teče; *istječe*

sumporana voda, koju

nemilosni dusi pjene 1490

u paklenom nepokoju

s Flegetonta rijeke ognjene.

Od nečistijeh tu nakazni,

kijeh vlas naša silno kune,

činih donijet kroz drum jasni 1495

kletu glav<sup>2</sup> od pobune,

pak usionom namazana

mastim, ka je čudne moći,

hrlo uzjah<sup>2</sup> ovna vrana,

ki iz tamne dođe noći. 1500

Na ovnu ovemu pokrivena

leteć crnom u oblaku,

ko je običaj naša općena

po noćnomu letjet mraku,

na Babu se spustih rijeku, 1505

i vrgoh se strmovrata.

gdje naj jače vode teku  
sred plahoga kolovrata.

Ustavi se smijna voda  
na me riječi vilovite, 1510  
i put lastan meni poda  
kroz ponore jazovite.

Ja po tmastijeh leteć jazih  
uz pukline, uz litice, 1515  
u jedan se čas upazih  
na kraj bistré Trebinštice.

Tu, da miso naša jaka  
steći bude vjeru veću,  
*priobražena* ~~priobražena~~ od ulaka 1520  
uzeh sliku i odjeću;  
ne činih se dobro čuti.  
a užegoh taj čas plahe  
Trebinjane na boj luti  
i susjede nima Vlahe.

## TMOR :

Nih nabunit nije stvar mučna, 1525  
bivši ođna vrsta od ljudi  
nabunljiva i naučna  
na privare naše svudi.

## SNIJEŽNICA :

Taštijem ~~strahom~~ <sup>glasom</sup> polarana, -  
donijeh glase nim neprave, 1530  
da gre gusa nepoznana  
žeć i plijenit nih države,  
i ako nije nih požuda,  
u zlo upasti od svijeh gore,  
da oružani oda svuda 1535  
hrlo budu doć na more.

Muke, stoke, djecū, žene,  
strašiv stavih nim prid oči.

1514. pukline] *rukop. akad.*: paklene. 1519. *rukop. dubrov.*: priobražena i od ulaka. 1527. nabunljiva] *rukop. akad.*: nabuñevna. 1528. privare naše] *rukop. akad.*: prijevaru našu. 1529. strahom] *rukop. akad.*: glasom. 1532. plijenit] *rukop. akad.*: palit. 1534. upasti] *rukop. akad.*: upastit.

Na glas ov<sup>ih</sup> uspom<sup>e</sup>  
svak na oružje gñevan skoći. 1540

Od pobune glav<sup>na</sup> ogn<sup>ena</sup>  
čini, da se svi poplaše,  
ka mi u ruci ne vidjena  
sione iskre izmetaše.

Ko ih vidjeh pun<sup>ih</sup> smeće, 1545  
i da njihov plam srditi  
bez velike sile ne će  
nijedna voda ugasiti:

po sv<sup>ih</sup> župah mjesta ovoga  
hrlo stupaj moj upravih, 1550  
tere glasom zlijem svakoga  
u veliku smeću stavih:

n<sup>ije</sup> vlaha, ni past<sup>jera</sup>,  
ki je čuo me besjede,  
o<sup>di</sup> oružan ter ne grede, 1555  
zlobni gusar da se istjera.

Malo, pak ćeš pun bljedila  
ruk<sup>om</sup> tegnut, kraļu hudi,  
ko progoni naša sila,  
poplesat ju koj<sup>e</sup> žudi! 1560

## TMOR :

Vele, izvrš<sup>im</sup> putom hodi  
naša spr<sup>ava</sup> po mom sudu;  
u toliko ni ja odi  
danas nijesam sto za ludu.

Ali je tri<sup>e</sup>ba bilo meni 1565  
proć s načinim prem hitrima,  
budući mi Srđ vuhveni  
vazda bio na očima;

Srđ vuhveni, sa svom moći  
našoj sili ki se opire, 1570  
i hoće nam vr<sup>ha</sup> doći  
i čas splestat naše vire.

## SNIJEŽNICA :

Tej zlostari riječ opaka  
ne da, da se puk privari



lažom naših taštih čari 1575  
 mora, uroka, vukodlaka;  
 naše vile od planine,  
 kujem varamo čeljad ludu,  
 pustolovice, upirine  
 prid nime su sve za ludu. 1580

## TMOR:

Na sramotu ja negovu  
 na dan ovi svijem veseo  
 svu koliku čeljad ovu  
 sumniujem sam strahom smeo. 1585

U miso sam stavio nima,  
 od šta se oni često boje,  
 da je Pavlimir <sup>tu</sup> ~~do~~ iz Rima  
 smestio <sup>u Rima</sup> ~~u Rima~~ njih pokoje,  
 da na stražu sve slobode  
 stave pamet, oči otvore, 1590  
 da od velike stan gospode  
 nim koristan bit ne more.

A uzdignu laži moje  
 Margarite vile vira,  
 ku zli dundo vjerio je 1595  
 za zlobnoga Pavlimira.

Vjera im ova teško poda  
 sred besjeda mojih sumniti,  
 da ~~prčija~~ <sup>prčija</sup> njih ~~sloboda~~ <sup>sloboda</sup>  
 nemilom će kralju biti. 1600

Mrmorit <sup>u</sup> svi počeli  
 suprotiva ~~ku~~ <sup>ku</sup> kletom;  
 ima ovi dan veseli  
 s kom velikom dospjet štetom.

Nu da zli kralj sa svih strana 1605  
 zameten se vas upazi,  
 prije neg buna od mještana  
 izagne ga i porazi,  
 od druga ću ja negova  
 Krstimira uzet sliku, 1610

1598. a] *rukop. dubrov.*: ali. 1596. zlobnoga] *rukop. akad.*: slobodna. 1602. kralj] *rukop. akad.*: Srđu. 1608. izagne ga] *rukop. akad.*: zađe ga u more.

adrijskih ki valova  
za ním brodi silu priku.

Nesrećni ću glas mu dati,  
da je njegova družba mila,  
(što ne umijemo još ni znati,) *u rukop. u X. a. 1615*

u moru se potopila i  
sam ja da sam gnevne vale  
i srdito more prijeko,  
na pustošne vržen žale,  
sa zlom dušom jedva uteko. 1620

Slika druga ljubjenoga,  
koga on vele gleda i cijeni,  
od govora *veće* moga  
dobar svjedok, neka je meni.

## SNJEŽNICA :

Dobra tvoja ta je odluka, 1625  
nu moj život miran nije,  
dokle ista moja ruka  
zloga kraja ne ubije.

Za to uputi ti se veće,  
ko si u srcu namislio, 1630  
zlobnoj gusi zle dat smeće  
kroz pogubni glas ne mio ;

ja ću ostat odi sama,  
radi posla da ovoga  
iz pakljenih činim jama 1635  
glavnu donijet sna smrtnoga :

nom ću nemu ne vidjena  
činit smrtni san zaspati,  
i ovijem nožem nesmiļena  
pogubit ga i zaklati. 1640

## TMOR :

Ti ostani, ja ću poći ;  
nijedne varke ne pustimo,  
da zlobnoga naše moći  
neprijateļa pogubimo.

1619. vržen] *rukop. akad.*: vaše. 1629. *rukop. akad.*: za to uput' se, hodi  
veće. 1688. ostat odi] *rukop. akad.*: odi ostat. 1697. vidjena, 1699 nesmiļena]  
*rukop. dubrov.*: vidjeno nesmiļeno 1641. poći] *rukop. akad.*: oći.

*Scena 7. b.*  
SKAZANE SEDMO.

## SNI/EŽNICA I NAKAZNI PAKLENE.

## SNI/EŽNICA :

Pokli ~~ja sam~~ <sup>jedan nezgodnik</sup> ~~odručena,~~ 1645  
da mu miš<sup>u</sup> s djelim združim;

*raspašana* ~~raspflana,~~ raspletena,  
stresam prutom, zemlju kružim,  
lijevom nogom bosonoga  
u strašivi krug ulazim, 1650  
put zapada triš mrkloga,  
triš na istok jasni pazim.

O nakazni strahovite,  
da izvršim mu požudu,  
iz pakla mi donesite 1655  
sna smrtnoga glavnu hudu!

Jošte cknite? Još krzmate?  
Zlobni dusi, još vas nife?  
Ali od mene vi čekate  
kletve i riječi strašivije? 1660

Sad, sad ako ne dođete,  
jedovita, ~~rasrčena~~  
ne zatajah strašna imena,  
od koga se svi tresete!

## NAKAZNI :

O gospođe naša davna, 1665  
pusti ognuene srgbe tvoje:  
nosi ti <sup>te</sup> kleta glavna,  
na zapovjed tvoju evo je.

I ako č', da te mi slijedimo,  
zapovjed nam i naredi; 1670  
svi čekamo, svi žudimo  
tve moguće zapovijedi.

## SNI/EŽNICA :

Za sada mi, dusi vrli,  
ne služite za stvar inu;

1657. krzmate] *rukop. akad.*: krsmate. 1660. *rukop. akad.*: klete riječi i strašnije.

vratite se opet hrli 1675  
u ~~paklenu~~ <sup>na kralju</sup> strašnu tminu.

Gorim, sva sam jedovita,  
prika i vrla uzvan mire,  
od krvi me ~~(zoda)~~ hita! <sup>želja</sup>  
Gdje si huđi Pavlimire? 1680

Goruštu ću ~~(zodu)~~ <sup>želju</sup> moju  
tvojom krvim ugasiti.  
Što već pazim, što već stoju  
ter ga ne grem poraziti?

Ali eto zli kralj grede 1685  
i šnim moj Tmor pun poraza.  
Hitro ti je tuđa obraza  
on lažive uzdo izglede:  
po hodjeću, po prilici  
Krstimir je pravi vidjet. 1690

Nega paze svi bojnici;  
Pavlimir je počeo blidjet.

Mjesto mu ću <sup>2</sup> podat, neka  
<sup>1</sup> ~~primi~~ <sup>primi</sup> sada gorke muke  
taštom lažom <sup>glata</sup> ~~gama~~ <sup>gama</sup> priješka, 1695  
pak ću izvršit me odluke.

Scena 8.<sup>a</sup>

SKAZANE OSMO.

PAVLIMIR, TMOR U PRILICI KRSTIMIRA I DRUŽINA.

PAVLIMIR:

Krstimire moj ljubjeni,  
sasma ~~ležak~~ <sup>ležak</sup> i nemio <sup>toži ako</sup>  
od ljubene družbe ~~meni~~ <sup>izbrani</sup>  
danaska si glas donio. 1700

Ti, moj draži <sup>draži</sup> družo izbrani,  
sada <sup>kaži</sup> meni, kako  
nih pogubi more opako,  
ko ti život tvoj sahrani?

1681. žedu] rukop. dubrov.: želju. 1685. eto] rukop. dubrov.: ovamo. 1688. uzeo] rukop. dubrov.: uzo. 1692. rukop. dubrov.: nu počeo zlo je blidjet. 1704. rukop. akad.: koje život moj sahrani.

## TMOB :

- Znaš noćas<sup>n</sup>te, kraļu, sile, 1705  
 i ko svuda u okoli  
 na nas bjehu naripile  
 gñevne vode, vali oholi.
- Čij~~m~~ u strašnoj ovoj smeći  
 tva nam plav se s oči dignu, 1710  
 po velikoj koju sreći  
 silno more ne dostignu,  
 vihri, valovi i nebesa,  
 nemilosn<sup>a</sup>, jach, od veće, 1715  
 (sva mi od straha put. se stresa,  
 čij~~m~~ povijedam ~~naše~~ nesreće)  
*ostati* ostavit se nas ne htješe,  
 dokl<sup>e</sup> ohola pun<sup>a</sup> gñeva,  
 ne razbiše, ne proždriješe  
 sva nesrećna naša drijeva. 1720
- Vrijedna Uroša plav najprije,  
 za početak zao nam dati,  
 čij~~m~~ nom silni vihar vije,  
 s jedrima se svijem izvrtati;  
 izvrtati se i ~~iz~~ dna svoga 1725  
 izgubjenoj svoj družini  
 posred mora potopnoga  
 nemilostan grob učini.
- Ka se oćutje tada tuga!  
 Kof<sup>i</sup> urnebes posta od ljudi, 1730  
 gdi po šteti svoga druga  
 svak pogubu svoju žudi!
- Za Urošom plavi sve ine,  
 (da prikratim me govore,) *u razlike zle načine*  
 u razlike zle načine 1735  
 satarisa plaho more:  
 neke zgodom strahovitom  
 rastresene, rasčijane,  
 potonuše valovitom  
 u ponoru ukopane; 1740

1718. valovi] *rukop. akad.*: valove. 1714. nemilosna] *rukop. dubrov.*: nemi-  
 losno. 1717. ostavit] *rukop. dubrov*: ostati. 1722. zao] *rukop. dubrov.*: zo

- neke yrljeh posred ~~lata~~,  
 čijem se strahom rvu i vrte,  
 od ponornu kolovrata  
 strenu ostaše i prožderte;  
 na jednu se pun vrline 1745  
 s neba strašan šifun spusti,  
 i dignutu u visine  
 vrže moru u čeljusti;  
 mu plav sila plavjeh vala  
 o žestoke razbi stijenene; 1750  
 sva se utopi družba ostala,  
 sreća iznese živa mene:  
 na maloj se cki držeci,  
 pun žalosti, straha i vaja,  
 jedva mogoh smrti uteći, 1755  
 sred pustošna vržen kraja.  
 Sreća moja bi velika,  
 er ~~se~~ kraju, nađoh odi,  
 da po meni zna tva dika,  
 što se tužnoj družbi zgodi. 1760

## PAVLIMIR.

- Ah, zgone opake  
 i hude odveće,  
 ja vijeku ovake  
 ne čekah nesreće!  
 Ah, družbo ma mila, 1765  
 ljubjena, jedina,  
 koji grijeh, ka bila  
 u vas je krivina,  
 da vaše dni budu  
 valovi srditi 1770  
 u gnevu ~~pribudu~~ *preem huda*  
 nemilo skratiti?  
 Kud da se ja bez vas  
 uputić ~~sa~~ *da* budem?  
 Krajevsku ko da vlas 1775  
 nesrećan dobudem?

- Zavidna nebesa.  
 potreba koj~~ij~~em bi  
 vašega uresa,  
 uzeše vas ~~X~~ sebi; 1780  
 nas još~~e~~ umrla  
 uzdrži zemlja ova,  
 na svako zlo hrla.  
 svijem štetam gotova.  
~~Ma~~ ~~X~~ ki ostasmo, mili druzi, 1785  
 ne šted'mo, se, ni kratimo,  
 da u žalostom plaču i tuzi  
 smrtnu slavu pripravimo  
 izgubjenoj našoj družbi.

SKUP: ~~...~~

- Svak procvili, svak proplači, 1790  
 kaži gorke svak žalosti;  
 valovita smrt potlači  
 plemenite cvijet mladosti;  
 rijeke od suza svak proljevaj.

PAVLIMIR:

- Smrtnu sliku, družbo mila, 1795  
 devet crnijeh drjeva, spravi:  
 valovita morsk~~a~~ sila  
 koliko nam lijepijeh plavi  
 shara. proždrije i pogubi,  
 da sred ove mirne strane, 1800  
 gdje neizbrojna čeljad hode,  
 uspomena vječna ostane  
 od nesrećne naše zgo~~d~~e,  
 od prilute naše česti.

SKUP: ~~...~~

- Svak procvili, svak proplači, 1805  
 kaži gorke svak žalosti:  
 valovita smrt potlači  
 plemenite cvijet mladosti;  
 rijeke od suza svak proljevaj.

PAVLIMIR :

Devet vitijeh još čepresa 1810  
 u dubravi usijecite,  
 i većega rad uresa  
 devet ogañ užežite,  
 kako je pravo i dostojno.

Razlog prosi, zakon pita 1815  
 od prijateljstva i ljubavi,  
 mrtva družba plemenita  
 da se od svijeh hvali i slavi  
 žalostivom uspomenom.

~~skup:~~ kruž(2)ma.  
 Svak procvili, svak proplaci, 1820  
 kaži gorke svak žalosti:  
 valovita smrt potlači  
 plemenite cvijet mladosti;  
 rijeke od suza svak proljevaj

PAVLIMIR :

Jošte oružjem, puniem slave, 1825  
 osam paña poklopite,  
 da izgubjenijeh drjeva glave,  
 vojvode počastite,  
 kijeh utopi silno more.

Nu najprije vrhu svega, 1830  
 da se u crkvi molit bude  
 za njih duše vlas višnega,  
 sve kolike koga osude  
 moguće su i pravedne.

~~skup:~~ kruž(2)ma.  
 Svak procvili, svak proplaci, 1835  
 kaži gorke svak žalosti: et.c.  
 valovita smrt potlači  
 plemenite cvijet mladosti;  
 rijeke od suza svak proljevaj.



PAVLIMIR.

PAVLIMIR :

Prosti, prosti, družbo mila, 1840  
 ki<sup>h</sup> se zgoda od nas plače,  
 ako naša ova dila  
 žalostiva ne izjednače  
 dostojane vaše sada.

Je da višni meni poda, 1845  
 moje kral<sup>v</sup>stvo osvoiti,  
 od slovinski<sup>h</sup>h svij<sup>h</sup>h naroda  
 činit ću vas ja slaviti,  
 da sved<sup>č</sup> vaša žive slava.

TMOR :

2 3 1 4  
 Ne ćeš, zli gusare, 1850  
 tuj stignut požuda<sup>q</sup>,  
 naše ako privare  
 zamani ne budu.

~~SKAZANE DEVETO.~~ *Legenda*  
*Stručina*

JEDAN OD BOJNIKA STRAŽE, PAVLIMIR I SVJETNIK.

BOJNIK :

Bježi, kralu plemeniti, 1855  
 iz himbene sej krajine,  
 ako ne ćeš izgubiti  
 tebe i tvoje sve družine,

PAVLIMIR :

Ka ~~je nepredana~~ *juvstjeva* još nesreća 1860  
 na nesreće naše ovo?  
 O bojniče, što je ta smeća?  
 Ki su glasi? Što je novo?

BOJNIK :

Množ od mještan oružana 1865  
 prijeti nami poraz hudi,  
 pod oružjem sa svij<sup>h</sup>h strana  
 neizbrojni teku ljudi:

praće, hrbe, strijele, luci,  
~~translacijski~~ noži oštri, i kopljaće,  
 pripravne su svijem u ruci,  
 da nas satru i potlaće.

Množ najveća niz goru ovu, 1870

ka se imenom Brgat zove  
 u srditu gněvu /asionu  
 put dubrave grede ove

Oni su nam, od svijeh gori,  
 ušitili i svezali 1875

pet junaka, ki na gori  
 na straži su sa mnom stali.

Smrt nemilu nima prijete  
 i plav našu hoće užeci;  
 jedva plahe od njihove 1880  
 ja sam mogoh srgbe uteći.

PAVLIMIR :

Od šta smeća taj izhodi?  
 Nijesmo danas u ničemu  
 dali uzrok / mjestu ovemu,  
 da s oružjem na nas hodi! 1885

BOJNIK :

Ne znam uzrok ja od smeće;  
 znam, da gnivan svak udara,  
 vapjući: ubi, shara  
 i le gusare i grabeće;  
 za to, kraļu vrijedni i znani, 1890  
 ako je tebi mila glava,  
 ne stoj veće u ovoj strani,  
 iz nemilijeh bjež' država.

PAVLIMIR :

Ja da utečem, ja da dilo  
 meni učinim nedostojno! 1895

1867. noži] rukop. dubrov.: nađaci. 1868. rukop. akad.: pripravljeni svijem  
 su u ruci. 1880, 1881. rukop. dubrov.: jedva srgbe njih proklete ja sam  
 mogoh silu uteći. 1881. mogoh] rukop. akad.: mogo. 1884. uzroka] rukop.  
 akad.: uzrok. 1894. ja da dilo] rukop. akad.: i da dilo.

Nije se bježat naučilo  
 moje prid nikijem srce bojno!  
 Desnica moja dokli je zdrava,  
 i u noj sablja može stati,  
 ne ima straha moja glava, 1900  
 ni se umijem ja bojati.

Nepravo se bojniki svaki  
 vitez zove, sablju paše,  
 s kijem pribiva strah opaki,  
 prike zgode koga straše; 1905  
 za to, družbo ma viteška,

ki ste u Rimu još naučni  
 sva podnositi djela teška,  
 i trudi vam nijesu mučni  
 segaj skupa nabuñena 1910  
 ne bojmo se, ni strašimo;  
 snagom srca ~~na~~ hrabrena  
 naše druge slobodimo.

Hod'mo, hod'mo nim protiva,  
 da, koga od njih uzbudemo 1915  
 ove od smeće naći kriva,  
 pod žestoki mač pošlemo.

Razlog, ki je s nam, mnim, da je  
 priporučen višnjem bogu,  
 a velika sila ostaje 1920  
 slaba i tašta pri razlogu.

## SVJETNIK :

Smiri tvoje srce vrijedno,  
 krajeviću plemeniti, *plemeniti kralju slavni*  
 za čas tvoju svi u jedno  
 s tobom ~~spravni~~ ~~ni smo~~ ~~smiriti~~; 1925  
 nu bojnika s brojem malim  
 veliku se mnoštvu oprijeti,  
 te odluke ja ne hvalim,  
 prem smioni ti su svjetei.

1908. zove] *rukop. dubrov.*: broji. 1912. svi] *rukop. akad.*: nu. 1918. mnim]  
*rukop. dubrov.*: scijenim. 1922. vrijedno] *rukop. akad.*: vjerno. 1929. *rukop.*  
*dubrov.*: plemeniti kralju slavni. 1925. *rukop. dubrov.*: umrijet ćemo s tobom  
 spravni.

- Veličanstvu tvom uzumno  
 nije dostojno, da se opira  
 zatjecanju nerazložnom  
 nabuđenih od pastira. 1930
- Tijem se na plav uklonimo,  
 ku nam užeć oni prijete,  
 X u krilu se ne branimo,<sup>2</sup>  
 od protive svake i štete.<sup>1</sup> 1935
- Užežena kad bi bila  
 plav, a nam se opet odi  
 po nesreći dogodila 1940
- suprotiva koja godi,  
 od neavjesne njih nabune  
 gdi bismo se sahranili,  
 i krajevske X tvoje krune  
 plemenitu čas branili? 1945
- S plavi ćemo po načinu  
 od <sup>nabune</sup> ~~poslane~~ krivca odkriti,  
 i pedepsat zlu krivinu,  
 i bojnike sloboditi.
- Jošte ćemo čuvat poći, 1950  
 što je razlog da čuvamo:  
 bogu mile svete moći,  
 u ne krilu koje imamo,  
 Polonije, Domitile,  
 Pankratija, Srđa i Baka, 1955  
 i hrabrene Petronile,  
 slavni<sup>1</sup>eh moći družba jaka.
- A Nad sve in<sup>1</sup> križ prisveti,  
 na kom božij sin izbrani,  
 za grijeh ljudski hotje umrijeti 1960  
 u našem se drijevu hrani.
- Ovo je naše sve ufañe,  
 i proć smećam štit i snaga,  
 naša kropos, naše imañe,  
 draže od svega zlata i blaga. 1965

1935. užeć oni] *rukop. akad* : oni užeć. 1955. Pankratija] *rukop. dubrov.*  
 Pangracija.

## PAVLIMIR :

Hod'mo na plav, razlog pita,  
 da se od nas bludu i brane  
 slavna telesa i čestita,  
 bogu mile moći izbrane,  
 je da one krepke i jake 1970  
 učine nas, da splešemo  
 neprijatele naše opake,  
 i njih zlobu pedepšemo.

Ah, moj vječni nepokoju,  
 tili ću se ja dijeliti, 1975  
 i čiji samu dragu moju  
 vjerenicu ostaviti?

Ne mogu ino, ne ljepotu  
 za sad oči meni je sila :  
 s bogom dušo moja mila, 1980  
 s bogom dragi moj životu !)

U mjestu se nijednomu  
 vjera i ljubav ma ne skrati,  
 zatravljenom srcu momu  
 ti ćeš vazda kraljevati. 1985

SKAZANE DESETO. *Čena / 10*

## TMOR U PRILICI KRSTIMIRA:

Dobro <sup>uputih</sup> izvedoh me požude:  
 hitro uvedoh kralja zloga,  
 (neka mene držat bude *... kao mene da izvedoh*  
 Krstimira za dragoga. *Krstimira is izvedoh bude.*

U obličju slike ove 1990  
 napuniti <sup>na</sup> ~~pe~~ sada  
 skup družine sve negove,  
 da se dobru već ne nada;

boje česti da ufañe  
 veće bude <sup>na</sup> ostaviti, 1995  
 da s ubozijem kraljem stane  
 korisno im ne će biti.

Rijeću bojni da Slovini  
 za kralja ga primit ne će:

malu scijenu da <sup>svijet</sup> ~~svak~~ čini 2000  
 male od moći. male od sreće;  
 da iz slovinskih istih strana  
 ova buna sva izhodi.  
 i da vojska oružana  
 suprot' nemu grede odi. 2005

Ja znam, ko ću me odluke  
 uputiti, kralju kleti:  
 znaćeš ke su tvoje muke,  
 znaćeš ki su moji svjeti!

*Scena 11. a*  
~~SKAZANJE JEDANOSTO.~~

MARGARITA, DUBRAVKA I SKUP <sup>od</sup> VILA.  
 ^

MARGARITA:

Ah, nesreće lute moje! 2010  
 Što bi ovo, vajmeh meni?  
 Dijelio se, pobjego je  
 moga srca kralj ljubjeni!

Ah, nemila česti prika,  
 želna ti si mojih šteta: 2015  
 jedan dan mi vjerenika  
 poda i uze, jaoh, opeta!

Ah, nije ti zaman bila  
 rana <sup>tu</sup> ~~tu~~ mom životu,  
 što si mene učinila 2020  
 u djetinstvo me sirotu!

Majku i čačka ljubjenoga  
 mlađahnoj mi prije zaplijeni;  
 vjerenika sad miloga  
 nemilosno <sup>v</sup> ~~v~~ grabiš meni. 2025

Ah, moj dragi, ah, moj mili  
 Pavlimire, ma ljubavi!  
 Kud otide? Kud se odili?  
 Kuda uteče? Što me ostavi?

Jedva biljeg vjere prave, 2030  
 slatki celov meni poda,  
 a iz ove tja dubrave  
 priko morskijeh bježiš voda;

jedva slavnu tvu desnicu  
s mom desnicom sdruži u jedno, 2035  
a tvu dragu vjerenicu  
sad ostavljaš nepravedno.

Kud se moja riječ prostire,  
ter neprava tebe pravi?  
Nijes' ti neprav, Pavlimire; 2040  
moji su isti, jaoh, nepravi:  
njih nabuna nerazložna

tebe smete i otjera,  
da ostanem ja podložna  
na plač vječni pun čemera nemira. 2045

Ali, ako u čemernu  
ti se odijeli nepokoju,  
za što mene s tobom vernu  
ne povede ljub tvojju? 2050

Moje srce ti si odnio;  
i me tijelo, jaoh, ponesi!  
Ah, što me si ostavio!  
Slatko ufañe moje gdje si?

## DUBRAVKA :

Djevojčice plemenita,  
kolik<sup>k</sup> su muke tvoje 2055  
lute i gorke, toliko je  
tvoja želja razložita;

nu se ufañe tve ne krati,  
je da višni podat bude,  
da se on k tebi brzo vrati, 1260  
prem kako su tve požude.

## MARGARITA :

Ufañe je malo moje,  
draga drugo, vajmeh meni!  
Dijelio se, pobjego je  
moga srca kralj ljubjeni. 2065

2040. nijes' rukop. dubrov.: nijesi. 2045. čemera] rukop. dubrov.: nemira.  
Poslije stiha 2061 po rukopisu dubrov. skup vila: [Bog je velik i pravedan,  
sve što hoće, on sve može, i nevoljnijeh u čas jedan smiri, utaži i pomože.]  
2068. drugo] rukop. dubrov.: družbo.

Ne<sup>u</sup>puti se, jaoh, ne<sup>u</sup>puti,  
dragi kralju, sa<sup>u</sup> bez mene;  
ma se mlados snažna čuti  
s tobom brodit morske pjene.

Ili u Rim hoćeš ili 2070  
u slovinske zemlje poći,  
svud sam s tobom spravna doći,  
ne ostavi me, braće mili!

Rim se sramit ne će mnome:  
moj se stari, puni hvale, 1275  
rimskom krvi hrabrenome  
diče i rese nad sve ostale.

Jaoh, ako me za tvu drugu,  
ko mi obeća, neč' primiti;  
za tvoju me primi slugu, 2080  
vjerna ču ti sluga biti;

i u miru i u boju  
sljedi<sup>u</sup> ču<sup>u</sup> spravna u vike  
plemenitu mlados tvoju  
i tve<sup>u</sup> urude sve kolike. 2085

Ali vjetar riječi moje  
sve odnosi, vajmeh meni;  
dijelio se, pobjego je  
moga srca kralj ljubjeni!

SKUP <sup>u</sup> rila:

Na ove riječi, na plač ovi, 2090  
djevojčice ucviljene,  
pristali bi svi valovi,  
i omekšale tvrde stijene.

MARGARITA:

Dijelio se, i za nime  
ucviljena ja ne hodim, 2095  
moju mlados da na vrime  
vječne od muke oslobodim!

2072. s tobom spravna] rukop. dubrov.: spravna s tobom. Poslije stiha  
2077 rukop. dubrov.: slovinskiem će banim milo [biti, da sam njih kralica,  
pokli ugodno nije mi bilo bit nijednomu vjerenica. 2085. tve] rukop. dubrov.:  
svoje. 2088. omekšale] rukop. akad.: omekšale.



Ako plavi, jaoh, negove  
sad ne budem ja zastati,  
metnuću se u valove 2100  
i za nime zaplivati.

Od bojazni, jaoh, strašivo  
momu ~~tijelu~~ more ~~nije~~;  
~~ali~~ mrtvo, ~~ali~~ živo,  
samo k nemu da ~~dopije~~. 2105

Kad me mrtvu on upazi,  
ne će biti tvrdi od ~~stijena~~,  
da ga boles ne izrečena  
kroz smrt moju ne porazi.

Volim, volim ja umrijeti, 2110  
i bit morska utopnica,  
privarena neg se ~~rijeti~~  
i ostavljena djevojčica.

Lijepo vile, družbo izbrana,  
bjehote mi vi spravile 2115  
sred ovega blaga dana  
pjesni od pira drage i mile;  
spravite mi plačnoj sada,  
~~čijm~~ se dragi moj ~~dijelio~~,  
smrtne pjesni pune jada, 2120  
ukop tužan i nemio.

S bogom, druge me čestite;  
s bogom, zemlo rodna, ostanite;  
s bogom, ~~pastijeri~~, ostanite,  
s bogom, dundo ~~vrijedni~~ i znani! 2125

~~skup~~: *dubrov. li.*

Margarita kud se uputi?  
Hod'mo za nom, mile druge,  
od velike da ~~ja~~ tuge  
ne porazi vaj prižuti.

~~SKAZANE DVANESTO.~~ Sc. nu 12<sup>a</sup>

## SKUP PASTIJERA.

*Past. 1. i.*

Zle ti goste posred stana; 2130  
 zle ti, Srđu, zete primi,  
 da sloboda naša izbrana  
 ockvrñena bude šnimi.

Ne, ne, družbo vrijedna i mila,  
 oprimo se sa svom moći, 2135  
 da ne može huda sila  
 nami ovako vrha doći.

~~III~~

Ne pustimo, da sloboda  
 hrabrena se na tle obali,  
 od naroda do naroda 2140  
 ku smo dosle uživali.

*Past. 2. i* ← Epidavro, naš grad stari,  
 koga bojni Rim porodi,  
 niče, uzrastje, i ostari,  
 i umrije~~će~~ u slobodi. 2145

Plemenitijeh izbor ljudi,  
 kako no se čdi sada  
 u dubravi ovoj sudi,  
 na izmjenu taj grad vlada.

Način ovi od vladana 2150  
 najbolj<sup>e</sup> u naravi,  
 er u nemu bez bojana  
 svak slobodne dni boravi.

~~III~~*Past. 3. i*

Qdi oholom i oštrumu  
 samosilju vlasti nije, 2155  
 blage pravde sud nikomu  
 ne taj se i ne krije.

Qdi od malijeh mjesto ne ima  
 silno gospostvo i mrzeće,

2141. dosle] *rukop. akad.*: doslek. 2145. umrijet če] *rukop. dubrov.*: umrije  
 upravo tako pisano.

<sup>kick</sup>  
 koja mogućstvo gradovima  
 bude od vječne štete i smeće. 2160

Odi na sto ne zasjeda  
 mnoštvo i svake skup čeladi,  
 koja, u vlasti kad se ugleda,  
 vas grad smete i razgradi. 2165

~~IV.~~

*Pust. 4. i*

Tere ćemo, družbo vrijedna,  
 segaj dana mi trpjeti,  
 da sloboda naša vrijedna  
 na ovi način bude umrijeti? 2170

da mi, koji od vijak vika  
 po sebi se ~~je~~ vladamo  
 za gospara, za silnika  
 inostranca kraja imamo?

da kroz žensku jednu glavu  
 u žestokoj lutoj smeći  
 izgubimo prednu slavu,  
 za nam istiem bit mrzeći? 2175

~~V.~~

*Pust. 5. i*

Prije nadmeno more okruži  
 i potopi naše zgrade,  
 neg~~da~~ da ova zemlja služi,  
 i sloboda naša pade. 2180

Sloboda je plemenita  
 draža od svega srebra i zlata,  
 sve bogastvo segaj svita  
 noj podobna nije plata. 2185

*Pust. 6. i*

Hod'mo, hod'mo guse klete  
 s plavim užec i pebiti, <sup>u vite</sup>  
 ki s nevjernom vjerom prijete  
 nam slobodu ockvrnuti.

Ovijeh ljudi krv izvire  
 od zlijeh Gota, ki nemili 2190

2166. vrijedna] *rukop. akad.*: mila. 2168 vrijedna] *nema u rukop. akad.*  
 2171. jur] *rukop. dubrov.*: svi. 2178. inostranca] *rukop. akad.*: inostrana. 2178.  
 okruži] *rukop. dubrov.*: okruži.

staroga su bijele mire  
Epidavra oborili.

Part. 7.<sup>i</sup> ←

I susjedi Trebiñani  
suproć nima eto ustaju;  
i po vrhu i po strani  
kijeh nahode, (sve) hitaju. *svieć*

2195

Pet su od njih došle nami  
družbe od ove dovedeni,  
u skrovenoj ki se jami  
hrane na smrt osudjeni.

2200

Part. 8.<sup>i</sup> ←

Strimo ovako i ostale;  
u toliko učinimo  
bojnu igru punu hvale,  
da se jače šnima udrimo.

2205

(Odi // šin<sup>v</sup> morešk<sup>u</sup> slucim i strij<sup>a</sup> lamp<sup>f</sup>)

~~ČINENJE TREĆE~~ *it. Treće.*

SKAZANE PRVO. *scena 1. i 2.*

*kor*  
SRD I SRD PASTIFERA.

SRD:

Ah, ljudska umrla  
pameti, ah, kako  
slifepa si i hrla  
suditi opako!

2210

Bjehote danas vi,  
pastiferi hrabri,  
sumnivijem strahom svi  
nepravo smeteni,

mneć staru slobodu  
splesanu paziti,  
i tuđem narodu  
i kraju služiti.

2215

Nije došo, moji drazi,  
Pavlimir kralj odi,  
da ~~ost~~ kraj porazi  
ni da vam gospodi;

2220

2197. sve] rukop. dubrov.: svijeh. 2202. Strimo] rukop. akad.: stojmo. 2205.  
udrimo] rukop. akad.: ratimo. lucim] rukop. akad.: lukovima.

\*

ovo je oni znan  
vitez pun uresa,  
vam davno obećan  
i odredjen s nebasa, 2225

koga vi od mene  
u skrovnoj tamnosti  
veće krat hvaljene  
čuste pjet kr̄posti.

On će ovu dubravu 2230  
učinit svijetlu; a vi  
na ņ bunu nepravu  
digoste sumñivi.

Vaše će on ime 2235  
do neba dignuti;  
a vi boj bit šñime  
hoćete priļuti.

Nega je čes vesela  
za vaše čestite 2240  
koristi doniela;  
a vi ga gonite.

~~akad.~~ *Met.*

Samiri se, Srđu znani;  
niže ova bila sumña prika  
u slobodnoj ovoj strani  
bez uzroka, bez velika. 2245

Budući se nerazložni  
glas prosuo, da mi imamo  
biti sluge i podložni,  
ki, što je služiti, ne poznamo,  
kako hoćeš da u smeći 2250  
od pastijera svak ne bude  
na oružje bojno teći,  
da slobodu rodnu blude?

Kraljestvo je nad zlijem svima  
nam mrzeće i nemilo, 2255  
ko je starijem Rimljanima,  
roditeljim našijem, bilo.

2238. digoste] *rukop. akad.*: dignuste. 2238—2241. *rukop. akad.*: nega je  
čes vesela na naše čestite krajine dovela; a vi ga gonite.

<sup>1</sup>Nu bivši <sup>3</sup>nam <sup>4</sup>ti <sup>2</sup>odkrio, <sup>5</sup>  
 da je Sniježnica i Tmor hudi  
 ovi zlobni glas iznio, 2260  
 smeću općenu ki probudi,  
 dubrava se sva smirila,  
 i veselo kaže lice,  
 vuhovita znajuć dila  
 zloga vješca i vješćice. 2265

SRD :

Neka ih, neka, brzo ima  
 od nebeske višnje moći  
 nepravedniem njih djelima  
 zgar pravedna plata doći!  
 Malo stoje zloće hude, 2270  
 nu im se vječna muka hrani;  
 kralj će omeškāt vrijedni i znani.  
 kad privare njih znat bude.

~~skup~~ *skup*  
 Uhićenijeh pet junaka  
 mi smo nemu slobodili, 2275  
 i himbenijeh djela opaka  
 vilenika njih otkrili.

I ti učini mudro dosti,  
 što si starijeh šes pastira  
 poslo u kralja Pavlimira, 2280  
 da ga mole, da nam prosti.

A i susjedni Trebišani,  
 kojim bi dano razumjeti,  
 da je on gusar, ki njih ~~strani~~ *strani*  
 nemilosnu plijenu prijeti, 2285  
 bivši u mjestu čuli ovemu,  
 da je on Slavic kralj vlastiti,  
 pošli su se on čas nemu,  
 podniženi pokloniti.

Nu nepuča tva ljubjena, 2290  
 ku prid svijemati pastijeri

2268. nepravednijem] rukop. akad : nepravijem. 2272. omeškāt] rukop. du-  
 brov.: omeškāt. 2276. himbena] rukop. dubrov.: himbenijeh. 2289. podniženo]  
 rukop. dubrov.: poniženi. 2291. svijem] rukop. dubrov.: svjema.

za čas veću tvoga imena  
 za svijetloga kraja vjeri,  
 ne htéc ni čas počekati,  
 pošla je s družbom lijepijeh vila 2295  
 molit mu se blaga i mila,  
 da se natrag opet vrati;  
 ne će od mraza ni od leda,  
 ni kamene bit naravi,  
 na zrak jedan ne pogleda 2300  
 da sve srǒbe ne ustavi.

## SRB :

Veće ga je utaziła,  
 veće šnime grede odi.  
 S ove vjere, družbo mila,  
 nami vječna čas izhodi: 2305

lijepa je dikla i hrabrena,  
 ke će ime bit sveđ slavno,  
 vjerenica određena  
 svijetlom kralju s neba ~~slavno~~.  
 Od imena ne čestita 2310

u ove će jošter kraje  
 doć kraljica plemenita,  
 da svet u njih život traje:  
 Margarit djevk, koja,  
 za potvrdit vjeru pravu, 2315  
 izgubiti rusu glavu  
 ne krati se i ne boja.

Sveta crkva, bojna zgrada,  
 zgrađenaće od ne biti,  
 ka će svoga rodna grada 2320  
 mire čuvat i braniti.

Hodi kralju izabrani,  
 hodi, uzroće naše sreće,  
 nam s nebesa obećani  
 grad zidati počni veće. 2325

Nikni, lijepi Dubrovniće,  
 nikni, nikni, slavni grade,

odkli žarko sunce istiće,  
 dokli u more opet pade;  
 grade, vječna gdje sloboda 2330  
 ima držat <sup>sve</sup> svoje pristolje,  
 svijetla utjecat gdje gospoda  
 u teške će sve nevolje.

Grade, iz tvoga <sup>ku</sup> češ krila  
 radat brzijeh sto ~~gradova~~, *drievova* 2335  
 kijem morskih od valova  
 prijeka će se klaňat sila.

Oni, brodeć siđe more,  
 puni glasa vjekovita,  
 u rodne će nosit dvore 2340  
 obilnosti svega svita.

Još će u pozna ljeta doći,  
 iz dubrave tko će ove  
 Erkulove stupe proći  
 i odkrivat zemlje nove. 2345

~~—~~ *—*  
 Zamjernošti on besjedi;  
 svak besjedu ovu zori;  
 redovniče slavni, *sljedi*,  
 bog po tebi to govori.

SRD :

*Iliran* Tako drž'te, moji ljubjeni; 2350  
 Har slavni. bogu mili,  
 sve objavi ovo meni  
 u čestitoj svojoj spili.

U žestokoj onoj smeći,  
 ku s Sniježnicom Tmor uzmoži, 2355  
 na molitvi ja stojeći,  
 nedostojan sluga boži,  
 i moleći snižno boga  
 ki sniženijeh lasno čuje.  
 vrh smetena mjesta ovoga 2360  
 da se smiri i smiluje;



iz nenadi na oči moje,  
ke ljevahu suza rijeke,  
snu priličan pokoj doje,  
da zamjerne vidim slike, 2365

er se on čas meni ukaza  
pun svjetlosti, pun uresa  
jedan starac vedra obraza,  
drag dvoranin od nebesa.

Pusti<sup>ni</sup>ak sam ~~ti~~<sup>ti</sup>, reče, 2370  
pod' naviesti tvomu puku,  
na oružje da ne teče,  
da ostavi smionu odluku;

Pavlimir je u ove strane  
cijeca vaše došo česti, 2375  
koju moguć nije smesti,  
da vas na nu pako ustane.

On će od mnoge dike <sup>u</sup>scijene  
odi čestit grad zgraditi, 2380  
i s vam druge sve hrabrene  
s vašom volom sjediniti,

u kraljestvo pak će svoje  
kraljevati miran poći,  
neka sumne vam nikoje  
od negove nije moći. 2385

<sup>u</sup> ~~ti~~ <sup>scijene</sup> ~~ti~~ <sup>Ker:</sup>  
Tebi ~~vani~~ <sup>scijene</sup> dava znati  
bez <sup>ti</sup>ikakve danas tmine  
slavna <sup>ti</sup>djela, zgode istine,  
ke će se <sup>ti</sup>odi događati.

SRD :

Udjelane <sup>ti</sup>odi slike 2390  
u kamenu živcu od mene  
danaska će sve kolike  
tebi biti otkrivene.

Mjestu i kralju toj objavi,  
i da smiri svak se veće, 2395

2877. rukop. dubrov.: da vas pako na nu ustane. 2878. cijene] rukop. du-  
brov.: scijene. 2887. tmine] rukop. akad.: stine. 2890. odij rukop. dubrov.: ovdj.

uzroke im odkrij od smeće.  
Reče, a mene san ostavi.

~~SRUČ:~~ *Kor:*

Prem velici ti su dari,  
ke nam višnji obećava.

SRD:

Dosta ću vam čudnijeh stvari 2400  
kazat, družbo ma gzdava.

Boga hvalit mi hodimo,  
dokli' dođe kral' čestiti,  
srećno slike pak pažimo,  
s kojeh će slava naša iziti. 2405

~~SKAZANE DRUGO.~~ *Scena 2<sup>a</sup>.*

SNIFEŽNICA *Anna:*

Ah, kako ~~se~~ o Snifežnice,  
proć naravnoj tvojoj vrlini  
od prihude, ubojice  
ljubovnica ~~draga~~ učini!

Kako srčba tva žestoka, 2410  
gnevnijem ognjem razgorjena,  
od sunčana bi dva oka  
u plam ljuven obraćena!

Ja se spravlah, da pogubim 2415  
kralja, moga protivnika;  
mješte omraze sad ga ljubim,  
i za nime mrem bez lika.

Ne vidjena bjeħ ga veće  
snom smrtnijem ~~me~~ušikala,  
i kacigu s primržeće 2420  
glave nemu razvezala;

*ušika* kada svojome on ljeposti  
misli ~~(sazna)~~ moje ognene,  
i gzdave sve mladosti  
vedrijem zrakom ~~l~~veza mene. 2425

2396. odkrij] rukopis: odkrij, tako je u rukopisu i: ostavj, koje se bez sumnje  
ima čitati: ostavi. 2411. razgorjena] rukop. akad.: razgorjena. 2428. uzbudi]  
rukop. dubrov.: ušika.

- Bjeh ~~u~~ veće pripravila  
na ubojstvo priko i vrlo:  
jedovita i nemila  
nepravo mu priklat grlo;  
nu vrat njegov bjeli od snijega 2430  
desnici se moj oprije,  
ka se prostrije grlit nega,  
što ga htjase zaklat prije.  
Spravlahu se usti ove  
napojiti krvi hude; 2435  
sad medene pit celove  
u razbludi slatkoj žude.  
U srce mu još krvavi  
hotjah zabiti handar ovi;  
ali on srce ~~meje~~ ulovi 2440  
jakom strijelom od ljubavi.  
Glavna se od sna nije donijela  
iz paklene meni jame;  
glavna je ono živa bila,  
ka ljubene hudi plame. 2445  
Čijm ~~mi~~ <sup>moje</sup> krvne stinu odluke,  
ma vrlina čim se krade,  
iz ubojne meni ruke  
milostivo gvozdje pade.  
. Probudi se kralj ljubjeni, 2450  
ali netom oči otvori,  
moj se život zatravljeni  
taj čas živi plam satvori.  
Huda diklo Margarita,  
došastje mi tve zabrani, 2455  
vidom lica plemenita  
lijeke ne iskat mojoj rani.  
Ti, i vile, i pastijeri  
kralja s oči mojih digoste!  
Ka vas huda čes namjeri? 2460  
Odkuda li vi dođoste?  
Ja, za ne bit odkrivena,  
britki handar s na tle digoh,

i smetena i rañena  
odijelih se i pobjegoh. 3465

Ja znam što ću. Ali sliku  
od čovječke vidim sjeni ....  
Tmor je! Neku stvar veliku  
nosi u ruci, ide k meni,

Za sve er drag mi već nije, 2470  
hiniti ću za sad šnime,  
da ga ljubim kako i prije;  
vas svijet hini u ovo vrijeme.

## SKAZANE TREĆE.

## TMOR I SNIJEŽNICA.

## TMOR:

O Sniježnice moja mila,  
svi su zaman naši svjeti: 2475  
ne može se nijedna sila  
zlijev udesa volji oprijeti.

Sudjeno je, da se veće  
grad Dubrovnik čidi zgradi,  
nemilostiv stan čeladi, 2480  
nam protivne i mrzeće.

## SNIJEŽNICA:

Od šta vadiš tu istinu,  
koje nijesi držo dosle?

## TMOR:

Za što svakom po načinu  
tašte pazim naše posle. 2485

Er ko u slici tuđa obraza  
glase kraju dah himbene,  
od morskoga da poraza  
negove su plavi strene,  
i ko prije on plahosti 2490  
nabuñena mjesta ugleda,

2466—2469. rukop. akad.: Ja znam što ću. Ali u sjeni od čovjeka vidim sliku . . . Tmor je! Neku stvar veliku nosi u ruci, ide k meni. 2477. oprijeti] rukop. akad.: oteti. 2488. koje] rukop. dubrov.: koju. 2490 prve] rukop. dubrov.: prave.

odijeli se u žalosti  
 put visoke plavi ureda ;  
 ja ne hotec gubit ~~kr~~ime,  
 ko stah za nim podoh tade, 2495  
 među druzim negovime  
 smeće stavlat i zavade,  
 ali neke svete moći,  
 ke u drijevu nosi svomu,  
 zabraniše naprijed poči 2500  
 momu htjeću himbenomu.

## SNJEŽNICA :

To je i moju priku voļu,  
 (sad se stavljam, ustavilo.) *u-ukupnim zapisnici*  
 da zla kraja ne zakoļu,  
 da ne učinim krvno dilo. 2505

## TMOR :

Ja, nemira pun velika,  
 na grobove podoh stare  
 glasovitijeh vilenika :  
 hitra Mrkana i Bobare. 2510  
 Tu velikoj u bolesti,  
 ka me jošte danas kole i bije,  
 od dohodnijeh zgoda i česti  
 počeh metat hamalije.  
 Doleriju i Lerijana 2515  
 za tujem uzeh zaklinati,  
 nam protivnijeh ovijeh strana  
 da mi budu čes kazati.  
 U zle glase začuh, kako  
 grad će slavan niknut odi,  
 i da zaman silni pako 2520  
 suprotiva nebu hodi ;  
 ko je zlobni Srđ smirio  
 nabuñene sve pastijere ;  
 ko se zli kral utazio ;  
 ko nije našijem lažam vjere. 2525

2502--2505. *rukop. akad.*: to je mu ruku priko voje, sad se stavljam, ustavilo, da zla kraja ne zakoje, da ne učini krvno dilo. 2509. Mrkana] *rukopis*: Markana. 2512. *rukop. akad.*: od dohodne sreće i česti.

## SNJEŽNICA :

Moj ljubjeni dragi Tmore,  
ti su glasi prem nemili,  
ne može se našoj sili  
zlo zgoditi huđe i gore.

## TMOB :

Za rasladit moje smeće, 2530  
ja se ukazah željan znati  
suprotive i nesreće,  
*kojih* ~~ko~~ će ovi grad imati.

Tada jedan duh pakleni,  
ki na stražu tu dohode, 2535  
ovaj pehar donije meni.  
pun priteške kobne vode.

Ova je voda s rijeke lute,  
reče neman huda i prika, 2540  
u noj gledaj zgone lute  
nam mrzeća Dubrovnika,

ali učini da je stara  
s tobom druga tva Snježnica,  
ona veoma dobro čara  
i hitra je vilenica. 2545

## SNJEŽNICA :

Žo mi je vele, družo izbrani,  
i velike ćutim muke,  
da su bili svi zamani  
naši trudi i odluke ;

tim da žalos našu sada 2550  
u čem godi rasladimo,  
u toj vodi huda grada  
suprotive sve pazimo.

## TMOB :

Gledaj, drugo ma gizdava,  
gledaj naše zlo veliko, 2555  
gdi vrh oštrije oših Laya  
grad Dubrovnik već je niko.

Kako raste, kako cvjeta,  
kako lišpe dava plode,  
kako iz mnogijeh strana svijeta 2560  
u n' gospoda slavna hode!

## SNI/EŽNICA :

Svrni s grada tve poglede  
i na siñe more pazi,  
gdi od Afrike Soldan grede,  
da ga satire i porazi. 2565

Na čelu se ime bojno  
upisano ñemu vidi,  
u plavijeh ga neizbrojno  
Saracina mnoštvo slidi. 2570

Budvu on plijeni, Kotor tlači,  
tre Molunat, Risan hara,  
na Dubrovnik, od svijeh jači,  
od svijeh glavu, pak udara. 2570

## TMOB :

Gledaj, ko ga on obstire  
silnom vojskom, nu ne more 2575  
tvrde i jake probit mire,  
ni razbiti ñih zatvore.

Ah, jaoh pazi, ko pun vaja  
i<sup>o</sup> ove se zemlje krade,  
put. latinski<sup>h</sup>eh bježeć kraja, 2580  
gdje <sup>u izvan</sup>uzima<sup>u</sup> mnoge grade.

Od <sup>rukova</sup>negova <sup>glava</sup>glava ognena,  
suprotive <sup>koj</sup>koj ne ima,  
Italija sva je strena  
do carskoga grada Rima. 2585

## SNI/EŽNICA :

Da koja se ono driva<sup>e</sup>  
dubrovačke dižu iz luke,  
i slovinske bojne puke  
vode ñemu suprotiva?

2571. rukop. akad.: ter Molunat tijesan hara. 2581. uzima] rukop. dubrov  
vazima.

S jedne oni, s druge strane 2590  
 silni Franki na n udiru,  
 i vojske mu sve satiru  
 i u verigah nega hrane.

## TMOR :

Ne cigni, drugo ma kršposna, 2595  
 pazi, kako Bodin vrli,  
 pun poraza nemilosna,  
 na Dubrovnik s vojskom hrli!

Tu sinove Branislava,  
 bratučeda svoga, ište,  
 od mrzjećih neka glava 2600  
 smrti učini svetilište.

## SNIJEŽNICA :

Koje on štete gradu priči 2605  
 suproč sebi oružanu;  
 i nije moguće učiniti,  
 da ostavi ništa obranu!

Tim narugan Branislavu,  
 koga s sobom sužna vodi,  
 pun rasrge siječe glavu  
 i u rodne zemlje odhodi.

Po dijeljenju ko negovu, 2610  
 cijec našega, jaoh, nemira,  
 u dubravu prijeku ovu  
 oholi se, grad prostira.

*Imor* ← Gledaj sveti našu slavu 2615  
 Vojsav, Vojnov sin hrabreni,  
 dubrovačku ki državu  
 siječe, hara, robi i plijeni

Vidiš, drugo moja, koje  
 on s rasrغبom usionom  
 s Dubrovčanim čini boje 2620  
 pod njihovijem gradom Stonom.

## SNIJEŽNICA :

Vidim, nu je sve za ludu :  
 njih ne slama nijedna smeća,



u pogubah i u trudu  
 njihova je k~~r~~pos veća. 2625

TMOR :

Pusti tugu, ka te trudi,  
 tere gledaj, ko nemio  
 s Brgata je na grad hudi  
 Stjepan herceg naripio,  
 na njihove kako dvore 2630  
 treskovite i goruće  
 česte plame meće s gore,  
 da ne ostavi ci/ele kuće.

SNI/ŽNICA :

Svu negovu tu, vrlinu  
 nedostojnijem vrši dilom : 2635  
 vidiš, kako svomu sinu  
 vjerenicu grabi silom

TMOR :

Pusti nega, drugo moja,  
 i s pogledom napri~~ed~~ hodi,  
 gledaj, vojsku gdi bez broja 2640  
 zmaj ognenj, Mehmed vodi.

Na Sutjehu slazi veće,  
 da grad satre nam nepravi,  
 ali, o hude naše sreće,  
 koja ga ovo kob ustavi? 2645

SNI/ŽNICA :

Popuz~~e~~<sup>nu</sup> se koñ pod nime.  
 i s glave mu veo ~~p~~pada,  
 smiren s mačem zlaćenime  
 obraća se on na zada.

TMOR :

On se dijeli, ali gleda, 2650  
 kako Nehan Turčin ļuti

1642. Sutjehu] rukop. dubrov. : Sustjensaku. 1646. popuzo se] rukop. dubrov. :  
 popuznu se. 2647. veo] rukop. akad. : vez. 1651. Nehan] rukop. akad. : oholi.

na Konavli pada. i ne da  
Dubrovčanom počinuti.

~~.....~~ :

I negovoj prikoj sili  
hrabreno se oni opiru, 2655  
vidiš, ko se u nemiru  
iz njihove zemlje odili.

TROR :-

Proli vram te, vodo kobna,  
puna smeće i poraza,  
kako nami huda i zlobna 2660  
ništa drugo ne ukaza.

Bječ' mo, drugo ma, najpreče  
iz nemilih ovijeh strana :  
kletva hoće, sud protječe,  
da ne imamo ~~odi~~ stana. 2665

SNIFEŽNICA :

Ja se dijelit jošter ne ću,  
odluka je moja, odi  
jošte smotrit koju smeću,  
nu ako sreća meni ugodi.

TROR :

Kada hoćeš, a ti ostani, 2670  
i što ti je drago čini,  
moj pokoju izabrani;  
ja te čekam u planini.

*Scena 4<sup>a</sup>*  
SKAZANE ČETVITO.

*Snifežnica*  
MARGARITA sama :

On ti je ~~za što~~ lud saviše  
i ~~besumna~~ ako cijeni, 2675  
da Snifežnica za n uzdiše,  
i da veće drag je meni.

Volim mila ljubovnica  
mlada kralja ja se zvati,  
neg bit mrazna hotimica, 2680  
i hotima stara imati.

Plemenitoj Margariti,  
ke Pavlimir ljubi diku,  
ja ću zaspat učiniti,  
i obratit se u ne sliku. 2685

Cijenec, da sam vil izbrana,  
on će mene milovati,  
ja ću slatko celivana  
slađe i draže celivati.

*skena 5<sup>a</sup>*  
~~SKAZANE PETO.~~

PAVLIMIR, MARGARITA I ~~SEKUP~~ BOJNIKA:

PAVLIMIR :

Plemenita djevojčice, 2690  
a ke mi oči bio dan siva,  
razveseli svijetlo lice,  
i ne budi žalostiva.

Lednu ostavi sumnju, koja  
luto tebi sumnit poda, 2695  
da ću od tebe, dušo moja,  
priko morskijeh uteć voda.

Ki bih život ja živio,  
kad bih rajsku tvu ljepotu  
privarenu ostavio, 2700  
moj čestiti drag životu?

MARGARITA :

O ljubjeni kralju, koga  
mlados moja služiti obra,  
o česare srca moga,  
o uzročje moga dobra, 2705  
čini mi se snjati joštera,  
da se dijeliš ti od mene,  
da je tašta naša vjera,  
da su žeļe me smetene ;

čini mi se, da plav tvoju 2710  
 priko mora plovom slijediti,  
 tako za te, moj pokoju,  
 ljubovnica vjerna blijediti.

Ledeni su strasi moji  
 me gorušte biljeg vjere: 2715  
 sveđ se straši, sveđ se boji,  
 za dragoga ko umire.

## PAVLIMIR :

Ne straši se, ma radosti,  
 evo uza te vjerenika,  
 koga rajske tve lijeposti 2720  
 andioska zani dika ;

evo, slatka ma ljubavi,  
 u ruci ti je ma desnica,  
 vjeran biljeg, svjedok pravi,  
 da si moja vjerenica. 2725

Tom se ukopna svrši slava,  
 ku naredih (družbi mojoj) *moj družini,*  
 kojih utopi smrt neprava  
 u pučini valvitoj,  
 slavice mo s mnogom dikom 2730  
 slatku želju, pir čestiti,  
 kojim ~~se~~ nad svijem ljubovnikom  
 po pravdi se srećan riti.

## MARGARITA :

Što da sramna tebi sada  
 djevojčica odgovori? 2735

Tebe mlados moja dvori,  
 i ti nome, kraju, vlada ;  
 ti si slatko me vesele,  
 ti si pokoj moj veseli,  
 ino srce me ne želi, 2740  
 neg slijediti tvoje žeļe.

PAVLIMIR :

Ma je žela, lijepa vilo,  
ka životu mom kraluješ,  
da razvedriš lice milo,  
da se smiriš i raduješ. 1745

Za ljubav sam i ja tvoju,  
ka ~~mom sreću~~ <sup>moj sreću</sup> bi najdraže  
utažio sreću moju,  
za to se i ti, brače, utaži.

MARGARITA :

Blaga je i mila tva besjeda, 2750  
iz ke slatki med izhodi,  
X mom ~~sreću~~ <sup>moj sreću</sup> zapovijeda,  
i hotjeću mom gospodi.

Na tve drage razgovore 2755  
ko se neću ja smiriti?  
Na vesele tve pozore  
ko se ne ću veseliti?

PAVLIMIR :

Veseli se, moja zoro,  
svijetli uzročje moje slave,  
kraljevat ćeš ti do skoro 2760  
slavne grade i države;  
i da je rados tva podpuna,  
ma kralice, ma gospoje,  
na kraljevskih vele kruna  
spravi zlatne prame tvoje. 2765

Gospoje će svijetle u rodu  
bit dvorkiće tvoje dike,  
slavne bane i gospodu  
imati ćeš za dvornike.

Ali vrh svijeh inijeh sreća, 2770  
ke su spravne bitju tvomu,  
kralica ćeš bit najveća  
meni, drugu <sup>a</sup> tvom vernomu.

## MARGARITA :

Moja mlados ne dostoj  
kraljca se tvoja zvati, 2775  
ti me srce, kraju, osvoji,  
i ti ćeš mu kraljevati.

Svud sam doći s tobom spravna,  
moj životu dragi i mili,  
tva dobrota <sup>vrjedna</sup> i <sup>brana</sup> 2780  
moje želje slatko sili.

## BOJNIK :

Srđ izbrani, pun kreposti,  
s pastjerima i s vilami,  
ko je dostojno tvoj svjetlosti,  
grede, kraju, suproč nami. 2785

## PAVLIMIR :

Plemenita i vrjednoga  
redovnika ne trudimo,  
dignimo se s mjesta ovoga,  
suproč nemu ter hodimo.

*Scena 6. a*  
~~SKAZANE ŠESTO.~~

SKUP PASTJERA STABIJEH.

## PASTJER 1. :

Čuste li, družbo ma, 2790  
čestitijeh množ sreća,  
ke nebo našijma  
zemljami obeća?

Lijeposti znanoga  
Srđa bog nadari, 2795  
da mjesta ovoga  
dohodne zna stvari.

Lijep ti će grad odi  
niknuti ovi dan,  
u vječnoj slobodi 2800  
glasovit i slavan,

krstjanska gdi vira  
i ures ne sveti

slatkoga sred mira  
u vijek će živjeti. 2805

## PASTIJEK 2. :

Zakoni su prave vire  
straža puku vele jača,  
neg ~~X~~ imat tvrde mire  
i visocijeh množ polača;  
tašta su gradovom 2810

obrana građani,  
ako ih višni svom  
desnicom ne brani;  
dobar se početak 2815

ne može zazvati,  
gd<sup>je</sup> božje časti zrak  
ne počne sivati:

tim se srećan može riti  
grad Dubrovnik, pun uresa,  
štit i snaga kom će biti 2820  
kralj mogući od nebesa.

## PASTIJEK 3. :

Tvrđi od mira od kamena  
pravedni su još zakoni,  
kijem je krepos uzvišena,  
~~X~~ huda se zloća izgoni; 2825  
od zakona nu dobrota  
boje stofi udjelana  
u načinu od života,  
neg u knjigah upisana.

## PASTIJEK 4. :

Vladañe najbolje 2830  
uživa oni grad,  
gd<sup>je</sup> drži pristole  
građana mir i sklad:  
i malahne stvari u skladu  
moguće su snagu steći, 2835

2817. sivati] rukop. akad.: zasjati 2833. rukop. akad.: građanom lijepi sklad.

~~ne uski. iu~~  
 a ~~(u neskladu)~~ i u smeći,  
 i velike moći padu.

Vidiš oni dub, gdi kline  
 grane svoje svud prostira,  
 drag razgovor u dni litne 2840  
 lijepijeh vila i pastira;

on koliko u visine  
 vito čelo prođiva,  
 toliko se u dubine  
 s krepijem žilam raširiva. 2845

Za sve nega da se okolo  
 bijesna vojska od vjetara  
 strahovito i oholo  
 vrti, vije, i udara,

on se krepak kaže, i stoji 2850  
 tvrd na silne njih zamahe,  
 ni se straši, ni se boji  
 od njih sile vrle i plahe;

nu malahan crv poslije  
 moguć mu je vrha doći, 2855  
 ki mu iz nutra žile izije,  
 grizući ga u dne, u noći:

unutra tako smeća  
 hara i ori tvrde grade,  
 izprid koje moć najveća 2860  
 oborena na tle pade.

## PASTIJER 5. :

Dubrovnik se ne će od tuga,  
 ko nam reče Srđ, bojati,  
 pače vazda posred nega  
 uгода će svijetla sjati. 2865

On će mirnim zakonima  
 vladati se sam po sebi,  
 razgovorno nevolnima  
 utočište pri potrebi.

Vidjeli ste slike mile, 2870  
 ke za ures ovoj strani

2887. rukop. akad.: u veliku nač se jadu. 2846. da se] rukop. akad.: da.  
 2865. rukop. dubrov.: ugodaj će svijetla stati.



posred svoje slavne spile  
davno udjela ~~Har~~ <sup>glatki</sup> znani.

Koja će <sup>u</sup>đi teć gospoda,  
ki kraljevi, koji bani, 2875  
naša <sup>mirna</sup> mila da sloboda  
sačuva ih i obrani!

Vidjeste li vedru sliku  
Silivestra mlada kralja,  
gdi slovinski~~h~~ od zemalja 2880  
s majkom bježi bunu priku?

U njihovu kako trudu  
mjesto ih ovo prima i časti,  
ugrabljene dokle vlasti  
neprijateljim otet budu? 2885

Vidjeste li plemenitu  
Lizabetu i Stjepana,  
vrh bosanski~~h~~ koji strana  
držati će vlas čestitu?

I oni će bijegom doći 2890  
u države sej slobodne,  
i šnihovom paka moći  
u zemlje se vratit rodne.

Vidjeste li trudnu zgodu  
Sigismunda vrijedna i znana, 2895  
ki će ugrskom bit narodu  
kral, i česar od Rim<sup>l</sup>ana?

Od mogućijeh ko Turaka  
razbijen u grad ovi grede,  
gdi ga slavnijeh množ junaka 2900  
i gospoda vrijedna slijede?

Od istoga ko Turčina  
đdi će se sahraniti  
Đurađ despot i Jerina,  
s kijem će Lazar njih sin biti? 2905

Vidjeste li, ko ljublena  
dvoja sinka oni cvile,  
u sužanstvu oslijepjena  
od sumñive turske sile?

Ko car Đurđa i Jerinu 2910  
i Lazara šje pitati,  
i nijednome po načinu  
nije moguć nih imati?

Ko se on isti čudi, kako 2915  
da je spravan govoriti;  
grad <sup>1</sup>vik <sup>2</sup>ne <sup>3</sup>će <sup>4</sup>ovi umriti,  
*dje* ~~se~~ <sup>5</sup>se <sup>6</sup>vj<sup>7</sup>ra <sup>8</sup>časti ovako?

Kad Tomaša Paleologa  
uspomena da pristane,  
od turskoga mača ohola 2920  
ki će ubjegnut u ove strane?

Kuda Petra Soderina  
ođoh, u svoj ki nesreći  
iz latinski<sup>h</sup> pokrajina  
pod krilo će naše uteći? 2925

PASTIJER <sup>6</sup>:

Stvar bi duga brofit bila  
kra<sup>le</sup>, i bane, i despote,  
od protivni<sup>h</sup> ki će sila  
ođi shranit sve živote. 2930

Srđeva će čas do vika  
i dobrota svijetla ajati,  
ko<sup>ji</sup> čuda ovolika  
nam danaska čini znati.

Nega i kra<sup>la</sup> Pavlimira 2935  
pravedno je sved<sup>l</sup> slaviti,  
ki će od tvrdi<sup>h</sup> ovi<sup>h</sup> mira  
slavan uzrok nami biti.

Nu se sada mi jedini,  
draga družbo, uputimo,  
smrtne slave da vidimo 2940  
ke Pavlimir družbi čini.

2918. Paleologa] *rukop. dubrov.*: Paliologa. 2922. Soderina] *rukop. akad.*:  
Soderina. *Stihova* 2854—2861, 2866—2869, 2882—2885, 2898—2901, 2910—2917  
*nema u rukop. akad.*

PAVLIMIR.

SKAZANE SEDMO.

PAVLIMIR, GLASNIK. *n' družina.*

PAVLIMIR:

Da tako, <sup>1</sup> verni moj,  
u ove države  
zdrav dođe v<sup>1</sup>rijedni broj  
me družbe gizdave?

2954

GLASNIK:

Zdrav, kraju izbrani,  
nih plavi vesele  
po ovoj sad strani  
me su oči vidjele.

Bjehmo veće mi dospjeli  
pripravlati smrtne slave  
i <sup>uzročenih</sup> usjedenih iz dubrave  
devet čepres <sup>m</sup> veće donijeli;

2950

devet crnijeh plavi slike  
veće bjehmo učinili,  
i oklopijem, punijem dike,  
suhe paše uresili;

2955

ja se vedroj tvoj svjetlosti  
uputio veće bjeh <sup>ti</sup> riti,  
da ukopne sej žalosti

2960

s pukom dođeš proslaviti:  
kad na ovo me spravlaše  
više morskijeh ču se vala  
buka, romon, i lupanje,  
bubañ, trubañ i vesala.

2965

Slijedeć ovu mirnu buku  
u velikoj dicit i slavi  
u raskošna Gruža luku  
uljezoše devet plavi.

Na oči moje tva viteška  
družba zavi jedra bijela,  
i prospješana, i vesela  
vrže u more sidra teška.

2970

Ne htéc dugo ja čekati,  
mješte spravne smrtne slave 2975  
glas ti dođoh dragi dati  
mile družbe žive i zdrave.

A prem evo i oni k tebi,  
za potvrdit mu besjedu,  
od onuda mirni u sebi 2980  
s Krstimirom vrijednijem gredu.

PAVLIMIR :

Sada poznam, da je zamjerno  
u dobromu Srđu znanje,  
ki prikrati prem čemerno  
slatkom riječim <sup>svom</sup> ~~na~~ skončanje. 2985

On povidje sada meni,  
da Krstimir nije bio,  
neg Tmor zlobni i himbeni,  
ki je hudi glas donio. 2990

Nu što veće ōdi stoju,  
ter ne idem s dobrom česti  
vrijednu i milu družbu moju  
i ma vita kopja sresti?

~~SKAZANE OSMO.~~ *Četina 8<sup>a</sup>*

PAVLIMIR, KRSTIMIR I DRUŽINA.

PAVLEMIR :

Draga družbo i ljubjena,  
hvala bogu, da ste zdravi, 2995  
da su od mora nesmiļena  
sahrañene <sup>vaše</sup> plavi.

Sred pućine vrle i prike  
ja sam mrtve vas cijenio,  
i ukopne smrtne dike 3000  
bjeh vam veće pripravio.

KRSTIMIR :

Vedri kraļu i čestiļi,  
razlog si imo tve ljubjene

vitezove požaliti,  
i držat ih izgubljene; 3005  
bog i one svete moći,  
koje u tvomu nosiš drjevu,  
suproč morskome hudom gñevu  
nam su bile od pomoći.

PAVLIMIR :

Nu me krune glasovite 3010  
moji pereni štiti mili,  
povjedte <sup>mi</sup> i kažite,  
kako ste se sahranili?

KRSTIMIR :

Ko noćasna strahovita 3015  
nas godina ona stiže,  
i pučina valovita

suproč nam se gñevna diže,  
sto proždrljeh <sup>pišakavica, pijavica</sup> piskavica,  
sto vihara nas obteče,  
da svi ostasmo blijeda lica, 3020  
strah nas leden svijeh posiječe :

ne mogaše nitko ini,  
izvan višna vlas visoka,  
strašnoj otet nas vrlini  
silna mora i žestoka. 3025

Kad u <sup>ovaj jutoj</sup> tako jladnoj mucu,  
puni smeće, straha, i vaja,  
u mirnoj se jednoj luci  
upazismo blizu kraja;

ka se rados, kraju, očuti 3030  
od ljubjene sve družine,  
bivši utekli poraz luti  
vrle i plahe od pučine!

Nu plav tvoju ne videći,  
što se nijedan nas ne nada, 3035  
ah, u komu jadu i smeći  
mi ostasmo tužni tada!

3018. pišakavica] rukop. dubrov.: pijavica. 3026. rukop. dubrov.: kad u ovoj  
lutoj mucu. 3027. puni] rukop. dubrov.: punoj.

Koja tuga, koja muka  
 sa svijeh strana tad se začu  
 posred suza i jauka 3040  
 u žalosnom lutom plaču!

PAVLIMIR :

Brzo se je taj nemila  
 žalos, koja vas uvrjedi,  
 u vesele obratila ;  
 s tvom besjedom naprijed ~~hodi~~ <sup>stjedi.</sup> 3045

KRSTIMIR :

Zelenoga na dno Mljeta  
 ovo je luka, kraju znani,  
 gdje se od mora huda i kleta  
 Pavo sveti jur sahrani. 3050

Na ovemu on otoku  
 u pravedne plame vrže  
 lutu zmiju i žestoku,  
~~ka se nemu ruke trže.~~ *ka se s ruke njemu trže.*

Agezilao glasoviti  
 ōdi osudjen jošte stoja, 3055  
 koga Opijan sin čestiti  
 slatke od riba pjesni poja.

Od polače još njihove  
 gledaju se miri streni,  
 kije se imenom luka zove, 3060  
 u koju ~~ni~~ samo sahrañeni.

Nu stvar nad sva čuda ina  
 ukazaše nam mještani,  
 gdi oštri kami huda sina  
 ne ukopane kosti hrani. 3065

Njega mati izagnana  
 prokle, i to se nemu zgodi,  
 da mu tijelo ne ima stana  
 ni na zemlji, ni na vodi.

Sred otoka veće toga 3070  
 ne hotjesmo mi krzmati ;

3058. nemu ruke] *rukop. dubrov.*: ruke nemu. 3056. Opijan] *rukop. akad.*: od  
 prija. 3065. ne ukopane] *rukop. akad.*: ukopane. 3071. krzmati] *rukop. akad.*:  
 kramati.

po svijeh kra<sup>l</sup>jevih mjesta ovoga  
digosmo se tebe iskati.

Rat, Ston, Vratnik, i Zagorje  
s mnogom pomnom obidosmo, 3075  
Šipan, Lopud, i Primorje,  
i nigdje te ne našosmo.

Vedri kralju, misli koju  
slas i rados ~~š~~cutjesmo,  
iz daleka kad plav tvoju 3080  
mirnu i zdravu mi vidjesmo.

Ukazasmo tad biljezim,  
ko ljubimo tvoju glavu,  
bubnim, trublam, veslim, st<sup>l</sup>jezim,  
čineć mnogu diku i slavu. 3085

## PAVLIMIR :

Krstimire moj ljubjeni,  
i vi ostala družbo draga,  
sreća je bila veoma blaga  
u dan ovi vam i meni.

Bog i naše svete moći 3090  
u ovi nas kraj doniješe,  
za sve zloba vječne noći  
utopila jur nas bješe.

Zapovijed je zgar višnega,  
da grad slavan sagradimo 3095  
sred čestita mjesta ovega ;  
trijebi je da mu pogodimo.

Jes u ovoj u Dubravi  
mnoštvo ~~l~~ijepijeh djevojaka,  
svijetlijem rodod njih se svaka 3100  
i ljepotom rajskom slavi.

Neizmjerne punu dike  
vjerenicu ja sam obro,  
s kom su slave sve kolike,  
u koj siva svako dobro ; 3105  
i vi, ~~l~~ koji ste ne vjereni,  
vjeriti se ter želite,

~~moji drami prihrabreni,  
vjerenicke odi uzmite.~~

~~Glasevitom lijepom gradu,  
ki sredi ove spravljam strane,  
u slobodi i u skladu  
ostacete za građane.~~

3110

KRSTIMIR :

Tko da, kraju pun uresa,  
se odreći sreće bude,  
pokli take jesu osude  
svijetla kraja od nebesa?

3115

Požuda je naša davna  
vjerenicke lijepe imati,  
a stvar će nam biti slavna,  
u tebe se izgledati.

3120

PAVLIMIR :

Slavna veomi tim se ovamo  
sa mnom svaki vas uputi  
da se čuda nagledamo,  
da budemo čuda čuti.

3125

*Scena 9<sup>a</sup>*  
~~SKAZANE DEVETO.~~

DUBRAVKA I SKUP DJEVOJČICA.

DUBRAVKA :

O družice me vesele,  
svaka budi u radosti,  
danaska smo srećne vele  
i čestite mi za dosti :

družbi kraja Pavlimira,  
dopuštava Srđ izbrani,  
da u ovoj lijepoj strani  
vjerenicu svaki obira.

3130

Gizdave ti vjerenike  
mi danaska steć imamo!  
Pravo je da ovi dan pun dike  
sveđ slavimo i poznamo.

3135



Sreća je draga i čestita,  
druga steći na sem sviti,  
lijepa, vrijedna, plemenita,  
i komu ćeš mila biti. 3140

## VILA MALA :

Ljepakna sam vjerenika  
izabrala ja za mene:  
kose mu su zarudjene,  
crne oči, vedra slika. 3145

2. Hala  
VILA MALA - 2. :

Vjerenik je moj od tvoga  
vjerenika ljepši vele:  
on je uzrasta junačkoga,  
ruke mu su ko snijeg bijele.

3.  
VILA VELIKA X. :

Ovi dan je nami bio  
od velike sreće i česti,  
za sve er hudi pako smesti  
bješe ga se pripravio. 3150

Ko Sniježnica huda vil,  
puna misli vuhovite,  
lijepa i slavne Margarite  
bješe sliku prihinila, 3155

noj zaspati ona učini,  
pod himbenom neka slikom  
sadrži se i sjedini 3160  
šne ljubjenjem vjerenikom ;  
ali od Srđa sveta i znana,  
ki njenja zna paklena,  
bi oni čas otkrivena  
i sramotno narugana. 3165

Ki smijeh, ki rug, koju viku,  
nom tvoriti puk nasrnu,  
u naravnu kad se sliku  
vilenica huda obrnu!

~~PAVLIMIR.:~~

Privara himbena 3170  
 ako istom paprši,  
 do malo bremena  
 sramotno vrat skriši:  
*Subravka* za ludu se Tmor izmuči  
 i Sniježnica prika i huda,  
 er komu se što faruči,  
 vik ne ubjegne toga suda.

~~PAVLIMIR.:~~

Ona, ko je dostojala,  
 stekla je ruge i sramote,  
 i naše je čas dobrote 3180  
 lijepom platom svijetla ostala.

Tim se od nas svaka spravi  
 vjereniku dragu i milu  
 sred razblude i ljubavi  
 a ~~zudjanom bitu kralu.~~ *zudjenoga steć* 3185 *sred keriku.*

Za sve da se latinskijeme  
 rodod diči njih visina,  
 i naše je svijetlo pleme  
 glasovitijeh od Latina.

Za to, družbo puna dike, 3190  
 uputimo mi se veće  
 s blagom družbom dobre sreće  
 steć ljubjene vjerenike.

VILA MALA:

Ja ću od cvijetja razlikoga  
 mom dragomu vjenčac sviti, 3195  
 da nim bude dana ovoga  
 rusu glavu naresiti.

VILA MALA X:

Od bijelijeh ću ja ružica  
 lijepu kitu darovati,

*Stihova 3170—3178 nema u rukop. akad. 3176. erj rukop. dubrov.: jer. 3182. rukop. dubrov.: tim se svaka od nas spravi.*

ko me bude izabrati, 3200  
da sam njemu vjerenica.

*St. 10<sup>a</sup>*  
~~SKAZANE DESETO.~~

SNIJEŽNICA *sama*.

Bježi, bježi, o Sniježnice,  
iz mrzećijeh ovijeh kraja,  
bjež', nesrećna vilenice,  
gdje ludakoga nije stupaja; 3205  
u pustošne strane gore,  
u kojih kokot višek ne poje,  
sramne ukopaj tve prikore,  
tve sramote, ruge tvoje.

Da li tuđu noseć sliku 3210  
ja ovako ostah ružna;  
lele, lele veomi tužna,  
da ne osušim lica viku!

Proklet budi, ko najprije  
naučio je karat mene, 3215  
od nauke kad himbene  
pomoći mi nijedne nije.

Ali, za što stojiš odi,  
nesrećnice plaćna, veće; 3220  
u planine puste hodi,  
i tu plaći tve nesreće.

*St. 11<sup>a</sup>*  
~~SKAZANE JEDANESTO.~~

SRD, SVJETNIK, PAVLIMIR, DRUŽINA I PASTI/ERI.

PAVLIMIR :

Slijedi, sveti redovniče,  
tej dohodne česti slijedi,  
što ti višnji bog nariče  
prorokuj nam i besjedi. 3225

SRD :

Za početak pun uresa  
lijepom građu, kralju, dati,  
kraljici češ od nebesa  
prvu crkvu sazidati.

Vrhu Lava oštrijeh stijena  
mjesto budi templu ovemu:  
razložno je, da prvina  
od svega se da višnjemu.

3230

Od mnoge ćeš uza ņ scijene  
lijep manastijer još zgraditi,  
gdj~~te~~ će bogu posvećene  
djeve život provoditi.

3235

Vidim, gdi još u naprijeda  
raširenijeh posred mira  
sedam lijepijeh manastira  
grad u svomu krilu gleda,  
i u njih će djeve izbrane  
rodnom gradu jača i draža  
svom dobrotom biti straža,  
nego vojske oružane.

3240

3245

## SVJETNIK :

Lijep početak ! S tije~~m~~ načinom  
veliki se Rim nekada,  
za sve<sup>3</sup> vjerom neistinom,  
u početku svomu vlada :

izabrane on djevice  
i od koljena svijetla stavi,  
da ogañ Vaste sve božice  
u velikoj brane slavi ;

3250

one vječni plam čuvaše,  
da se u vijek živ nahodi,  
a djeve će u vijek naše  
straža rodnoj bit slobodi.

3255

## SRB :

U, sjevernoj vidim strani  
gdj~~te~~ se grade suproč nima  
X dvjema crkvam tvrđi stani  
svetijem ljudim i dobrima.

3260

Priklonijem će srcem oni  
bez pristanka molit boga,  
da od grada njih rodnoga  
suprotive hude ukloni.

3265

Vidim, gdi sve ovo more  
među Lavim i dubravom  
u visoke crkve i dvore  
obraća se s mnogom slavom.

Od mramora ovd<sup>i</sup> stavna 3270  
crkva će se uzvisiti,  
gdi će božja mati slavna  
uzmnoženi grad braniti.

Vidim, gdi se u <sup>tem</sup> domu 3275  
s mnogom pomnom hrže i hrana<sup>i</sup>  
svete moći u svijetlomu  
srebru i zlatu okovane;

svete moći, ke će odi  
iz razlicijeh plivat strana,  
i po suhu i po vodi 3280  
za nam vječna bit obrana.

Visoka će crkva bila  
svetom Vlaai ovd<sup>i</sup> ustati,  
od protivnijeh ki će sila  
ove strane svedč čuvati. 3285

Vidim, gdi se starac sveti  
neprijateljim svijem opire,  
ki slobodne ove mire  
hoće satrt i uzeti.

Zdrav o sveče, <sup>nebu</sup> begu mio, 3290  
koga je višnji ~~teš~~ od vika <sup>od vik vika</sup>  
branitejem odredio

verna grada Dubrovnika;  
dokli žarko sunce svijeti,  
vrteći se oko svita, 3295  
tva će slava svedč <sup>živjati</sup> živiti  
među nami vjekovita!

## PAVLIMIR:

Srećna grada! Kom da stranom,  
od koga li od naroda,  
pod tijem štitom i obranom 3300  
od teški<sup>j</sup>eh se boji zgoda?

SRB:

Crkve<sup>a</sup> će ove<sup>a</sup> sveca slavna,  
 ki će našu branit sreću,  
 bit na blizu straža spravna  
 gospodskomu dvoru i vijeću. 3305

Vidim, gdje se od mramora  
 u velikoj slavi gradi  
 svijetla grada lijepa dvora,  
 izabrane stan čeladi.

Zakoni će tu slobodni 3310  
 i zakona pisma stati,  
 kujem Dubrovnik, nebu ugodni,  
 skladno će se sveđ vladati.

Tu gospoda vrijedna i znana  
 kupiče se s mnogom česti, 3315  
 za potrebe rodna grada  
 razbirati mudrom svijesti.

Slavne će se tu zamjene  
 činit s vjerom, svijem uzdanom,  
 od gospode zarobjene 3320  
 medju Turkom i Krstjanom.

Polak vijeća glasovita,  
 ki će čas bit svega grada,  
 gradiće se ponosita  
 od galija brzijeh zgrada. 3325

Korabje ove s mnogom dikom  
 pravedna će bit pokora  
 svijem gusarom i silnikom  
 adrijskoga siña mora.

Vidim plivat, šnim družinu, zadržene 3330  
 plavi mnoge gospode  
 za obranu sve slobode,  
 i za ures vjere optene;

vidim, vidim, gdje hitaju,  
 i u verigah sužne vode 3335  
 mnoge guse, ki smetaju  
 silnijem grabšam ove vode.

3302. Crkve] rukop. dubrov.: crkva. 3318. rukop. dubrov.: skladno se će sveđ vladati. 3318. zamjene] rukop. dubrov.: promjene. 3330. družinu] rukop. dubrov.: združene.

## PAVLIMIR :

Gospode je djelo vrijedne,  
 izgoniti svaku smeću,  
 i trt guse nepravedne, 3340  
 ljudsku družbu ki razmeću.

## SRB :

Kud ~~š~~hodim bojne zgrade,  
 ki~~h~~eh ponosni miri oholi  
 čuvati će ~~li~~epi grade,  
 i ~~kn~~žiti u okoli? *tvoje miru u okoli* 3345

Više gola kuka onega,  
 koji gleda put zapada,  
 a zelena vrhu nega  
 niče i cvjeta trava sada,  
 vidim, gdi se ~~uzvišena~~, *u sivena* 3350  
 diže i gradi put nebesa  
 živijem ognjem ograđena  
 tvrda građa, puna uresa.

Lovnjacu će prisvetomu  
 posvećena ona biti, 3355  
 i grad rodni proč svakomu  
 neprijatelju sveč ~~br~~aniti. *stati*

Nu istočne vidim ~~š~~ strane  
 na isti način gdi ustaju  
 dvije tvrđe sazidane, 3360  
 koje čuvat luku imaju;

slavnu Ivanu posvećena  
 s mnogom dikom jedna bitće,  
 drugu djeva poz~~š~~ravjena  
 svojom crkvom uresitće. 3365

Porodi se pun pokoja,  
 lijepi grade, već porodi,  
 moguća je straža tvoja;  
 ne ima straha tvoj slobodi.

Građani će tvo~~š~~ hrabri, 3370  
 puni uresa i dobrote,

za tvu ljubav u nesc<sup>e</sup>ni  
držat iste sve života.

Vidim, vidim, gdje tvoj prvi  
pjenez kaže, ko se dava  
dobrovoljno sa svom krvi  
za grad rodni svoja glava.

3375

*Tvink* Tvoj<sup>2</sup> nevjest<sup>a</sup> čas i ~~š~~<sup>u</sup> vj<sup>e</sup>ra,

i pošte<sup>n</sup>a glas čestit<sup>a</sup>  
hva<sup>l</sup>eni će bit do vika  
nad nevjest<sup>a</sup> sve od svita.

3380

Porodi se glasoviti,  
svijetli grade, već porodi,  
ki ćeš tvoj glas svud prostriti  
po neumrloj tvoj slobodi.

3385

Od prvoga od kamena  
dokli uzbudeš svrhu imati,  
tva sloboda ne ockvrnena  
upored će sunc<sup>a</sup> sjati.

Svijetla će ova još dubrava,  
1. tu joj višni moć dariva,  
upitomit orla siva,  
silna zmaja, bojna lava.

3390

*glava 12<sup>a</sup>*  
~~SKAZANE DVANESTO.~~

GLASNIK, PAVLIMIR, SVJETNIK, DRUŽINA, SRD I PASTI/ERI

GLASNIK:

*cin* Vedri kralu i čestiti,  
~~oni~~ veseo mu besjedu:  
poklisari plemeniti  
od Slovina tebi gredu.

3395

Krajevske ti dare oni,  
ki se uresu tvomu prose,  
poniženi i prikloni  
u radosti mnogoj nose.

3400

8378. dika] rukop. dubrov.: vjera 8380. rukop. dubrov.: hvaljena će bit svu-  
djera. 8381. svega svita] rukop. dubrov.: sve od svita. 8400. poniženi] rukop.  
dubrov.: podniženi. Stihova 8370—8378, 8386—8389 nema u rukop. akad.



Poslali su naprijed mene,  
da privedroj tvojoj moći  
od njih glase dam žudjene;  
i oni će sada doći.

3405

PAVLIMIR :

Zamjerna je i velika  
u dan ovi naša sreća;  
tko bi reko, da će iz smeća  
sinut rados ovolika ?

3410

Prem se ovo meni htjelo;  
ti, glasniče, natrag teci,  
poklisarom vrijednim reci,  
da ih čekam ja veselo.

Hvalen budi, slavni bože,  
ki mi ove da pokoje,  
i uzvisi me i pomože  
u najveće trude moje.

3415

Srđu slavni, drazi moji,  
ne mojmo čdi veće stati,  
hod' mo veće, ko s' pristofi,  
vrijedne ljudi dočekati.

3420

SKAZANE TRINESTO.

1 4 2 3 5 6  
SKUP VILA, PASTIJERA, I DRUŽINA.

SKUP PASTIJERA:

O vitezi plemeniti,  
o gizdave lišpe vile,  
uživajte raj čestiti  
od ljubavi drage i mile;  
uživajte u radosti  
sve ljubene čestitosti.

3425

Eto s vašijem vjerom sada  
Dubrovnik će bijeli rodi,  
da se u vjike miran vlada  
u pokoju i slobodi,  
svijeto, čestit po sve strane,  
igdi bijeli dan osvane.

3430

## DRUŽINA :

Liepa ti je,  
 draga ti je 3435  
 u čestite ove kraje  
 nas vesela  
 sreća izniče  
 gdje se život miran traje.

Snoviem gradom, 3440  
 s našijem skladom  
 ki se ođi zide sada,  
 eto mile

s nami vile  
 u veselju ljubav sklada. 3445

Ona u miru  
 našu viru  
 s lijepijem mirim lijepo zgradi,  
~~da~~ ~~miran~~ ~~vredne~~ ~~i~~ ~~znan~~ ~~da~~ ~~Rinjane~~

opet u ove zemlje usadi. 3450

Kako slavna,  
 krepka i stavna,  
 o ljubavi, u tvom rajju,  
 u radosti,  
 u svjetlosti, 3455  
 dva se puka sad sastaju !

Skup PAVLIMIRI  
 v. l. Lijep ti niče,  
 Dubrovniče,  
 svijetli grade i čestiti,  
 ki po svitu  
 glasovitu 3460  
 tvu ćeš slavu svud prostriti.

O dubravo,  
 kajaj pravo  
 nebo dijeli vječnu diku,  
 već promijeni 3465  
 tve zeleni  
 na bijelomu Dubrovniku.

- O velike  
 lovorike,  
 o jaseni, o javori, 3470  
 o vesele  
 vite jele,  
 lijepe hrasti, kitni bori,  
 visocima  
 dvorovima 3475  
 veće mjesto učinite,  
 veće izbrane  
 vaše grane  
 slavni~~jem~~ crkvam poklonite.
- O satreni 3480  
 naš ljub~~jeni~~  
 Epidavro svijetli grade,  
 u koj slavi  
 u dubravi  
 ti se našoj rađaš sade! 3485
- Po staromu  
 prahu tvomu  
 neka past~~ijer~~ ovce svraća,  
 s ovolikom  
 kad se dikom 3490  
 tvoj pepeo nami plaća.
- ~~JEDAN OD DRUŽINE:~~ *Gruž(in)a.*
- Tako bojni  
 i dostojni  
 svake slave Rim nekada  
 svijeto uzrasti 3495  
 s mnogom časti  
 iz pepela Troje grada.  
 Nu je veća  
 naša sreća,  
 za što silom sve desnice 3500  
 izabrani  
 jur Rim~~jani~~  
 ugrabiše vjerenice;  
 mi bez boja  
 sred pokoja 3505

i razblude mile i blage  
u mirnomu  
mjestu ovomu  
sad stječemo lubi drage:

obljubjenu 3510

vil žudjenu  
vele ljepše ~~pro~~prostiti,  
neg<sup>u</sup> nemilom

hitrom silom 3515  
<sup>u pravu</sup>nepravdno ugrabiti.

SKAZANE ČETRNOSTO.

PAVLIMIR, MARGARITA NA PRISTOJU, ~~6. 11. 1874.~~

POKLISARI I ~~ist.~~

POKLISARI:

Vedri kraļu, koga dika,  
s družbom glasa vjekovita,  
svijetla, slavna. i velika,  
priko svega leti svita,  
od slavni<sup>h</sup> smo tebi Slava 3520  
i od Bošnjaka mi poslani,  
po ki<sup>h</sup> plodnoj teku strani  
bistra Drina, Sava, i Drava.

Na djedinstvo oni tvoje 3525  
svi jedini tebe zovu,  
i da uzmeš vlas njihovu  
u požudi mnogoj stoje.

Mi se bjehmo, kraļu mili,  
rad vedrine tve izbrane 3530  
u latinske zemlje strane  
doć za tobom ~~poprovili~~ <sup>trijavili</sup>.

Hvalen višnji, ki nam poda,  
da nađ<sup>mo</sup>mo tebe odi,  
gdi neumrla ~~ta~~ sloboda,  
gdi se pravi mir nahodi. 3535

Podunajski<sup>h</sup> krajevina  
svijetle ove krune primi,

i uresi tva vedrina  
tvu vitešku glavu nîmi.

Krajevске ove još šibike 3540  
blag i mio uzmi sada,  
i podložne sve kolike  
puke nîma vlada.

## PAVLIMIR :

Poklisari plemeniti,  
dobrovoljno ja vas primam, 3545  
i od vas ovi dar čestiti  
za najdražu stvar uzimam.

Na vjeru ste mu priepjeli,  
i na sreću nova grada,  
za to mirni i veseli 3550  
radujte se sa mnom sada.

A ti, draga ma gospojo,  
vjerenice moja mila,  
od krajevske sreće moje 3555  
ljep početak ka si bila,

ovu od zlata krunu stavi  
na tve od zlata svjetle prame,  
neka poznaš, ma ljubavi,  
da si srećna i ti uza me.

Krajevсka ti na dar ova 3560  
svijetla budi još šibika ;  
dostojna je tvoja dika  
vele ljepšijeh od darova.

## MARGARITA :

Vedri kralju, pun kreposti,  
i moj dragi gospodaru, 3565  
ja se srećna zovem dosti  
na čestitom tvomu daru ;

nu srećnija nad sve ine  
po pravdi se mogu riti,  
što ću slavne tve vedrine 3570  
vjerenica verna biti.

## PAVLIMIR :

Vam, vitezi moji mili,  
 ki po htjeću od višnega  
 vjerno ste se sjedinili  
 s <sup>plemenima</sup> ~~plemenima~~ mjestu ovega, 3575  
 grad darivam, <sup>kojem</sup> ~~kojem~~ sada  
 resim strane sej čestite;  
 slobodnoga posred sklada  
 mirni u nemu gospodite.

Svaki razlog hoće i pita, 3580  
 da u miru i slobodi  
 traje i vodi svoja lita,  
 Rim slobodni koga rodi.

Stari s vami još mještani, 3585  
 ki su bili dosle glave,  
 sjedinjeni i smiješani  
 vlas će držat sej države.

Iz Slovinskih kad zemala  
 odi dođem s lubi dragom, 3590  
 primite me s česti blagom  
 za građana, ne za kraja.

Čestite vam jošte moći  
 ja darivam, da vam budu 3595  
 vječne od slave i pomoći  
 u vašemu svakom trudu.

## DRUŽINA :

Svijetli kralju, tko da <sup>može</sup> ~~neće~~  
 od dešnice tve hrabrene  
 tej zamjerne i žudjene  
 blagodarne primit sreće? 3600

Vedru ćemo krunu tvoju  
 do <sup>v</sup> ~~v~~ kraljestva sadružiti,  
 u veselom pak pokoju  
 u ovi se grad vratiti.

Nas kamene gore i hridi, 3605  
 kujem se ova zemlja paše,  
 ne ustručaju, da ne slidi  
 tvu zapovijed srce naše.

Ako narav nemilosna  
maćeha je mjestu ovemu  
vrijednos je u nem <sup>sveđ</sup> ~~svjet~~ krplosna, 3610  
mati srcu sveđ našemu.

3 Još ~~će~~ se natjecati  
sa svijeh strana zemlja i more,  
s mnogom srećom napuñati,  
s mnogijem blagom naše dvore. 3615

Neka, neka poļa ravna  
za sve stañe bude iskati,  
ko je srca želna i spravna,  
svoje u lasti dni trajati; 3620

nam, dubravo lijepa i mila,  
obično je <sup>tuos</sup> ~~sva~~ vladane,  
sred mirnoga tvoga krila  
ugodno je ~~svoje~~ <sup>name</sup> stañe:  
posred poļa i ravnina  
strašiva se ptica krije, 3625  
a visocijeh posred stina  
sivi soko gnijezdo <sup>a</sup> vije.

*Scena 15. a. i najprostelnija.*

SKAZANE PETNESTO

SKUP PASTIJERA.

Rasti, rasti, o slobodni  
Dubrovniče, rasti veće;  
rasti, nebu grade ugodni, 3630  
na velike česti i sreće.

Hvar, Šibenik, Zadar ravni,  
Kotor, Trogijer, Spljet hrabreni,  
tvoj će vazda ures slavni  
u velikoj držat, cijeni. 3635

Dalmatinskijeh svijeh gradova  
svijetla krana ti ćeš biti,  
adrijańska sva voda ova  
dvorit <sup>2 1</sup> ~~tě~~ će i častiti.

Malo velim; tvoja slava 3640  
prostrijeće se i tva dika

priko slav<sup>ni</sup>je<sup>h</sup> svi<sup>h</sup>eh država  
slovinskoga od jezika:

od Adri<sup>e</sup>je bistra mora  
do ledena mora okolo, 3645

svu tegobu viš<sup>ni</sup>je<sup>h</sup> dvora  
gdi železno drži kolo,  
pored glasom neumrlime  
svud hvaleno i čestito  
tve slobode slavno ime 3650  
živjeti će vjekovito.

Tebe Goti, Sveci i Dani,  
~~Bojari~~ <sup>Bojari</sup> Ugri i Moravi  
Le<sup>š</sup>ci, Moški, Pomerani  
u mnogoj će hvalit slavi, 3655

Bulgar, Boš<sup>ni</sup>ak, Hrvat bojni,  
dizat će te do nebesi,  
i svi puci neizbrojni  
naš ko<sup>š</sup>tem se jezik resi.

Rasti, rasti, o slobodni 3660  
Dubrovniče, rasti veće;  
rasti, nebu grade ugodni,  
na velike česti i sreće.

O Hara<sup>š</sup> <sup>slavan</sup> sveće. izbrani,  
koga slava slov<sup>o</sup> svuda, 3665  
na ko<sup>š</sup>ga dan svečani  
zgod<sup>i</sup>še ~~o~~ ova čuda,

čestitoga tvoga imena,  
ko i dostoj<sup>i</sup> vje<sup>č</sup>ne slave,  
živjeti će sveđ spomena 3670  
sred čestite sej države.

Nu ako u pozna tebi ljeta  
sred lijepa se zgradi grada  
od mramora crkva sveta,  
vele ljepša, neg ~~X~~ je sada. 3675

I tva, kra<sup>l</sup>ju Pavlimire,  
čas će biti sveđ spjevana,  
ki ove lijep<sup>e</sup> zideš mire  
posred ov<sup>i</sup>je<sup>h</sup> mirnijeh strana.



Rasti, rasti, puna mira, 3680  
 o dubravo svijetla, veće,  
 visi vrhe, grane šira,  
 vjekovite puna sreće,  
 da se od svijeta vidi svega,  
 ko se u brzo grad uzmaža, 3685  
 ki je pod krilom od višnega,  
*u* komu je nebo straža.

8682. šira] rukop. dubrov.: stira.

*Sestra Pavlimira.*

## A K I L E.

*Rukop. a.*: Akile, spjevan po gosparu Donu Palmotiću, plemiću dubrovačkomu, koji bi joštera nadpisan Dejidadamija i prikazan u hvaljenomu Dubrovniku god. gosp. 1687. *Rukop. b.* piše često s *ch*: Achile.

Imena, koja ulaze u <sup>20</sup> ~~10~~ prikazanj<sup>e</sup>.

- Prölog: Proteo. <sup>1</sup>  
 Ulise. <sup>6</sup>  
 Diomede. } <sup>6</sup> zapadu izpovjani i guski.  
 Skup bojnika.  
 Skup djevojaka i djevojkica.  
 Kiron, <sup>od Akilov</sup> Akilov. <sup>5</sup>  
 Akile. sin Pelov i Teti, znovske božice. <sup>3</sup>  
 Likomede, kralj od Šira. <sup>2</sup>  
 Defidamija ~~od Šira~~, kći kralja od Šira. Likomede. <sup>17</sup>  
 Djevojkica.  
 Hadum crnac, <sup>11</sup> stražnik djevojkica.  
 Djevojkica.  
 Djevojkica mala.  
 Glasnica i glasnik.  
 Teti, mati Akilova. <sup>4</sup> ~~silni marakijem.~~  
 Vojska.  
 Kćeri ostale Likomede, a sest. i Defidamije. <sup>8</sup>  
 Skup djevojkica od Šira, a kći djevojkica  
 Likomede i sestica. <sup>9</sup>  
 Akilov, sin m. i k. <sup>10</sup>  
 Likomede, kći od Šira. <sup>12</sup>  
 P. i k. i k. Likomede. <sup>13</sup>  
 Likomede. <sup>4</sup>  
 Likomede. <sup>15</sup>

# Prolog.

PROTEO :

Da li, Proteo, ti ćeš biti  
teške ovako vazda sreće,  
i božicam donositi  
gorke glase, pune smeće?

Nereova ~~X~~ćerca Teti, 5  
ka vrijednoga rodi Akila,  
ki će slavan sved živjeti  
kroz hrabrena svoja dila,  
dosta plačna bi po meni.

kad joj tužnoj činih znati, 10  
da će sinak ~~ne~~ luhjeni  
mlad poč na boj vojevati,  
a to ere ja, videći,

da, vječnoga pun prikora, 15  
vodi Parid gos grabeći,  
lijepu Elenu priko mora,  
prorokovah plahe boje,

ki će s toga sviet ~~zamesti~~  
*Im* ~~X~~ slušajuć riječi moje  
lijepa Teti s mnogom svijesti, 20  
riječ joj: Teti, sinka tvoga  
među bojne ne šli mače,

er junaka smionoga  
naprije mati, ~~nas~~, zaplače: 25  
Kada majka lubežljiva

Teti ~~me~~ <sup>začu</sup> besjede,  
veomk gorko boležljiva  
teške misli mislit sjede.

Sva se sjadi, sva se smuti, 30  
sve što može ~~te~~ najprijе

pospjesno se <sup>70d</sup> ona uputi  
put hrabrene Tesalije.

Tu s Kironom vrijednijim za jedno  
ne drag porod stanovaše,  
i žuđenje časno i vrijedno 35  
od Centavra znana učaše.

Ona od tole nega izvede  
i od Šira u otok stavi,  
gdi kralj vrijedni Likomede  
s dražijem kćercam dni boravi. 40

U djevičkoj prida odjeći  
sinka, ne ~~ma~~ majka mila,  
sestrica je, govoreći,  
hrabrenoga ovo Akila.

Od pogubna dalek boja 45  
nu dovedoh, neka odi  
sred vesela, sred pokoja,  
s tvojiem kćercam danke vodi.

S Dejdamije lijepe vile,  
ka mu je sada srce i duša, 50  
vas zatavljen mlad Akile  
lasno majku svi posluša.

S dragom diklom i gizdavom  
on razbludno vrijeme traje,  
ni se uzvisit s bojnomo slavom, 55  
ni s hrabrenijem djelim haje.

Vidim, ~~ona~~ je porodila  
skrovno šnime slavna Pira,  
ki će s vrijednijeh svojih dila  
bit trojanski<sup>2</sup>eh poraz mira. 60

Tim smirena ~~sestom~~ Teti.  
posred ruha da ženskoga  
junačkomu<sup>1</sup> boju oteti  
lubljena sinka svoga.

Nu se zaman ona muči 65  
oprijet volji od nebesa,

81. ona] rukop. a.: ter. 83. Kironom] rukop. b.: piše uvijek sa ch: Chironom. 40. kćercam] rukop. b.: ćercam, tako postojano sa č mjesto kć. 54. vrijeme] rukop. b.: postojano s b: vrijeme.

er komu se što zaruči,  
 vi<sup>67</sup> k ne ubjegne t<sup>68</sup>ga udesa  
 Grecija se sva kolika  
 na himbenu spravlja Troju,  
 i s oružjem ~~sva~~ i prika  
 čas osvetit hoće svoju.

70

Nu er Kalkant, prorok znani,  
 pjeva, da je sva vrlina  
 i sva sila njih zamani  
 bez Peleova slavna sina,  
 A s Diomedom vrijedni Ulise  
 po pučini siha mora  
 ovdi doći zatrudi se,  
 od grčkoga poslan zbora.

75

80

Oni hitro misle izvesti  
 na boj mladca plemenita,  
 tužnu majku što će smesti  
 nad sve umrle žene od svita.

85

Evo slav<sup>69</sup>ni<sup>70</sup>h vitezova,  
 na kraj odi veće izhode;  
 zaman, majko Akilova,  
 u nem tajiš tve nezgode.

Nut vrijednoga Diomeda,  
 ko se diči i podnosi;  
 na ti Ulice, sred pogleda  
 koji vrijednos istu nosi.

Hoću li ovi, ali ne ću  
 tužnoj majci glas poniti?

Trij<sup>71</sup>ba je, da zna svu nesreću,  
 trij<sup>72</sup>ba je nebu pogoditi.

95

*Ima li prava.*

67. komu] rukop. a.: tkomu, pa tako ovaj pronomen postojano s tk. 70.  
 spravlja] rukop. b.: spravlja 84. nad sve] rukop. b.: na 86. odi] rukop. a.: ovdi.

*prvi*  
ČINENJE PRVO.

~~PRIKAZANJE PRVO.~~

*Scena prvija.*

ULISE, DIOMEDE, I SKUP BOJNIKA.

DIOMEDE:

Kriposni Ulise,  
s koj<sup>e</sup>em stupaj moj svudi  
jedino družu se  
i moji svi trudi, 100  
eto je čes mila  
u miru, bez smeće,  
u otok ~~donijela~~ *dovela*  
od Šira nas veće,  
Vele veća ~~bi~~ *je* požuda, 105  
s koj<sup>e</sup> smo ovdi doč ~~zajeli~~ *zudjeli*  
neg smo u putu muke i truda  
priko mora oćutjeli.

ULISE:

Diomede hrabreni,  
za mjesto za rodno 110  
putovat jes meni  
i truditi ugodno.  
Slat<sup>ok</sup> je svaki trud  
rad dobra općena,  
od koga žela svud 115  
i svede<sup>st</sup> ~~je~~ hvalena.  
Je da čes vesela  
do svrhe uzbude,  
kako je počela,  
uz naše ~~st~~ *st* trude. 120  
Slavna Akila i vrijednoga,<sup>1</sup>  
s mnogom pomnom koga ištemo,<sup>2</sup>  
za istinu mi nać ćemo <sup>1</sup> <sup>3</sup>  
usred mirna mjesta ovoga.)

*rukop b.:* at, scena mjesto: činjenje, prikazanje.

## DIOMEDE:

Bez zlameña ne velika 125  
i bez htjeña od višnega  
grčka vojska sva kolika  
u Aulidi čeka ñega.

Koji kralj<sup>ku</sup> koji bani,  
ki vitezi neizbrojni, 130  
u onoj luci stoje zamani,  
dokle dođe mladac bojni!

## ULISJ:

Rijeću, ka mu čas bi bila,  
da jednoga ñega niše,  
dje se mlados sjedinila 135  
od ostale sve Grecije?

## SKUP. [E] [m] [k] :

Jedinstvo je svud hvaleno,  
svaka koris šim se stječe,  
~~naše~~ dobro jes općeno,  
a teška su zla daleče. 140

Jošte da se s nam sjedini  
svijem žudjeni mlad Akile,  
tko će odoljet veličini  
od moguće grčke sile?

## ULISJ:

Viđjeste li ponosita 145  
svetilišta, družu mili,  
ka smo, za nač plemenita  
slavna mladca, učinili?

Lijepa uzrasta sto junčica  
s neizbrojnim jagačima 150  
posvetiamo ñega cića  
neumrljem bogovima.

Koje molbe uzmnožite  
Kalkant, prorok glasoviti,

126. htjeña] tako rukopis a.; b.: ktienja. U posljednjem taj glagol uvijek tako  
s k. 129. kralj] rukop. b.: krajevi. 138. ka mu čas bi] rukop. b.: ka bi čas mu.  
148. mladca] rukop. b.: mlaca.



- koje riječi zlamenite 155  
 ču se s višnijem govoriti!  
 Unutrnja od živina  
 sva prigloda, sva privrati,  
 Peleova da mu sina  
 biće budu prikazati. 160  
 Sto krat dignu. sebe vani,  
 put nebesa sve pozore,  
 u komu je mjestu i strani  
 vrijedni Akile, da mu otvore.  
~~Priko~~ ~~na~~ najposlije put uzumnožne 165  
 grčke vojske oči upriječi,  
 i razargbe pun razložne  
 poče izricat ove riječi:  
 Teti, kćerce Nereova,  
 kuda si se uputila? 170  
 Priko morskijeh kud valova  
 vrijedna sinka jesi odnija?  
 Kralju od Šira, Likomede,  
 je li ~~lipe~~ <sup>slučno</sup> i pravedno,  
 da kudjelu sramnu prede 175  
 s djevojčicam, dijete vrijedno?  
 da ~~strenite~~ <sup>salute</sup> klete Troje,  
 mješte bojna djela, u krilu  
 razbludjene kcerce tvoje  
 trati ~~snagu~~ <sup>trudu</sup> snagu i silu? 180  
 Od ženskoga ruha boje  
 biknuće se nemu oklopje,  
 od kuđeje, teško kopje,  
 meka od odra, ~~vlaste~~ <sup>vojske</sup> poje.  
 Razdri, mladče, sramne odjeće, 185  
 vrzi urese nedostojne,  
 i djelovat počni veće  
 trudn<sup>a</sup> boju, trude bojne.  
 Za ovijem glasom iz nenade  
 riječ i snaga nega ostavi, 190  
 i ko mrtav na tle pade,  
 da se jedva opoštavi.

162. pozore] rukop. a.: prozore. 175. kudjelu] rukop. b.: kudjelu. 185. mladče] rukop. b.: mlače. 187. počni] rukop. b.: počmi.

Mi videći, družbo izbrana,  
što se reče, što se zgodi,  
gremo Akila zatajana, 195  
ko svi znate, iskat odi.

SKUP d. c. j. (ms) ku:

Je da željam <sup>svičan</sup> ~~svom~~ našim me  
lišepu svrhu višni poda,  
i s vitezom žudjenim me  
sjedini nas dobra zgoda. 200

Tko k<sup>o</sup>posno misli u sebi,  
mnokrat mu je sreća blaga;  
vrijedne misli kralj od nebi  
~~svi ljudi i posaga.~~ vriški, kriepi nijomaga.

## DIOMEDE:

Mudri Ulise, već ne cknimo, 205  
neg<sup>u</sup> kralja Likomeda,  
oružani ko stojmo,  
uputimo se svi ureda.

S<sup>vi</sup>jes mi veli, srce dava,  
s temelitom prem odlukom 210  
slavna mladca, i gizdava  
da ~~mu otracmo~~ <sup>sem sveti</sup> silnom rukom.

## ULISE:

Tuj viteže silu k<sup>r</sup>rani  
proć himbenim Trojanima,  
boj se ne će <sup>na</sup> ovoj strani, 215  
a najliše proć Grcima;

varka se o<sup>x</sup>di i hitrina  
hoće, i djelo mudre svijesti;  
Peleova ja sam sina  
namislio šnom izvesti. 220

## DIOMEDE:

Ne znam, kako je<sup>o</sup>dostojno  
u stvar ovu varat nami,

i viteško srce bojno  
da se služi ~~X~~ hitrinami.

Kralju od Šira prikažimo 225

čas i koris dobra općena,  
načine mu hude odkrimo,  
s kojim je oteta lijepa Elena :

da su kralji od Grecije  
za jedno u čas svi tegnuti, 230

i da imaju teč najprije,  
da se satire gusar luti;

on, ~~ko~~ ima množ veliku  
mladih, kćeri, trpjet ne će  
siln ~~č~~ grabšu priku 235  
klete Asije nam mrzeće.

ULISE :

Za kralja će Likomed ~~e~~  
ti načini dobri biti,  
nu se druga stvar naprijeda  
od nas ima opraviti. 240

On ne drži i ne cijeni,  
sred negova da dvora je  
lijepa Teti sin ljubjeni,  
neg da mlada djevojka je;

tijem je trijeba nač načine, 245  
vrijedna mladca da odkrijemo,  
što bez varke i hitrine  
viiik učinit ne možemo.

Vratimo se opet k plavi,  
za slobodu tere veću 250  
svaki od nas hitro stavi  
trgovačku na se odjeću.

Ko trgovci ne poznani  
lasno ćemo, družbo, moći 255  
u kraljevski dvor poznani  
s trgovinam našijem doći.

Lijepijem kćercam kraljevskima  
slične ćemo trge odniti,

i s hitrinom mnogom<sup>u</sup> nima  
 sablu i svijetli štit staviti: 260

ostale će uzet vile  
 slične urese svomu licu,  
 a na oružje bojni Akile  
 pružiti će<sup>u</sup> ~~postaviti~~ svu desnicu.

Naš Agirte s trubljom tada 265

naredno će zapjevati,  
 da viteza bude mlada  
 srce na boj uzigrati;  
 tu ~~će~~ ćemo se mi odkriti 270  
 vele veće podobnije,  
 i od Šira kralju izriti  
 miš<sup>u</sup> i želju sve Grecije.

## DIOMEDE :

I t<sup>u</sup> način dobar mnogo,  
 ne može se nemu oprijeti;  
 boji se iznać nije mogo 275  
 od razumne tve pameti.

## ULISE :

Ne krzmamo i ne cknimo,  
 o vitezi pribrabreni,  
 hod'mo na plav, da mijenimo  
 bojne odjeće, neka je meni. 280

SKUP: ~~...~~

Stvar je veće učinena,  
~~da~~ se ovaka kripos plodi;  
 moć s mudrosti sjediñena  
 svrha<sup>u</sup> trudijm svijem ~~dobro~~ ~~neke~~ ~~neke~~.

PRIKAZANE DRUGO. *Scenu 2.<sup>a</sup>*KIRON *Sam*

O Kirone, ~~ko~~ bi reko, 285  
 da u družbi ~~hipijih~~ vila,  
 bojne od slave na daleko,  
 dragoga ćeš nać Akila?

- A ti, Akile moj ljubjeni,  
na ovi način srčanoga  
sama u spili u kameni  
mož' ostavit meštra tvoga? 290
- Nijesi meni ti kriv, nijesi;  
Teti, majka tva strašiva,  
suproć voji od nebesi 295  
junackijem te djelim skriva.  
Sve koliko bišje tvoje  
zviezde su mi znane odkrile,  
2) i ljubene tve požuda ~~koje~~  
1) i tvu ljubav objavile. 300
- Uzazno sam, da si u dvoru  
kraļa ovoga, od otoka,  
gdi po sinem taj čas moru  
priplivo sam s toga uzroka. 305
- Život, koji vodiš odi,  
s životom se ne pogada,  
sa mnom za jedno ki provodi,  
kad ti od vila bi čas glada.
- Ja naučih s pomnož tebe,  
ko podložni puk se vlada, 310  
kako je biti od potrebe,  
gospodovat lko se nada;  
a ti sada s mladahnijem  
djevojčicam danke traješ,  
3) pucim ~~u~~ podložnijem  
gospodovat malo haješ. 315
- Mješte mlijeka ja babina  
u mladahna tvoja ljeta  
mozgom vrljema od živina  
zadolih te jur djeteta, 320
- neka mlados tvoja jaka,  
svakom ~~ja~~ pićom odhrañena,  
protivnikom svijem se paka  
vrta ukaže i ognjena; 325  
celovima napisana  
sad nevidom tva moć gine

i skrovita posred stana  
mru viteške tve vrline.

Koli krati na besjedu  
moju od jutra do večera, 330  
sad po suncu, sad po ledu,

silne od gora zvižeri tjera,  
i ako se k meni ne bi

krvav na stan povratio,  
već krati ja bih tebi 335

oštrijem licem zabavio;

posred krila dikle mlade,  
s malom dikom, s malom časti,  
zastane te često sade  
bijelo jutro, večer tmasti. 340

Truđahnu ti sa mnom prije  
tvrdi kami bi ložnica;  
s razbludnom te družbom grije  
meka od veće sad pernica.

Prije bjehu tvoje dike, 345  
s krepkom svijesti srca rada  
priplivati plahе rike;  
u razbludani pliješ sada.

Ti po meni sve načine  
od bojnoga primi rvaña, 350  
i nauči sve hitrine  
od izvrsna natjecaña:

tko se tvrdijem pod oklopjem,  
ko pospješan, krepak, stavan,  
štitom, s' mačem, s' lukom, s' kopjem 355  
vladat ima vitez slavan;

ko bojnici oružani  
i sređeni bit imaju;  
ko se u polju, ko u strani  
neprijateļi susretaju; 360

s bojnomo vojskom u okoli  
tvrdi gradi ko se obstru,  
i napiplu miri oholi,  
i sve obrane njih satiru.

Htjeh ti jošte lijeke znane 365  
i načine sve skazati,

kijem se liječe lute rane,  
dotečene posred rati.

Naučih te ~~X~~ nad sve ino  
plemenite sve kreposti, 370  
s kijem se dobro stječe istino  
i neumrlu <sup>glas</sup> ~~glas~~ svjetlosti.

*veće knati pomno tebi*

Uz drag romon arpe medne  
~~s~~ ~~tijom naučim često tebi~~  
ja pripijevah ljudi vrijedne, 375  
kijeh je svijet <sup>glas</sup> ~~glas~~ pod nebi,  
neka srce tve viteško  
izgledat se u njih bude,  
da mu nije mučno i teško  
djelovati bojne trude. 380

Od početka lijepa ovako  
razlika su prem tva djela:  
tve viteško srce jako  
odjeća je ženska oplela!

*ljubijem*

S ~~(ljubijem)~~ se natjecañem 385  
vjekovita čas ne stječe,  
s junačkijem neg rvañem,  
ke kriposna krv obtječe.

Ali što ovo oči moje  
zamjeraju sada i paze: 390  
koji djevojak skup ono je,  
koje iz Šira grada izlaze?

Koja je ono djevojčica?  
u veselju i u slabodi, 395  
lijepa uzrasta, svijetla lica,  
svijem ostalijem kolo vodi.

Akile je moj ljubjeni,  
nijasam nega ja zabio;  
za sve odiću svu promijeni,  
svakako mi je drag i mio. 400

Da na bedri sablju ima,  
ali kopje u desnici,  
priličan bi čim svima  
od razuma bio božici.

Alza dubja gusta ovega  
<sup>poću,</sup> poću skrovno ja paziti,  
<sup>ke</sup> ke se djelo ima od nega  
na ovom polju učiniti. 405

~~PRIKAZANE TRICE~~ *Scena 3<sup>a</sup>*

AKILE, DEJIDAMIJA / SESTRAMI, / DVORKIŃIC, /  
I KIBON<sup>m</sup> IZA DUBJA.

## AKILE:

Dejidamija, ma družice,  
ka si meni, draga i mila, 410  
nad ostale sve sestrice  
inostranku ljubila,

tako smo se ljubko i medno  
među nami sjedinile,  
da smo veće srce jedno 415  
od dva srca učinile.

Kako iste oči u glavi  
lubim svaku tvu sestricu,  
najvećome nu ljubavi 420  
dvorim tebe, mu vrsnicu.

Ma družice obljubjena,  
ti si u dne i u noći  
i gledana i sijeñena  
tako, da izrijet nije moći. 425

Pernica je jedna nami, 425  
jedne misli, jedne žeļe,  
sjediñenijem odlukami  
ja tve, ti si moje veseļe.

## DEJIDAMIJA:

Djevojčice izabrana,  
ako je ljubav tva velika; 430  
i ljubljena i gledana  
ne mañe je tvoja dika.

Ti si s mnogom tvom dobrotom  
tako u srce moje stala,



sa svom snagom i životom 435  
da ti sam se zapisala.

Za to vazda ja ću tebe,  
dokle u meni duha~~ne~~ nađe,  
kako samu ljubiti sebe,  
i, ako se može, slađe. 440

KIRON :

Ove riječi blage i mile,  
s lijepijem licem sjedišene,  
koga ne bi zatravile,  
da zatravljen ~~završ~~ <sup>svak</sup> rje vene? 445

Pod luvenijem ko god stijegom  
ne će da vrat svoj prikloni,  
od ljepote silne bijegom  
sačuva se i ukloni.

AKILE :

O kraljevski rode mili,  
odviše je, da riječima 450  
tva se mladost kazat sili  
ljubav, koju znam djelima.

DEJIDAMIJA :

Sva kolika moja dila  
na zapovijed tvoju jesu :  
tako si nam omilila, 455  
da smo sluge tvomu uresu.

AKILE :

Omilile vi ste meni,  
i sred srca svih vas moga  
ja u većoj držim scijeni,  
neg li braca ~~ljubjenoga~~ <sup>rođenoga</sup>. 460

SESTRA :

Djevojčice lijepa i vrijedna,  
i tva dika nami ugodi,

kako da nas majka jedna  
iz utrobe iste rodi.

Za inostranu djevojčicu 465  
veće tebe ne držimo,  
neg najdražu ko sestricu  
*jedino*  
*jednako* te sve ljubimo.

## AKILE :

Plemenite djevojčice,  
srcem veoma<sup>a</sup> veselime 470  
vaše drage od sestrice  
ja žudjeno primam ime.

Nu ako se skoro zgodi,  
da <sup>namir</sup> ~~nao-tamir~~ sreća mila, 475  
i bude od vas koja godi  
moga brata jošte Akila.

On je uzrasta moga istoga,  
iste riječi iste slike;  
van urepa djevičkoga  
stvari<sup>o</sup> ~~a~~ nas nije razlike. 480

Vi, sestrice me ljubjene,  
rodom ćete biti tada,  
ko mi srcem sjedišene  
~~prijateljskijem jeste sada:~~ *i prijateljstvom jesmo sude*

KIROV<sup>vi</sup> :

Kako bitje svoje hini 485  
odhrañenje me ljubjeno,  
~~tko~~ djevičkoj u halini,  
tako i riječi, ~~pr~~kriveno!

Nu će malo proć vremena,  
pravi Akile da ćeš biti; 490  
vrijedna narav i hrabrena  
ne može se svijetu skriti.

## DVORKIŃICA :

O družice me ljubjene,  
ovdi ~~samo~~ <sup>samo</sup> što stojimo? 495  
vrh ravnine sej zelene  
mili tañac izvedimo.

Niko ovdi ne prohodi,  
ko nas može upaziti,  
u veselju i u slobodi  
tako ćemo moć voditi.

500

KIRON :

Od <sup>radosti</sup> milosti ne izrečene  
u arpu ću poč udriti,  
i ove tance njih ljubene  
s mednom pjesni sjediniti.  
Gusto kije dubja ovoga  
<sup>sakru meće</sup> sakru me njih očima,  
a u dubravi nije nikoga,  
<sup>tko</sup> me ukazat može nima.

505

Kiron pjeva ~~u dubravi~~

Srećni mladi, kije sred lica  
u proljetu prvih ljeta  
rumen trator i ružica  
s mnogom dikom zene i cvjeta,  
ako putom od krpsti  
čas neumrlu steć žudite,  
od <sup>vane</sup> vane od lijeposti  
daleko se uklonite.

510

Žensku lijepos yrieme hara,  
a ljepota prave časti  
s yremenom se vik ne stara,  
i ne može nigda pasti

515

Blaga i mila zrak pogleda  
vaše srce ne zatravi:  
luta zmija često uijeda,  
u mekahnjoj skrovna travi.

520

AKILE :

<sup>Koji</sup> Koji se ovo u dubravi  
glas romnom mednijih čuje,  
ki od krpsti lijepos slavi,  
a ljubenu pogrđuje?

525

Božanstvo će bit kije godi  
sišlo s dvora nebeskoga;

530

glas ovak<sup>i</sup> ne izhodi  
od jezika umrloga.

Na čestite ove pjesni  
veselo se oglasimo,  
i s radosti i luvezni  
tančac <sup>ovdi</sup> ~~vedit~~ već počnimo. 535

Djevojčice tanac ~~u~~ vode i pjevaju~~t~~

O kralice svega cvije<sup>ta</sup>~~ta~~,  
lipepe ru<sup>ke</sup> i čestite,  
od ranoga ke prolje<sup>ta</sup>~~ta~~  
tihu <sup>fr</sup> ~~fr~~ vreme svud glasite, 540

vam ljepahnije<sup>n</sup> djevojčica  
gizdav ures i čestiti  
rumen<sup>kom</sup> ~~svijetla~~ lica  
prilic<sup>an</sup> ~~an~~ <sup>78</sup> ~~78~~ riti. 545

Zemlja ljubko nak<sup>ij</sup>ena  
ljepotom se vašom slavi,  
a ljepos je nih hvalena  
<sup>ure</sup> ~~ure~~ ljudske sve naravi;

slične drobnijem vi zvijez<sup>d</sup> ~~ami~~  
s vašega ste ljepa uresa, 550  
one višnijem božicama  
prilikuju od nebasa;

rumenilom vi <sup>mednime</sup> ~~sramnime~~  
zanosite svijeh pozore,  
one sramom djevičkime 555  
ljudska srca trave i more;

vi ste dračom <sup>ogruđene</sup> ~~obrađene~~,  
one oštrom<sup>o</sup> svojom čudi;  
vi ste od mlad<sup>ih</sup> ~~ih~~ svijeh žudjene,  
ljubovnika nih množ žudi; 560

očućena ne ima cijela,  
<sup>304</sup> ~~304~~ tko <sup>304</sup> ~~304~~ miris vaš pogrdi,  
komu je ljepos nih nemila,  
rifet se može kami tvrdi.

KIRON:

Kako u prohod kratka dana 565  
ru<sup>ka</sup> vene i opade,

tako u brzo poharana  
ljepota se vaša krade..

Slavna kripas, koje cvijeće  
i lepota ~~es~~ do vijeka,

570

sama uresit može biće  
ne mladahna nasljednika,

a vaš ures često učini  
mlade, koga srce stravi,  
da od kreposti put istini  
i čas svoju zaboravi.

575

Nu pokli se srce mlado  
mučno može ustaviti,

da ne bude želno i rado  
lijepu i vriednu vil ljubiti,

580

putom, ki je bez zabave,

svoju ljubav tjera i lubi,

neumrle ljubav slave

s tom ljubavi ne izgubi.

~~PRIKAZANE ČETVRTO.~~ *Scena 4. a*

*Ukup* DJEVOJČIC I HADUM CENAC.

HADUM :

Što krzmate? Što činite?

585

Što ste izišle izvan grada?

U rodjene dvore sada  
pospješno se sve vratite.

Ne, znate li, s kojom vlasti,

i ko oštrom zapovijedi,

590

pomnu imati vaše časti

meni čačko vaš naredi?

On bistroga pun razuma,

on naredno reče meni:

vrhu inijeh svijeh haduma

595

moj izbrani i ljubjeni,

mojih kćeri, bijelih vila,

crna glava ti ćeš biti,

i zabave njih i djeła

s pomnijem okom svej paziti.

600

Od ljudskih ih čuva oči  
i sumniva od pogleda,  
čin', da pomnna tva svjedoči,  
ko ti je draga ma besjeda.

Sjedinjenih nu građana  
od ožuda družba izlazi;  
put rodnoga brže stana  
hod'te, da vas tko ne upazi.

605

SEUP - DVORANA Kor:

O nekrepka bez prilike  
ljudska tašta prem pameti,  
kako uzmožne i razlike  
jesu misli u tvojoj svijesti.

610

Jes'tko naših vrhu dila  
cijeni zvijezde da gospode,  
da udesnoga njih iz krila  
dobre izviri i zle zgođe;

615

svaki umrli da na svijet<sup>u</sup>  
pod zvijezdom se svojom rodi,  
pe se u tje<sup>ku</sup> zlamenit<sup>u</sup>  
traje život, smrt nahodi.

620

Ko god stavla sljepu sreću,  
ka je bez mjere i bez reda,  
da ima vrh nas vlas najveću,  
da svijem ljudem zapovijeda.

625

Bude, ljudskoj ko mudrosti  
dava od svega čas i diku,  
da je više i za dosti  
vladati se nom čoviku.

Likomede, koji nami  
zapovijeda i kraluje  
kaže, i sreći i zvijezdami  
da svijes mudra gospoduje

630

On, čim Grci svi ostali  
kletoj Troji poraz prijete,  
silnom grabšom ka se hvali  
lijepo Elene nim otete,

635

malo za rug haje općeni,  
ni o pogubnom misli boju,

er najveću mudros cijeni,  
s mirom vladat kuću svoju. 640

Videć, što se zgodilo je  
svom susjeda, čakko znani  
djevojčice kćerke svoje <sup>kuva</sup>  
s mnogom pomnom vlada i brani,  
među koje još sumniva 645

Teti kćercu <sup>svu</sup> postavi,  
<sup>na</sup> daleče bojna od gniva  
šnim vesal<sup>o</sup> dni boravi.

Nu <sup>ka</sup>ko, no noćna ptica  
kroz poglede sve nejake 650  
suncanoga svijetla lica  
ne podnosi jasne zrake,

tako božijem prid razumom,  
zvijezda i sreću ki sam vlada,  
sa svijem znañem, <sup>i razumom</sup> ~~sa svijem umom,~~ 655  
ludska pamet gine i pada.

Tim svoj porod kralj za ludu  
i strašiva Teti blude,  
ako inako u svom sudu  
odredio višni bude. 660

*Luha ata prvoga.*

ČINENJE DRUGO. *ist drugi.*

PRIKAZANE PEVO. *tečna p. prv. a.*

DEJIDAMIJA I AKILE.

DEJIDAMIJA :

Eto je sreća dala nami,  
oba u srcu ko žudimo,  
da se ovdi mi na sami,  
dragi Akile, nahodimo;

da imenom pravim mogu 665  
slobodno te ja zazvati,  
i bez srama ljubav mnogu,  
ku ti nosim, ukazati.

<sup>kih</sup> Za sve hitrijem da načinom  
<sup>na</sup> od tebe privarena 670

djevojačkom <sup>pod</sup> ~~je~~ halinom,  
ma je ljubav ne izrečena.

Što rifeh? ka bi tva privara?

Moj ljubjeni mili braće,  
po volji se višnom zgara  
naša skrovna ljubav začu.

675

Nu što veće skrovenija  
pod ajenom se sramna drži,  
toliko je ognenija,  
toliko me jače prži.

680

Gorim, <sup>nu</sup> ~~mi~~ mi često u sebi  
srce od straha preda i stine,  
da uzazno čačko ne bi  
moje i tvoje <sup>ne</sup> ~~set~~ krivice.

## AKILE:

Ne straši se i ne srami,  
drag životu moj čestiti,  
ljubav, ka je među nami,  
krija i sramna ne ima biti.

685

Od gizdavih tvojih sestrica  
i od čačka ljubjenoga  
ja sam scijeñen djevojčica,  
ni oni znadu bitja moga;  
~~još~~ da ga budu znati,  
cijeca toga straha ne ima,  
ovakoga zeta imati  
čas će i dika biti nima.

690

Vjera od mene obećana  
kletvom ti je tvrdom dosti,  
vjerenica da s' izbrana  
i sve dobro me mladosti.

700

Sve što je božic i bogova,  
i u moru i na nebi,  
da je bez svrhe ljubav ova  
za svjedoke podan tebi.

Za to, izbrana ma gospoje,  
ako srce tvoje preda,

705



da su tašte kletve moje,  
 da nije stavna ma besjeda,  
 te sum<sup>4</sup>live misli odreni,  
 er tva lije<sup>4</sup>pos i dobrota 710  
 zatrav<sup>4</sup>ljenu je draža meni  
 moga istoga od života.

## DEJIDAMIJA :

Nije potrebe, moj žudjeni  
 izabrani drag pokoju,  
 da kletvami budeš meni 715  
 svjedočiti vjeru tvoju,  
 gospodska mi je tva riječ sama  
 krepak bijeg, svjedok pravi,  
 tvoje od vjere, tvoga od plama,  
 od gorušte tve ljubavi. 720

Ti<sup>4</sup>n ne samo tvoje dike,  
 krajeviću plemeniti,  
 druga, nego v<sup>4</sup>erna u vike  
 robiñica ja ću biti.

## AKILE :

Nije prilično, da si meni 725  
 ti robiña, dušo moja,  
 ka si život moj stravljeni  
 tvom ljepotom zarobila.

Tvom Akilu ako sada  
 izabrana si vjerenica, 730  
 šnim ćeš sk<sup>2</sup>oro bi<sup>4</sup>ti mlada  
 svijetla i slavna još kralica.

Čačko Peleo, majka Teti  
 diklu tako plemenitu  
 vesela će srca uzeti 735  
 za nevjestu svu čestitu.

U<sup>4</sup> toliko, ma gospođe,  
 ho<sup>4</sup>tje<sup>4</sup> meni dopustiti,  
 da tvoj v<sup>4</sup>jerni za čas pođe  
 ovjem luč<sup>4</sup>om poloviti. 740

718. potrebe] rukop. b.: potreba. 718. krepak svjedok, bijeg pravi. 740. lu-  
 gom] rukopisi: lukom.

Pjesan, koju u dubravi  
 ču sa mnome tva dobrota,  
 prid oči mi bitje stavi  
 od prednoga od života:

iz djetinstva još prvoga  
 nauč<sup>ka</sup> sam ja truditi  
 od Kirona meštra moga,  
 i dni u lovu provoditi.

745

## DEJIDAMLJA :

Sa više je i za dosti.  
 drago dobro me žudjeno,  
 od gizdave tve mladosti  
 me srdašce ulovjeno;

750

nu kad imaš tu požudu,  
 tjerat plahe zvižeri od luga,  
 u lovnomu temu trudu  
 i ja ću ti biti druga.

755

Nosiću ti luk i strij<sup>le</sup>  
 i znoj s lica otirati,  
 združen sa mnom lašne vele  
 zvjerene češ moć tjerati,

760

## AKILE :

Za tebe su, ma ljubjena,  
 teški odveće lovni trudi,  
 ka si u <sup>zatoru</sup> odhrañena  
 i kraljevskoj u razbludi.

Ko bi mogla ti podnieti  
 pod stupajom draču lutu,  
 koja raste. koja prij<sup>eti</sup>  
 oštre rane svud po putu?

765

<sup>kako</sup> Ka R bi se obranila,  
 da te plaha zvižer zateče,  
 kada<sup>pp</sup> bi se tamjerila  
 moje družbe na daleče.

770

Znaš, ma dušo, da veće krati  
 na otok ovi s kraja <sup>amije</sup>  
 lav i medvjed doplivati,  
 od kižeh vrlife<sup>l</sup> zvižeri nife.

775

Ja, k~~o~~ji u srcu straha viku  
 momu n~~o~~jesam oćutio,  
 da lis krene uz tvu diku,  
 bojo bi se i strašio. 780

Tim u rodne dvore b~~i~~fele  
 s sestricam se tvo~~j~~ijem vrati,  
 ne ću, ni bih mogo, vele  
 ni ja u lovu, dušo, stati.

## DEJIDAMIJA :

Primam tvoje zapov~~i~~edi, 785  
 moj životu izabrani,  
 pođi plahe zv~~i~~jeri sl~~i~~vedi,  
 s ~~sv~~e~~štenom~~ se tvom rastani.

Grede porod naš primili  
 u selu ćeš prigledati, 790  
 ko~~f~~i s pom~~n~~om tu smo skrili,  
 da ne bude ćačko znati.

*Bec Red* selanci, ka ga b~~l~~ude,  
 da, kako je naučena,  
 poslati ga meni bude 795  
 među cvijećem ~~kr~~ivena;

neka sinka. moju diku,  
 vidim mo~~j~~ijem ja očima,  
 i požudu mu veliku  
 smirim čest~~i~~m celovima. 800

Podi s bogom, ćeš vesela  
 združila te putom svudi,  
 ružicom ti zem~~l~~a ~~st~~jela, *enicia*  
 srećni bili tvo~~f~~i trudi.

PRIKAZANE DRUGO. *Scena 2. a*

## KIRON I AKILE.

## AKILE:

Što ono šušni u dubravi? 805  
 Koja će se stvar zgoditi?  
 Od zv~~i~~jeri ~~je~~ bi~~l~~eg pravi,  
 luk ću i str~~i~~fele pripraviti.

Ah, da silni medvjed bude,  
ili vepar oštrijeh zubi, 810  
da počasti moje trude,  
da ga moja strijel pogubi.

Defidamijs, ma družice,  
sreća bi ~~ti~~ <sup>tvoja</sup> ovo bila, 815  
moja draga vjerenice,  
srca moga dušo mila;

na čas rajске tvoje dike  
dar malahan, ali mio,  
strašnu glavu zvišeri prike  
on čas bi ti poklonio. 820

~~17/17~~ Kiron udara i pjeva isa dubjač

Kroz viteška djela teška,  
ne po putu od ljubavi,  
ko se rodi da gospodi,  
neumrlj grede slavi. 825

N<sup>g</sup> lijeposti, ~~ne~~ <sup>ne</sup> kreposti  
junačko se srce klaña,  
ženska dika ljubojnika  
zlo pogubi, ~~ko~~ <sup>ko</sup> ga klaña.

*Stihovi 821-824. u  
S. idu iz stih 825.*

## AKILE:

Koji romon, ke pjevanje  
od mene se ovdje čuje, 830  
na viteško djelovanje  
koga mladost mu svjetuje?

Ili je ki god od bogova,  
ili Kiron glasoviti  
priplivo je ti mjesta ova 835  
po pučini valoviti.

On je, drugi nitko nije.  
Smirite se, moje strile;  
ljepše plijene i srećnije  
nijeste nigda ubitile <sup>u lice</sup>. 840

Ali, ko ću moć od srama  
pogledati nega u lice,  
s nedostojnijem halinama  
razbludjene djevojčice?

KIRON :

Tako, sinko moj ljubjeni, 845  
 pri mlađahnoj lišepoj vili  
 starca meštra ti promijeni  
 i viteški ures mili?

Poznaš li me? Zasmijene 850  
 tvoje poglede ne odmeći;  
 dobro poznat ti si od mene,  
 za sve ženskoj u odjeći.

Ne srami se, nu ne srami;  
 nijesu teška tvoja djela;  
 majka je tvoja kriva nami, 855  
 koja te ovdje jes donijela. *dovra.*

Poznam, to su ne načini  
 i hitrosti sve ne bile;  
 ona tebi doć učini  
 priobučena među vile. 860

AKILE :

Naučitelju moj hrabri, 865  
 od mlađahnih ljeta koga  
 u jednakoj državi scijeni  
 kako čačka ljubjenoga,

ko se ne ću ja sramiti 865  
~~da~~ *die* ti, u trudnici ki me odhrani,  
 u razbludah sad me uhiti  
 zapletena u ovoj strani;

*dje* ~~da~~ nauke sve hvalene, 870  
~~ka~~ *Boys* mi poda ti nekada,  
 poplesane, pogrdjene  
 prem očito gledaš sada?

KIRON :

Sram ostavi, sinko, s strane,  
 i slobodno tvoja dika  
 odkrij meni skrivene rane, 875  
 da im dati mogu lika.

860. priobučenu] oba rukopisa imaju: priobučena, koje je u rukop. b. tek ispravljeno: priobučenu; ako je ono pravo, biće pogrješno: tebi mjesto tebe.

Rana, u vrijeme ne liječena,  
 žestoka vele izhodi,  
 da u početku zatečena,  
 vele lašne lijek nahodi. 880

## AKILE :

Najveća je moja rana,  
 i u žestokoj ja sam smeći,  
 što dobrota tva poznana  
 u ovoj me je nada odjeći. 885

Nu pokli je tva požuda,  
 bitje uzaznat, koje odi  
 od kreposnijeh tvojih truda  
 odhrañene tvoje provodi,  
 vas moj život raspušteni  
 odkriću ti ja slobodno, 890  
 pak se srčj suproč meni,  
 ko ti je drago i ugodno.

Cijenim, da znaš bolje od mene,  
 za ki uzrok majka moja  
 od tve družbe pohvaļene 895  
 mladañna me diš nastoja.

Ona tihijem snom svezana  
 u plovućijeh kolijeh odi  
 rodomen me donije strana  
 po širokoj morskoj vodi. 900

Ko me slatki san ostavi,  
 i ne vidjeh kraj# od prije,  
 očima se mojim objavi,  
 i da tebe sa mnom nije. 905

Misli, koju tugu i muku 905  
 ja očujeh u pameti,  
 nu me uhitit tad za ruku  
 lubežljiva majka Teti.

Ne mogu ti rijet od srama,  
 kroz ke molbe i načine 910  
 rukom svojom ona sama  
 na me stavi sve haļine.

Samo ti ovo kazat mogu :  
 u moj život da nikada  
 sram i boles toli mnogu 915  
 i većega ne imah jada.

Nu koji bi sin, u sebi  
 tvrde od stijene <sup>trajati</sup> bio,  
 na ove molbe da se ne bi  
 dragoj majci umolio ? 920

KIRON :

Matere, koja uči  
 sinove na zao put,  
 vrijeđan sin odluči  
 moleña vik ne čut.

AKILE :

Smiri gorke tvoje smeće, 925  
 velaše mi, sinko mili,  
 na te oblačit ženske odjeće  
 potreba me teška sili.

Tebe, drago moje dijete  
 i sve dobro me na svijeti, 930  
 nemilosne zvijezde prijete  
 mlada s majkom razdi/sliti.

Dokle prođe rat mrzeći,  
 među družbom lijepijeh vila  
 ofdi ženskoj u odjeći 935  
 skrit sam tebe namislila.

Štim ćeš dragom u pokoju  
 i u veseļu dni trajati ;  
 ah, poslušaj majku tvoju,  
 ne će toga Kiron znati. 940

Reče, i družbu djevojčica  
 ukaza mi u ov<sup>na</sup> kraju,  
 ke ljepotom svijetla lica  
 istom suncu odsivaju.

Nad sve ine najmilija 945  
 u gizdavom tomu zboru

918. vrljij rukop. b.: vrji. 921. matere] oba rukopisa: mati, ali rukop. b.:  
 ima ovo tek kao korekturu od: matere.

lijepa i vrijedna Deidamija  
objavi se mom pozoru

Jak glasnica bijela dana  
od svih zvijezda ljepša <sup>u svake</sup> ~~u svake~~ <sup>u svake</sup> ~~u svake~~ 950  
tač svom dikom vilk izbrana  
sve ostale nadhodaše.

One s čačkom ljubijeme,  
mjestu ovemu ki gospodi,  
sve na more u toj vrijeme 955  
bjehu izišle u slobodi,

a to er otok ovi tade  
svetkovaše dan svečani  
na čas slavne od Palade,  
ku poštuju ljudi znani. 960

Izabrane ~~te~~ božice  
na moru je crkva ohola,  
gd<sup>u</sup> kraljevske djevojčice  
izvodahu mirna kola.

One, kada upaziše, 965  
mene i majku na kraj iti,  
mile tance sve pustiše,  
i dođoše nas primiti.

Majka sladcijem besjedami  
govoraše tiho meni: 970  
s ovim li se ne ć vilami  
združiti, sinko moj ljubjeni?

Paka kralju Likomedu,  
ki nas primi s mnogom časti  
svrnu lice i besjedu, 975  
sadrženu s mudrom slasti.

Da ne kćerca ja sam, reče,  
i da mene dovela je  
bojne od smeće na daleče  
u negove mirne kraje, 980

teka s kćercam negovijeme  
u veselom miru i goju  
<sup>α za kćercam</sup> ~~da s kćercam~~ budem vrijeme  
provoditi mladost svoju.



Ove i mnoge još besjede 985  
 s hitrijem molbam sjedinene  
 reče, da kralj Likomede  
 dobrovoljno primi mene,  
 pače ~~još tešta~~ i zahvali  
 lubežljivo, da smo nega 990  
 za pohrane lijepe obrali  
 nad sve krale najv~~ni~~ ~~ni~~ega.  
 Pođe majka ma ljubjena,  
 a ja ostah, čačko izbrani,  
 djevojčica prihičena, 995  
 ko me vidiš, u ovoj strani.

## KIRON:

Kako je mučno prihiniti  
 biti, ~~ke~~ ti narav ~~na da~~; *oda*  
 tako je lasno poznat biti;  
 slijedi, što bi u naprijeda. 1000

## AKILE:

U naprijeda što je ~~bae~~ *u dilo*  
 rijeću s malijem ja riječima,  
 er protivno sve je dilo  
 tvojem vriednijem naucima.  
 Od kraljevskih djevojčica 1005  
 šnit radostin ne izrečenom,  
 ne ko druga, neg sestrica  
 ja bih primjen s mnogom ~~cijenom~~.  
 Np gizdava Defidamija  
 od ~~isborne~~ ~~is~~ mladosti. 1010  
~~ko~~ godištim najstarija,  
 tako i čudim i ljeposti,  
 bi vidjena jedva od mene,  
 a me srce sveza i rani  
 kroz sve dike ne izrečene 1015  
 i kroz pogled svoj sunčani.  
 Tako silnijem jad plamenom  
 ma se ljubav začu i rodi;  
 miali, kakva pak s vremenom  
 u srcu se mom rasplodi. 1020

i ma snaga je li bila  
jaka, da se ne slobodim,  
gd<sup>je</sup> uza me draga vila,  
a ja ~~se~~ uza nu sveđ nahodim?

1025

Lijepa dikla, puna hvala,  
cijeneć mene djevojčicu,  
na uzdan<sup>u</sup> me bješe obrala,  
za najdražu ne družicu.

Za drugu me uze vjernu,  
odgovarat ter se stavi  
na mu ljubav neizmjernu  
s neizmjernom svom ljubavi.

1030

Djevojčice privarene  
ne bi nijedna ~~ni~~ krivina,  
čim branaše pomno mene  
djevojačka noj halina.

1035

Tako sa mnom zaljubljena,  
i ne znajuć me požude,  
htje najposlije, da općena  
pernica nam jedna bude.

1040

*Ali* ~~ni~~ odovud čelad ~~moje~~ *frade*  
u dub<sup>je</sup> se uklonimo,  
da ne mogu čut besjede,  
ke među nam govorimo.

*Likovne de* ~~PRIJAZNA TRABA~~ *Lina 3.2*  
KRALJ ULISE I DIOMEDE U HALINAM TRGOVAČKI<sup>1</sup> RM,  
A SKUP BOJNIKA.

KRALJ:

Prijatelji, kijeh zdrave  
sreća je vesela  
u moje države  
po moru ~~domjela~~ *domjela*  
slobodno sad meni  
bez straha kažite,  
kijeh ~~ste~~ *ste* in strana rodjeni,  
kud ~~ste~~ *ste* hodite?

1045

1050

1024. uza nu] rukop. b.: u ognu. 1085. pomno] rukop. a.: pomno, b.: pozna.  
1086. noj] rukop. b.: nom a ovo ispravljeno: ne. 1087. sa mnom] rukop. a.: sa  
mnom. 1089. htje] rukop. b.: čs. 1042. u dubje] rukop. a.: odovle.

## ULISE:

Svijetli kralu i hrabreni,  
 iz istočnih mi smo strana,  
 u državah porodjeni 1055  
 čestitoga Indostana.

Ova zemlja, da ti je znati,  
 nad sve ~~je~~ ine ljepša i slađa,  
 na godište čet' krati  
 obilnosti svake rađa. 1060

Mrazne zime i vrućine  
 u noj mjesta ne imaju,  
 proljet<sup>ni</sup> se sved'godine  
 bez promjene uživaju.

~~U~~ kamenicam bisernima 1065  
 skut našega mora pun je,  
 gore dražijem kamenima,  
 rijeke između zlatn<sup>ih</sup> ~~granja~~ granje.

Tri stotine cijelih ljeta  
 često čovjek ~~(puna vrši)~~ tu navrši 1070  
 ni ga uboštvu sramno smeta,  
 slaba nemoć ni ga krši.

Što ću t' našijeh od gradova  
 veličinu kazat mnogu;  
 same ogradae njih dvorova 1075  
 cijeli gradi rijet se mogu.

Iz obilne zemlje ove  
~~se~~ se mladi jur dig<sup>li</sup> smo,  
 i države i gradove  
 neizbrojne obidosmo, 1080

i s prodajom trgovina<sup>a</sup>  
 s' kojim<sup>im</sup> život provodimo,  
 sve zakone i načine,  
 kojim se vlada svijet, učimo.

Među ostale grade obilne 1085  
 u tvrdoj smo bili Troji,  
 koja s grabše hude i silne  
 lijepu Elenu vašu osvoji.

1068. proljeća] rukop. a.: proljetna. 1069. cijelijeh] rukop. a.: slatkijeh. 1070.  
 rukop. a.: često čovjek vrši; može biti: često čovjek puna navrši? 1071. sramno]  
 rukop. b: sramno.

Tu Paride, gos himbeni,  
ko Greciju s prva uvrjedi, 1090  
tako drži u nescijeni  
sve, kô kraje grčke sljedi.

Nu ako je slava istina,  
ko, po svijetu svud slova te,  
ne će teška ta/ krivina 1095  
dugo Xstati bez osvete.

## DIOMEDE:

Glasovitoj mi smo X luci  
od Aulide, kralju bili,  
od Grecije ~~svi~~ svi puci  
skladno su se sjedinili, 1100

*sinje more* (~~svi~~ ~~svi~~) sliku ne ima,  
a bližni se vas kraj skriva

~~svi~~ neizbrojnim šatorima.  
Nije bojnika, nije viteza, 1105  
kô glas ~~svi~~ vječne slave,  
da se kletvom ne podveza  
Art trojanske sve države.

Žamori se samo u puku,  
ne bez mnoge srgbe i smeće, 1110  
da općenu svih odluku  
nekolici Xdružiti ne će;

da nekome majka draga  
poć na bojna brani dila;  
koga od kćeri ljubav blaga 1115  
drži; a kôja Xlubi mila.

## KRALJ:

Razlog je, tko može  
ikako na boj poć,  
da ostalih pomože,  
i sduži šnima moć. 1120

Da staros nejaka  
ne ~~slavi~~ me krvi,

1092. koj rukop. b.: ki. 1096. ostati] rukop. a.: stati. 1106. rukop. a.: koji  
glas slove vječne slave, b.: ki vlas slavi vječne slave. 1120. rukop. a.: i  
zduži šním nam odi; b.: i sduži šním na moć.

u boju junaka  
 bio bih ~~(a-)~~ najpuri; 1125  
 ljubjene kćeri me,

kijeh imam ja dosti,  
 svadile ne bi me  
 s viteškom kizposti:  
 dika je i slava

neumrla na sviti, 1130  
 čas rodnijeh država  
 s oružjem braniti.

U toliko, ko čes blaga  
 u ove kraje vas dovede,  
 primam srca <sup>veomi</sup> ~~veo~~ draga 1135  
 i vas itko s vami grede.

*Govor* U sred mirna mjesta ovoga  
 u velikoj vazda scijeni  
 trgovci su od svakoga  
 i primjeni i častjeni; 1140

nu mi vašijeh trgovina  
 ime i scijenu prikazite,  
 držim, tacijeh iz kračina  
 lijepijeh stvari da nosite.

## DIOMEDE:

Mi ne čemo gledat cijene, 1145  
 vedri kraļu, s tvojom vlasti,  
 ki, ne dobro još vidjene,  
 s tolikom nas primi časti.

Tve mudrosti glas čestiti,  
 sve ~~te~~ mudrosti k<sup>a</sup> nadhodi, 1150  
 vec neg žela od dobiti  
 činila je nam doć odi.

*A* ~~su~~ su naše trgovine  
*su* malo manj ženski uredi: 1155  
 zlatni i lijepi nad sve ine  
~~agalmi i nši uredi,~~ *agalmi i nši uredi.*  
 rumen koral, biser bijeli,  
 i pridrazijeh množ kamena;

1150. ki] rukop. a.: ka, a tako je ispravljeno i u rukop. b. 1156. nši uredi]  
 rukop. b.: ušim resi.

<sup>i već</sup>  
~~ste su~~ stvari, s kim bit želi  
 mlada dikla urešena.

1160

ULISE :

Među ov<sup>v</sup> ~~ki~~jem urešima  
 iznaćemo, slično što je  
 i hrabrenijem vitezima,  
 i za ruke slavne tvoje.

<sup>Pojte</sup>  
~~Pojte~~ na plav i činite  
 trgovine, sve donijeti,  
 da me <sup>kerce</sup> plemenite  
 pomno mogu njih vidjeti.

1165

Hoću, svaka da obere,  
 što je podobno ne, uresu ;  
 da im se zgode <sup>namjere</sup>  
 veom<sup>a</sup> želne one jesu.

1170

DIOMEDE :

Vedri kralu i čestiti,  
 dijelimo se mi veseli  
 tvu zapovijed ispuniti,  
 ko vedrina tvoja želi.

1175

KRAL :

Nu dokle se vratit s mora  
 prijatelji budu ovi,  
 jedan od vas hrlo iz dvora  
 haduma mi <sup>zovi</sup>  
 mi se ostali uputimo,  
 ko je običaj često moja,  
 lijepu zelen da vidimo  
 kraljevskoga perivoja.

1180

~~PRIKAZANE ČETVETO.~~

AKILE I KIRON.

AKILE :

Za to, čač<sup>o</sup>ko<sup>\*</sup> moj ljubjeni,  
 ka<sup>o</sup> ću, ka bi ma privara,

\* *liarhol* 1185

sad se ~~grijevan~~ <sup>kaži</sup> meni,  
i s razlogom ~~svina~~ <sup>sad</sup> me kara.

Tegnut u čas gosta moga,  
ki me primi u ~~sva~~ <sup>voje</sup> dvore, 1190  
krivina je teška i mnoga,  
noj s obran<sup>č</sup> nać ne more.

Ni se mogu opraviti,  
što kraljevsku djevojčicu 1195  
obećo sam ja primiti  
za mu dragu vjerenicu,

po putu sam er pravomu  
vjerenicu imo iskati,  
ne želeću luvenomu 1200  
nesvijesno se dat vladati;

tko vladati sve požude  
i svu voļu jaki niže,  
ko da družijeh vladat bude,  
i kraljevat da umije?

KIROX:

Smiri tugu, ka te kole; 1205  
tvoj grijeh, sinko plemeniti,  
luvena se plahos bole,  
neg krivina može ri.

Blizu lijepe djevojčice  
užeženu mladu tebi 1210  
drugu izbrana<sup>č</sup> od družice  
učinit se čudo ne bi.

Ako je ko god u krivini,  
krivina je majke tvoje, 1215  
ka mladahnju tebi čini  
od družbe se dijelit moje.

Od ~~svih~~ <sup>onih</sup> roditela  
ja ne hvalim misao <sup>ni</sup> svjete.  
ki bez znana <sup>naučitelja</sup>  
puštavaju <sup>malo</sup> mlade dijete, 1220

a naj<sup>više</sup> od matera,  
ke sinove <sup>svje</sup> razblude,  
da grčije od čemera  
budu držat teške trude;

one svjetim ispraznima,  
*citnek (griješkom)* cijeneć veoma da ih ljube,  
 veće krati budu nima  
 od velike od pogube. 1235

Trijeba je gledat, dub iz mala  
 s kim uzrastom ima ~~ostati~~ *ostati* 1240  
 er je tašta pak zahvala,

*uxvalja?* ~~uzvalja~~ ga htjet ~~praviti~~ *pravljati*.

Za to, sinko moj izbrani,  
 iznašmo za fremena  
 lijek podoban tvojoj rani, 1245  
 dokl može bit, liječena.

Što razbluđen poplahova  
 s lijepom diklom, može proći;  
 sad u družbu vitezova *poli*  
 pripravi se sa mnom ~~poli~~. 1250

U ovemu kad životu  
 u napried bi ti živio,  
 tad bih reko, da s' ljepotu  
 od kriposti svu zabio,  
 i da jesu tve odluke, 1255

zapletene sred razbluda,  
*da* ~~samo~~ splesat me nauke  
 i odreć se vrijednijeh truda.

## AKILE:

Ja nauke držim tvoje,  
 čačko izbrani, na vrh glave, 1260  
 i odluke su krepke moje,  
 put slijediti vječne slave;

junačkoga od života  
 žudim trude zagrliti,  
 samo da me tva dobrota 1265  
 bude s častim uputiti.

## KIRON:

Ja ću s častim tvojom mnogom  
 tebe odovle, sinko, izvesti,  
 da svak reće, da s razlogom  
*hotje* ~~bit~~ iz ove strane izljesti. 1270



Znaš, da Grci puni <sup>ne</sup> gijiva  
pri<sup>te</sup> Troju strt himbenu,  
ka zakon<sup>em</sup> <sup>em</sup> svi<sup>em</sup> protiva  
ote li<sup>epu</sup> ni<sup>je</sup> Elenu.

U luku se od Aulide 1275  
s) skladnijem srcem sjedinila,  
da na slavni boj otide,  
plemenitijeh mlada<sup>c</sup> sila.

Tu<sup>z</sup> tisuću kri<sup>je</sup>h plavi  
s boj<sup>ni</sup>ca<sup>m</sup> vojsk<sup>am</sup> spravne stoje, 1280

poč pedepsat grad nepravi  
kroz pravedne silne boje,  
da s Paridom Troja kleta  
bude uhitit i spoznati,  
ali se koris, ali šteta, 1285  
tuđe lubi otimati.

U hrabrenu vojsku ovu,  
sinko izbrani, i ti hrli,  
želnijem srcem gđ<sup>u</sup> te zovu  
i bogovi i umrli. 1290

Izvan što je jur na nebi  
udjelano vječna u slova,  
da se ohlas tre po tebi  
od trojansk<sup>ih</sup> vitezova;

u hrabrenom tomu boju 1295  
neumrlu češ čas dobiti,  
i državu rodnu tvoju  
od prikora osvetiti.

Ne straši se ni pripada,  
što se boji majka mila, 1300  
da te ne bi sinka mlada  
među oružjem izgubila.

Rano, ili pozno, jednom ima  
dospjet ljudsk<sup>ih</sup> tje<sup>l</sup>ek naravi;  
samo vriednijem da djelima 1305

čovjek svrhu svu (zaglavi) *1306 svu zaglavi i. svu...*  
Junaku je smrt ugodna,  
i dobiva vječnu slavu,

<sup>kad</sup>  
~~koji~~ za koris mjesta rodna  
 bude izgubit svoju glavu. 1310

Hodi, dragi sinko, hodi  
 na viteške hrabrenosti,  
 od bitja se oslobodi  
 nedostojna tvoj mladosti.

Hodi, dobi vječnu slavu, 1315  
 ka ne može viku umrijeti,  
 hod', nać ćemo plav na žalu,  
 ka će u vojsku nas ponijeti;

i, ako se plav ne nađe,  
 k junačkomu vrijednu zboru, 1320  
 mješte plavi hrlje lađe,  
 prinđu te ja po moru.

Ne mo da te plasi vali  
 straše i morske pjene prike;  
 ovako smo priplivali 1325  
 hrlje i silne mnokrat rike.

Tko će se iznać, ko će moći,  
 tvoje dijelne pohuliti,  
 gdi pravedne greš pomoći,  
 a nepravdu potlačiti? 1330

## AKILE:

Moj ljubjeni učitelju,  
 besjeda me stavna tvoja  
 u veliku stavi želju,  
 steć glas vječni posred boja,  
 ni će mene ustaviti 1335

strah ni sumna smrti prike;  
 lijepo je život ~~(svoj zaniti)~~ <sup>izgubiti</sup>  
~~s'kom~~, s'kom se žive u vike:

ja bih tada nad sve ine  
 vitezove srećni bio, 1340  
 kad bih rodne čas kraFINE  
 s' mojom smrću osvetio.

Nu kako ću dragu moju  
 ostaviti samu odi,

da u gorkom nepokoju  
privarena dni provodi? 1345

~~X~~ako naša vjera nije  
još prid ljudim odkrivena,  
vele jače i krepčije  
na nebu je jur sklopjena. 1350

Ona je meni porodila,  
ko ti rekoh, sinka Pira,  
čijem se većma potvrdila  
naša ljubav prava i vira.

Kad bih bitju u ovemu  
nu mladahnu ostavio, 1355  
tađ bih ljudim i višnjemu  
veom̃ teško sakrižio,

*bić već*

i s dijelenem nepravime  
dobio ~~(bi)~~ prid svijjma 1360  
vječni prikor, ružno ime  
od mrzeća ~~svim~~ hotima.

Ah, kako bih gosta moga  
uvrijedio s takom stvari,  
~~bi~~ Parida himbenoga 1365  
prišo hudoj u privari?

## KIRON:

Ne ću, sinko, da uvrijediš  
gosta tvoga ti nikako,  
ni Parida da uslijediš,  
ki djeluje naopćko. 1370

Vrijednom ćakku ljudi mile  
bitje tvoje sve prikaži;  
pravi mu češ ~~bi~~ Akile  
od neprave vile draži.

Držim, da će bit veseo 1375  
i u srcu i u licu,  
da negovu ~~X~~cer uzeo  
za dragu bi vjerenicu;

1849. krepčije] rukop. a.: krepkije. 1860. svijema] rukopisi imaju spravo  
tako. 1862. od hotima] rukop. b.: svim hotima. 1869. uslijediš] rukop. a.: uz  
— alijediš.

tada će te bez zabave  
 on na slavni boj ~~pravit~~, *spraviti* 1380  
 i od ljudi tve gizdave  
 miran ćeš se moć dijeliti.

*na* Pođi, u ne ter se ispita,  
 a steć vječni glas ~~stavi~~, *na svieti* 1385  
 ona, ka je plemenita,  
 ima tvoju čas žudjeti.

Reci joj, da sve grčke vile  
 i kraljice pune hvale,  
 ljubovnike svoje mile  
 na ovi su boj poslale, 1390

i za veću diku i alavu,  
 s' vrijednom misli i odlukom  
 kacige im još na glavu  
 postavije svojom rukom,

er cijec grabše usione 1395  
 od otete lijepe Elene  
 najveće su u čas one  
 i tegnute i uvrijeđene:

Laodamija druga svoga 1400  
 svega u bojne pokri oklope,  
 a Ulisa razumnoga

*čista* ~~čista~~ i lijepe Penelope.  
*Poci* ~~Poci~~, sinko moj hrabri, 1405  
 i razberi dobro u sebi,  
 sve što učitelj tvoj ljubeni  
 s pravijem srcem reče tebi.

Iz ove se ja države  
 ne imam, misli, odijeliti,  
 dokle na put vječne slave  
 ne budem te uputiti. 1410

## AKILE:

Jeda višni s dobrom česti  
 zgar s nebesa skoro bude  
 na žudjeni kraj dovesti  
 moje i tvoje sve požude.

U toliko sa mnom hodi, 1415  
 da ti ukažem sinka mila,  
 kojega je meni odi  
 lijepa lubi porodila;  
 u ruke ću dat ga tvoje,  
 kak<sup>o</sup> uzraste, čačko izbrani, 1420  
 da odhraniš dijete moje,  
 kako i mene negda odhrani.

~~PRIKAZANE PETO.~~

KRALJ, HADUM I DVORNICI.

*Scena 5.<sup>a</sup>**Dvorčinjice.*

KRALJ:

O moj v<sup>er</sup>ni, koga u vjeri  
<sup>stran</sup> najljepšu i najdražu  
 čas ljubjenijeh mojih kćeri 1425  
 uzdo sam <sup>te</sup> dat na stražu,

ne bez jake priporuke,  
 da s velikom pomnom dosti  
 sva njih djela i odluke  
 vladaš stavnom tvom mudrosti, 1430

jutroska su, ko čuh, bile  
 izvan dvora, i s tancima  
 sve se jutro zabavile,  
 a ti nijesi bio šnima.

Stavi pamet, oči otvori, 1435  
 same ~~hoda~~ da ne hode;  
 dosta im su rodni dvori,  
 neka po njih tance vode.

*nigdje*

Vrhu tega, pun <sup>spomnom</sup> hitrine  
<sup>pomimo</sup> češ sve<sup>ih</sup> paziti, 1440  
 i gdje hode, i što čine,  
 i što mogu kad misliti.

~~.....~~

Vrhu mladijeh djevojčica  
 velike se straže prose,

1416. ukažem] rukop. a.: skažem. 1420. čačko] tako tu i još koji put rukop. a., koji inače piše: čajko, a rukop. b. postojano: čačko. 1424. najljepšu] rukop. b.: najljepšu. 1436. igda] rukop. b.: nigda.

a najliše od krajića 1445  
ime i porod koje nose.

## HADUM :

Svijetli kraju, pun vedrine,  
tvoje kćerke obljubljene  
s tvrdom pomnom nad sve ine  
čuvane su sved od mene, 1450

u sva djela i zabave  
ja sam nima vječna straža,  
i od iste moje glave  
čas mi je tvoja i nih draža;  
nu Tetina kći gizdava 1455

Akilova sestra mila,  
u sred rodniših ka država  
trudit se je naučila,

hotjela se prošetati,  
da ja ne znam, na dvor šnima, 1460

dan provesti, ~~ko~~ već krati,  
s milijem (~~svijetom~~) i tancima; pjesnim

znaš, da ona u slobodi,  
ko družica Dijanina,  
često sama na dvor hodi 1465  
zvičeri tjerat od planina.

## KRALJ :

Neka ona tej zabave,  
ko je naučena, ište i tjeri,  
samo ne da, da gizdave  
u lov gredu moje kćeri; 1470

sto pameti i sto oči  
sa svom družbom tvojom stavi,  
da se nitko šnim ne roči,  
van tko u dvoru mom boravi.

(HADUM) *zabava ...*

Ja i moja družba ostala, 1475  
*vedri* svijetli kraju, sa svom vlasti  
to je naša dika i hvala,  
pomnu imat vrh tve časti *u svop. f. n. n. n.*

tvoje <sup>h c</sup> ~~kece~~, pune dike,  
 svud gledamo, svud ~~sljedimo~~, 1480  
 njih zabave sve kolike  
 s pomnijem okom ~~svud~~ pazimo.

KRALJ:

Djevojačkih množ naprava  
 hoću nima ja kupiti,  
 da to bude njih zabava, 1485  
 a kojijem ~~te se~~ uresiti. *svodim će se zalobiti.*

Trgovci su došli, koji  
 vele uresa ženskih nose,  
 što imat svaka njih nastoji,  
 što sve željno veoma prose; 1490

za to mi ćeš njih dovesti  
 u ove lijepe perivoje,  
 neka kupe s dobrom česti,  
 što ka želi, na oči moje;

hoću lijepa kći Tetina, 1495  
 za čas veću sve matere,  
 iz ovezijskih trgovina  
 da najljepš<sup>a</sup> za se obere.

HADUM:

Ona sada posred luga  
 nahodi se sama u lovu, 1500  
 nu sam poslo mnogo druga,  
 da je ureda domu zovu,

er nije pravo, gdi na kraju  
 tuđina <sup>plav</sup> ~~dobro~~, nahodi, 1505  
 tač slobodna da po gaju  
 za zvjerenem ona hodi.

KRALJ:

Dobro učini, tim se uputi  
 ispuniti mu požudu,  
 u to ja ću počinuti,  
 dokle one doći budu. 1510

PRIKAZANE ŠESTO. *Scena 6.<sup>a</sup>*

DJEVOJČICA MALA I HADUM.

DJEVOJČICA :

Nešto bi ti ja ~~skazala~~  
od gizdave Dejdamije,  
što sam čula i uzaznala  
po noj istoj malo prije.

Rekla mi je, da nikomu  
ne otkrijem to pod nebi, 1515  
ni sestricam, ni dragomu  
roditeљу, još ni tebi;

nu ću tebi sve ~~skazati~~,  
samo ako ćeš na dar meni 1520  
uši urese ~~ti~~ podati,  
ili handar ~~ti~~ zlaćeni.

HADUM :

Reci, kćerice, ne moj ~~čkniti~~,  
ja te ću, kako želiš, 1525  
lijepijim darom naresiti,  
da se vazda nim veseliš;

*handar*  
uši urese lijepe ove,  
i ovi ~~handar~~ vas od zlata,  
i poljepš<sup>e</sup> još darove 1530  
bitće tobi za to plata.

DJEVOJČICA :

Ne ću, ~~er~~ su rekli meni,  
da ~~čuvam~~ vjere nije,  
dokle u ruk<sup>e</sup> dar prošeni  
ne bude, ~~mi~~ dat od prije

HADUM :

Nu što pitaš? <sup>m sad</sup> Otkrij m<sup>i</sup> ~~li~~, 1535  
što ti je ona spovidjela?

DJEVOJČICA :

Rekla <sup>i su</sup> mi ~~je~~, da riječim<sup>a</sup>  
ne vjerujem, neg<sup>o</sup> u djela.



Ni me varaj, ni ću sama  
s tobom crncom stati odi; 1540  
poć ću k bijelijem ja vilama;  
tko što hoće, za mnom hodi.

HADUM:

*1 to*  
~~Tako~~ uteće! Ah stisnuta  
iz djetinstva ženska ćudi,  
ko moć' lasno bit prignuta, 1545  
~~kad se~~ s darim ište i nudi!

Ako mala djevojćica  
s oćom želom na dar hlepi,  
ko će uzrasla pak mladica  
da rišeć mitom svu zaslišepi. 1550

Trijeba je poći zamititi,  
da mi ureda pripovije,  
ka stvar ovo moće biti  
od gizdave Deidamije;  
ke su zgone tać skrovene 1555  
i potajna tako dila,  
koje od ~~svijeh~~ i od mene  
ću je tajat naućila.

~~SKUP - SVORANA~~ *1560*

Veliko je dugovaće,  
da se veće ne nahodi, 1560  
svaki ćovjek, ki<sup>ni</sup> drćzan je  
mjestu i gradu, gdje se rodi.

I ako se ćastit ima  
~~ćaćko i majka svoja mila,~~ *dragi ćaćko majka mila* 1565  
veću prosi ćas nad svima  
zemla, ka nas je odhranila.

Ona je ~~prva~~ nam za bogom  
majka ~~općena~~ *ćaćka*, ku na sviti  
i po pravdi i s razlogom  
drćzani smo svi ljubiti. 1570

*razloćite*  
Noj na slućbu dat imamo  
utoćitje u potrebe,

- sve što dobra uživamo,  
blago, imanje, sami X sebe;  
nom dihamo, nom živemo, 1575  
ne čas naša je čas izbrana,  
nu bog hoće da ~~lobimo~~ *slujemo*  
pored /istijeh našijeh glava;  
paček istu svoju glavu  
ne ima štedit da izgubi 1580  
za rodjenu svu držayu,  
čas neumrlu tko gov<sup>o</sup> lubi.  
Za ludu je, blago svoje  
od protiva ~~(stijeh)~~ čuvati, *htjet*  
a za općene ~~stijeh~~ pokoje 1585  
malo ~~parit~~ i hajati.  
Ko je želan dobra svoga,  
čuvaj dobro od općine,  
er s porazom općenoga  
dobra, i svoje dobro gine. 1590  
Da koristi ~~nije~~ općene,  
k<sup>v</sup> nas rodni grad jedini,  
bili bismo male ~~općine~~  
i ko zvižeri u planini.  
Tim onoga čas dostoji 1595  
po sve viške bit ~~spjevana~~,  
s bojn<sup>o</sup>m rukom tko nastoji  
čas braniti rodni<sup>h</sup> strana;  
paček višnijem bogovim<sup>a</sup>  
priličan se može rijeti, 1600  
tko ~~je~~ *ide* srcem viteškime  
za rodjeno mjesto umrijeti,  
er je vele b<sup>o</sup>la odluka,  
za slobodu mnozi<sup>h</sup>eh pasti,  
neg robovat s mnogo puka 1605  
pod ~~čijem~~ *živem* jarmom teške vlasti.  
Grčki kralj vječnu scijenu  
po svemu će svijetu teći,  
čim, za osvetit čas općenu,  
ne štede se na boj teći. 1610

1578. istijeh] rukop. b.: istijem. 1599. bogovime i 1601. viteškime] rukopisi:  
bogovima, viteškima. 1606. čijem] rukop. b.: ovijem.

*s inijem rukop.*

Nu ako i kralj Likomede  
~~(s inijem rukop.)~~ svoje moći;  
 razložno je, da svak ~~goda~~<sup>ide</sup>  
 pravdu osvetit<sup>jom</sup> pomoći.

*Surka ata druzina*  
 ČINENJE TREĆE. *Sat treći*

~~PRIKAZANJE PRVO.~~ *Scena prva*

KRALJ S KĆERIMA, SKUP DVORKINICA, ULISE I DIOMEDE  
 U HAĀINAM TRGOVAČKI<sup>EM</sup>.

ULISE:

Eto, kralju, mi veseli, 1615  
 ko nam reče tva vedrina,  
 naših smo ti trgovina  
 ki god dio s nami donijeli.

*naših smo ti s nam donieli  
 ki god dio trgovine.*

Za ovežjem mnoge druge 1620  
 još će tvoja vlas vidjeti,  
 ke će naše vjerne sluge  
 s plavi za nam sad donijeti.

DIOMEDE :

Uzmi, tebi slično što je,  
 i gizdavijem ~~tvojem~~<sup>drum</sup> kćerami,  
 što njih licu podobno je; 1625  
 ne gledamo cijeno s vami.

KRALJ :

Lijepih trga vi donijeste,  
 prijatelji moji mili;  
 poznati je, da se jeste  
 plodne iz zemlje odijelili. 1630

*i govore*

Djevišice plemenite,  
 svaka od vas izaberi,  
 što hoćete, što žudite,  
 što se slično vam namjeri.  
 Ne ću štedjet srebra i zlata, 1635  
 za ispunit vaše žeļe;  
 podobna će u svem plata  
 smirit ove prijatele.

## DEJIDAMIJA :

*nigda*  
 Od bisera istočnoga  
 ja ću ogrļaj ovi uzeti; 1640  
~~nikad~~ mi se ovakoga  
 dogodilo ~~nije~~ vidjeti.

## SKUP :

Dikla, ka je blage ćudi,  
 pridobiva biser ~~bijeli~~,  
 i goruštoj u požudi *želi.* 1645  
 za svu dragu svak je ~~ćudi~~.

## DJEVOJČICA 2. :

Ja ću ovi, ~~gd~~<sup>te</sup> kamena  
 množ velika dražijeh siva  
 među zlatom izređena,  
 u lijep način ~~ka~~<sup>ka me</sup> odiva. 1650

## SKUP :

Ko sja u zlatu dragi kami,  
 tako vazda jes poznana  
 medju ~~lijepim~~ djevojkami,  
 djevojčica ~~lijepa~~ i znana.

## DJEVOJČICA 3. :

Ovi koraļ prirumeni, 1655  
 ki bilezi zlatni rese,  
 ugodan je i drag meni  
 nad ostale sve urese.

## SKUP :

Koraļ se rumenomu  
 sram djevički prilikuje, 1660  
 čijem se dvoru nebeskomu  
 lijepa vila ~~uzvišuje~~.

## DJEVOJČICA 4. :

*jednom*  
 Ovi od zlata pas skovani  
~~jednom~~ mjerom i lijeposti  
 za mene se ~~samu~~ hrani, 1665  
 sličan ures ~~me~~ mladosti.

## SKUP :

Ures i pas dikle mlade,  
 kreposna, su vrijna ~~dila~~ <sup>dijla</sup>,  
<sup>ki</sup> ~~za~~ <sup>zlo</sup> vrijeme vik ne krade,  
 ni satire zlobna sila.

1670

## DJEVOJČICA 5.:

Uši urese, nakitjene  
<sup>u</sup> ~~zrno~~ <sup>im</sup> obla od bisera,  
 prem ko žudijh ja, na mene  
<sup>donje</sup> ~~donje~~ srećna ma namjera.

## SKUP :

Djevojčice <sup>vrijedne</sup> ~~ljepo~~ usima  
 riječ kreposna i hrabrena  
 nad uresim bisernima  
 ima draže bit primjena.

1675

## DJEVOJČICA 6.:

Ljepu od zlata spremu ovu  
 hoću za me ja kupiti,  
 u kojoj ću sveđ gotovu  
 mu napravu moć hraniti.

1680

## SKUP :

Uresim je djevičkijem<sup>i</sup>  
 čisto srce bez zabave  
 od zlaćen<sup>e</sup> ~~je~~ <sup>ljepš</sup> <sup>e</sup> sprem<sup>e</sup>  
 i od vječne dike i slave.

1685

## DJEVOJČICA 7.:

Od kamena draga uzimam  
 ja zrcalo ovo za me,  
 nek<sup>o</sup> od nega svjete primam,  
 ko ću resit lice i prame.

1690

## SKUP :

Primat svjete, ki su od hvale,  
 vrijedna kraja <sup>u</sup> ~~u~~ cerce imaju,

1669. ka] rukop. b.: ka. 1674. srećna] rukop. b.: sreća. 1681. kojoj] rukop. b.: koju. 1685 zlaćenijeh] rukop. b.: zlaćene.

neka se u njih druge ostale  
ko u zrcalo <sup>u</sup> gledaju.

AKILA:

Meni u štiti svjetlu ovemu  
ogledat se jes najdraže,  
prilika se moja u nemu  
kao u zrcalu pravom kaže.

1695

*St. A 1695-1698 alata  
u rukop. b. - izd. st. 1702.*

Lijepo ti bi mladoj meni  
i kaciga ova <sup>svjetla</sup> stala,  
i ovi britki mač hrabreni,  
kad bih nim se opasala.

1700

ULISE:

Ovo je, druž <sup>bo</sup>, koga istemo.  
Nije se trijeba već tajati;  
da ga sasama odkrijemo,  
čini u trublu zapjevati.

1705

~~U~~ Ulise i Diomede među haline od trgovaca / grabe Akila,  
i ~~pjeva~~ <sup>u</sup> trublu ~~u~~ <sup>u</sup> pjevaju.

KRAL:

Koje su <sup>krivi</sup> ~~ov~~ ovdje sile?  
Koja izvire zla, privara?  
Uklon' mo se, kcerce mile,  
ovdje je silnijeh skup gusara.

1710

Hod' mo u dvore, da mi je bojnu  
vitezova vojsku izvesti,  
za ovu silu nedostojnu  
s' oružanom rukom sresti.

~~PRIKAZANE DRUGO.~~ *Scena 2. a*

ULISE, DIOMEDE, I AKILE.

ULISE:

Ne krij se od nas, mladče izbrani,  
ni odmeći tvoga lica;  
ni trgovci mi ne znani,  
ni ti jesi djevojčica.

1715

Ti si Akile, razumnoga  
vrijedna Kirona odhranjenje, 1720  
lijepe Teti i slavnoga  
kralja Peleja porođenje.

Diomed je ovo, ki junake  
u oružju sve nadhodi,  
a ja Ulise, od Itake 1725  
koga plodni kraj porodi.

Od gospode grčke znane  
grem<sup>o</sup> tebi ~~upućeni~~, *upućeni*  
da se tva moć šnim sastane  
na boj slavni, svijem općeni; 1730  
a to er mlados vrijedna tvoja  
s nebesa je određena,  
da grabeća po noj Troja,  
ko dostoji, bude strena.

## DIOMEDE:

Svak tko može bojno i teško 1735  
oblačiti na se oklopje,  
i mač vladat, i viteško  
u desnici držat kopje,  
s mnogom želom i radosti  
na junačko bijeće teče, 1740  
da s poznanom hrabrenosti  
vjekovitu slavu steče.

Izvan zbora tač hrabrena  
ti se sam hoć' ~~z~~ dijeliti,  
djevojčica razbludjena 1745  
ne zatočnik plemeniti?

Pusti vile, tere hrli,  
gd<sup>e</sup> te čeka, ~~gd~~ te zove  
sva Grecija na boj vrli  
među izbrane vitezove. 1750

Vrzi odjeop ~~(od žene)~~ *tu smixenu*  
kroz visoke tere trude  
hodi pleši nesmiljen<sup>o</sup>  
kletu oholas Troje hude.

Od ženske je strašivice, 1755  
od oružja skrovno stati;

a viteške od desnice,  
bojna djela djelovati.

## AKTILE :

O vitezi pripravbreni,  
razložno je suditi trijebi, 1860  
da vi niste došli k meni  
bez velike voje od nebi.

Da se vrgu ženske odjeće,  
da se slijede<sup>u</sup> bojni trudi,  
to je srce me hoteće, 1765  
to svijes moja ište i žudi.

Ne mlim prije k juna<sup>skomu</sup>  
vitezova zboru doći,  
i proć gradu trojanskomu  
s vam sjedinit moje moći; 1770

ali, ko ću vil izbranu  
odi samu ostaviti,  
privarenu, tužnu, izdanu;  
ko ću se od ne odjeliti?

Ona se ~~je~~ u me<sup>u</sup> udala, 1775  
i na službu, (~~ko tje~~) moju, *hotje*  
što najdraže jes imala,  
dala mi je ljubav svoju;

a da sada sama ostane  
u žestokom jadu i trudu, 1780  
ah, ke bih joj zado rane,  
kakvu boles tešku i hudu!

To da sama Dejdamija  
~~ne~~ neizbrojne molbe odoli,  
s k<sup>ijem</sup> mene sva Grecija 1785  
na svu obranu zove i moli?

Djelo je vrijedna od bojnika,  
gd<sup>u</sup> se opteno hrani bitje,  
dobra svoja sva kolika  
postaviti u zabitje. 1790

Da se u boj grede ureda,  
da se ljubav prava skloni,

1767. mlim] tako rukopisi; biće: oknim? 1775. rukop. b.: ona se u me jes  
udala. 1776. htjeh] rukop. b.: tjeht 1791. u] rukop. b.: na.



- ovo višni zapovijeda,  
ovo prose svi zakoni.
- Što govorim? S kojim razlogom, 1795  
da se mlada vil pogubi,  
kojoj vjeru dah prid bogom,  
da će ma bit prava lubi?
- Er, kad bih se ja dijelio,  
zno bi čačko me ~~lucino~~, *krivine* 1800  
i taj čas bi naripio,  
da ona prava sama izgine.
- Vjekovite tad prikore  
ja bih steko prid svijem ljudim,  
kad bih gosta moga dvore 1805  
uvrijedio s' djelom hudim.
- Svak bi reko: evo koji  
zle gusare tjerat ide,  
a pedepsu on dostoji  
goru nego zli Paride. 1810
- Vidjeli ste Likomeda,  
kako u dvorč ardit pođe,  
da oružan i pun jeda  
nam protiva s vojskom dođe.
- Tim potajna moja vjra 1815  
da se nemu s prva otkrije,  
pak trud bojni da se ~~iza~~ *tjera*  
sve što može brže i prije.

## ULISE :

- O viteže plemeniti,  
s prva na plav s nama hodi, 1820  
ženske odjeće ostaviti,  
s kojim zavezan ~~staje~~ *ti se* odi.
- S prva k našoj hod' družini,  
ki te željno izgledaju,  
i veseli i jedini 1825  
tve došastje svi čekaju.
- S nami u ruhu junačkomu  
glasoviti, pravi Akile

*dočes*  
~~dočes~~ s plavi k ljubjenomu  
 roditeju ljubi mile.

1830

*smiriti in*  
 Ja s načinom izvrsnime  
 bez kakve muke i truda  
 smiriti in tebe šnime  
 prem kako je tva požuda.

I ako moje svjete i sude  
 svi kralevi grčki slifede,  
 razložno je, da ih bude  
 slifedit i kralj Likomede.

1835

Ja ću nega mogućima  
 jošte stegnut besjedami,  
 da i on s bojnijem *vitežima*  
 bude pomoć podat nami.

1840

## AKILE:

Kad je tako, o viteže,  
 hod'mo na plav, ne krzmamo;  
 besjeda me tvoja steže,  
 da ne mogu kud ni kamo.

1845

PRIKAZANE TREĆE. *Loma 3. u*KRALJ ~~Paride~~ S' VOJSKOM.

*Porobliti*  
 Kamo silni zli gusari,  
 kamo zlobne, klete glave,  
 ki su došli po privari  
 potopiti me države?

1850

Je da je *ovde* zli Paride,  
 ki *slobodan* rasbludan po pučini  
 s grabećome družbom ide,  
 da neprave grabše čini?

Ah, žalosna majko Teti,  
 ah, kako ćeš bit smetena,  
 kad ti budu glas donijeti,  
 da je tva kćerca zarobljena.

1855

Volio bih, da sam kćeri  
 ja sve moje ~~majs~~ izgubio,

1860

neg da mi ~~le~~ u nevjeri  
 nu zli gusar ugrabio;  
 volio bih, da mi s čela  
 otme krunu i zaplijeni,  
 neg da silna ova djela  
 zgodila se jesu meni. 1865

Hod'mo, druzi moji ~~verni,~~  
 hod'mo na kraj svi najprije  
 da se oholi skup nevjerni  
 satariše i pobije. ~~posuete.~~  
*dje* ~~Č~~li godi se družba huda  
 zle čeladi uznahodi,  
 slijedimo ih gnevni svuda  
 i po ~~kopnu~~ <sup>zupu</sup> i po vodi. 1870

~~svop-~~ <sup>Vojnika:</sup>

Sa svom snagom, sa svom moći, 1875  
 o čestiti kralju slavni,  
 svud ~~š~~ <sup>le</sup>šlijediti, svuda doći  
 s tvom vedrinom jesmo spravni,  
 da se stignu ljudi zlobni,  
 da im se otme plijen iz ruke, 1880  
 da za svoj grieh nepodobni  
 podobne nam plate muke.

Ako hudu njih korablu  
 još na kraju zamjerimo,  
 pošlimo ~~ih~~ <sup>ih</sup> svieih pod sablu, 1885  
 a nepravu plav spržimo,  
 nek ~~u~~ <sup>u</sup> šteti ~~svoj~~ <sup>svu</sup> poznaju,  
*ka* ko je teška njih krivina,  
 ke dobiti susretaju  
~~na~~ <sup>na</sup> himbenijeh trgovina. 1890

KRALJ:

Tko bi držo i cijenio,  
 da pod alikom mirnijeh ljudi  
 nemirni se gusar skrio,  
 vrla srca, prike čudi.

Teške ti <sup>si</sup> bila sreće  
 1895  
 djevojčica plačna i tužna,  
 koja sama u grabeće  
 ruke upade mlada sužna;  
 nu će meni grijeh oholi  
 zlobna čelad (~~gad platiti~~) *zaplatiti* 1900  
 ka s velikom svojom boli  
 došla tebe je <sup>1</sup>grabiti.

~~PRIKAZANE ČETVRTO.~~ *Scena 4. a*~~HADUM I KRALJ S VOJSKOM.~~ *Kralj's' ističem i Hlad...*

HADUM:

Pusti, kralju, plemeniti,  
 za slobodu <sup>1</sup>ćeri tuđe  
 s bojnomo vojskom na kraj iti; 1905  
 zlo ti je doma gore i huđe.

KRALJ:

Ukloni se iz govori,  
 što se zgodi doma meni,  
 je da i moji još <sup>1</sup>te dvori  
 jesu s varkom porobjeni? 1910

HADUM:

Vele gor <sup>a</sup>, nego plijena,  
 nesreća nas druga tiferi:  
 najdraža je ockvrnena  
 od gizdavih tvo <sup>1</sup>ćeri.  
 Tva ljubena Deidamija,  
 (od muke mi jezik vene,) 1915  
 koja od svih razumnija  
 bi držana sveđ od mene,  
 čas djevice plemenite  
 nepoštenjem djelom gubi, 1920  
 i prikorno sramoti te:  
 ne znam <sup>1</sup>skrovn <sup>1</sup>lubi.

KRALJ:

Skrovn <sup>1</sup>lubi? Da se ureda  
 i noj i ne ljubovniku

život uzme! Pripovijeda 1925  
redom vrhu svu koliku!

## HADUM:

Ko mi, kralju, svjetlos tvoja  
oštre objavi sve požude,  
da velika pompa moja  
vrhu tvojih kćeri bude, 1930  
sve njih misli, sva njih dila

uzeh Nitro ja paziti,  
da se koja postavila  
ne bi svu čas pocrniti;  
djevojčica kad mi mala 1935  
dođe kazat u zamitu,

da je čula i uzaznala  
od tve kćerce stvar skrovitu:

kako u seljsh odhrañeno,  
da ne sestre to ne znaju, 1940  
cvijetja u košu pokriveno,  
dižete donijet noj imaju.

Toj čujuć, stah ~~paziti~~ <sup>prekati</sup>  
i ja i <sup>moja</sup> ~~sva~~ družina, 1945  
i pomniivo razgledati,  
može li ovo bit istina.

Strelovite sve pozore  
svaki meće vrh čeladi,  
koja ulaz u tve dvore, " 1950  
tko što nosi i o čem radi.

U kratko se tako krijeme,  
što žudimo nam objavi:  
pastjica gdje s punijeme  
košm cvietja gre na glavi.

Među cvijetjem tjem skrovito 1955  
lijepo dižete upazimo,  
u biseru sve povito,  
i pri nemu kratko pismo;  
kratko pismo, s dvora koje  
kazaše nam upisano 1960

Defidamiš <sup>p</sup> kćerca tvoje  
ime, sasna nam poznano,  
iz nutra se štj: dragoga,  
o kralice ma ljubjena,  
posilam ti sinka tvoga,  
ko htje, u cvijetju pokrivena,  
da nasitiš ne izrečene

1965

tve požude u pogledu,  
i celove daš žudjene  
mila majka milom čedu.

1970

Ja ti nega šlem krijući;  
čuval da ga tko ne upazi,  
da tvoj čačko, toj znajući,  
šnim te mladu ne porazi.

U tom cvijetju skrovna ljudem

1975

<sup>dobro samti</sup> povraši ga meni opeta,  
odhrani da ga budem,  
dokle od mlijeka svršil jeta.

Misli, kralju izabrani,  
na nevjerno toj pisaše

1980

*toza* ~~(koji)~~ ostah sebe vani,  
koje oćutjeh zlo skončane.

## KRALJ:

Ah nesrećo moja prika,  
ke zlo skrivih toli opako,  
da m<sup>t</sup> <sup>hote</sup> ~~šće~~ svijetla dika  
~~okultiona bude ovako?~~

1985

Tako li si, nevjerniče,  
<sup>mgom</sup> ~~ma~~ časti poman bio?

Tako li si, izdašniče,  
moju kćercu ti branio?

1990

*J* Nu, i dišete. i hotima,  
još i tebe s tvom družinom  
imam zaklat i vré psima,  
da vas drpe zlijem načinom.

## HADUM:

Evo t', kralju, moja glava,  
podlagam je pod tvu silu,

1995

ako mene ti neprava  
u ovom, nađeš ~~ti~~ dilu.

Ni mañe se domisliti  
ja ~~je~~ umijem s moje strane, 2000  
Iko ~~je~~ tač smion mogo biti,  
da se s ~~kerom~~ tvom sastane.

## KRAL :

Tko god ~~se~~ se u krivini  
i u teškom grijehu odkrije,  
ne će uteć moj vrlini, 2005  
da se u pako jošet skrije.

Tim vas dio, moji hrabreni,  
za gusarim zlim pođite,  
da im iz ruka <sup>ev</sup> rod ljubjeni  
lijepi Teti slobodite. 2010

U sto ~~ila-ijezone~~ *diva raskidjeni*  
vrzite ih dno pućine,  
da tu ostanu podušene  
za jedno šnima njih krivine.

Cijće istoga još uzroka, 2015  
za pedepsat zle silnike,  
od ovoga svega otoka  
dozovite sve bojnike,

a mi ostali hod'mo u dvore, 2020  
da pun gñeva pravednoga  
ove operem me prikore  
krvju ~~roda~~ nevjernoga.

~~PRIKAZANE PETO~~ *Sec. u 5.a*

## KIBON SAM :

Hvala tebi, višni Jove,  
ki Grecije mudre iz krila  
doć najbolje vitezove 2025  
po vrijednoga čini Akila.

Iz guste sam ja dubrave  
mojijem očima upazio,  
g tie ~~da~~ se na put vječne slave  
vrijedni mladac šnim dijelio. 2030

<sup>B</sup>  
 vrijeme mu je, da uputi  
 na čas bojnu sve požude,  
 i da glavu podignuti  
 na ~~visokim~~ djela bude.

Trud ~~je~~ težak (~~je~~ ~~je~~) ~~ite~~ i ~~zeli~~ 203.

da od puta od krposti  
 daleko se ne odijeli

mladac prignut na plahosti,

er čučene, koje općeno

s bijesnijem zvijerim čovjek ima,

2040

rasrgbi je podloženo

i požudam nesvijesnima:

sad se srći, ~~ada~~ sada,

i čim plahe žele tijeri,

u zla teška često upada,

2045

nerazložnoj slični zvijeri.

Nu s visinom sve pameti,

ka je k nebesim upućena,

razložno se može rijeti

prava slika božanstvena;

2050

pamet s plasiem požudami

po razlogu gospoduje,

i s ognienijem razsrgbami

tiho vlada i kraljuje.

Od ljudske smo od naravi,

2055

i zrcalo svega od svijeta

mi centavri, bijeg pravi,

i prilika plemenita; ~~zlamenita~~

er ~~da~~ pasa zemli nica.

živina smo nerazložna,

2060

a visinom svijetla lica

od bogova slika uzumnožna:

~~kada~~ čovjeka umrloga

tijelo umrlo slično čini

živinami bez razloga,

2065

a svijes božjoj veličini.

Svijes, vječnoga punu znaña

i moj vrijedni kaže Akile,

2058. rukop. a.: i zrcalo svega svijeta; rukop. b.: zlo zrcalo svega svijeta,  
 koje je mladom rukom ispravljeno: za zrcalo svega svijeta.



čim se dieli i uklanja  
od ljubene bijesne sile; 2070

liepe ljubi ka  
za sve ljubav jes velika,  
~~ljubi ka~~ ga steže,  
slavna mladičica i bojnika  
čas viteška večja veže.

ku se s' hčerom do razdraži  
Nu ako i kralj Likomede, 2075  
~~ko s' hčerom do razdraži,~~  
svoga srca prijeke jede  
brzo smiri i utiši?

Ja cu k' njima u dvorove  
U dvore ta ja negove 2080  
uputit se sad ureda,  
je da srgbe plam negove  
tih ugasi ma besjeda.

PRIKAZANE ŠESTO. *Scena 6.<sup>a</sup>*

DEIDAMIJA sama:

Ah, nesrečo moja huda,  
kuda pođe, kud se odili  
srca moga <sup>sva</sup> požuda, 2085  
moj Akile dragi i mili?

Kuda, slatko dobro moje,  
sve ufañe me na svijeti,  
tebe, vajmeh, poveo je  
bez tve černe gusar kleti? 2090

Kuda, s tobom razdijelena,  
obratiti da se budem,  
tužna, plačna, ucivilena,  
kriva čačku, kriva ljudem? 2095

Kako da se svijetu odkrije,  
bez tve družbe, naša vira,  
kako da se pripovije  
ime i bitje sinka Pira? 2100

S uzroka češ, jaoh, istoga,  
moj porode plemeniti,  
kad izgubi čačka tvoga,  
i tvu majku izgubiti;

izgubiću život tužna,  
kad izgubiš svu mu diku,  
lele, lele, veomi tužna,  
da ne osušim lica viku. 2105

Tko god si ti od ljudi,  
vrle svijesti, srca prika,  
s ludom varkom ki se usudi  
moga ugrabit vjerenika, 2110

ah, vrati ga meni, vrati;  
ne će izginut tva plata:  
za njegov ću odkup dati,  
sve što uzhoće srebra i zlata.

Ali, ako ga ne ć ~~uzeti~~, *vratiti* 2115

opet, varke pun himbene,  
u dvore se naše uputi,  
i zarobi, jaoh, i mene,  
er inako ne djeluje  
po razlogu tva desnica, 2120

*dje* ~~ga~~ gospodar moj robuje,  
da ja nijesam robiñica.

~~PRIKAZANE SEDMO.~~ *Scene 7.*

*djevojčica* GLASNICA I DEJIDAMIJA.

GLASNICA :

Bježi, tužna djevojčice,  
iz ovoga huda otoka,  
bježi, plačna nesrećnice,  
nesreća je tva žestoka. 2125

DEJIDAMIJA :

Ki su glasi? Je da plijeni  
naše dvore gusar hudi?  
To se hoće tužnoj meni,  
to me srce plačno žudi. 2130

GLASNICA :

Čačko, vrlifi od gusara,  
prik i srdit, svud ište te,

2118. njegov] *rukop. a.:* nega, tako je i u *rukop. b. isnajprije, a ono je ispravak.*

da te satire i pohara,  
da svom rukom zakoļe te.

DEJIDAMIJA :

Koja se <sup>✓</sup> je stvar zgodila? 2135  
Radi koga grijeħa i zloće,  
za koja li huda dila  
ćacko umorit mene hoće?

GLASNICA :

Dijete mu je donešeno 2140  
od haduma, ki spovijeda,  
da je od tebe porođjeno;  
za to je gñevan i pun fjeda.

DEJIDAMIJA :

Ah, ma česti ne smiljena,  
ko na svjetlos bijela dana  
<sup>ma</sup> ona je ljubav ~~invedena~~, ~~iznesena~~ 2145  
dosle ljudñm svijem tajana?

GLASNICA :

Pastiferica, li/epo čedo  
tebi u cvijeću jes nosila  
s pismom, hadum <sup>ka</sup> je ugledo,  
i tako se stvar ~~zgodila~~ <sup>odkrića</sup> 2150

DEJIDAMIJA :

Ah, djeteeće moje milo,  
već smo sasima poginuli.  
Da, što se je učinilo  
od dragoga sinka; ću li?

GLASNICA :

Ćuh i vidjeh, jaoh, saviše: 2155  
kraj, kamene prem naravi,  
dođe, da ga satariše,  
i na hanđar ruku stavi.

## DEJIDAMIJA :

Što ovo čujem? Vajmeh meni,  
na ~~koju~~ <sup>koju</sup> sam došla jade! 2160  
Ko mu iz ruka ne smiljeni,  
oštri handar ne ispade.

GLASNI: *ca*

Ispade mu. s prva iz ruke,  
er ga dijete grlit uze,  
ah, ne mogu/ mnoge od muke 2165  
ustaviti grozne suze ;

ali on, kažuć srce opeta  
oštra od noža nemilife,  
s tje ga dignu, da djeteta  
pravednoga krv, prolife. 2170

Ja, ne mogu to gledati,  
pokrih oči koprenome,  
~~u oči mi glas na dnu~~ *u glas doček tebi dati*  
s' mom bolesti velikome.

## DEJIDAMIJA :

Ah, zli kraju i krvavi; 2175  
ne moj mili čačko veće,  
neg krvniče moj nepravi,  
ke mi zada jade i smeće?

Na me obrati plam strašivi  
ognjenoga tvoga gniva! 2180  
Što ti sinak moj sakrivi?  
Ako je tko kriv, ja sam kriva.

## GLASNICA :

Tve mu dijete umoriti,  
ma gospođe, dosta nije;  
ište i tebe poraziti; 2185  
bježi odovle što mož' prije.

## DEJIDAMIJA :

Kud da ~~putem~~ <sup>putem</sup> ja uteći?  
gdi ččkova srgba prika

sinka uze, a grabeći  
hudi gusar vjerenika. 2190

Već živjeti meni nije;  
hod' mo, gredem dobre voļe,  
da i mene čačko ubije,  
Niko i porod moj zakole.

Neka bude on paziti 2195  
krvno djelo svojih ruka,  
neka oči sve nasiti  
smrti, kćere i unuka.

## GLASNICA :

Kuda pođe, kud se uputi,  
o kraljice moja izbrana?

~~Sad te plaćna pogianiti,~~ *Zasto hoćeš poginuti?* 2200  
~~mlađahna bit zaklana.~~

U ~~zavrtu~~ *to časte* ja sam tebi  
nesrećni, ovi glas donila,  
tužnu te je ~~jes~~ pod nebi 2205  
~~tužna~~ *jadna* majka porodila.

~~PRINČEVA OSMO.~~ *Scena 8.<sup>a</sup>*TETI S VILAMI MORSKI *Prvi*

## TETI:

Nerejide, lijepe vile,  
i sestrice me čestite,  
i dobrotom čudi mile,  
i ljepotom glasovite, 2210

eto mi smo doplivala  
na ovi otok nam poznani,  
gdje dostojan svake hvale  
sin Akile moj se hrani.

Ja sam nega skrila odi, 2215  
sred mirnoga da pokoja  
u veselu dan ~~svodi~~,  
od nemirna dalek boja;

nu pokli je voľa od nebi,  
kjo Proteo prorokuje, 2220  
da mu je na boj poći trišebi,  
da je suđeno, da putuje:

sila je krepkoj neba osudi  
i svom štetom pogoditi,  
izgubjeni er su trudi 2225  
višnjemu se protiviti

Van što ga sam u bah mala  
posred rijeke je Stigije  
utvrdila i okupala,  
da podložan ranam niže, 2230

tvrdo mu sam sad oklopje  
u Vulkana isprosila,  
ke ne može mač, ni kopje,  
ni letušta probit strila.

Neka urešen ~~šnim~~ bude, 2235  
ko je dostojno kraľeviću.  
kroz viteške bojne trude  
tjerat svoju čes i sreću.

Nu za što se skrovnom vjerom  
on zaljubljen sjedinio  
s Dejdamijom kraľa kćerom,  
i ~~čim~~ ~~sinka~~ ~~porodio~~,  
prije nego se na boj spravi,

ja mu ~~gradom~~ ~~pir~~ ~~spasiti~~,  
i u velikoj daci i slavi 2245  
ovu ženbu proglašiti.

*Hodmo* U srećni grad od Šira,

da ovu vjeru proglasimo,  
u ~~to~~ ~~to~~ ~~to~~ pjesni od pira  
u veselju sad začnimo 2250

u A. st. slijede ovako \*

SKUP ~~Imeneo~~ ~~Imeneo~~ i veseo  
Imeneo,  
ki veseo  
sklopi vjeru punu dike,  
s neba hodi,  
da u slobodi  
združiš srećne vjerenike.

Stih. A 2239-2245 i 2246.  
2240. st. 2246.  
i ~~simbol~~ ~~je~~ ~~injom~~ ~~radio~~  
idem  
ciniti  
2255  
donesi ko tie sude  
\*  
\*

U radosti,  
 u svjetlosti  
 dones' rajsko tve vesele,  
 i pun mira, 2260  
 bože od pira,  
 sve njihove smiri žeje.

~~III:~~

*Jedna o Nereida:* ← O bogovi izabrani,  
 o božice siha mora,  
 plemeniti o dvorani 2265  
 Nereova bistra dvora,

*Nereida 2:* ← svi k ovemu hod'te mjestu,  
 da se s Teti, veselite,  
 da kraljevsku noj nevjestu  
 i ~~ju~~ <sup>unika</sup> čestitite. 2270

GRUP:

/ O Imeneo,  
 ki veseo  
 sklopi vjeru punu dike,  
 s neba hodi,  
 da u slobodi 2275  
 zdружиš srećne vjerenike.

U radosti,  
 u svjetlosti  
 dones' rajsko sve vesele,  
 i pun mira, 2280  
 bože od pira,  
 sve njihove smiri žeje.)

*da 4. a:* ← A ti, lijepa Desfidamija,  
 već razvedri tvoje lice,  
 danask' si čestitiša  
 nad sve ostale vjerenice.

*Nereida 3:* ← ~~Svjeta~~ <sup>svjetna</sup> ti će bit na svijeti,  
 kralju od Šira tvoja ~~krak~~ <sup>slava</sup>,  
 kad ti bude lijepa Teti  
 svoga siha ~~od pedala~~ <sup>z. l. om data</sup> 2290

9. A. 2283-2286 v. d. zc  
 v. d. S. Kra. st. 2-99.  
 2285

## SKUP :

O Iméneo,  
ki veseo  
sklopi vjeru punu dike,  
s neba hodi,  
da u slobodi  
združi srećne vjerenike.

2295

U radosti,  
u svjetlosti  
dones' rajsko tve vesele,  
i pun mira,  
bože od pira,  
sve njihove smiri žeje.

2300

~~SKUP :~~

*Urcida 5<sup>a</sup>* ← Rastvorite, o biserne  
kamenice, ~~u~~ <sup>krilo</sup> krilo,  
za naresit lubi vjerne  
Akilove lice milo.

2305

*Koreida 6<sup>a</sup>* → Od korala rumenoga  
ogrlaji da se sprave,  
i oko vrata ne bijeloga  
za napravu veću stave.

2310

*Urcida 7<sup>a</sup>* : → Za sve ona vjekoviti  
rajске čudi ures ima,  
razložno je naresiti  
*nju* uresim ~~isvaćima~~ *isvaćima*.

PRIKAZANE DEVEĆO *Čena 7<sup>a</sup>*LEPI I GLASNICA. *Teđi' vilama*

## GLASNICA :

O, povite stiješem gore, 2315  
o, klisure kamenite,  
kijem udara ~~u~~ <sup>silno</sup> more  
kroz udarce valovite,  
ron'te od suza grozne rijeke,  
tužni se ~~u~~ <sup>u</sup> vas plač otvori, 2320



*Skupina u kantonu  
S. 1800  
Skupina vjara et. c.  
glas(m) ch.*

kad su ljudi svijesti prijeke,  
i od kamena (~~u~~) i gori. *vrij*

Tko bi reko, da će od Šira  
mjesto doći na ove smeće,  
imat nemir vrh nemira,  
vrh nesreće<sup>a</sup> zle nesreće?

2325

Po himbenstvu i privari  
nemilospi, jaoh, saviše,  
lijepu kćercu zli gusari  
lijepu Teti ugrabiše.

2330

Ne dobro se toj dogodi,  
a kralj, vrlj, pun odluke,  
stavja na kćer, ku porodi,  
i na unuka krvne ruke.

Ah, nesrećna majko Teti,  
koja često u ove kraje  
hodiš kćercu tvu vidjeti,  
ke ćeš za nju imat vaje!

2335

Nu što ~~vaj~~ Teti mila  
na običajnu ovdi grede.

2340

Ah, ma česti prem nemila,  
čula je, cijenim, me besjede.

TETI :

Ki su glasi, djevojčice?  
Što je od kćerce me ljubjene?  
ko borave ne družice,  
svijetla od kralja porođene?

2345

GLASNICA :

Tva je kćerca ugrabljena  
od zlijeh ljudi zlijem načinom,  
Defidamija sad ubijena  
kao od oca za jedno s' sinom.

2350

Ja dvorkinjam muke hude  
i hadumom svijem kralj prijti,  
ja pobjegnuh, da ne bude  
šnima i mene poražiti.

*4t. A 2351-2354 sliede  
u rukop. Šira stih  
2374.*

## TETI:

- Što čujemo, što slušamo, 2355  
o ljubjene moje druge?  
Mi se na pir pripravljamo,  
a na gorke gremo tuge.  
O, porode moj ljubjeni,  
tko se ukaza smion toli, 2360  
da te ugrabi mlada meni,  
da me u gorke stavi boli?  
Za koji li grijeh nemio  
nemilosni kralj srditi,  
vrlji od lava jes hotio 2365  
svoju kćercu poraziti?  
Sve je ovo ma krijgina,  
koja u družbu mladjen vila  
mladahna sam moga sina  
s hude sumnje postavila. 2370  
U nesrečni grad od Šira,  
za sve uzaznat, mi hodimo,  
da priprave svijetla od pira  
smrtne u spravi obratimo.

PRIKAZANE DESETO. *Scena 10.<sup>a</sup>*

## SKUP BOJNIKA.

## BOJNIK PRVI:

- Hod'mo, druži moji ~~bratreni~~, 2375  
za gusarim zlijem hodimo,  
da od njih ruka rod ljubjeni  
lijepe Teti slobodimo.

- bit će* Naše družbe skup mogući  
~~bice sio~~ na kraj veće, 2380  
da ustavi tijek ~~ljepi~~ mogući  
silne plavi i ~~grabeće~~ mogući

## BOJNIK DRUGI:

- Što činimo ter ureda  
i mi za njim ne ~~sp~~demo,

da, pravedna puni fjeda, 2385  
zle gusare pedepšemo?

Neka pozna lišepa Teti,  
da ne veće čas i slava  
naša nam je <sup>na</sup> pameti,  
~~ko~~<sup>na</sup> ne kćerca prigizdava. 2390

## BOJNIK TREĆI:

Zli se izgledi, družbo mila,  
zlobnijem ljudim podavaju,  
na ovaka da se dila  
bez pedepse postavljaju.

Tko se branit od njih more, 2395  
tko li uteći njih poraz<sup>e</sup>,  
u kraljevske kada dvore  
s ovijem smjenstvom oni ulaz<sup>?</sup>?

Ne damo im bez zla svoga 2400  
da se ovako plijenit steru,  
osvetimo mjesta ovoga  
uvrijeđenu čas i vjeru.

~~PREKAZANE JEDANISTO.~~ *Scena 11.<sup>a</sup>*

3 2 1  
ISTI I GLASNIK.

## GLASNIK:

.Mir, družino, i vesele,  
nije potrebe bojne od moći,  
njesu mogle naše žeje, 2405  
ko prodoše, boje proći.

BOJNIK <sup>4.</sup>

Što? je da je povraćena  
od gusara zlijeh opeta  
lišepe Teti kći ljubjena,  
ali od <sup>3.</sup> čas nimqoteta? 2410

## GLASNIK:

Ono njesu zli gusari,  
ni trgovci tamna roda,



Ovi vitez izabrani,  
 ki pod slikom lijepe vile  
 s vam pribiva u pohrani,  
 nije djevojka neg Akile.

Gledate ga, nu ti kako 2455  
 lijepa se uzrasta, vedre slike;  
 nosi u licu bijeće jako,  
 u pogledu boje prike.

Mi grčkoga svega od zбора  
 poslani smo, s hitrom svijesti 2460  
 Likomedu kralju iz dvora  
 na boj slayni nega izvesti,  
 er bog, koji <sup>u vjere</sup> ~~je~~ <sup>zate</sup> vlada,  
 odredio jes, da pade

<sup>3</sup> njega oholas Troje grada 2465  
 i nevjerne silne zgrade.

Mi bismo se šnim dijelili  
 na viteško bijeće ureda,  
 nu smo prvo namislili 2470  
 smirit kralja Likomeda,

<sup>lijepe</sup> s najstarijom koga kcerom  
~~moje~~ jur se sjedinio  
 vriedni mladac skrovnom vjerom,  
 i šnom sinka porodio.

<sup>šuć</sup> ~~se~~ se ~~je~~ k njemu sad spravio 2475

u viteškom ruhu opeta,  
 da ga starac drag i mio  
 za dragoga primi zeta;  
 i mi ćemo šnime doći 2480  
 kralja molit, da i on bude  
 s nam sjedinit svoje moći  
 na pogubu Troje hude.

Ove riječi on sjedini <sup>stati</sup>  
<sup>s mnogom dragom slatcama slasti,</sup>  
 da <sup>svjaka</sup> ~~je~~ svijem učini 2485  
 spravna na boj gvozdja pasti.

<sup>mi</sup> U veseloj tad slobodi  
~~se~~ počesmo pristupati,

k plemenitoj toj gospodi  
časne ruke celivati. 2490

Al' Akila hrabrenoga,  
ne već s ruhom od djevice,  
gledajmo, kako boga  
začudjeni svi u lice.

*prilistom* Nu di~~je~~ se družba izbrana 2495  
~~prilistom~~ putom mene prije

put kraljeva svijetla stana,  
da mu misli svoje odkrije,  
a ja dođoh vam čestite  
ove, družbo, glase dati, 2500  
gnevne svijesti da ustavite,  
da ~~u~~ potrebe ni~~je~~ ~~u~~ rati.

## BOJNIK 5.

Tko bi mogo vjerovati,  
da u haljinah mlade vile  
~~skrit~~ se može i tajati 2505  
svijeh junaka čas, Akile?

Defidamija, da si znala  
iz početka, ko je tva druga,  
od ne bi se ti čuvala,  
kako od lute zmijs iz kruga 2510

*Brojnik 6.:* Hvala kralju od nebesa,  
kopi nami blag i mio,  
s vjerom ~~prilistom~~ <sup>numam</sup> svijetla uresa  
ovo mjesto jes' smirio.

Svoga srca gnev srditi 2515  
smirit kralj će Likomede,

~~s nenadane česti biti,~~ kad obaxna ~~ne~~ čestiti,  
~~na dvorove kad mu grode.~~ da na il. ore k' njemas g. d.

PRIKAZANE DVANESTO. *Jan 12. a*

~~ISTO, PREGANI~~ GLASNIK, drugi i isti.

GLASNIK *pu(r)u*.

Veselite se, poļa i gore,  
veselite se ~~u~~ gafi. *kitni* 2520

2517. biti] rukop. b. ima nešto nejasno pisano, da se ne može pročitati.

veseli se, si<sup>ne</sup> more,  
k<sup>i</sup>jem se kru<sup>že</sup> ovi kra<sup>ji</sup>.

I vi, od Šira svi mještani,  
razvedrite vaše lice,  
i građani i se<sup>lani</sup> 2525  
i mladići i mladice.

BOJNIK : <sup>N</sup> <sup>i</sup>

Glas veseo, družbo mila,  
za veseli<sup>m</sup> glasom leti,  
k<sup>o</sup> se sreća dogodila,  
vri<sup>jedni</sup> mladče, htje<sup>o</sup> nam ri<sup>jeti</sup>. 2530

GLASNIK :

U poč<sup>et</sup>u, gorke smeće  
i žestoke sve žalosti ;  
a na svr<sup>ši</sup>, od sv<sup>ijeh</sup> veće  
nenadane sve radosti.

Za što, bivši uzaznala 2535

Defidamija, da ne sinu  
nemila se smrt podala  
kroz desnicu g<sup>nevnu</sup> očinu,  
i ona želna za umri<sup>jeti</sup>  
prid očino dođe lice, 2540  
ne hot<sup>eti</sup> već živjeti,  
ni imat ime od kra<sup>lice</sup>.

Poče tužna govoriti :  
ko, bez pravde i razloga  
h<sup>o</sup> meni, čačko, ubiti 2545  
moga sina pravednoga,

i na men<sup>e</sup> jaoh, za n<sup>ime</sup>  
g<sup>nevne</sup> izniga svoje osvete,  
neka paziš u isto vr<sup>ime</sup>  
mrtvu majku, mrtvo di<sup>žete</sup>. 2550

Nu moj razlog čuj od pri<sup>e</sup>  
neg me umori tva vrlina,  
i da moja bila ni<sup>e</sup>  
neg druž<sup>ijeh</sup> sva kr<sup>ivina</sup>. 2555

Djevojčica ono izbrana,  
koja od tebe u slobodi

za drugu mi bi podana,  
 da se uz me~~h~~ sved~~h~~ nahodi,  
 o lijepe Teti nije bila  
 kcerca, nego sin Akile, 2560  
 hitro majka koga je skrila  
 s bojne sumnje među vile.

Negova sam s tom namjerom  
 vjerenica učinena,  
 skrovnom ali s krepkom vjerom 2565  
 za jedno šnime sjediñena.

Eto sada prije odluke  
 otkrila se naša vira,  
 čim nesreća ~~stige~~ u ruke  
 unuka ti donije Pira. 2570

Ki će biti tvoji jadi,  
 vjereniče moj primili,  
 kad uzaznaš iz nenadi,  
 sinka da su pogubili. 2575

U isto vrijeme ti se izgubi,  
 i odvedena ja te gledam;  
 u isto vrijeme plaćna ljudi  
 ime tvoje opovijedam. 2580

Gđi si, draga ma radosti?  
 Tko, te ugrabi tužnoj meni? 2585  
 Gđi si, moja čestitosti,  
 gđi si, Akile moj ljubjeni?

Na spomenu draga imena  
 uzdržat se već ne može,  
 neg žestoko ucviļena 2585  
 žalosna se prinemože.

Ah, žalosna djevojčice!  
 kakav kralj se tad ukaza? 2590  
 Promijeni li oštro lice  
 na viđenje ne poraza?

GLASNIK :

I on osta izvan sebe,  
 i ostali svi dvorani,



kad u teške tej potrebe  
dođe u dvore Kiron znani.

I čim poče s mnogom boli 2595  
skup sestara nastojati

plačne dikle u okoli,  
je da joj se duh povrati,

on veľaše: ah, umrla 2600  
zaslijepljena prem pameti,  
ko si na zlo brza i hrla,  
ni znaš dobro tva vidjeti!

Danask si, kralju od Šira,  
srećan nad sve kraje ~~ine, ostale~~

a ruka se tva prostira 2605  
~~neizmjenjenu~~ na vrline.

Akila si hrabrenoga  
svijetlijem zetom danas steko;

od srećnoga bitja t'oga 2610  
ko bi se kralj odreko?

Tim ~~čudni~~ <sup>ustavi</sup> čud nemilu,  
i srdito srce ustavi,

ter raskošnom u svjetlilu  
lijep i slavan pir pripravi.

Vidim, gdje ti zet žudjeni 2615  
na dvorove s družbom grede;

ni ga čovjek zao zaplijeni,  
ni ga gusar zli povede;

Grci su ga hitri odkrili, 2620  
ki su nega s dobrom česti

bojni u vojske namislili  
suproć h'đoj Troji odvesti.

Jedva izreče ~~ne~~ govore,  
a Akile plemeniti

u kraljevske dođe dvore, 2625  
za svijeh žalos ~~ne~~ <sup>ritaxiti.</sup>

Diomede ~~je~~ slavni šnime  
i Ulise pun mudrosti,

s lijepijim skupom i vriednime  
izabrane od mladosti

Svijetla mladca na došastje 2630  
i na pogled ~~ne~~ <sup>ritaxiti</sup> ureda

podignu se i uzrastje  
glas veseo do nebasa.

Na vesele ove glase 2635

Defidamiji duh se vrati,  
i mlada hna razabra se,

~~i sta oboje svijet gledati~~; *i okolo oči obrati;*

krajevskoj se djevojčici

sva povrati predna dika, 2640

kada uza se blaga u slici

svoga upazi vjerenika.

Taj kralj videć, pun blagosti

i vesela neizmjernoga,

poče grlit <sup>sa</sup> radosti 2645

i nu i zeta ljubjenoga,

i za svrhu stavna mira,

prid njegove oči tade

čini donijet sinka Pira

živa i zdrava iz nenade; 2650

on ga kardit i nemio,

za dat <sup>kec</sup> zlo grčije,

bješe doleak dohranio,

da ga za jedno šnom ubije.

~~BOJNIK~~; <sup>i</sup>

Taj njegova misa <sup>a</sup> huda

2655

i odluka sasama opaka

s nebeskoga prava suda

srećnu svrhu ima paka

GLASNIK;

Još svakoga kralj slobodi,

2660

komu, oštre pun odluke,

pri nenadnoj bješe zgodi

odredio smrtne muke.

Na radosti srećne ove

i ~~vesela~~ <sup>vesela</sup> slavna Teti,

dođe s' družbom <sup>na</sup> dvorove

2665

željna zgrade tej vidjeti;

kojoj kad bi otkriveno  
srećno bitje svoga sina,  
lice ukaza razvedreno  
i veselo van načina. 2670

(Sve što mudri Kiron reče,  
sve potvrdi majka mila,  
i da od svega, što se steče,  
krivina je sve ne bila.

Najpošnije u veselju, 2675  
kako nije bilo odavna,  
za smiriti svađiju želju,  
proglasi se ženba slavna.

U veseloj tada hvali 2680  
veseli se glas čuo je  
bubaš, trubaš i svirali,  
ki se od svuda podigo je.

Tad s Diomedom svijetli Ulise, 2685  
kijeh svud lete svijetla dila,  
kraja molit postavi se,  
da šnim na boj pošle Akila.

Usti Ulisa, puna dike, 2690  
okolo se svijem činahu  
česti viri, iz kojih rike  
slađe od međa izhodijahu;

razumnoga svijeh viteza  
take bjehu sve besjede,  
da svakoga šnima sveza,  
i na voļu svu dovede.

Mirna srca i pameti 2695  
kraja, što htijahu, nim obeća,  
a božica lijepa Teti,  
nih požudam bi hoteća.

A gizdava Dejdemija, 2700  
za steć irne vječne od hvale,  
na njih molbe najmirnija  
ukaza se nad sve ostale.

Nu prije nego mladac bojni  
na viteške pođe sprave,

hoće učiniti pir dostojni,  
pun raskoše i pun slave. 2705

Nut kraljeva svijetla stana  
iznenad se otvoriše  
slavna vrata i prostrana;  
svi se k nam uputiše. ) 2710

~~PRILAZANE NAJPOSLEDNE.~~

*Sestre Deidamie, Sion etc, Klise, Korkinijice, Boginici i ostali,*  
~~KRAL, SETI, RIBON, ARIDE, DIOMEDE, UGISE, DEIDAMIJA~~

~~OSTALI, i pjeva se: O Imeneo.~~

~~KRAL:~~

*Krup. Vereida i  
dworkinijice pjevaju  
mes, ni veses  
Silepi vjoru puna dika  
niva hodi da u slobodi  
strunis me cine vjereno  
et. c.*

Hvala tebi, bože, budi,  
ki, nenadne pun tišine,  
ne da, da moj gnev naudi  
porođenju bez krivine.  
U ~~(kojoj)~~ bio, *kojoj* 2715  
ka bi bila moja muka,  
da sam danas pogubio  
pravu kćer i unuka!

~~vedu~~ Prav se može svak rijet ini,  
~~vedu~~ kralju, svijet dila; 2720  
ako je ko god u krivini,  
mi smo sami dva skrivili:

mi združismo u pokoju  
lijepa mlade doba istoga,  
ti gizdavu kćercu tvoju, 2725  
a ja sinka ljubjenoga;

ludske su oni od naravi,  
ne tvrdoga od kamena;  
ko da ubjegne od ljubavi  
mlada s mladim sjediñena? 2730

~~vedu~~: *Korkinijica.*

Mlada s mladom sjediniti  
ko sestricu ljubko i milo;  
što se moglo dogoditi,  
nego što se dogodilo?

## KRAJ :

Što se zgodi, sve koliko 2735  
 bilo je ~~na~~ <sup>za</sup> moje sreće,  
 čim dobro ~~ti~~ <sup>koliko</sup>  
 iza gorke (~~česa~~) smeće. *nada*

## KIRON :

Iza kojijeh smeća i zgoda  
 i promjena segaj dana 2740  
 višnji Jove tebi poda  
 sreće i dobra nenadana.

*najgora*  
 V~~id~~ se, umrli, ne pripada,  
 čes (~~ne~~) da ga tjera;  
 često pokoj niče iz jada, 2745  
 a med slatki iz čemera.

Bog po putu, prem razliku  
 neg je ljudska miso i žela,  
 dobru i pravu zgar čoviku  
 nenadana šle veseļa. 2750

Nestavni su ljudski sudi  
 i nekrepke sve odluke;  
 mir stanovit tko god žudi,  
 višnjemu se ~~u~~ <sup>ruke</sup> u ruke.

Ne bez htjenja nebeskoga 2755  
 i ti, sinko moj Akile,  
 stoja u dvoru gosta tvoga  
 pod, prilikom ~~ljepo~~ <sup>blago</sup> vile;  
 ejo s toga tebi udijeli  
 vlas višnjega mila i blaga, 2760  
 prem ko mlados tvoja želi,  
 lijepu lubi, sinka draga.

## AKILE :

Čačko, božjoj veličini  
 ja velike davam hvale,  
 k~~o~~ me danas srećna učini 2765  
 nad viteze sve ostale.

*Y vriedne*  
~~se~~ lubi Dejdamife,  
 ka je čas moja vjekovita,

*me je*  
~~me~~ bitje čestitije,  
 neg da car, sam svega svijeta. 2770

Tim, ljubena ma gospoje,  
 i kralice moja mila,  
 smiri veće tuge tvoje,  
 evo uza te tvoga Akila.  
 Podpuno se sada mo<sup>m</sup>žu 2775

ja tvoj, a ti moja zvati,  
 i svakomu po razlogu  
 u jedno se radovati.

## DEJIDAMIJA :

*Smislim bdim li*

Još sam, raju moj veseli,  
~~smislim bdim li~~ ja sumniva ; 2780  
 jesu li mi tebe odveli  
 mrtva, <sup>li sam</sup> ali ~~jesu~~ živa?

Nu što sumnim i što predam?  
 Sve su sumnc me zamani,  
 evo uza me tebe gledam, 2785  
 drag životu moj izbrani.

## AKILE :

Tej sumnive misli <sup>u</sup>stavi,  
 ke su mladoj tebi od smeće,  
 alatka i mila ma ljubavi,  
 i raduj se što mož' veće 2790

Evo t' <sup>u</sup>verne me desnice,  
 koju davno podah tebi,  
 moja izbrana vjerenice,  
 drago dobro me pod nebi.

*Suprotstaviti i slobodi*

~~suprotstaviti~~ O Imeneo, 2795

ki veseo  
 sklopi vjeru punu dike,  
 s neba hodi,  
 da u slobodi  
 združiš srećne vjerenike. 2800

U radosti,  
 u svjetlosti

dones' rajsko tve vesele,  
i pun mira,  
bože od pira, 2805  
sve njihove smiri žeje.

ULISE :

Sreća ti će nad sve ostale  
grčka vojska glas imati,  
kada bude pune hvale  
ove zgrade uzaznati, 2810

da ne samo slavna Akila  
mi smo našli srećom odi,  
neg da <sup>ti</sup> nemu <sup>ti</sup> lubi mila  
lijepe sinka još porodi.  
Glasovite neka trude, 2815  
na ke čačko sad mu grede,  
pak ponovit i on bude  
uz očine lijepe izglede.

DIOMEDE :

Zamjerna je i velika,  
Defidamija tvoja hvala, 2820  
er si tvoga vjerenika  
s nam na slavni boj poslala.

I naše su lubi mile,  
kajeh <sup>većano</sup> ~~većano~~ mi ljubimo,  
na isti način nas ~~putile~~ <sup>putje</sup> 2825  
njih čas bojem da svetimo.

DEFIDAMIJA :

Kako da se ne pogodi  
sa svijem srcem i djelima  
plemenitoj toj gospodi,  
tako slavnijem vitezima? 2830

Pođi, Akile moj ljubjeni;  
junačko je dugovaće,  
osvetiti rug općeni  
kroz viteško djelovaće.

Eto mila majka tvoja 2835  
oklopje ti htje donijeti,

da ne možeš posred boja  
od nikoga ražen biti.

Sveđ, kad vidiš tvrdu Troju,  
spomeni se i od Šira,  
da imaš u nem lubi tvoju  
mlađahna sinka Pira.

2840

KRAL:

Na viteške bojne trude,  
sinko, i ja ću s vami doći,  
i na poraz Troje hude  
s Grcim združiti moje moći.

2845

Znam da je stari šnim Nestore;  
i meni će dobro stati,  
kad on kopjem vladat more,  
za jedno šniime vojevati.

2850

ULISE:

O čestiti kralju izbrani,  
bojnih truda, ti ne tujeri,  
neg <sup>na</sup> straži ovdj ostani  
plemenitijeh tvojih kćeri  
Mlada Pira, tyoga unuka  
naučićeš sve křposti,  
da i on vřjednijeh pun odluka  
sljedi očine hrabrenosti.

2855

Sad ostaje, od tve dike  
da budemo mi imati  
plavi, blago, i bojniko,  
ka će Akile tvoj vladati.

2860

KRAL:

O Ulise, što žudite,  
da vam u sve pogodimo;  
u to slave pun čestite  
određeni pir činimo.

2865

O Imeneo,  
ki veseo

*Imeneo, ki veseo  
stojim u svem  
svetom i slobodnom  
svetom i slobodnom*



sklopi vjeru punu dike,  
s neba hodi, 2870  
da u slobodi  
združiš srećne vjerenike.

U radosti,  
u svjetlosti 2875  
dones' rajsko tve vesele,  
i pun mira,  
bože od pira,  
sve njihove smiri žeje.

*Kor:* → Teške ti su i visoke  
božje odluke, božji sudi, 2880  
a suprot' nim prem nizoke.  
svijesti umrljeh, slabijeh ljudi.

Protiviti' volji od nebi  
zamani se čovjek krši,  
er je sila, er je trijebi, 2885  
više htjeće da se, *svi izvrši.*

S nenadanih *zgod* i *sta*, *djela*  
koja su se, segaj dana  
čudnom *iznenom* dogodila 2890  
sred kraljeva svijetla stana,

božjoj volji, svak nauči,  
nije uteć kamo i kuda,  
er što god se kom' odlučī,  
vijek ne ubjegne tega suda.

2889. vjerom] rukop. b. isnaprije imaše: mjerom, koje je mlađom rukom  
ispravljeno: vjerom.

## NATJECANJE AJAČA I ULISA ZA ORUŽJE AKILOVO.

*Rukopis akad.: gospa. Đona Palmota vlastelina dubrovačkoga, prikazano  
prijedorom od družine orlova goda. 1689. Tako i rukop. dubrov. Akad. ima  
još dodatak: tragi — komedija.*

KRAJ, AGAMEMNON, VIJEĆE VITEZOVA GRČKIJEH, KOR  
BOJNIKA, AJAČ I ULISE.

AGAMEMNON:

Ruzumni Ulise,  
Ajače hrabreni,  
kijeh ime slavi se  
u mnogoj svud cijeni,  
pokoli huda čes 5  
i zla smrt nemila  
uzela nami jes  
bojnoga Akila,  
Akila, ki hudijeh  
bi poraz Trojana, 10  
a dika Grka svijeh  
i prava obrana —  
oružje svijetlo ovo,  
dar višnijeh od nebi,  
ke je ruho negovo, 15  
a naša straža bi,  
nije razlog da sade  
ni nami naudi,  
ni smrtne zavade  
među nam probudi; 20  
tim mače srdite,  
kijem ste se bit spravni,  
na mjesto stavite:  
mjesta odi boju ni.  
Mi ćemo vas, vaše ne 25  
desnice suditi,  
tko ima vlas hrabrene  
oklope nositi.

Požuda nije nas  
od vaše od smeće; 30  
hranite vašu vlas  
potrebe za veće.

Krv se je velika,  
za uzet Troju grad,  
od našijeh bojnika 35  
prolila i do sad.

Što će rijet Prijamo  
i Troja, videći,  
da se mi svadjamo,  
i da smo u smeći? 40

Neugodna gdi je smeća  
u štetnom nemiru,  
krajestva najveća  
gube se i zatiru.

Svaki vas razlog svoj 45  
s načinom najbolijem  
izrijeti sad nastoj  
prid mojijem pristojem.

Kada vas čujemo,  
pravedne osude 50  
učinit mi ćemo,  
razložno ko bude.

## AJAČ:

Prid plavima, višni bože,  
ovi razlog moj sudi se,  
i sa mnom se smije i može 55  
natjecati tamni Ulise!

a od plama Hektorovijeh  
pobjegnuti ne ima srama,  
koje od drijeva slavnijeh ovijeh  
moja otjera krepos sama. 60

Da li je ljepše himbenome  
i taštom se rvat riči,  
neg desnicom viteškome,  
kom se vrijedno srce diči?

Mom junaštvu lasno nije besjedam se pomagati, ni se mañe razumije on junački djelovati.	65
Ja činjenjem, on govorom, možemo se slični riti, mene on riječim, ja ću stvorom ñega svuda pridobiti.	70
Nu potrebe ne imaju ma hrabrena svijetla djela da se vami spovijedaju, ka su se od vas svijeh vidjela.	75
Neka Ulise pripovijeda svoje varke pokriveno, koje nitko vik ne gleda, kijem su svjedok noćne sjene.	80
Zaisto lijepu i veliku platu prose moji trudi, ako krati svu ñe diku, tko ju sa mnom pita i žudi.	
Stvar je od male scijene i sreće, ni se oholas može zvati, steć darove i najveće, koje Ulise ufa imati.	85
Od ovega veće suda on podobnu platu izmaće, er će dobijen glasit svuda, da se pravdo šñime Ajaće.	90
Još da nijesam od svijeh prvi po hrabrenstvu svijem vidjenu: po vedrom sam svijeto krvi i mogućem po plemenu.	95
Telamon je otac meni, ki s Erkulom ñegda u boju u velikoj dicit i scijeni grad laživi uze Troju.	100
On u drijevu najprvomu, da run zlatni s trudom steće,	

68. junački] u ruk. akad. š pred k postojano biva š: junaški. 90. izmaće] ruk. dubrov.: iznaće. 91. dobijen] rukopisi: dobjen. 95. vedrom] rukop. dub.: vedroj.

jur s Jazonom po crnomu,  
valovitom moru teče.

Nega rodi Eak slavni, 105  
sudac tamnijem državami,  
gdi Sisifu zlom nestavni  
niz pleći se vaļa kami.

Eaku višnijeh kraļ bogova  
roditel se dići veći: 110  
od slavnoga tako Jova  
Ajače se broji treći.

Ne ću da je ponosito  
od pomoći meni pleme, 115  
po svem svijetu glasovito  
vitezovim hrabrenijeme,

nu je bratućed meni Akile,  
od koljena mi smo istoga:  
stvari prosim, ke su bile  
bratućeda slavna moga. 120

Što imaš s našijem ti plemenom,  
o Sisifov rode hudi,  
ki si od nega s tvom himbenom  
i lupeškom gori ćudi!?

Je da, jer sam od svijeh prije 125  
došo na boj glasoviti,  
za me oružje slavno nije;  
neg ti hoć' se nim resiti?

Ti na biješe ki se općeno  
najposledni od svijeh spravi, 130  
ćim se od straha na vuhneno  
mahnitaše s prva stavi.

Ali hitri Palamede  
vrha dođe tvoj hitrini, 135  
svojom štetom ki te izvede,  
i na boj ti doć učini.

Ter da tebi, koji na se  
ne ktje oklopja nikojega,

128. u rukop. akad. *isnadjrije*: ti hoćeš se nim resiti; *poslije ispravljeno*:  
ti se hoćeš nim resiti; *biser*: već ti hoć se s nim resiti. 129. *biješe* rukopisi:  
bješe.

- tvrdo oklopje sad poda se  
 zatočnika najboljega, 140  
 a da meni, bojne trude  
 ki sam prvi zagrljo,  
 dar se lijepi branit bude,  
 kijem se rodjak moj resio?
- Ah, da je ono hitro tvoje 145  
 mahnitaŃe na zbiļ bilo,  
 ili da puk vjerovo je,  
 da se nije toj hinilo!
- Ah, da grčka vojska viku, 150  
 naučiteļu našijeh zala,  
 u ovemu boju priku  
 za druga te nije imala:  
 ne bi ostavjen Filoktete  
 na pustošnom Lemnu sade  
 s nas, ki čusmo tvoje svjete, 155  
 sve trpio tuge i jade.
- On sred jama i planina,  
 gdi se tužan krije i tuče,  
 tebe i kuću tvu proklina,  
 cvili, plače, i jauče. 160
- Ako višni dvor bogove  
 ima, koji svijet vladaju,  
 vidim kletve gdje negove  
 sve na glavu tvu padaju.
- Cvilim, plačna gdi viteza 165  
 ostavimo s tve krivine,  
 s kijem nas tvrda kletva sveza  
 u trojanske doć krajine,  
 a svi znamo, da on hrani  
 Erkulove kobne strile, 170  
 bez kijeh ne će vik Trojani  
 ispod naše pasti sile.
- Mješte oholijeh neprijateļa  
 bolan mladac nima sada  
 zgađa zvijeri, ptice strijeļa, 175  
 za pokrijepit sebe od glada.

i s tijekom svjema nevoljama  
 diha i život svoj provodi,  
 jer ga nije među nami,  
 gdje se Ulise zli nahodi. 180

I Palamed sad bi htio,  
 komu on zgradi smrt žestoku,  
 da je ostavljen opustio  
 na pustošnom komu otoku. 185

Od nega se veće osveti  
 s našom štetom prem velikom,  
 čim ga učini zlotvor kleti  
 bez krivine izdajnikom:

u šator mu pun poraza  
 mnogo zlato čini skriti, 190  
 koje Grkom svijem ukaza,  
 za svu lažu potvrditi.

Naše ovako on bojnike  
 ili umori, ili ostavlja,  
 njegove su ovo dike, 195  
 na ove boje on se stavlja.

Zamani je tve himbeno  
 i laživo govorenje,  
 kojijem činiš da je primjeno  
 hudo i zlobno tve činjenje; 200

po govoru medenomu  
 ne skri tvoga vik prikora,  
 kad u boju krvavomu  
 starca ostavi ti Nestora:

cijeć tegote mnozijekh lita 205  
 jer koñ pod ñim rañen pade,  
 on u tebe pomoć pita,  
 izdavno mu ti se ukrade.

Diomede je svjedok meni,  
 da se laža ne govori, 210  
 ki bijeg i strah tvoj ledeni  
 mnokrat kara i prikori.

Nu pravednijem bog očima  
 djela umrlijekh ljudi gleda:

211. bijeg] *rukop. dubrov. upravo tako.* 218. bog očima] *rukop. akad.: bogovima.*



- od pomoći potrebu ima, 215  
 ko družijema pomoć ne da.
- Tad bi razlog, ko ti ostavi,  
 da i tebe druži ostave,  
 i da zakon tvoj nepravi  
 izvrši se vrh tve glave. 220
- Rađen, krvav, sta vapiti  
 strašnijem glasom: je da boga!  
 Ja grem vidjet, što će biti,  
 a za obranu bitja tvoga.
- Zamjerih te na tle u prahu 225  
 i žestoke puna smeće,  
 gdje u blijedomu bješe strahu,  
 malo maše umro veće;
- skrih te od hudijeh protivnika  
 teškijem štitom i obranah, 230  
 i, najmaša što je ma dika,  
 tvoj strašivi život shranah.
- Sahrašen se s na tli dignu,  
 ki prije rađen vas ležашe,  
 ter ko vjetar hro pobjegnu,  
 jak da rane ne imaše. 235
- Sad, ako se natjecati  
 nehariče hoć' sa mnome,  
 na ono se mjesto vrati  
 s istijem strahom i ranome, 240  
 i bez nijedne veće riječi  
 pod štit ovi skrij se iz nova,  
 ter se sa mnom tuj natječi  
 rad oružja Akilova.
- Znaš, kad jednom s bogovime 245  
 dođe na boj Ektor bojni,  
 i sadružen bješe šnime  
 skup junaka neizbrojni:
- ne samo se ti pristraši,  
 ljuto prid nim i ustrese, 250  
 jače od tebe nu poplaši,  
 taki on sobom strah donese;

nu čim sabljom ne smiješnom  
naše vojske siječe i mori,  
oholom ga teškom stijenom 255  
sam Ajače na tle obori.

Sam Ajače jošte néga  
smje na pošu uzdržati,  
kad od Grka naj jačega  
dođe na boj pozivati. 260

Ja po sreći ko naj jači  
bih izvadjen suproč nému;  
ni me on dobi, ni potlači  
u pogubnom boju onemu.

Gdi bi s tvojijem besjedami 265  
kad Trojani puni gneva  
s Jovom, s Febom, s gvozdjem, s plami,  
naripiše nam na drijeva?

Ja sam s krepcijem mojim prsima,  
o vitezi, ko svi znate, 270  
štit neizbrojnijem bih plavima,  
gdi se vratit doma imate.

Za sve plavi kada meni  
jedne oklope dat budete,  
nima i vami štit općeni, 275  
a ne meni, podaćete.

Slavno oružje ja ne prosim  
mene oružje slavno pita,  
ke na sebi kad uznosim,  
čas mu biće vjekovita. 280

Od hrabrenstva neka svoga  
djela Ulise sad govori,  
ko Dolona nejakoga,  
kako izdavna Reza umori;

Prijamova kako sina 285  
on učini roba Elena;  
ko prilika Paladina  
bi od néga ugrabjena.

Od mučeće tamne noći  
u najvećoj u mrklini, 290

o Diomedu, s tvom pomoći  
svako se ovo djelo učini.

Ako za ova tamna djela  
nemu oružje dat imate,  
razdijel' te ga u dva dijela, 295  
ter Diomedu boji date.

Ali ko se tamnak sada  
iskat svijetli dar ne srami,  
ki se u djelijeh svojijeh vlada  
ne s oružjem, neg s varkami?! 300

Kaciga će svijetla ova  
opovijedat svom svjetlosti  
noćna djela sva negova  
i privare i tamnosti.

Pod tegotom silna oklopja 305  
nevoľan će sveđ padati,  
ni će moći teška kopja  
u desnici uzdržati;

ni mu lijeva, krađam dana,  
štit nositi podobna je, 310  
vrhu koga udjelana  
svega svijeta prilika je.

Tvoj te velik grijeh potiče  
veći od snage dar prositi,  
ki će tebe, nesvijesniče, 315  
nejačega učiniti;

kijem kad Grci s malom dikom  
tebe urese, a ne mene,  
bićeš uzrok protivnikom  
ne od straha, neg od plijene: 320

od bremena tolikoga  
neć' moć lašno bježat veće,  
čijem si jači od svakoga,  
što su časti tve najveće.

Vrhu svega nov i cio 325  
ti štit imaš po sve strane;  
moj je veće doslužio,  
na neizbrojne šupaľ rane,

816. nejačega] *rukop. akad.*: najjačega; *original*: debilitaturum quid te  
petis, improbe, munus. 827. doslužio] *rukop. akad.*: poslužio.

tim izmjenu novu gleda.  
 Nu što se ovdje mi morimo                   330  
 s natjecanjem od besjeda?  
 Djelima se natječimo!  
 Neprijateljskijeh posred mača  
 slavno oružje toj vrzite,  
 ter Ulisa i Ajača                               335  
 pravdati se tuj pošlite!

KOR :

Ajače, razlog tvoj  
 hvale je pun mnoge;  
 Ulise, sad nastoj  
 rijeti tve razloge.                               340  
 Na pravdi ko sjedi,  
 da častan ostane,  
 razloge ne štedi  
 i druge čut strane.

ULISE :

Da molitve vaše i moje,                       345  
 o vitezi grčki izbrani,  
 višnji Jove primio je,  
 i da bježno uslišani,  
 ne bi ove pravde bile,  
 pače u mnogoj jošte hvali                   350  
 ti bi oružje tvoje, Akile,  
 a mi tebe uživali.  
 Koga pokli težak dosti  
 vami i meni udes uze,                       355  
 niz očiju od žalosti  
 protječu mi grozne suze.  
 Tko da oružje slavna Akila  
 sad s razlogom na se stavi,  
 neg na slavna koji dila  
 nega izvede i proslavi?                   360  
 Ne pomozite samo ovemu,  
 nespmetan što se čini;  
 er nepamet jes u nemu  
 vele veća, neg se hini.

Ni hitrina meni moja 365  
 naudi, koja veće krati  
 sve kolike vas nastoja  
 služiti, braniti, pomagati.

Sladak govor moj primjeni 370  
 (ako se imam hvaliti čijeme)  
 sad koristan budi meni,  
 ko bi stvarim sveđ vašijeme.

Rad besjede pune uresa  
 ja zavidjen ne imam biti:  
 darom danijem s gar s nebesa 375  
 čovjek se ima sveđ dičiti.

Slavnijeh djeda svjetlos mnogu,  
 i što nijesmo mi dobili,  
 jedva naša zvat se mogu:  
 najsvjetli smo našijem dili. 380

Ali za što Ajač reče,  
 da je praunuk boga Jova;  
 istijem redom moja istječe  
 krv od kraja svijeh bogova.

Mene Laert; Arčesio, 385  
 Jovov porod, néga rodi,  
 i ko je svoga brata ubio  
 među nim se ne nahodi.

Merkuriov s druge strane  
 rod je majka ma ljubjena; 390  
 bogove imam izabrane  
 s obje strane od plemena.

Nu ni svjetlos materina  
 er me uzdiže nad sve ine,  
 ni er mi je krv očina 395  
 od ubojstva bez krivine,

ne ću oružjem Akilovijem  
 da sad mene počastite;  
 samo moje s Ajačovijem  
 dostojanje izmjerite. 400

Ali ako bi on proveo,  
 za steć razlog suproč meni,  
 Telamonu što Peleo  
 pravi brat je i rodjeni;

dostojanje iste krvi 405  
 u ovom sudu ne gledajte;  
 po kreposti tko je prvi,  
 tomu odjeće svijetle dajte.

Ako li se gospodar nima 410  
 iste od kuće izabira;  
 slavni Akile bližijeh ima :

oca Pelea, sina Pira;  
 u državu njih rođenu  
 pošlite ih nim najprije,  
 er Ajaču po plemenu 415  
 i po krvi mjesta nije.

Ne mañe je blizu od ñega  
 Teukro Akilu hrabrenomu,  
 nu ne misli radi tega  
 ob oružju slavnu ovomu. 420

Jošter da ga i on pita,  
 to biste ga ñemu dali,  
 ali biste plemenita  
 djela samo vi gledali?

Tim, pokli se djelim samo, 425  
 ka čovjeka svijetla čine,  
 mi natjecat sad imamo,  
 ne svjetlostim od rodbine;  
 ja sam veće učinio  
 djela, neg li ih mogu izrijeti, 430  
 od kojeh ću ki god dio  
 vam po redu spovidjeti.

Nereova kćerca Teti,  
 Akilova majka mila,  
 znajuć da će ñoj oteti 435  
 sinka u boju smrt nemila,

od ljudske ga družbe izmaće,  
 i u ženske skri haļine,  
 čijem privari tebe, Ajaće,  
 i s tobome mnoge ine. 440

S trgovinam ja ženskime  
 skrih oružje za ñ dostojno,

410. *rukopisi*: iste kuće izabira. 422. to biste ga] *rukop. dubrov.*: ne bi ga ste; *original*: num, si petat, auferat arma?

- i viteza odkrih nime  
i njegovo srce bojno. 445
- U djevičkoj jošte odjeći,  
ali misli pun hrabrene,  
štit i kopje on držeći  
ove rijeći ču od mene :  
o božice slavne sinu!  
ki si ufaše svemu boju, 450  
vrzi taman tuj haĵinu,  
hod' porazi hudu Troju.
- Ruku stavih s rijećim ovim  
na mladića plemenita,  
ter ga združih s vitezovim 455  
na rvaña glasovita.
- Tim viteška djela, koja  
on učini s bojnom moći,  
sva se mogu rijeti moja,  
ki mu na boj činih doći. 460
- Ja Telefa na tle stavih,  
čim se oholo s nam bijaše,  
rañena ga ja ozdravih,  
čim se snižno nam moĵaše. 465
- Po meni je strena bila  
Lesbo, Lirnes, Tebe ohola,  
Tened, Siro, Krise i Cila,  
tvrde građe boga Apola.
- Ja sam našo vami tko je  
silna Ektora pridobio; 470  
Ektor, dika tvrde Troje,  
po meni ja ubijen bio.
- Oružje sam ja darovo,  
čijem će Akile Troju strti,  
meni oružje vi njegovo 475  
po njegovoj dajte smrti.
- Ko nevjerni gos Paride  
štetnom plijenom na dvor stupi,  
u luku se od Aulide  
sva Grecija gñevna skupi 480

453. ovim] *rukop. akad.*: ovom. 455. vitezovim] *rukop. akad.*: vitezovom.  
471. tvrde] *biser*: grada. 479. Aulide] *po ortografiji rukopisa može se čitati*  
i: Avlide.

Tu tisuću bojnijeh drijeva,  
dugo vrijeme čim čekahu,  
ili s vjetrom suprotiva,  
ili s nijednijem vjetrom stahu.

U to težak udes ište, 485  
da Dijani za svijeh trude  
Agamemnon svetilište  
prave od kćere spravit bude.

Roditelj se srći tomu, 490  
ter udese zle proklina,  
u sreću se kraljevskomu  
ne da dobit krv očina.

Po razložnoj ja besjedi 495  
blaga ćaćka skratih muku,  
svoje krvi da ne štedi,  
za pogodit svemu puku.

Ne ću tajat moga truda, 500  
a ti, slavni kralju, prosti,  
veoma teška onda suda  
bih dobitnik s mom kreposti.

Vlas kraljevska, koris puka,  
čas bratova, svijeh moljeće,  
ćiniše ti dat iz ruka  
drago i milo tve rodjeće.

Ali u majke ne ljubjene 505  
pođoh s drugijem ja načinom,  
ka dobita bi od mene  
ne s besjedom, neg s hitrinom.

Da ste Ajača k noj poslali, 510  
još bi našijeh množ jedara  
i mi za jedno šnima stali  
u onoj luci bez vjetara.

Još poklisar vaš hlabreni, 515  
u trojanske pođoh zgrade,  
u dvor kraljev uzvišeni,  
pun ćeladi plahe i mlade.

Tu bez straha i bez stida  
rijeh zapovijed vašu općenu,  
i tužih se na Parida,  
i plijen prosih i Elenu. 520



S Antenorom kralj Prijamo  
 hotješe nas poslušati,  
 sve što je naše da imamo,  
 lijepa Elena da se vrati;  
 nu Paride s bratjom hudom, 525  
 i ki u grabši šnime biše,  
 prid kraljevskim jedva sudom  
 silne ruke ustaviše.

Menelao spovjeđ odi,  
 drug koji si meni bio, 530  
 u ovoj prvoj trudnoj zgodi,  
 kako sam se ja podnio?

Dijina je brojit, koju  
 koris donijeh vami svima  
 u žestokom dugom boju 535  
 bojnomo rukom i djelima.

Ko se prvi put izbismo,  
 neprijatelj se grada svoga  
 drža, i šnim se ne udrismo  
 do godišta desetoga. 540

Koja od tvoje hrabrenosti  
 bi nam koris u ovo vrijeme,  
 ki se vladaš ne s mudrosti,  
 neg s rukami junačkijeme?

Ako išteš djela moja: 545  
 vojsci hranu iskat radim;  
 nauk davam svijem od boja,  
 i tabore tvrde gradim;

neprijatele hitro varam;  
 gdi je potreba gredem svudi; 550  
 vitezove razgovaram,  
 da im dug boj ne dotrudi.

Eto s voļom boga Jova  
 snom privaren kralj naredi,  
 da se od grčkijeh vitezova 555  
 ovi slavni boj ne slijedi.

On se ima čijem braniti;  
 ali gdi bi Ajač tada?

- Što ne teče oboriti  
tvrde mire Troje grada? 560
- Što junaštvo zaboravi,  
čijem najveće on se diči?  
Što bijeg djelom ne ustavi,  
kad ne umje skladnom riječi?
- To ne bješe vele onomu, 565  
vele činit ki se resi.  
Nu što? U bijegu sramotnomu  
ti najprvi bio jesi!
- Ja te upazih gdje bježaše,  
ter se užegoh vas od srama, 570  
ja, gdje jedra odvijaje,  
za uteć k rodnijem već zemljama.
- Tim zavikah od bolesti:  
draga družbo, što činite?  
s koje zgrade, s ke nesvijesti 575  
strenu Troju ohodite?
- Nakon cijelijeh deset lita,  
ah, što biste doma odnijeli,  
van prikora vjekovita,  
kad biste se sad dijelili? 580
- S ovim riječim i s družima,  
ke mi boles na um stavi,  
ja se na kraj činih nima  
iz bjegućijeh vratit plavi.
- Kralj smetenu družbu skupi, 585  
Ajač usta ne otvori,  
a Tersite tamni stupi,  
i do kraja svijeh prikori.
- Ja pedepsah zla čovjeka,  
pak besjedeć s mnogom dikom, 590  
na pedepsu protivnika  
srce vratih svijem bojnikom.
- Djela od tada Ajačova,  
sva se moja mogu reći,  
prika morskijeh ki valova 595  
zabranih mu doma uteći.

Nitko od Grka s tobome,  
ni se druži, ni se štuje,  
a Diomede sveđ sa mnome  
i druži se i svjetuje. 600

Nije mala dika i scijena,  
iz neizbrojne naše družine  
od viteza tač hlabrena  
bit izabran nad sve ine!

Šnim se smion ja uputih, 605  
gdi me bješe sreća iznijela,  
po strašivijeh noćnijeh putih  
neprijateljska prežat djela.

U tmastomu putu tomu  
ma desnica zlu smrt poda 610  
zlom Dolonu trojanskomu,  
ki, kako i mi, bješe uhoda,

nu ga usilih ja najprije,  
(što zatajat on nastoja),  
da mi otajna sva spovije, 615  
ka mišlašše huda Troja.

Sve uzaznah, ni mi osta  
druge stvari uhoditi,  
i jur mogoh, slavan dosta,  
na tabor se k vam vratiti. 620

U šatore nu Rezove  
smjeh uljesti vrhu tega,  
i dvorane sve negove,  
i s dvoranim sharah nega,

ter dobitnik pun svjetlosti, 625  
bivši satro kraja ohola,  
k vam dojezdih u radosti  
vrh otetijeh svijetlijeh kola.

Ektor hudi zlom Dolonu,  
zdravo ako se k nemu vrati, 630  
bješe obećo za noć onu  
tvoje, Akile, koće dati,  
a da meni grčke glave,  
po kom pade Dolon kleti,

sad ne dadu tve naprave, 635  
neg da ih Ajač bude uzeti?!

Kud silnoga Serpedona  
s mene ohodim vojske strene,  
i Alkandra, i Nemona, 640  
i Karopa, ubodene.

Snažna isjekoh ja Cerana  
i Alastora vrlo šnime,  
i Toona i Pritana  
probih kopjem viteškime. 645

Kresidamanat i Hromijo 645  
po men osta trup bez glave,  
Enom, Ifit, bojni Alijo,  
i mnogi ini maŃe od slave.

I ja imam plemenite  
na dostojnu mjestu rane : 650  
prsi moje svi pazite

vam na službu zapisane ;  
a protivnik moj oholi,  
ki se vas vijek kođe i bije,  
kaple krvi još ne proli, 655  
na prsijeh mu rane nije ;

na onijeh prsijeh, ke vam svima  
pohvali se, da postavi  
proć plamenim trojanskima  
n obranu našijeh plavi ! 660

Ja ne zlobim djelo vrijedno ;  
ali što se ne pohvali,  
da smo bili šnime u jedno  
u istom trudu i mi ostali?

Pod oružjem Akilovim 665  
i Patroklo, slavni u vike,  
s mnogijem inijem vitezovim  
s drijeva otjera protivnike.

Proć Ektoru još bojnomu  
sam da se je našo scijeni ; 670

637. Serpedona] tako rukopisi pišu Serpedona. 639. Alkandra] rukopisi: Alkanta. 645. Hronijo] rukopisi: Eronijo. 650. rukop. dubrov.: na dostojna mjesta rane. 666. slavni] rukop. dubrov.: slavni.

ko da devet proč istomu  
ne bijahmo poč spravjeni?

Nega iznese sreća prva,  
nu zatočnik izabrani  
s Ektorom se vas dan rva,  
ni ga dobi, ni ga rani.

675

Ah, nesreća naša prika,  
spomena mi čini mriti,  
kad svijeh Grka štiti i dika  
pade, Akile glasoviti!

680

Nije mene ustavilo  
tad cviljenje ni plač luti,  
da ne budem slavno tilo  
s crne zemlje podignuti.

Vrh ramena, vrh ovoga,  
vidjeste me svi gdi nosim  
tijelo Akila hrabrenoga  
i oružje, ke sad prosim.

685

Podobna je snaga moja  
za tegotu tač veliku,  
i još imam pamet, koja  
dar će poznat vaš i diku.

690

To li je majka Akilova  
vjekovite željna slave,  
isprosila u bogova  
sinu svijetle sej naprave,

695

da se sada bez pameti  
pripros vojniki nima odije,  
ki prilike razumjeti  
slavnu u štiti ne umije,

700

gdje se paze, puni uresa.  
i razlike puni gizde,  
zemlja, more, i nebesa,  
gradi, otoci, kobne zvizde?

Nesreća te tva potače  
iskat ures toli mio,  
ki bi sasma, o ludjače,  
tvoju pamet oslabio.

705

Još me obada, da sam trude  
bojne ktio ubjegnuti, 710  
nastojeći, da me bude  
svijem zagrljen boj minuti.

Peleova slavna sina  
u istom grijehu sa mnom drži.  
Ako ckniti bi krivina, 715  
od Akila ja bih brži.

Ako je hinit zla stvar bila,  
oba dva smo mi hinili.  
Nega hinit majka mila,  
mila ljubi mene usili. 720

Nim na službu prvo vrijeme,  
vam podasmo život ini.  
S drugom toli hrabrenijeme  
drago je bit mi u krivini.

Al' Akila hitri Ulise 725  
umje odkriti i poznati;  
Ajač bojni ne usudi se  
hitra Ulisa odkrivati.

Nu nije čudo, da na mene  
zloban ludjak zlo govori; 730  
i vas istijeh bez nescijene  
za jedno sa mnom psuje i kori.

Pravi, da sam Palameda  
ja pravedna obadio, 735  
a na vašu čas ne gleda,  
od kijeh je sudjen bio.

Ajače ga prava čini,  
gdi svjedožba bi očita,  
gdi on isti svoj krivini  
nije mogo naći štita. 740

Negovu ste zloću hudu  
vi vidjeli, a ne čuli,

710. ktio] *rukop. dubrov.*: htio. 715. ckniti] *rukop. dubrov.*: skrivih, *akad.*: skrivit; *ja onako nagađam prema originalu*: si simulasse vocas crimen, simulavimus ambo. *Si mora pro culpa est, ego sum maturior illo* — može biti da je u prvom hrvatskom rukopisu bilo: skniti. 736. kijeh] *rukopisi upravo tako*. 738. svjedožba] *rukop. akad.*: svjedožba; *dubrov.*: svjedosgba. *Tako i drugdje ta dva rukopisa dijele g.*

- i za pravi bit u sudu  
rukom mito ne tegnuli.
- Ne držim se još za kriva, 745  
što na Lemnu ognenomu  
Filoktete sam pribiva:  
vi ste u djelu sa mnom tomu.
- Za što moji svjeti bihu,  
na otoku da ostane, 750  
da u pokoju mirnu i tihu  
smiri boles lute rane;  
našu voļu on posluša  
i u životu jošte stoji, 755  
čim se očito pozna i kuša,  
da su vjerni svjeti moji.
- Ali pokli prave sada  
od proroka našijeh svjeti,  
da bez nega Troje grada  
ne možemo mi uzeti: 760
- po viteza uvrijedjena  
čemu mene odpravljate?  
Neka mi Ajač bude izmjena,  
trude Ajaču sej podate, 765  
da on bistrom svom mudrosti,  
i kroz slatke sve besjede,  
nega, za sve gñivna dosti,  
smiri, utaži, i dovede.
- Prije će Xanto na zad iti,  
Ida ostati bez dubrava, 770  
prije će se umiriti  
s Trojom grčka sva država,  
neg da ludos Ajačova  
u općene naše trude  
od razuma Uliova 775  
korisnija nami bude.
- Kuni bolni Filoktete  
vitezove, kraļa i mene;  
želi, prike pun osvete,  
nam poraze ne izrečene; 780

- budi moje krvi žedan,  
i sve tuge naziva mi;  
niko drugi, van ja jedan,  
ne privede tebe k nami.
- Toliko sam strijele tvoje 785  
s tobom imat namislio,  
koliko sam klete Troje  
jur dohodne sreće odkrio.
- Ja proroka smjeh Helena  
i božicu ugrabiti, 790  
bez ke vijeku Troja strena  
ne mogaše od nas biti.
- Hitri Ulise, ne Ajače,  
ki se snagom hvali svudi,  
neprijateljake među mače 795  
noćno u Troju poč se usudi.
- Hitri Ulise smje uljesti  
u najtvrđe grada zgrade,  
i u tvojoj crkvi s dobre česti  
oteti sliku tvu, Palade. 800
- Hitri Ulise u slobodi,  
za dat Grkom vječne dike,  
donije vječni tvoj stup odi  
kroz neizbrojne protivnike.
- Da ja nijesam po mom trudu 805  
ova djela učinio  
Ajače bi sad za ludu  
sedmostruki štit nosio.
- Onda, onda vami u ruke  
pridah Troju poharanu, 810  
kad hrabrene pun odluke  
ugrabih joj svoju obranu.
- Ne mrmori, ni pogleda,  
ni mi kaži u ovom broju  
moga druga Diomeda;  
i on ima hvalu svoju. 815
- Sam Ajače, ni ti ne bi,  
kada od plama drijeva obrani:



mного u družbi vojske tebi ;  
moj bi jedan drug izbrani. 820

Ki, da ne zna, da je veća  
stavna pamet od jakosti,  
i da se ova svijetla odjeća  
ima dati po mudrosti,

i on, i ova sva gospoda 825  
prosil' bi ju sada šnime,  
i vedrinom tebi od roda  
slična i djelim hrabrenime.

Nu za mene počastiti,  
ni ju žude, ni pitaju, 830  
a to er ures ponositi  
od pameti me poznaju.

Rukami se ti bojnima  
mož' pravedno hrabren zvati ;  
nu potrebu tva svijes ima, 835  
da ju budem ja vladati.

Ti imaš snagu bez pameti,  
malo znaña, vele moći ;  
ja umijem prividjeti  
mojijem znañem, što ima doći. 840

Ti se biješ; vrijeme od boja  
kralj sa mnome izabira ;  
tvoja jakos, pamet moja  
nas pomaga, Troju stira.

Ko vladalac hrla broda 845  
svijeh vozaca množ nadhodi,  
ko je veći vojevoda  
od bojnika, kijem gospodi :

ja nadhodim tebe tako ;  
pače u snažnom mome tilu 850  
pridobiva srce jako  
jake ruke moć i silu.

Tim, gospodo, vašoj straži,  
a za službu svu veliku,  
svaki se od vas haran kaži : 855  
prošenu mi dajte diku.

886. ju] *rukop. akad.* : ja. 887. imaš snagu] *rukopis dubrov.* : snagu imaš.  
858 vašoj] *rukopis akad.* : našom.

Za vas trudih mnogo lita,  
i sve dobih trudom smeće;  
po meni je pridobita,  
mogu rijeti, Troja veće. 860

Za ufaña vas moļu općena,  
za Prijamove mire bile,  
kijem je svrha jur spravjena  
od osvetne naše sile, 865

za božicu nîmi otetu,  
i ako se još što ima,  
za porazit Troju kletu,  
vršit smjenstvom i svjetima:  
uslišite me požude. 870

I ako voļe ne imate,  
da oružje moje bude:  
Paladi ga slavnoj date.

## AGAMEMNON:

Razloge ste čuli veće,  
o gospodo grćka izbrana,  
jedna i druga koje strana 875  
reće, za imat svijetle odjeće.

Sad vaše osude  
slobodno recite,  
ter, pravo ko bude,  
u okolo sudite. 880

Menelao, brate moj,  
najprvi kaži ti,  
tko ima svijetlo toj  
oružje nositi.

## MENELAO:

I Ajaće svake hvale 885  
i Ulise dostojni su,  
nu se imaju sej naprave.  
razumnomu dat Ulisu.

On nevjernijem Trojanima  
smje Paladu ugrabiti, 890

884. nositi] *rukop akad.*: imati. 888. razumnomu] *rukop. dubrov.*: razum-  
nome.

čim do skoro Troja ima  
 poharana od nas biti,  
 tim ne samo on dostoji  
 svijetlo oružje imat ovo,  
 neg, sve što se naše broji, 895  
 razlog ište, da je negovo.  
 Sve što je gdje zlata  
 i blaga na svijeti,  
 podobna nije plata  
 junačkoj pameti. 900

AGAMEMNON :

O starče Nestore,  
 koga svijes slavnu svud  
 bojnici svi dvore,  
 rec', koji tvoj jea sud?

NESTOR :

Mudrom se Ulisu 905  
 oružje dat ima,  
 negovi trudi su  
 korisni nad svima ;  
 u boju stavna svijes  
 veomi pomaga, 910  
 i vele jača jes  
 hitrina, neg snaga.

AGAMEMNON :

Razumne su tve besjede,  
 o Nestore vrijedni i znani ;  
 što ti veliš, svud poznani 915  
 i hrabri Diomede?

DIOMEDE :

Vrijedni Ajače svom jakosti  
 kako zvijezda svijeto siva ;  
 nu ga Ulise svom mudrosti,  
 kako sunce, pridobiva. 920

891. skoro] *rukop. dubrov.*: skora. 909. stavna] *rukop. dubrov.*: stamna.  
 911. i] *rukop. dubrov.*: a.

Ānegovijem sam ja djelima  
i od negovijeh svjedok truda,  
ke sam gledo mojim očima,  
drug er, mu sam bio svuda.

Tim se nemu svijetla odjeća 925  
rad bojnoga poda znaća;  
od snage je mudros veća,  
desnica se glavi klaća.

## AGAMEMNON :

O hlabreni Merione,  
ki krajestvu slavne Krete 930  
davaš mudre svijem zakone,  
daj nam i ti tvoje svjete.

## MERIONE :

I moja je miso ova,  
i ostalih svijeh bojnika,  
da je mudros Ulisova 935  
od uresa nam velika,

tim oružje dajmo nemu,  
neka znaju svi Trojani,  
ko su skupu u našem 940  
počastjeni ljudi znani.

S Evripilom Toant slavni,  
i moj zemljak Idomeneo  
slijediti su moj sud spravni,  
i vrijedni Ajač Ojileo.

## IDOMENEO :

Ako se ima jakos sama 945  
u ovom sudu sad gledati,  
svak će hotjet među nama  
ove oklope slavne imati,

nu pokoli mudri Ulise 950  
vrhu snage ima s nebi  
znaće, kojim sva služi se  
vojsaka naša u potrebi:

nemu se ova daj naprava,  
jer tko časti znane ljudi,

čas samomu sebi dava, 955  
i svak časna nega sudi.

## EVRIPILO :

Za Paladi biti harni,  
koju iz Troje on donese,  
dobrovoljni, blagodarni,  
dajmo Ulisu slavne urese. 960

Tko časti onoga,  
ki je drag višnemu,  
poštuje taj boga  
i dava čas nemu.

## KOR :

Hrabreno oklopje 965

Ulisu svak dava,  
on je štit i kopje  
i naša čas prava,  
negova mudra svijes  
i bojne zrak vlasti 970  
dostoji taki ures,  
tež dike, tež časti.

## AGAMEMNON :

Kada tako vi sudite,  
i ja slijedim vašu osudu ; 975  
uzmi odjeće ponosite,  
mudri Ulise tvomu trudu.

I ko dosle krepos tvoja  
nas pomože veće krati,  
do svrhe nas trudna boja  
tako nastoj pomagati. 980

## ULISE :

O hrabreni vitezovi,  
o kreposni nad sve ostale,  
koje mogu za dar ovi  
vam podati časti i hvale?

Višni vam dao zgara, 985  
 da brzo vaša vlas  
 zlu Troju pohara  
 i svu ne oholas;  
 a sa svijem mislima  
 na službu vam budi 990  
 ma jakos, pamet ma,  
 i moji svi trudi.

## AJAČ:

Britki mače, ti me osveti  
 od nepravde ove i zloće!  
 Je da i tebe meni oteti 995  
 hudi Ulise riječim hoće?

Ti, veće krat slavan ki se  
 u trojansku krv omasti,  
 moje krvi sad napij se,  
 tvom gosparu probij prsi. 1000

Nitko bojna neće Ajača,  
 van Ajače sam dobiti,  
 svoje od ruke, svoga od mača  
 on pogubjen ima biti.

## KOR:

Pade, ubi se! Srgbo kleta, 1005  
 nesmotrna, nerazložna,  
 porodice od svijeh šteta,  
 na poraze sve podložna!

Kratka nesvijes ti si zvana,  
 nu žestoka i ognjena, 1010  
 koja, kad mož' bit vladana,  
 dostojna si bit hvaljena;  
 nu kad nijesi ustegnuta  
 svijesnom uzdom od razbora,  
 od mora si plaha i luta 1015  
 i od trjeskova vrljih gora.

Ah, koliko pod nebesi,  
 ubojice ljudska vrla,  
 ti gradova svijetlijeh jesi  
 potamnila i satrla. 1020

Ah, koliko vrijednijeh ljudi,  
ke ti drža pod tvom vlasti,  
tvoj pridobi ogañ hudi,  
i u zla teška čini upasti.

Nedobitni sada Ajače, 1025  
koji može veće krati  
silna Ektora plame i mače,  
Jova i Feba uzdržati,

s tebe svojijem sam rukama 1030  
sebi život ktje skratiti,  
čim ne uzdrža tvoga plama,  
čim se tebi da dobiti.

Ajač izgled budi do vika, 1035  
umrlomu što se zgodi,  
kojijem vlada srgba prika,  
ki sam sebi ne gospodi.

1080. ktje] rukop. dubrov.: htje.

## ELENA UGRABJENA.

*Rukopis dubrov. 86 ima na strani 489: Elena, spjevaše gosp. Dona Đore Palmotića, vlastelina dubrovačkoga, prikazano god. 1640., a na strani 441: Elena, prikazaše, spjevana po gosp. Donu Đore Palmotiću, vlastelinu dubrovačkomu godišta 1650.; taj je broj ispravljen: 1690. Dodatak: ugrabjena uset je sa drugih rukopisa, od kojih dubrovački br. 81 ima: Elena spjevana; prikazana 1640. (vidi maju historiju dubrov. drame str. 116), a akademijaki br. 111. : Elena, spjevana od gospara Dona Đore Palmote. Tragi-komedija.*



Imena, koja ulaze u ovo prikazanje.

<sup>2</sup>  
Prolog: <sup>1</sup>Kupido.

Paridesin <sup>C</sup> kralja <sup>u</sup> Troje Priama.

Skup družbe trojanske.

Svjetnik Paridov.

Poklisari ~~Paridovi~~ <sup>trojanski.</sup>

Elena, ~~kratica~~ <sup>žena</sup> ~~helenaa~~ <sup>ženica</sup> ~~ivnija~~ <sup>od</sup> ~~sparte.~~

Etra

Klimene } Dvorkinice ~~Krasice~~ <sup>elinine.</sup>

Skup dvorkin <sup>ica</sup> ~~sparta~~ <sup>nskih.</sup>

~~Glasnik dvo trojanska.~~

Glasnik spartanski.

~~Skup Spartana.~~

Kot,

3. i trojanski  
4. i spartanski  
5. i spartanski

Prolog.

KUPIDO:

Jutroska me majka mila,  
cijeneći me prem za dijete,  
zlatnom duhom zamitila,  
i dala mi ove svjete,  
veleći mi: sinko izbrani, 5  
razbludice slatka moja,  
lijepu Elenu pođi rani,  
krunu slavnijeh svijeh gospoja.  
Prijama kraja trojanskoga  
plemeniti sin Paride 10  
s obećanja hitra moga  
priko mora po ņu ide.  
Vrijedni vitez, slavan svudi,  
po pravednom sudu mene  
od Junone ljepšu osudi 15  
i od Palade prihrabene,  
a to er mu sam obećala  
dat najljepšu od svijeh vila.  
Hoću, da se ma zahvala  
vrši kroz tvu slavnu strilu. 20  
Lijepu Elenu nom ustrijeli,  
izrañena da bez lika  
kraljevskoga mladca želi  
za dragoga vjerenika.  
Jabuka ti na dar ova, 25  
moj porode drag jedini,

8. svijeh] *rukop. dubrov.*: od svijeh. 17. a to] *rukop. dubrov.*: a. 18—20.  
*rukopis akad.*: dat najljepšu od svijeh vila. Hoću da se ma zahvala svrši  
kroz tvu slavnu strilu. *Kasnaćić mjesto*: kroz tvu slavnu ima: s moćim tvo-  
jijeh, a u stihu 21 *mjesto*: nom ima: ņim. 22. izrañena] *rukopisi*: i rañena.  
28. mladca] *rukop. akad.*: mlaca.

ku mi vitez <sup>na</sup> ~~na~~ darova,  
kad pravedni sud učini.

Vrh jabuke zlatne, mile,  
jošter ću ti darovati 30  
novi od zlata luk i strile,  
kijem ćeš jače <sup>svi</sup> ~~svi~~ strijelati.

Da me majka ma zamiti  
zlatnom duhom, čudo nije;  
i ona se zamititi 35  
nom starija mogla od prije.

Nije čovjek <sup>na svjetu</sup> ~~na svjetu~~ <sup>svieti,</sup>  
koga zlato ne ulovi:  
na zlatu se taže i mitu  
i božice i bogovi. 40

Tim, za majci pogoditi,  
u spartanske gredem mire,  
tu kraljicu za raniti,  
za Paridom da umire.

~~ČINENJE PRVO.~~ *At. 1. 1. 1.*

~~SKAZANJE PRVO.~~ *Elena p. (ro) a.*

~~PARIDE I SKUP DRUGIJE TROJANSKE.~~

~~PARIDE:~~

O trojanske sve mladosti 45  
izabrani lijepi cvite,  
tko <sup>me</sup> mene <sup>verno</sup> dosti  
gd<sup>je</sup> vas vodim svud slijedite,  
eto veće ćeš vesela  
naše plavi, pune slave, 50  
s blazijem vjetrim jes donijela  
u čestite sej države.

Lačedemon grad ovo je  
od svijeh Grka proslavljeni,  
gd<sup>je</sup> kraljestvo drži svoje 55  
Menelao kralj hrabri.

80. ću ti] *rukop. dubrov.*: ti ću. 82. sveđ strijelati] *rukop. dubrov.* svijet vladati. 87. sam] *rukop. dubrov.*: svem. 88. koga] *rukop. akad.*: tkoga. 55. kraljestvo] *rukop. dubrov.*: gospodstvo.

Lijepa, svijetla, plemenita,  
šnim Elena dni boravi,  
ke ljepota glasovita  
po svemu se svijetu slavi. 60

## JEDAN OD SKUPA:

Krajeviciu vrijedni i slavni,  
i na ov<sup>kom</sup> mjestu i svuda  
slijediti <sup>se</sup> tebe spravn  
prem kako je tva požuda. 65

Nijesmo, nijesmo mi zamani  
od čestite tve vedrine  
za najboljih izabrani  
od trojanske krajevine: 65

(i po kopnu i po moru  
gremo gdi ti jes ugodno,  
junačkomu tvomu zboru  
zapovijedaj sveđ slobodno;) 70

ako hoćeš, da u boju  
s krepkijem srcem mi služimo  
plemenitu mladost tvoju,  
naše krvi ne štedimo. 75

## PARIDE:

Razlike su misli moje  
od pogubna luta boja;  
ke mi <sup>u</sup> ~~se~~ se ne pristoje  
gdi je kralica svijeh gospoja. 80

Venere je <sup>krasna</sup> i mila,  
ka se u tihom moru rodi,  
drag <sup>pravedne</sup> nami bila  
po neizmjerne morskoj vodi;  
je da ona jošter bude 85

blagodarna i vesela  
ispuniti me, požude  
s mirom, <sup>kojom</sup> ~~kojom~~ jes počela.

70. gdi ti] rukop. dubrov.: gdi; u rukop. akad. nema stihova 69—72—85. ona  
jošter] rukop. dubrov.: jošte ona. 88. kako] rukop. dubrov.: kojijem.

## DRUGI OD SKUPA :

Da nu, svijetli gospodine,  
za ke djelo, za stvar koju 90  
iz trojanske pokrajine  
mi slijedimo mladost tvoju?

Molimo te, ktjej odkriti  
nam tve misli i požude,  
svaki od nas da slijediti 95  
~~pravedanem~~ ~~pravedanem~~ te srcem bude.

Jeda stupe Erkulove  
hoćeš proći s nam za jedno,  
i na svijete hrli nove 100  
tve junačko srce vrijedno,  
ter kraljestvo slavne Troje,

kom nije slike, veličini,  
na požude smijne tvoje  
od veće se kratko čini ; 105  
ali, što je tvomu licu,  
gospodaru, priličnije,

išteš lijepu vjerenicu  
glasovite sred Grecije ?

Za istinu će ona vila  
nad sve ine srećna biti, 110  
tkoju s tobom ljubav mila  
ljbko bude sjediniti.

## PARIDE :

Da kraljevska zna skrovita  
množ junaka, pravo nije, 115  
a i vrijeme još ne pita,  
ma vam miso da se odkrije ;

vas četiri nu se ~~opras'io~~ sada  
poklisari biti ~~sada~~, ~~spravite~~  
i put mira Sparte grada 120  
pospješno se uputite.

Menelau i Eleni  
glas podajte, da Paride,

[ 92. slijedimo] rukop. dubrov. : slijedismo. 98. ktjej] rukop. akad. : htjej. 99.  
hrli] rukopisi : hrilit.

Prijama kralja sin Arabreni,  
na dvorove k njima ide.

Vi na plavi (~~podre~~) ostali, *pojte*  
ter pospješno pripravite  
bubne, trublje, i svirali,  
da došastje me glasite.

125

Svijeh korabal vojevode  
dozovite, moji ljubieni,  
u čestite da gospode  
slavna družba bude meni.

130

~~SKAZANJE DRUGO:~~ *Scena 2.<sup>a</sup>*  
(SVJETNIK I PARIDE.) *Paride i šnjim Svjetnik.*

SVJETNIK :

Sreća je naša prem velika,  
kraljeviću, da se odi  
van ostalih svijeh bojnika  
sama tvoja vlas nahodi;

135

tijem poslušne uši sada  
daj svjetniku tvom vernomu,  
ter se mojim svjetom vlada,  
ko je razložno znaću tvomu.

140

Ti si plahe još pameti,  
za sve da si pun hitrine,  
a od stara mladu svjeti  
sveđ veliku koris čine.

145

Što ne odkri tvoj družini  
mishi otajne i požude,  
veoma dobro ti učini  
izvršne su tve osude.

Nekrepak u sebi  
svaki se puk praji;  
tajati što je trijebi,  
on mučno potaji.

150

Nu meni, ki tebe  
svjetujem, i slidim

129. koraba] *rukop. dubrov.*: korab]a. 180. dozovite] *Kasnač*: pozovite.  
133. prem] *rukop. dub.*: pri. 142. hitrine] *rukop. dubrov.*: bistrine. 150—152.  
*rukop. dubrov.*: svaki se put pravi, tajati što je trijebi, ki mučno potaji. 150.  
pravi] *rukop. akad.*: praji.

u svake potrebe, 155  
 podobn~~o~~ k~~a~~ vidim,  
 potajne tve sude  
 ne drži skrovene,  
 i tvoje požude  
 ne ta~~n~~ od mene. 160  
 Na tvomu ti~~z~~na~~n~~ dije~~l~~en~~u~~  
 Pri~~l~~am~~o~~ća~~n~~ko tvoj naredi,  
 u svakomu da čine~~n~~u  
 moje svjete tva vlas sli~~f~~edi,  
 u potrebe za što mnoge 165  
 stavnu~~n~~ pozna moju viru,  
 i korisne me razloge  
 i u boju, i u miru.

## PARIDE :

Starci su na svijeti  
 u djeli~~n~~ih svo~~j~~ih svi 170  
 sum~~n~~ive pameti,  
 od veće strašivi.

## SVJETNIK :

Starca sum~~n~~a i strah  
 ne udi nikada,  
 a često mladac plah 175  
 u štete upada,  
 najliše u vlasti  
 tko~~j~~ se ugleda,  
 i star~~j~~ih ne časti,  
 ni vladat nim se da. 180

## PARIDE :

Kraji se s pameti  
 i s umom rađaju,  
 i u miru i u šteti  
 mudro se vladaju ;  
 ti~~j~~im za sve moja vlas 185  
 potrebe ne ima

156. rukop. dubrov.: podobne ke vidim. 173. starca] rukop. dubrov.: svjet-  
 nika. 178. koji] rukop. akad.: starijih] rukop. akad.: stare. 188.  
 šteti] rukop. dubrov.: rati.

- vladana bit danas  
~~svjetima~~ tvojjema svjetima,  
 misli ću ti <sup>moj</sup> odkriti,  
 i ka stvar mi činila je 190  
 po pučini valoviti  
 u spartanske doći kraje.  
 Znaš ko Ekuba majka moja,  
 mnom tegotna kad je bila,  
 sred noćnoga snje pokoja, 195  
 glavnu ogha da je rodila.  
 Ko to čaćku mom spovidje,  
 po naredbi od proroka  
 rođenu mi zapovidje  
 da se poda smrt žestoka, 200  
 a to er nemu strah podaše,  
 da ona glavna plame prijeti,  
~~gore~~ u doba ima naše  
 slavna Troja izgorjeti.  
 A to drugi ogañ nije, 205  
 neg li ogañ od ljubavi,  
 ki se u srcu momu krije,  
 i mu mlados žeže i travi.  
 Ali majka milostiva  
 vrh pravedna svoga roda, 210  
 od čaćkova skri me gñiva,  
 i pastiferu vjernu poda.  
 S mnogom pomñom on me odhrani  
 posred gora i livada,  
 gdje kraljevski rod ne znani 215  
 živjeh pasuć krotka stada.  
 Pamet, govor, i prilika,  
 svjedoč~~ila~~ <sup>važe</sup> vazda mene  
 od plemena od velika,  
 a ne od krvi potištene. 220

188. tvojjema] *rukop. dubrov.*: s tvojjjem. 197. čaćku] *rukop. dubrov.*: čajku.  
 201. a to er] *rukop. dubrov.*: ere. 206. žeže] *rukop. dubrov.*: veže. 212. vjernu]  
*rukop. akad.*: vjernom. U toj sam riječi za š uzeo e, gdje god tako ima budi  
 samo jedan rukopis, jer sam u najstarijim rukopisima i drugih književnika tu  
 riječ našao obično tako pisanu. 214. gora] *rukop. akad.*: tora. 216. pasuć]  
*rukop. akad.*: paseć. 217. svjedočahu] *rukop. akad.*: svjedočila je.



- Zdrži u sebi Ida gora  
jedno mjesto prem skrovito,  
gustom kitom <sup>gustijeh</sup> ~~besnijeh~~ bora  
odjeveno i povito.
- Svaki pastijer tuj se stresa 225  
dovoditi mirne ovčice,  
er bogovi od nebesa  
tuj dohode i božice.
- Jednom pazeć ja odtole  
slavne Troje i čestite 230  
bjele dvore, građe ohole,  
po svem svijetu glasovite,  
poda mnogom se zemlja strese,  
a nenadni strah ledeni  
svijes i pamet mu zanese, 235  
i utrnu krv u meni.
- Prista trešna strašna ova,  
ali ~~mi~~ strah još ne prođe,  
kad navjesnik od bogova  
Merkurij k meni dođe. 240
- Ľubi kralja <sup>v. 240</sup> ~~svijet~~ strana  
Junone mi šnim se objavi,  
i Palade vrijedna i znana,  
i božica od ljubavi.
- Čim u strahu ja ledenu 245  
ļutu i gorku ćutim muku,  
Merkurij tad zlaćenu  
meni u ruke da jabuku.
- Vrzi strane strah prihudi,  
rijeć božjega bi glasnika, 250  
ter božice ove sudi,  
čija ljepša jes prilika.
- Zlaćenu ćeš tu jabuku  
nih najljepšoj pokloniti;  
nebeskoga kralja odluku 255  
nastoj ured ispuniti.

223. čestijeh] rukop. akad.: gustijeh. 231. dvore] rukop. dubrov.: mire. 237.  
rukop. dubrov.: prista strašna trešna ova. 243 vrijedna] rukop. akad.: vjerna.  
251. rukop. dubrov.: ter božica ovijeh sudi.

Reše, i krila sva k bogovim  
 put nebeskih dvora upravi,  
 i združena smjenem novim  
 i s' božicama mene ostavi.

260

(U toliko sreća mila,  
 ko se ovi sud dogodi,  
 po bilezijeh bješe odkrila,  
 da Prijamo kralj me rodi.)

*Stihovi 261. - 264. a rthj.  
 J. mangj. kajm.*

## SVJETNIK :

Pun sam teške muke i truda,  
 k' veličak strah dava mi  
 radi tvoga tega suda  
 među slavnijem božicama.

265

Među silne tko god vlasti  
 ruke ulaga svoje i svjete,  
 može iziti s malom časti,  
 a doradit teške štete.

270

Ti, koji si od planine  
 nizok pastijer došleš bio,  
 ne nadane u visine  
 hrlo si se zaletio.

275

Čovjek, koji put nebesa  
 iz nenadi krila diže,  
 trepti, stini, boji se, i stresa,  
 da ne pade ~~u se~~ *u se* ~~na tlo~~ *na tlo*.

280

## PARIDE :

Rajske obraze pune dike,  
 pomno uzeh ja paziti;  
 dostojne su sve kolike  
~~odlične~~ *odlične* lijepe biti.

285

Sve tri lijepe, ali moje  
 oko ukrada i zavodi  
 Venerina slika, od koje  
 juveni se bog porodi.

268. bilezijeh] rukop. akad.: bilezijem. 265. rukop. akad.: prem sam težak muke i truda. 267. rukop. dubrov.: radi tega tvoga suda. 286. ukrada] rukop. dubrov.: krade.

<sup>stihom</sup>  
S <sup>pačom</sup> želom sve tri žude  
slavu ponijet od lišposti, 290  
ter me darim mite i nude, da me s družicom mitom  
punijem svake čestitosti.

Junone mi slavna obita obeća  
moć kraljevsku i vladane,  
a Palade plemenita primoguća 295  
neizmjeru snagu i znađe.

Reče u posmijeh sladak dosti  
lijepa majka od razbluda:  
kraljestva su i klijposti  
od velike smeće i truda; 300

dare ti ću ja ljubene  
i kraljevske darovati,  
da u družbi lijepo Elene  
budeš mladostvu trajati.

Kako hoće, razlog pravi,  
pravdu učinik ja podpunu,  
i božici od ljubavi  
od ljepote podah krunu.

~~Tijem~~, za dobiti lijepu Elenu,  
put ne rodna dođoh grada; 310  
ovu mišo mu skrovenu  
našoj družbi taji za sada.

## SVJETNIK :

Prem kako su tve požude  
ja ću mišo tvu tajati,  
nu te molim, da me bude 315  
pomno tva vlas poslušati.

Strah me je, s tvoje te ljubavi  
da kraljstvo slavne Troje

298. obita] rukop. akad.: obeća. 294. kraljevsku] rukop. akad.: kraljestva.  
295. plemenita] rukop. akad.: primoguća. 300. smeće] rukop. dubrov.: sumđe.  
302. kraljevske] rukop. akad.: kraljestva.

U rukop. akad. Paride poslije stiha 260 govori stihove: 285—288, 298—304;  
onda stihove: tijekom zlaćenu duđu bili u skut vrgoh, rijeh: uživa; dari me su  
tvoji dobili, ko tva lijepos njih dobiva; onda stihove: 261—264; daje govori  
svjetnik stihove: 265—272, 317—340, 345—348; onda Paride stihove: 341—344,  
349 i daje ide sve kao što i ovdje; stihova: 273—284, 289—292, 305—316  
nema u rukopisu akad.

zla se teška ne dobavi,  
i ne upade lute u boje. 320

Na svijetu je kraljic vele,  
ke se nijesu još vjerile;  
dobrovoljne i vesele  
s tobom bi se sve združile

Bole je s mirom drugu imati 325  
i mañega od uresa,  
neg u boju i u rati  
stat s božicam od nebesa.

Eleni su svi u rodu  
kralji svijetli od Grecije; 330  
bojne kralje i gospodu  
grabšam vrijeđat mudro nije.

Nu još da se nitko ne će  
za tač slavnu bit gospoju,  
neg da imaš šnom bez smeće 335  
miran trajat mlados tvoju;

stvar je veomk nedostojna,  
kraljeviću plemeniti,  
lubi, ka ima svoga vojna,  
na svu ljubav primamiti 340

PARID~~X~~:

Nije dostojno, da ti tako  
hoćeš mene svjetovati  
u stvar, gdje znaš, da nikako  
ja te ~~neću~~ <sup>neću</sup> poslušati.

## SVJETNIK:

Kraljeviću, vazda tebi  
smiono ću i slobodno  
spomenuti, što je trijebi;  
ti čuj, što ti jes ugodno.

Libro 345-348 rukop. dubrov.  
kao rukop. akad. s. 345-348.

345

330. svijetli] rukop. akad.: svijetle. 332. grabšam] rukop. dubrov.: s grabšam.

344. ne ću] rukop. akad.: moć ću. 345—348. rukop. akad.:

gospodaru, vazda tebi  
spomenutću ja slobodno  
i govorit što je trijebi;  
ti čuj, što ti jes ugodno.

## PARIDE :

Ugodno je imat meni  
 rajsku li/epos, punu dika, 350  
 bez ke život moj rañeni  
 uzdišući mre bez lika.

Odluka ~~sa~~ boga Jova,  
 da ona ima moja biti ;  
 tko da s vojom od bogova 355  
 ne bude se ugoditi ?

## SVJETNIK :

Od bogova voja nije,  
 cijeca ženske jedne glave  
 da se vas svijet svaća i bije,  
 neg da u miru svi borave. 360

Razbora si pun i znaña,  
 pomno mis<sup>la</sup> tvu razberi,  
 s nerazložna plahovaña  
 štete očite tve ne tjeri.

## PARIDE :

U što mogu ja upasti? 365  
 Od šta pamet ma da preda?  
 gdi moj. čakko svojom vlasti  
 svemu <sup>svijetu</sup> ~~svijetu~~ zapovijeda

Grecija ne samo,  
 neg da vas dođe svit, 370  
 mi straha ne imamo  
 svijem se svijetom bit.

Nu našu besjedu  
 ostav'mo za sada ;  
 s veseljem k nam gredu 375  
 poklisari iz grada.

SKAZANE TREĆE. *Čina 3.<sup>a</sup>*

## POKLISARI, PARIDE I SVJETNIK.

## POKLISARI :

Krajeviću, svijetu dila,  
 po naredbi tve vedrine

mi smo u slavna kraja bili  
lijepe ove pokrajine. 380

Dali mu siho glas veseli,  
da tva mlados, ka svud slove,  
s požudome mnogom želi  
doći k nemu na dvorove

S blagom riječi, s vedrom slikom, 385  
kom se objavi rados mnoga,  
on nas primi s mnogom dikom  
posred dvora kraljevskoga.

Nu bi rados ne izrečena,  
ku kazati poče nami 390  
plemenita lijepa Elena  
nad svijem inijem kraljicami.

Slavna dikla stotijem dilom  
sve ljepote glas nadhodi,  
okom strijeļa, riječi, milom 395  
srca veže i gospodi.

Riječeš, kad ne svijetla lica  
rajska ti se dikla otkrije:  
ovo je višna zgar božica,  
stvar umrla ovo nije. 400

Za došastje tve častiti,  
lica veoma lubežliva  
i ona i ne kralj čestiti  
gredu tebi suprotiva.

## PARIDE:

Srećna ti je segaj dana 405  
i blažena mlados moja,  
čim s nebesa obećana  
suproč meni gre gospoja;

sreća i čes ma nadhodi 410  
sve ostale sreće i česti.  
Nu što stojim veće odi,  
ter ne idem nih susresti?

898. stotijem] rukop. dubrov : s tacijem. 401—404. rukop. akad.:

Za došastje tve mudrosti  
gredu tebi suprotiva  
i ona i ne kralj čestiti  
lica veoma lubežliva.

## SVJETNIK :

Kraleviću, da daj s plavi  
 počekajmo družbu inu,  
 da X većoj dici i slavi 415  
 susretemo njih vedrinu ;  
 od male je scijena i dike  
 Prifama kraja svijetlom rodu,  
 bez družine da velike  
 slavnu sretat gre gospodu. 420

## PARIDE :

Ja ću združen bit za dosti,  
 i mnoga je moja scijena,  
 kad se združi s mom mladosti  
 plemenita lipea Elena.

## SVJETNIK :

Mladosti nesvijesna, 425  
 kud si se spravila  
 na plaha, na bijesna,  
 pogubna <sup>ta</sup> dila ?  
 Strah me je, u <sup>u</sup> ~~zo~~ čas  
 za naše da glave 430  
 ne stasmo mi danas  
<sup>na</sup> ove države.

~~SKAZANJE ČETVRTO.~~ *Elena 4. a*SKUP ~~SKUPINA~~ *družine trojanske.*

O puna slave  
 nad sve države,  
 majko vesela 435  
 viteških djela,  
 svijetla Grecijo,  
 ku višni mio  
 svakom s nebesi  
 kriposti uresi, 440  
 u tvoje krilo  
 primaš nas milo

svudi poznane  
slavne Trojane.

Hrabreni vodi 445  
nas Parida odi,  
tkoga je dika  
svuda velika.

On svom krp<sup>o</sup>posti  
i svom k<sup>o</sup>posti 450  
dosto<sup>o</sup>si pravu  
na svijetu slavu.

Nega primile  
trojanske vile 455  
sve ljubko dvore  
sve za nim gore.

Blaga besjeda,  
slađa od meda,  
ku vil na sviti  
ne će raniti? 460

Vrijedna su dila  
svakomu mila,  
k<sup>o</sup>združi slavna  
lijepos naravna.

JEDAN OD ~~rukop.~~ *duž (i)ne.*

O dubravo Ide gore, 465  
čije smjehe, čija dila  
u strašivo tebe more  
iz rodnoga prinije krila?

Dosta tobom vihri obifesni  
i na suhu zavijahu, 470  
kada plasi i nesvijesni  
na te mnokrat udarahu.

Pogubne si posred vode  
zla trpjeti vele gora 475  
podložena na sve zgone  
i od vihar i od mora.

466. smjehe] *rukop. dubrov.*: smjenstvo; dila] *rukop. akad.*: sila. 472. *rukop. akad.*: mnokrat na te udarahu. 478—476. *rukop. dubrov.*: pogubne češ posred vode zla trpjeti vele gora i podložna na sve zgone i od vihar i od mora.



Ti dubravu glasovitu,  
o Paride mladče smioni,  
u pučinu valovitu  
iz rođene gore doni, 480  
( i pun smjeña i plahosti  
smionijem plavim more brodiš,  
gdi trojanske sve mladosti  
cvijet izbrani s tobom vodiš.)

Ni te može ustaviti 485  
od smion<sup>oga vraga</sup>oga dila  
majka i čačko tvoj čestiti,  
ni Kasandra sestra mila.

Ona s pramim raskosana 490  
vapijaše u glas vrli:  
put rodna se vrati stana,  
na pogube tve ne hrli.

Ah, koliko tva ljubena  
lijepa Enone suza proli;  
bivši s tobom razdijelena, 495  
koje oca<sup>svet oca</sup> tuge i boli;

lijepa Enone, ka s tobome  
u mladahna svoja lija,  
bivši u ruhu pastijerskome,  
zalubi se od djeteta. 500

U dubovoj jošte Xori  
rastu slova, koja vele,  
ko ljepotu rajsku dvori  
mlade dikle ~~ne~~ yesele: 505

da će prije ~~što~~ rijeka  
hrljem tijekom na zad iti,  
neg ti drugu, ~~do~~ vijeka  
van Enone ~~ne~~ ljubiti.

Nijedna ljubav, molba nijedna, 510  
nijedne sile ni zastave

- Stihova 481—504 nema u rukopisu akad. 504. ti] rukop. dubrov. nema.*  
507—508. *rukop. dubrov.:* neg drugoga do vik vika  
van negova ljudi biti;  
*rukop. akad.:* neg ti drugu vil do vijeka  
van Elene tve ljubiti.  
510. *zastave] rukopisi: sastave.*

ne ustavljaju srca vrijedna,  
da ne slijeđi vječne slave.

*Kol:*  
SKUP TROJANA:

Ah, srećna ti i čestita  
na umrlom svijetu ovomu 515  
bjehu prva stara lita,  
kad živijaše svak o svomu.

Od razmirja, boja i gneva  
tad ne bješe uspomene,  
ni brodišahu smiona drijeva 520  
valovite morske pjene.

Još ne bješe moje i tvoje  
izumjela nagla žeļa;  
drage i mile svak pokoje  
uživaše sred veselja. 525

Ti, požudo od tuđega,  
mir odagna, nemir stavi,  
i za poraz svijeta ovega  
skova oružja, zgradi plavi,  
neka s grabšam nepravima 530  
ljudski narod ište smeće,  
i koliko veće ima,  
toliko se pruža veće.

Sumnim, da ti i Parida  
nauči morske teč valove, 535  
i plavi mu još sazida,  
s kijem u strane dođe ove.

Za ki uzrok mi ne znamo  
on se stavi na ove pute,  
nu veličak strah imamo 540  
od žestoke smeće lute.

Od sumne je moć velika,  
a tañ se često i krije  
pod prijateljstvo, varka prika,  
u oružju vjere nije. 545

Ti, veliki kraļu od nebi,  
ki sve oda zla braniš puke,

i u rukah sve su tebi  
 kraja misli i odluke,  
 molimo te svi prikloni, 550  
 od teškije/ nas brani zgoda,  
 boje odreni, smeće ukloni,  
 i žudjeni mir nam poda.

*Luha a ta prvoga.*

*...t drugi.*  
 CINESE DRUGO.

SKAZANE PRYO. *Scena prv/a.*

ETRA I KLIMENE.

ETRA :

Klimene, drugo ma,  
 ka mi si sved bila 555  
 nad sv<sup>em</sup> drugama  
 i draga, i mila,

da <sup>odkuda</sup> ~~po~~ nas vjera istina  
 i prijateljske vez ljubavi  
 posred dvora Elenina 560  
 skladno združi i sastavi,

naše žeje i odluke,  
 i što u sebi mi mislimo,  
 među nami bez razluke  
 jedna drugoj ne tajimo, 565  
 i ko srca naša općena

jesu, draga ma družice,  
 toliko nas li/epa Elena  
 ljubí, kako sve sestrice. 570

Ona nami lubežljiva, 570

sve što ikada mislit bude,  
 na uzdan<sup>o</sup> sve odkriva,  
 sve nam kaže svoje požude;

i da od srama kad velika  
 sve nam misli ne odkrije, 575  
 ne nam obraz i prilika  
 srca žeje pripovije.

554. drugo] rukop. akad.: draga. 556. nad svjema] rukop. akad.: nada svi-  
 jem. 557. pokle] rukop. akad.: odkle.

Ti~~je~~ potajnu ovu miso  
ne mogu ti neg izri~~f~~eti,  
ku je novi gos upiso 580  
sred sumnive ~~me~~ pameti.

Strah me je, da on za stvar inu  
iz države svoje rodjene  
u ovu došo nije kra~~f~~inu,  
neg za ljubav lijepe Elene. 585

~~Netom~~ ~~me~~ ne obraz vedri vidje,  
svijem lj~~ep~~otam narešeni,  
jes vidjela, ko ublidje,  
i priliku svu promijeni;  
a kako se pak pojavi 590  
na ljuvenom ne pogledu,

s kom dragoćom, s kom ljubavi  
šnom zavrže svu besjedu?

Da je ona tvrde od st~~if~~ene,  
vitez toli lije~~p~~ i mio 595  
na riječi bi sve medene  
ne srdačce ulovio.

## KLIMENE:

Sve sam dobro ja vidjela,  
lije~~p~~a i mila ma družice,  
i žele~~n~~e razumjela 600  
naše drage još kraljice.

Strah me je, da ona većma gori,  
izrañena po životu,  
neg kraljević, ki ~~je~~ dvori,  
za steć rajsku ne ljepotu. 605

Jes vidjela, s kom radosti  
na svoj ga je dvor primila,  
s kom ljubavi ñega gosti,  
kako mu se kaže mila,  
prem očito za što vidi, 610  
da kraljević pun miline  
za ne uresom sahne i blidi,  
taj~~je~~, vene, kopni, i gine?

578. potajnu] rukop. dubrov.: potajno. 586. kom] rukop. akad.: netom. 597.  
srdačce] rukop. a.: srdačce. 604. ju] rukop. a.: je. 618. taje] rukop. a.: taji

- Jes vidjela na trpezi  
kako otkriva svu požudu, 615  
da ljubeni nega vezi  
u žestokom~~ku~~ drže trudu?  
ko pozore svoje upira  
u poglede ne sunčane,  
vruće uzdahe ter podira, 620  
S' k~~ijem~~ svjedoči svoje rane?  
Kako iz čaše sveđ zlaćene  
s one iste strane piše,  
gdi ona usti svoje medene  
postavila jes od piše? 625  
Kako vinom hitro piše,  
da se od tega kralj ne stavi:  
srce moje za te uzdiše,  
o Elena ma ljubavi?  
Ke mlađahnoj Ermioni 630  
on celove da bez broja,  
za uzet one, ke joj doni  
razbludjena majka svoja?  
S kom dragoćom sva ljubena  
pripovijeda prednja dila, 635  
i ko snime zaljubljen  
bi Enone lijepa vila.

## ETRA :

- On pod sjenom starijih žela  
hoće ukazat ljubav novu,  
ka mu srce luto strjelja, 640  
i zanosi svijes negovu.

## KLIMENE :

- Lijepa Elena aluša i gleda  
pomno i hitro sva taj djela,  
za sve da se poznat ne da,  
da je tu ljubav razumjela. 645

ETRA :

Ne samo joj ne dohodi  
srǝba u pamet toga cica,  
neg s ukradom oči svodi  
na lijepoga kraljevića.

KLIMENE :

Na, što će se rasrčiti? 650  
Tot <sup>ci</sup> <sup>drage</sup> <sup>ne</sup> <sup>su</sup> <sup>dike</sup>  
slavna mladca, ki na sviti  
u lijeposti ne ima slike?

ETRA :

Vjeruj meni, svaka vila 655  
ćuti rados prem veliku,  
da je ne lios draga i mila  
lijepu i mladu ljubovniku.

Menelaa ja mudroga  
veoma hulim, ma družice,  
što ne vidje plama ovoga 660  
zatravljene sve kraljice,  
nego jošte u nevrjeme  
put <sup>Kreta</sup> je zajedrio,  
i s vitezom gizdavine  
lubi mladu ostavio. 665

KLIMENE :

Ću li, ko joj priporući  
slavna mladca i vesela?  
ko na ljubav da j<sup>e</sup> ući,  
još<sup>ć</sup> da ona ne bi umjela.

ETRA :

Jedva tada lijepa Elena 670  
od vesela smijeh ustavi,  
ter mu roče razbludjena :  
biće, ko tva milos pravi.

KLIMENE :

Bi nepamet prem velika,  
mnoga ludos za ne riti, 675

uz <sup>lijepoga</sup> ~~ljepoga~~ ljubovnika  
lijepu ljubavi ostaviti.

## ETRA :

Slama i ogañ vik ne more  
na jednomu mjestu stati,  
što oba dva ne ~~izgore~~, <sup>izgore</sup> *izgore*  
što se u plam ~~ta~~ ne obrati. 680

Nu kraljica sadružena  
s kraljevićem lijepijem grede.  
~~Nije nam~~ <sup>ne</sup> ~~odi~~ <sup>odi</sup> već kremen  
prodiljivat se; besjede. 685

## KLIMENE :

S puta im se uklonimo,  
i u svijetle hod'mo dvore,  
da od ljubavi, ku sumñimo,  
slobodno se razgovore.

## SKAZANE DRUGO

## ELENA I PARIDE.

## ELENA :

Dovle li se, mladče hudi, 690  
smione miali tve prostiru,  
tač ~~nesvijesno~~ <sup>neimilo</sup> ~~da se~~ <sup>da se</sup> usudi  
ljubi udane ~~kusat~~ <sup>kućat</sup> viru?

Za to li te zemlja ova  
u svoje krilo jes primila, 695  
da ti od vihar i valova  
ne naudi prijatka sila?

Ah, ~~priprosa~~ <sup>pr</sup> vojna moga,  
u tvu vjeru ki se uzdo je,  
tere gosta on takoga 700  
na dvorove primi svoje,  
ko neprijatel da nepravi  
zlo za dobro ñemu vratiš,

680. *rukop. akad.*: što dva oba ne izgore; *Kasnačić*: što ono oba dva ne izgore. 684. Nije nam] *rukop. akad.*: ne imam 692. nesvijesno] *rukop. akad.*: nemilo.

i velike har ljubavi  
s tije~~m~~ neharstvom da mu platiš. 705

PARIDE :

Ah, ne smučaj svijetlo lice,  
plame ugasi gñeva tvoga,  
o gospođe, o kraljice  
moga srca stravljenoga. 710

Na ljubav se mu ne priječi,  
ko divjačne da si čudi;  
ko si blage slike i riječi,  
tako i srca blaga budi.

ELENA :

Na ki hoćš sud se stavi,  
i divjačnu drži mene, 715  
samo divje sred naravi  
da čas moja ne uvene.

Ako blage ja sam slike,  
i besjede i pogleda, 720  
često vara ljubovnike  
blaga slika i besjeda.

Tim se čudim, s kom pameti  
na me si se postavio,  
ne bivši se još na svijeti  
nijedan drugi mnom hvalio. 725

Tezeovo je da smjene,  
ki me ugrabi mlad nekada,  
nerazložno na želeñe  
nuka i tvoju mlados sada? 730

Ne može me okriviti  
cijeca toga nitko dila;  
kriva bih se mogla riti,  
da mu sam se umolila.

Ne ockvrñenu on me vrati,  
er ne može <sup>nista</sup> ~~drugo~~ od mene  
van celove male imati,  
i te silom ugrabjene. 735



PARIDJ:

Hvalim, što te ~~X~~ ugrabio,  
 ja Tezea hrabrenoga,  
 ali što te ~~X~~ povratio, 740  
 vik ne hvalim djela toga.

Prife bih moju rusu glavu  
 izgubio, ma gospoje,  
 neg li lišepos tvu gizdavu  
 iz desnice pustio moje; 745

ja bih igda moga iz krila  
~~ti~~ spustio tvu lišepotu,  
 moja dušo slatka i mila,  
 izabrani moj životu?!  
 Pusti <sup>otvoren</sup> ~~gledno~~ srce veće,

ter se smiri, i ustavi 750  
 tve rasgbe, tvoje smeće,  
 o jedina ma ljubavi.

Čud, združena s nemilosti,  
 s ljepotom se ne pogađa; 755  
 ili vrzi tej, lišeposti,  
 ili budi blaža i slađa.

ELENA:

Tko se ne će utaziiti  
 na besjede tve medene? 760  
 Ne mogu se ja srčiti,  
 da ti luhiš tako mene.

Gorušta je i velika  
 ljubav, kom tva mlados gori,  
 ako u nutra jes tolika,  
 kolika se kaže s dvori. 765

Nu sumnivo ja se bojim  
 od hiñeña i nevjere,  
 i pod riječim slatkijem tvojim  
 da ne kriješ zle čemere.

Temelita tvoja vjera 770  
 i tva ljubav krepka nije;  
 mlado je srce lakše od pera,  
~~kojem~~ svaki vjetar vije

## PARIDJ :

Umoli se želnu meni,  
ter ćeš vjeru mu vidjeti, 775  
plam će ovi moj luveni  
s mim životom dogorjeti.

Ke kraljevske djevojčice,  
ke gospođe, koje vile, 780  
moje biti vjerenice  
žudjele su i želje!;

nu kada mi obećana,  
ne izrečene puna hvale,  
bi ljepota tva sunčana,  
zaboravih sve ostale. 785

Ti bit vječna ma požuda  
od vremena toga poče,  
od luvenijeh mojijeh truda  
izabrani slatki uzročje. 790

Tim sam došo iz kraj svita 790  
radi tvoje ja ljubavi;  
mišo u svemu temeljta  
združila je moje plavi.

## ELENA :

Ti si došo u nevrjeme,  
kraljeviću lijepi i mihi; 795  
dala sam se ja družjeme,  
ki su od tebe brži bili.

Da se je mlados tva hrabrena  
namjerila srećom odi,  
kad sam bila ne vjerena, 800  
i u mojoj još slobodi,

od svijeh inijeh ljubovnika,  
ki dođoše prosit mene,  
sam bi ures tvoj i dika  
prida mnome bih od sciene; 805

samomu bih ja pod nebi,  
i svaki bi razlog bio, bio,  
srce moje dala tebi,  
sam vjerenik ti moj bio.

Na isti način ja dragoga 810  
Menelaa držim sada  
gospodarom srca moga,  
ki sve moje žeļe vlada.

## PARIDE :

Nikom<sup>t</sup> inom, ma gospoje,  
zgar s nebesi, razmi meni, 815  
ljepote su rajske tvoje,  
slavni uresi, odredjeni.

Luvena me, znaj, božica  
rekla s tobom sjediniti,  
i da moja vjerenica 820  
i ma ļubi ti ćeš biti.

Žudjene sam tve lijeposti  
s mo<sup>j</sup>ijem trudom ja dobio,  
i kral<sup>e</sup>estva i kral<sup>e</sup>posti 825  
za tvu ļubav pogrdio.

Ti si kral<sup>e</sup>pos ma velika,  
ti kral<sup>e</sup>stvo moje drago,  
moja rados, moja dika,  
moje dobro, moje blago.

Da si u sudu prav<sup>e</sup> velikom 830  
s božicama slav<sup>n</sup>ijem bila,  
po meni bi s tvojom slikom  
i Veneru predobila.

## ELENA :

Ja se scijenim srećna dosti  
i čestita u životu, 835  
vrh kral<sup>e</sup>stva i kral<sup>e</sup>posti  
kad ~~X~~ obļubi mu ljepotu,

i ako sudi ti su istini,  
ter ti scijenu toli mnogu  
od uresa moga učini, 840  
što vjerovat mućno mogu,  
neharne bih i kamene  
bila i tvrde prem naravi,

818. znaj] *rukop. dubrov.*: znaš. 837. *rukop. dubrov.*: kad ti obļubiš mu ljepotu; *rukop. akad.*: kad obļubi mu ljepotu.

da na žeje tve juvene  
ne odvratim ~~se~~ ljubavi. 845

Nijesam, vjeruj, tvrda stijena.  
nu se ~~strašim~~ <sup>stručam</sup> obljubiti  
mladca, dalek porodjena,  
ki moj mučno može biti.

Ja stvar viku nedostojnu, 850  
kunem ti se bogovome,  
ne sakrivih vjernom vojnu,  
ni se on sramit može mnome;

nu s kom hoćeš ti hitrinom, 855  
gdi nas paze sveđ pogledi  
kojem putom, kijem načinom,  
da ova ljubav naša slijedi?

## PARIDE :

Ja ću hitre nač načine  
u razornoj mojoj svijesti,  
kijem ću rodne u krafine, 860  
ma razbludo, tebe odvesti.

I ako sumniš sramno ime  
steć, kad bi me ti slijedila,  
daj se ugrabit, ne slijedi me :  
neka je kriva moja sila. 865

Nuškoja će bit krivina,  
kad kraljevska tvoja dika  
kraljevskoga uzme sina  
za dragoga vjerenika?

Čas plemena vedra moga 870  
po svemu svijetu ~~slavna~~ <sup>slavni</sup> slove,  
kralj od dvora nebeskoga  
meni je pradjed, višni Jove.

Plodnu stranu lijepe Asije 875  
moj čestiti čačko vlada,  
od ke ljepše strane nije  
od istoka do zapada.

844. da] *rukop. dubrov.*: kad. 847. strašim] *rukop. akad.*: stručam. 868.  
uzme] *rukop. akad.*: ima. 871. *rukop. akad.*: po svemu se svijetu slove. 878.  
višni] *rukop. akad.*: slavni. 874. Asije] *rukop. akad.*: Azije.

Neizbrojne ćeš tuj gradove  
vidjet slavne, pune uresa ;  
crkve, građe, i dvorove 880  
uzvišene do nebesa.

Vidjeti ćeš slavnu Troju,  
ku Febova lira zgradi,  
i u miru i u boju  
glasovite stan čeladi. 885

<sup>okreće</sup> Koje množstvo, družba koja,  
dohodiće na ~~me~~<sup>moje</sup> dvore  
plemenitijeh od gospoja,  
da ljepotu tvoju dvore!

Zlato, biser, svione odjeće 890  
na stan ti će sveđ plivati,  
kraljica ćeš svijetle sreće  
po pravdi se sa mnom zvati.

## ELENA :

Kad bih mlada odlučila,  
drag viteže, s tobom doći, 895  
ne bih tebe ja slijedila  
cij~~le~~ bogastva tvoga i moći ;

sam bi ures tvoj veseli  
mlados moju zatravio,  
i da ljubav, tvoju želi, 900  
pravi bi ~~30~~<sup>1</sup> uzlok bio.

Hoću, a strah me ~~3~~; ma požuda  
stanovita jošte nije,  
miš<sup>a</sup> pu<sup>2</sup>na smeće i truda 905  
mnom na svaku stranu vije.

Nu ako bi grabša i sila  
mogla doćeć i dopriti,  
gdi ne može molba mila  
ni riječ blaga dohititi. *dohoditi.*

Što govorim? prije mene 910  
morski vali utopili,  
neg od časti me sciženene  
moja mlados da se odili.

879. *rukop. akad.*: vidjet slavna pune uresa. *Kaznačić*: vidjet slavna puna uresa. 909 dohititi] *rukop. akad.*: doletiti. 911. vali] *rukop. dubrov.*: valovi.

## PARIDE :

O neumyla časti izbrana  
drage braće i čestite, 915  
sred nebeskih koji strana  
među ostalijem zvijezdama svite!

O dostojna ka bi bila  
lubi kralja od nebesa,  
da negova kćerca mila 920  
i rodjene drago ni/esi;

ili ja ću s dobrom česti  
tebe, dragi moj pokoju,  
u rodjene zemlje odvesti  
za mu lubi i gospoju, 925

ili <sup>ću</sup> ođi moje kosti  
vjeran rob tvoj ostaviti,  
er bez rajske tve li/eposti  
tužnu mi ~~je~~ sila umriti!

## ELENA :

Neumri, dragi moj životu, 930  
nu razberi tva dobrota,  
da ne kupiš mu ljepotu  
s izgubjenem od života.

Kad bi rodne u države  
ugrabjenu mene odveo, 935  
kroz boje bi ti krvave  
malo mañe vas svijet smeo:

Greciju bi svu koliku  
Menelao kralj podigo,  
i pod silu hudu i priku 940  
iz ruka me tvojih digo.

## PARIDE :

Pusti sumñe tej prihude,  
ni se straši luta od boja;  
i da što god jošte bude:  
trojanski ~~je~~ puk bez broja. 945

926. ili] *rukop. akad.*: ili ću. 945. *rukop. dubrov.*: trojanskih puk bez broja; *akad.*: trojanski je puk bez broja.

Brat bi Ektor moj hrabri  
na sve Grke sam udrio,  
a i što god je snage u meni,  
kom bih ljepos tvu branio.

ELENA :

Mirni ures tve prilike 950  
za nemirna boja nije;  
ti, Paride, jubi u vike.  
neka se Ektor bojni bije.

Ali evo svijetla iz dvora 955  
skup dvorkiña mojih grede;  
od ovoga razgovora  
ostavimo sad besjede.

Ako žudiš što god meni 960  
u naprijeda govoriti,  
Etri reci i Klimeni,  
da ne može sumnje biti.

~~SKAZANE TREĆE~~ Elena 3<sup>a</sup>

ELENA, PARIDE, I SKUP DVORKIŃICA.

ELENA :

Dvorkiñice ljepo moje, 965  
slavna gosta veselite;  
jedn<sup>o</sup> od vas neka poje,  
a ine tančac izvedite.

SKUP :

O ljubjena 970  
ljepa Elena,  
svijetla rodom, slavna dili,  
tva besjeda,  
~~slada od meda,~~ naša našina  
naše žele ljubko sili.

O gospoje.  
tko da tvoje

od umrljeh na sem svitu privelike	975
ne zna dike i tvu lipos glasovitu? Pričudnoga	
roda tvoga vjekovita hvala i slava nad sve ostale slave i hvale vječni ures tebi dava.	980
Višnji Jove, ki bogove	985
i vas ovi svijet gospodi, s plemenitom i čestitom lijepom Ledom tebe rodi. On k ne dicit	990
u prilici snežanoga kufa dođe, i naravnu sliku slavnu skri za ljubav svoje gospođe.	995
Bijela vila kufa bila scijeni u krilu svom držati, medenima ter ga ustima ne pristaje celivati.	1000

*U rukopisu akad. poredani su stihovi 966—988 u strofe po četiri stiha ovako:*

O ljubjena lijepa Elena,  
svijetla rodom, slavna dili,  
tva besjeda prem medena  
naše žeje ljubko sili.

*Th. K.* da tvoje ne zna dike  
od umrljeh na sem svitu,  
o gospoje, privelike,  
i tvu lipos glasovitu?

*P. B.* Pričudnoga roda tvoga  
vjekovita hvala i slava  
nad sve ine slave i hvale  
vječni ures tebi dava.



Nu ako Leda  
ne razgleda,  
tko pribiva u ne krilu;  
Jove ne će 1005  
svoje sreće  
izgubiti zgodu milu.

Tač luveno  
i himbeno  
lijepa dikla razbludjena, 1010  
čijem se mlada  
tijem ne nada,  
osta od Jova pridobjena.

Ova zgoda  
na svijet poda 1015  
lijepu Elenu, ka nadhodi  
svom bjeloćom  
i dragoćom  
kufa i majku, ka ju rodi.

Tim družice 1020  
dvorkiñice,  
kraljicu ovu prigizdavu  
proslavimo,  
i vodimo  
tanac mili na ne slavu. 1025

~~GRUP SPARTANA:~~ *21. 11. 1911.*

*Primat g. kora:* Primat goste hvaleno je,  
kraljim najliše uzumnožnimi;  
tim pametno i mudro je,  
što Parida naš kralj primi.

Da nu, što se on odijeli, 1030  
i put Kreta jedra upravi;  
*sućeni:* a rodjacima da se diji,  
a s kralicom nega ostavi:

ako ćemo pravo rijeti,  
zvazda je pravo rijeti sila *u 1035*  
od velike nepameti, *u 1035*  
Menelao, *u 1035* su dila.

Kraljevića u tuđina  
spustit svoj grad i svu ljubí,  
mnoga ~~ludo~~ ludos i krivina, 1040  
s ke se i grad, i čas gubi.

Nu je lašnje čuvat mire  
grada od vojske oružane,  
neg sahranit od nevire  
mladu, s mladim kad ostane. 1045

Luda muža! prem priposta!  
nedostojna, kraljem zvati!  
U ovako plaha gosta  
luda i mlada vjerovati!

Tko promisli svoje stvari. 1050  
privarit se lašno ne će;  
a često se svak privari,  
tko se uzda sasma od veće.

~~SKUP POJE:~~ *Ki je pjeva:*

Da su blaženi  
i sveđ veseli, 1055  
kijeh bog luveni  
viku ne dijeli,

neg mlados svoju  
u mirnom goju,  
u slatkom rajju, 1060  
veselo traju.

Boje je vele  
od smrtne strijele  
život na sviti  
svoj izgubiti, 1065

neg svoju milu  
ostavit vilu  
s lude odluke  
u tuđe ruke.

*Luka ota drugoga.*

1048. grada] rukop. dubrov.: gradu. Skup poje] rukop. akad. ima samo: kor,  
a u dubrov. je: skup poji.

ELENA UGRABJENA.

CINENJE TREĆE

SKAZANE PRVO. *Scena prva (v) i.*

PARIDE I SVJETNIK.

PARIDE :

Vrzi tja tej svjete 1070  
 strašive, neprave,  
 nim vik~~ti~~ ne smete  
 ljubene me sprave.

Elenu gizdavu 1075  
 u mojoj u svijesti  
 u rodnu državu  
 odlučih odvesti.

Ma krepka odluka 1080  
 služena bit gleda  
 viteških od ruka,  
 ne ~~ta~~ besjeda.

Da si svjetnik moj ne samo,  
 ki me imaš svjetovati,  
 neg da si otac moj Prifamo,  
 ne ću te u to poslušati 1085

SVJETNIK :

Da znam život izgubiti  
 odi od iste tvoje ruke,  
 kraljeviću, vik hvaliti  
 ne ću plahe tvoje odluke.

Kralju od mnoge scijene i dike 1090  
 lubi ugrabit svu na viru,  
 plahosti su prem velike,  
 iz njih teška zla izviru.

Ni od koristi, ni od časti 1095  
 nije su ~~prave~~ misli tvoje,  
 istom radiš šnih upasti  
 u krvave smeće i boje.

1070. tja] rukop. akad.: tča. 1074—1077. rukop. akad.:

Elenu gizdavu  
 odlučih odvesti  
 u rodnu državu  
 u mojoj ~~u~~ svijesti.

*Stike 1074-1077. ima rukop.  
 S. kao rukop. akad. samo  
 moj. mojoj ja, ima: mo  
 ioj.*

Vidim, gdi ona glavna ognjena  
gorjet<sup>1</sup> je već počela,  
ku je majka tva smetena 1100  
jur tegotna tobom snjela.

Vidim, gdi sve Grke uzumnožne  
Menelao kralj pun gniva,  
cijeca grabše nerazložne  
vodi tebi suprotiva. 1105

Vidim vojske neizbrojne,  
slavne kraje, svijetle bane.  
i viteze mudre i bojne  
suproc nami oružane 1110

I razlog je, da žestoka  
svu Greciju srğa smuti,  
u zenicu gdi od oka  
od ne časti hoć' tegnuti. 1110

Sudi, sudi sam po sebi,  
u kojoj<sup>m</sup> bi smeći bio, 1115  
kad bi s varkom ko god tebi  
vjerenicu ugrabio.

Znam, da mi se spravlaš rijeti:  
mi ne imamo straha od boja;  
svemu svijetu odoljeti 1120  
moguća je slavna Troja.

Trojanskoga slavna grada  
ne uzda<sup>j</sup> se silne u moći:  
jako i snažno tijelo pada  
vrle i snažne od nemoći. 1125

Stav', da u bojnoj<sup>m</sup> jošte smeći  
(što ne mogu scijenit viku)  
mi imamo slavu steći  
od dobiš<sup>a</sup> svu koliku; 1130

ke će majke s tve plahosti,  
i s bjeguć<sup>a</sup> jedne žene,  
zaplakati u žalosti  
sinke, u rati pogubjene!

Razlika je sreća u boju,  
i na sve se strane obraća: 1135

tko dobije, dobit svoju  
s mnogom krvi često plaća.

1188. ~~K~~ <sup>ti</sup> spravi srce i snagu,  
veću od inijeh, svi~~h~~ bojnika,  
za braniti ~~plijen~~ <sup>plijen</sup> dragu  
od srditijeh protivnika,

ako li ćeš u ne krilu  
kako boжник od razbluda  
uživati. ljubav milu

bez ~~ikakve~~ <sup>nikakve</sup> smeće i truda. 1145

Ah, razborit sud učini,  
kraljeviću, je li pravo,  
da se kole vas puk ini,  
a da stojiš ti sam zdravo?

Nu ako ne imaš strah od ljudi, 1150

nije li te strah od boga?

Žestoci su božji sudi  
više stvari bez razloga!

Bog kraljeve svijetu odredi,  
i gospostvo poda nima, 1155

da od pravde budu izgledi  
svijem podložnijem narodima,

i kad se oni krivo upute,  
ko. negova nije vala.

šljim biće teške i lute, 1160  
i diže ih iz pristoja.

Ki ćeš izgled od pravedna

podložnomu puku dati,

kad odluka tva neredna

bude svoju svrhu imati? 1165

PARIDE:

U djela velika

tko tanči od veće,

učinit do vika

hvalenu stvar ne će.

1188. spravi] rukop. akad.: ti sprav'. 1140. Kasnačić: zaplijenjenu braniti  
dragu. 1145. ikakve] rukop. akad.: nijedne.

SVJETNIK :

Zle nauke i opake 1170  
 tva vedrina mlađijem dava,  
 što bi imala stvari ovake  
 pedepsati oštra i prava.

Kad zlo čini, tko gospodi,  
 vas puk za nim zlo djeluje, 1175  
 ko, kad boles s glave izhodi,  
 tijelo ino sve boluje.

Nu da pustim stvari ine;  
 X kletom grabšom, s djelim hudim,  
 ke nečasti, ke krivine 1180  
 ti ćeš imat prid svijem ljudim!

Svak će vapit: evo tkoji  
 gost<sup>1</sup> sili, vjeru smeta,  
 ki udan<sup>2</sup> lubi svoji  
 proč zakon<sup>3</sup> segaj svijeta. 1185

Što će rijeti bojni Ektore,  
 što li Enea vitez slavni,  
 što pravedni Antenore,  
 što tvoj čačko Prijam ~~znani~~ <sup>znani?</sup>

On srčano tebe lubi; 1190  
 ti se nemu posred dvora  
 spravlaš donijet s tuđom lubi  
<sup>irne</sup> ~~glas~~ vječnoga od prikora.

<sup>irne</sup> ~~Kako~~ <sup>ne</sup> da tvoje šnim sinove,  
 kojeh dat ne će zakon pravi, 1195  
 na kraljestyo sve dozove,  
<sup>i</sup> ~~ko~~ <sup>2</sup> svu <sup>1</sup> vlas nima ostavi?

Ne uzda se u Eleni  
<sup>vik</sup> ~~vee~~ pošteni nač i vire;  
 u nekrepkoj slaboj ženi 1200  
 jednom za sveđ čas umire.

A zna dobro tva dobrota,  
 da je čas srcu plemenit<sup>a</sup>

1188. goste] rukop. akad.: gosbe. 1185. zakonom] rukop. akad.: zakonu.  
 1198. rukop. akad.: ime vječno od prikora. 1194. šnim] rukop. dubrov.: šnim,  
 rukop. akad.: sve. 1197. rukop. akad.: ko da svu vlas nim ostavi.

draža od ljudskih sto života,  
i od kraljevstva svijeh na svitu. 1205

Nigda ne ćeš imat mira  
ni pokoja za jedno šnome,  
vazda predna ne nevira  
morićete zlom sumnome.

Jedna, koja vojnu svomu 1210  
vjeru skvrni, čas ne blude,  
nu promisli, tkomu inomu  
da u naprijeda žerna bude?

Tijem nesvjesne tvoje sprave 1215  
zaboravi za zlom česti,  
ko nečasne, ko neprave,  
i ke ti će život smesti.

## PARIDE :

Mnoga staros tebe smeta,  
ter govoriš u nescijeni;  
dosta veće tvojih svjeta — 1220  
ja znam što se hoće meni.

Božicama ali od nebi  
vjerovati imam prije,  
ludu i staru ali tebi,  
u kom sva krv veće umrije? 1225

Stara čeljad i nejaka  
3 ljubavim se ne podnosć,  
od mladijeh se junaka  
ti hrabri svjeti prose. 1230

Ti si moje, ne ja tvoje  
držan slušat zapovijedi . . .  
ali od djela vrijeme ovo je,  
tim pospješno mene sljedi.

## SKAZANE DRUGO.

ELENA, ETRA, I KLIMENM.

## ETRA :

Nepravedna o ljubavi,  
lute ti su strijele tvoje, 1235

novom želom ka zatravi  
družijem dano srce moje!

Ako me <sup>2</sup> si s mrzecime  
Menelaom združiti htjela,  
čemu k ~~mojijem dvorovime~~ *k' dvorim mojemim* 1240  
Parida si sad dovela?

Ako li si odlučila,  
da je Paride moj ljubjeni,  
čemu od prije tvoja sila  
Menelaa poda meni? 1245

Gorim, sva sam ogañ živi,  
ne imam mira ni pokoja;  
ti si, goste lubežljivi,  
sva kolika žela moja.

KLIMENE :

Kuda srneš, o Elena, 1250  
ne moj časti tvoje izgubit,  
s Menelaom sadružena  
pravo družijeh ne mož' ljubiti.

Ki će učinit sud od tebe.  
kada izdaš tvoga vojna, 1255  
~~Atene, Argo, Krete, i Tebe~~ *Korinto, Argo, Krete i Tebe*  
i s Mičenom Sparta bojna?

ELENA :

Da to li ću ja umriti,  
gdi me ljubav mrifeti sili,  
i u nevrifeme izgubiti 1260  
luto rañen život mili?

KLIMENE :

Umri, umri, tužna mlada,  
ne daj, da tva čas pohudi,  
sad se ustegni, ako ikada,  
sad hrabrena srca budi. 1265

ELENA :

Nije u meni srca moga,  
drugi, drugi, nim gospodi:



~~kralovića gizdavoga u rukama gizdavoga~~  
~~u rukam se sad nahodi.~~ *Kraljevića sad nahodi.*

Povrati mi, mladče izbrani, 1270  
 srce moje, ah, povrati;  
 čemu ovako mene, rani,  
 kad mi ne mož' lika dati? .

Ja sam družijeh. Tvoja dika  
 pravo lijepos mu ne ļubi. 1275  
 Ja bez lijepa ljubovnika,  
 ti bez lijepe mož' bit ļubi.

Od stvari ja drage i mile  
 uzdržati ja krepos mnoga;  
 nu ļuvene gdje su sile, 1280  
 nije svjeta, ni razloga.

Što je bolje znam i vidim,  
 pače kušam da je ovako,  
 ali gore hoću i slidim,  
 er ne mogu, jaoh, inako. 1285

To li ću ovu ja nevjeru  
 vojnu skrivit, ki se uzdo je  
 vele veće u mu vjeru,  
 neg u iste oči svoje?

Trijebi je, trijebi, krivoj biti, 1290  
 ako mrtva biti ne ću;  
 trijebi je, trijebi, zagrliti  
 odredjenu zgara sreću.

## ETRA :

Ah, ne haraj tve lijeposti,  
 o kralice prigizdava, 1295  
 ah, s nepravom tvom žalosti  
 vedra lica ne skončava.

Nije razlog, u nevrjeme  
 da tve danke smrt prikrati,  
 kada ranam ļuvenijeme 1300  
 lijek podoban može ja dati.

Ne propusti tvoje sreće,  
 kraljevića slavna sljedi,

ka za tobom vele veće,  
neg ti za ním gine i bližedi.

1305

Srećni dari i čestiti,  
ke nam poda priko mjere,  
svjedoci su prem očiti  
od negove ljub i vjere.

KLIMENE:

*Etra:* Ako dare ovolike  
nam je podo; misli u sebi,  
ke darove; koje dika  
on, gospođe, spravja tebi.

1310

Podaj mu se ugrabiti,  
ko te uči ljubav mila,  
u ničemu kriva biti  
ti ne možeš, gdi je sila.

1315

*Klimene:* S vojskom, ku je on doveo  
po ljepotu tvoju izbranu,  
gradove bi tvrde oteo,  
a neg tebe ne čuvan.

1320

Menelau sva krivina  
od toga se ima dati,  
ki se pošo u tuđina  
kraljevića toli uzdati.

1325

Tva velika sreća učini  
němu ovako poč daleče,  
neka ures tvoj jedini  
dostojni drugi steče.

1330

*tvoja* Poznati je, da prid nime  
~~tva je~~ dika u nescijeni;  
s kraljevićem dostojnime  
nedostojna druga mišeni.

ETRA: .

Ako budeš ugrabjena,  
ne ćeš prva bit, kralice;  
i bratja su tva ljubjena  
ugrabili vjerenice.

1335

. 1309. rukop. akad. b.: od ljubavi i od vire. 1314. poda] Kasnačić: prida.  
1321. a neg] rukop. đubrov.: neg li, akad. a.: a neg li, Kasnačić: a ne č.

Leda, kad te ~~je~~ porodila,  
 privarit se ~~je~~ Jovu dala;  
 ne bi ni ti sramna bila, 1340  
 kad bi se u nju ~~ingledala~~ <sup>razrodila</sup>.  
*Klimene*: Ne straši se, ni pripada,  
 kad te vitez slavni odvede,  
 da srditi Grci tada  
 s bojom grabāu tvu, ~~slifede~~. 1345  
 I s pogubna tebi boja,  
 o gospođe, štete nije:  
 biće slavna lijepos tvoja,  
 kad se za nju svijet izbije.

## ELENA :

Dobita sam, već dobita, 1350  
 trijebi je, trijebi ~~je~~ već ~~slifediti~~  
 krajevića plemenita,  
 ako ne ću tužna umriti.  
 Ne cknj veće, o Paride,  
 po Elenu tvoju hodi, 1355  
 misli moje tebe slide:  
 kad ti ~~je~~ drago ti me vodi  
 Svrši, ~~je~~ <sup>sto</sup> si namislio,  
 već smiono svrši djelo:  
 srce mi si ugrabio, 1360  
 već ugrabi i me tijelo.  
 Menelao družo, prosti,  
 eto ljub tvojja mila  
 krajevića slavna gosti,  
 ko je voļa tvoja bila. 1365  
 Ako nijesi ti hotio,  
 da se ~~di~~elim ja od tebe,  
 čemu me si ostavio  
 s mladijem gostom bez potrebe?  
 Hod'mo, druge ~~meje~~ <sup>me</sup> ljubjene, 1370  
 hod'mo, veće ne krzmamo;  
 sve tri danas ugrabjene,  
 sve tri krive bit imamo.

1345. uslijede] *rukop. akad.*: ne slijede. 1346. i s] *rukop. akad.*: iz. U *rukopisu dubrov. stihove* 1314—1333 *besjedi Etra*, a *stihove* 1334—1349 *Klimene*.

~~SKAZANE TREĆE.~~ *Lena 3<sup>a</sup>*SVJETNIK *Sam*:

Ah, zla srećo i nemila  
 čemu puna srgbe i gñeva 1375  
 nijesi u putu priklopila  
 morskijem valim naša drijeva?

I ti od nebi kralju Jove,  
 čemu na nas tvoje ognjene  
 nijesi poslo zgar treskove, 1380  
 a najprvo vrhu mene?

da očima mojijem sada  
 ja ne pazim silno djelo,  
 ka' od mene prijekada  
 nije se čulo, ni vidjelo. 1385

Ja, koji sam od staroga  
 Prijama čuven vazda bio,  
 i u potrebna djela mnoga  
 vjerno nega sveč služio,  
 od svevoljna ~~da~~ djeteta 1390  
 pogrdjen sam sad ovako,

ki ne sluša moga svjeta,  
 neg sve čini na opako.

Mlad, raspušten u slobodi,  
 scijenu od svijeta ki ne čini, 1395  
 bez vladaoca plav je u vodi,  
 koñ bez uzde u planini.

O Prijam, kralju izbrani,  
 hod' da vidi tvoja dika.  
 Iko Paride tvoj sin znani 1400  
 časti tvoga namjesnika.

On ti nosi na dvorove  
 lute boje i nemire,  
 nu je to bijesti plod negove,  
 ne moje službe, ni me vire. 1405

U mladca se spustit plaha,  
 nesvjesnu je ~~ga~~ mač dati,  
 da, ko hoće, nim zamaha, *zamaha*  
 da ga u prsi svoje obrati.

- O Paride, mlađe obijesni, 1410  
znaćeš, o znaćeš ti do skora,  
na što vodi blud nesvijesni  
i činjenje bez razbora.  
Vele bi ti boje bilo,  
da zle zvišeri i nemile 1415  
svrženo su tvoje tilo  
u djetinstvo razdrpile,  
neg da s tvoje sad plahosti  
u ove smeće upadamo,  
i da je smeten u starosti 1420  
svom državom kralj Prijamo.  
Evo, Ekuba, glavne one,  
s' kojom Troja izgorjeće ;  
hod' da vidiš, ko sione  
ognja tvoj rod iskre izmeće. 1425  
Jednom, koji tebi pri  
trude i smeće, kim nije broja,  
drugi život oprostiti, *zastediti*  
bi nemila milos svoja.  
Ali boжник ide k meni, 1430  
ustavit je tužbe trijeba.  
Kuda gredeš moj hrabri,  
je poso? ka potjeba?

SKAZANE ČETVETO. *scena 4.<sup>a</sup>*  
GLASNIK TROJANSKI I SVJETNIK.  
*Glavnik*  
GLASNIK:

- S mora gredem, gospodine,  
gdi Paride mene odpravi, 1435  
da pomorci ured čine  
sve odrješt s kraja plavi:  
sidra iz mora da izvade,  
da razvežu jedra bila,  
er se imamo dijelit sade 1440  
put rodnoga mjesta mila.

1411. rukop. akad.: znatćeš, znatćeš pun prikora. 1423. kojom] rukop. dubrov.: s kojom. 1424. sione] rukop. akad.: usione. 1425. ognja] rukop. dubrov.: ognjen. 1435. odpravi] *Kasnačić*: opravi.

Naredio još je nima,  
da negovu vlas čekaju,  
s lucim, strifelam, i s mačima  
oružani svi na kraju. 1445

Oni su se s me besjede  
polak mora utvrdili,  
i u bojne družbe i rede  
junaka se razredili: *razdijeliti*  
srcem, snagom svi su spravni 1450  
u potrebe skočit svake,  
ako nima Parid slavni  
zapovijedi pošle take.

Nu najbolje vojvode,  
kijeh svud slova slava i dika, 1455  
u gradu se šnim nahode,  
i naj jačijeh cvijet bojnika.

Velika mu koja odluka  
čini, ovako da se dijeli,  
a prem vjetric tih veseli 1460  
na dijeleće plavi nuka.

## SVJETNIK :

Strah me ~~X~~, iz te da tišine  
brzo našoj u državi  
ne naripe zle godine,  
kijem će daždi teć krvavi. 1465  
*jeda nima ti tih, hudi  
vjetric, s putu na nudi.*

~~DRUGI~~ GLASNIK I SVJETNIK.

## GLASNIK :

Što čekate, što činite  
tuj zamani, družbo mila,  
hod'te ovamo, da vidite  
nevidjena viku dila.  
Sad s najbolijem vitezovim 1470  
Paride se nahodeći  
Eleninjem prid dvorovim,  
družbu imenom svu zoveći :

1454. najbolje] rukop. akad.: najbolji. 1468. hod'te] rukop. dubrov.: hote.  
1478. zoveći] rukop. dubrov.: zovući.

o bojnici moji hrabreni,  
reče oštrom zapovijedi, 1475  
ko je vjeran od vas meni,  
pospješno me svaki sljedi.

S ovom riječi mač priteški  
podrije, prike pun vrline;  
mač izvadi skup viteški 1480  
šnim ostale sve družine.

Tako u kraljev dvor čuvani  
sa svom družbom on nasrnu,  
i učini, da stražani  
svi od straha pleći obrnu. 1485

Ja na plavi gredem sada  
vitezovim glas podati,  
da na vratijeh budu od grada  
s oružjem ga dočekati.

## SVJETNIK :

Nerazložna, ah, mladosti, 1490  
ovo li su hvale tvoje?  
Ah, nesrećne tve starosti,  
svijetli kralju <sup>svijetle</sup> ~~slavne~~ Troje!

*Elena 6.*

~~SKAZANE ŠESTO.~~

PARIDE, ELENA, ETRA, KLIMENE, SVJETNIK, DRUŽBA  
TROJANSKA, I DVORANIČI<sup>ne</sup>.

## ELENA :

Kud me vodiš? Ah, ovo li  
od tebe sam dostojala, 1495  
silni goste i oholi,  
mješte harna srca i hvala?

O Spartani, što činite?  
Na pomoć vas zove Elena.  
Hod'te, hod'te, da vidite, 1500  
ko sam silom ugrabjena.

1485. pleći] *rukop. akad.*: pleća. 1487. vitezovom] *rukop. akad.*: vitezovim  
1498. činite] *rukop. dubrov.*: stojite.

PARIDE :

Hodi, dušo moja mila,  
 hod', životu ~~moj~~ žudjeni;  
 prije neg si se porodila  
 odredjena ti bi meni. 1505

Elionu tetku moju  
 negda Grci smješe oteti;  
 i ja mogu lijepos tvoju  
 s blagom silom nima uzeti.

ELENA :

Od veće je huda / plaha, 1510  
 krajeviću, sila tvoja;  
 jaoh, trešem se sva od straha,  
 zabjena je duša moja.

PARIDE :

Nepravedni st<sup>h</sup>aj ostavi,  
 ma kraljice, sa zlom česti,  
 trojanske ~~ono~~ <sup>su</sup> blizu plavi,  
 ne može nas nitko smesti. 1515

U Troju ćeš grad bogati  
 mješte Sparte doć uboge,  
 gdje raskoše ćeš ti mnoge,  
 prem ko žudi, uživati. 1520

Menelao drug priprosti  
 nije dostojno tvoja dika;  
 dostojne su tve ljeposti  
 prem gorušta ljubovnika. 1525

ELENA :

Pokli je taka meni sila,  
 i nitko me, jaoh, ne brani,  
 s bogom, rodna zemlo mila,  
 s bogom, družo moj izbrani. 1530

Od grabše ove u krivini  
 ti ćeš biti, er se odili;  
 ku da obranu suproč sili  
 tva nejaka ljudi učini?



~~SKAZANE SEDMO.~~ *Scena 7. a*

## VOJSKA SPARTANA.

## SPART. 1.:

Svak na oružja, o građani,  
svak na oružja teci sada, 1535  
na oružja, o Spartani,  
u nevjeru Sparte grada.

Na oružje vas puk hrli;  
kraljica je naša Elena  
u nemili način vrli 1540  
s hudom silom zarobjena.

## SPART. 2.:

Ovako li, zli pastjeru,  
himben, opak, i nemio,  
~~slavne~~ <sup>karve</sup> goste tve na vjeru  
prihvati li si smio? 1545

O nebeski kralju Jove,  
vrh svijeh zloba sudče pravi,  
što ne pošleš tve treskove  
vrh bjegućih hudičeh plavi?

O bogovi siha mora, 1550  
što valove plahe i klete  
iz vašega silna dvora  
suproč nima ne pošlete?

## SPART. 3.:

Menelao kralju slavni,  
pod' se uzda tvoja dika 1555  
u trojanski skup ~~jednomi~~ <sup>nepravdi</sup>  
u bezbožna nevjernika.

S tvojom vojom, u tvom krilu  
grijala se zmiya prika,  
da ti ranu da nemilu, 1560  
kojoj ne mož' ~~dat~~ <sup>dat</sup> lika.

Po velikoj tvojoj nesreći  
pođe brodit sihe more;

1548. treskove] rukop. akad.: trjeskove. 1561. rukop. akad.: kojoj naći ne možlika.

u kojoj ćeš zastat sineći  
tve krajevske svijetle dvore? 1565

## SPART. 4.:

O krajevi grčki izbrani,  
oružani svi tecite,  
svi ste u vašem drugu izdani,  
svi negovu čas svetite.

Gdje su, svijetli Palamede, 1570  
glasovite tvoje sile?

Gdje si, silni Diomede,  
slavni Atride, bojni Akile?

Na preši ovoj skoči, Ajače,  
mudri i hitri teći Ilise, 1575  
svi naoštrite <sup>bojne</sup> mače,  
na boj, na boj, svak spravi se.

## SPART. 5.:

Znaćeš zlobni i prokleti  
nad sve ine izdavnike,  
ko Grečija svu čas sveti, 1580  
i pedepše nevjernike.

Koliko ti bješe bolje  
s pastjericam dni trajati,  
neg krajevsko na pristole  
s bezočanstvom ~~tijem~~ <sup>ticati.</sup> 1585

## SPART. 6.:

Ne uzda se u Veneru,  
s kom opak i nerednu  
hoćeš pokrit tvu nevjeru,  
i tvu grabšu nepravednu.

Palade će i Junona 1590  
suprot tebi biti s nami;  
čija da se moć smiona  
rve s ovijem božicama?

1576. bojne] *rukop. akad.*: britke. 1579. nad] *rukop. dubrov.*: na; izdavnike]  
*rukop. akad.*: nevjernike. 1581. nevjernike] *rukop. akad.*: protivnike. 1584.  
na] *rukop. akad.*: u. 1585. tvijem ~~temati~~] *rukop. akad.*: slijem pristati.

## SPART. 7. :

Još ćeš vidjet, <sup>3</sup> tvojim očima,  
pače tegnut, ka je razluka 1595  
od junačkih bojnih ruka,  
bludna i plaha do hotima.

Još vas krvav i u prahu  
s neizrečenom tvojom boli  
*kaplatices* ~~platiti~~ <sup>3</sup> grabšu plahu 1600  
i neharstva grijeh oholi,  
neka vas svijet <sup>3</sup> pozna i vidi  
s tvoje smrti ne smijene,  
ka pedepsa stiže i slidi,  
ko kraljevske <sup>3</sup> ~~grab~~ žene. 1605

## SPART. 8. :

Što krzmamo? Što činimo  
oči s riječim ispraznima?  
Za nim, družbo, svi tecimo  
k nepravednijem sad plavima. 1610

Ako smo oni, ni Spartani,  
mješte mira <sup>3</sup> ~~kijeh~~ od grada  
vrijedno srce čuva i brani,  
ukaž'mo se vrijedni sada:  
užežimo zlobna drijeva,  
potopimo zle Trojane, 1615  
od našega neka gñeva  
uspomena vječna ostane.

## SPART. 9. :

Plav gusara <sup>3</sup> mojom rukom  
ja sam hoću uhititi,  
i šnečkovom lutom mukom 1620  
u valove nom baciti.

U moru ću pak istomu  
izvadit <sup>3</sup> ~~na~~ srce zubim,  
neka, pozna, po zlu svomu,  
ko ja moga <sup>3</sup> kralja ljubim. 1625

Laživa je ovo traga:  
Laomedon <sup>3</sup> djed mu je bio,

ki Nejtunu negda slaga,  
i kletvom ga je privario.

~~SPARTANSKI~~ OSMO. *8.2*

GLASNIK SPARTANSKI I VOJSKA.

GLASNIK :

O družbo Spartan<sup>a</sup>, 1630  
što se tuj kupite?  
Vaš je gnev zamani,  
oružje vrzite.

SPART. 1. :

Što? je da ~~ja~~ pastijer kleti 1635  
lijepu Elenu povratio,  
proč zakon~~ku~~ ku je smio  
nepravredno nami oteti?

GLASNIK :

Od tega smo mi daleče,  
da kraljicu nami vrati;  
sad put Troje šnom~~u~~ uteče, 1640  
i u pučinu jedra obrati.

Netom na moru on se ima,  
huda vojska od Trojana  
s jedrim, putu pripravnima,  
dočeka ga oružana. 1645

Čini uljesti<sup>t</sup> svijem u plavi  
s mnogom smećom i brzinom,  
i oni čas se na put stavi  
i s Elenom i s družinom.

SPART. 2. :

Ah, nesrećna prem kraljice, 1650  
koje trpiš smeće i jade,  
ah, nevolna ~~nesrećna~~, *nevolnice*  
u ke ruke sad upade.

Luta ti je tuga na te  
nedostojna ~~žade~~ pala,  
i scijenim, da si vlase zlate  
od žalosti istrkala. 1655

Scijenim, tvoje cvijet mladosti  
da smrt skрати nesmiljena,  
kad bi s takom nemilosti  
i s privarom ugrabjena. 1660

## GLASNIK :

Česa je je ugrabio?  
Nevjerna je ona bila,  
šnome se je zgovorio,  
s voļom ga je ~~svaka~~ <sup>vje</sup> slifedila. 1665

Netom dođe blizu plavi,  
bez nijednoga nepokoja  
reče nemu: ma ljubavi,  
vod' me gdi hoć; ja sam tvoja.

Etra i druga ne himbena  
u grijehu su šnom ovemu;  
vidio sam, gdi Klimena  
neprav~~x~~ joj nosi spremu. 1670

Etri bješe ključ u ruci,  
pobjeguce bijeg vire;  
one u stavnoj gredu odluci  
u trojanske hude mire. 1675

Primi opaku družbu, primi,  
Troja, grade svijem nevjerni,  
s nevjernicim izdavnimi  
gre ti na stan boj čemerni. 1680

## GRUP SPARTANA :

Pravo ti ~~ti~~ o ljubavi,  
slifepo dijete ļudi čine,  
ka sve uzročiš u naravi  
smeće, štete, i krivine. 1685

1655. nedostojna] *rukop. a.*: nedostojnu. 1656. zlate] *rukop. akad.*: zlatne.  
1659. skрати] *Kaznačić*: krati. 1667. nijednoga] *rukop. akad.*: ijednoga. 1670,  
1672. *rukop. akad.*: druge himbene — Klimene.

Ti si poraz svijeh zemala,  
čovjek s tebe ne razgleda  
brata, gosta, bana, i kraja,  
kuma, druga, i susjeda.

Glasovite Spart<sup>u</sup> dik<sup>e</sup> 1690  
s tebe danas crna osta,  
ti učini nevjernika<sup>e</sup>  
kraja kralu, gosta gostu.

¶ Ako da od tebe svoje žeje  
sačuvati bude veće, 1695  
u kraljevske kad posteje  
ruke ulagaš tve grabeće?

Ne ćeš, ne ćeš, zli pastiru,  
nevjernice tamne i hude  
pohvaliti zlu nevjeru, 1700  
kad nasitiš tvoje blude.

Blažen oni nad sve i<sup>ne</sup>,  
i od čestitijeh svijeh u broju,  
tko zakonom, bez krivine,  
vjerenicu nađe svoju. 1705

Tuđ<sup>e</sup> ľubi tko god dvori,  
sved<sup>e</sup> je misli pun sumnive,  
strah ledeni sved<sup>e</sup> ga mori,  
i u nemiru vazda žive.

S vjernom družbom ľubi svoje 1710  
čovjek mirne dni provodi,  
drage uživa sved<sup>e</sup> pokoje  
X veseļu i X slobodi.

Rod, ki se ima s tuđom ľubi,  
razložnoga ime sina 1715  
po zakonijeh svijeta gubi,  
ni mu ostaje vlas očina;

a svi oni s ľubi pravom  
ove sumne ne imaju,  
pače vazda s vječnom slavom 1720  
u očinoj vlasti ostaju.

*Stihova 1690—1693. nema u rukop. akad. Stihova 1698—1701. nema kod Kasničiča. 1702—1705. rukop. akad.: blažen oni bez krivine, i od čestitijeh svijeh u broju, tko zakonom nad sve ine vjerenicu nađe svoju.*

- Čovjek s družbom lubi otete  
 prikoran je od svijeh ljudi,  
 i na očite često štete  
 dovedu ga svoji bludi; 1725  
 vjerenica isprošena  
 od vječne je dike i slave,  
 ka je najliše urešena  
 s dobrom ćudi, puna hvale.
- Nesrećan je taj od veće, 1730  
 komu sila od ljubavi  
 za njegove vječne smeće  
 lubi u ruke tuđu stavi;  
 svojom srećom na šem svitu  
 sreće ostale sve dobiva, 1735  
 vrijednu, lijepu, plemenitu,  
 vjericu tko uživa.

*Svika Elene Ugrabjene.*

---

# DANICA.

*Rukopis akad. a.:* Danica spjevanje gospodina Đona Đore Palmotića, vlastelina dubrovačkoga, prikazana prid dvorom na 6 Janvara del 1644 od družine orlova. *Rukop. dubrov.:* Danica spjevana po gospodinu Đonu Palmotiću, plemiću dubrovačkomu. *Tako i akad. b. samo što mjesto plemiću ima vlastelinu.* *Akad. c.:* opera od Danice



**Imena, koja ulaze u ovo prikazaće.**

**Prolog: rijeka Sava.**

**Ostoja, kralj bosanski.**

**Danica, njegova kći.**

**Jerina, službenica kraljčina.**

**Hrvoje, ban od Hrvata.**

**Janko vojevoda, brat Matijašev.**

**Matijaš, brat Jankov, Danice vjerenik.**

**Mihajlo Svilojević.**

**Svjetnici kraljevi.**

**Ulak, glasnik.**

**Skup dvorkinica Daničinijeh.**

**Skup bojnika.**

**Dva krvnika.**

**Dvorani kraljevi.**

**Bojnik.**

PROLOG: RIJEKA SAVA.

O čestiti Dubrovniče,  
svijetla kruno kraja ovoga,  
svi gradovi, kijem se diče  
od jezika slovinskoga!  
tko bi tebi reko ikada, 5  
iz bosanskijeh da država  
u tvoje kraje doć će sada  
glasovita rijeka Sava?  
a to u tvomu neka krilu,  
gdi neumrla cti sloboda, 10  
uspomenu bude milu  
ponoviti starijeh zgoda;  
zgoda od varke, i od ljubavi,  
i od junaštva svijem kreposna,  
koje u svojom jur državi 15  
zlatorodna vidje Bosna.  
To bi, kada gospodijaše  
nom hrabreni kraļ Ostoja,  
sve načine koji znaše  
i od mira i od boja. 20  
Dio veličak ovijeh dila  
plemenita bi Danica,  
kći negova draga i mila,  
lijepa i vrijedna djevojčica.  
Tu Matijaš, tvoj rod mili, 25  
s Jankom bratom ljubjenime,  
s hrabrenima svojijem dili  
steče od slave vječno ime.

3. gradovi] c: narodi 10 cti] b: stoji. 13. b: zgoda od svrhe od ljubavi.  
15. svojom] a: svojoj. 17. gospodijaše] b: gospodaše. 18. nom] c: šnom. 27.  
s hrabrenima svojijem] b: s hrabrenime svojijem, c: s hrabrenijem svojijem.

Mladcu ovomu, kad se rodi,  
kralj Ostoja kum je bio, 30  
u to vrijeme bivši odi  
po sreći se namjerio.

U dvor néga radi tega  
sred mladahnijeh svojijeh ljeta 35  
sve nauke primi od néga,  
čas neumrla kijem se sreta.

On s Danicom lijepom hrañen,  
vjeran dvornik dikle izbrane,  
s prike zgode osta rañen 40  
od ljepote ñe sunčane.

Ne mañe se vil ljublena  
vrijedna mladca ljubiti stavi,  
videći ga svijem hrabrena  
i dostojna sve ljubavi.

Tijem da poznaš po načinu 45  
za čas tvoju što se zgodi,  
stare Bosne krajevinu  
prikazanu gledaj odi:

dvori su ovi kralja Ostoje  
i ovi svijetli perivoji, 50  
kijeh studene vode moje  
trak naveden tiho poji.

Još će i meni svijes vuhvena  
činit vidjet u mom skutu  
vjerna mladca dovedena 55  
malo mañe na smrt lutu.

Ah, koje će ovdí s tega  
uzavreti smeće hude,  
ako ruka od višñega  
sve smiriti zgar ne bude! 60

29. mladcu] c: mlacu. 33. néga] b: ñegov, *čitava strofa* 33—36 u c:

U dvor ñegov radi toga  
sred mladahnijeh dozvan ljeta  
sve nauke primi od boja,  
čas neumrla s kijem se sreta.

41. ljublena] a: ljubljena, c: ljubjena, b: ljubena. 42. vrijedna] b: vjerna; mladca] b, c: mlaca. 43. svijem] a: svim. 43. gledaj] c: gleda. 52. poji] b: goji. 53. b: još će i meni svijes ljubena, c: još će meni šest vuhvena. 55. mladca] c: mlaca. 57. ovdí] b: odi; tega] b: toga. 59. višñega] b: vjeñnoga.

- Ali od ovud izhoditi  
 ja Hrvoja vidim bana,  
 komu sreća gospoditi  
 vrh hrvatskijeh poda strana :  
 za kraljem je on najprvi, 65  
 i gradove mnoge vlada,  
 od moguće svijetle krvi ;  
 nu se šnome ćud ne sklada,  
 er on opak nada svima,  
 hud, plah, oho, pun privare, 70  
 svojijem djelim nesvijesnima  
 pocrniva svoje stare.  
 Jerina je šnime vila,  
 Daničina druga izbrana,  
 ka se šnome zalubila 75  
 od mlađahnijeh jošte dana.  
 Plahi mladac i himbeni  
 kaže da je gleda i ľubi,  
 po ne djelu za što cijeni  
 steć kraljevu kćer za ľubi. 80  
 Bježi mlada ! s tobom hini,  
 ukloni se zlijeh zasjeda,  
 prije bremena ne pogini  
 s blage rijeći i pogleda.

## ČIŃENJE PRVO.

## PRIKAZAŃE PRVO.

## BAN HRVOJE I JERINA.

## HRVOJE :

- Znaš Jerina moja mila, 85  
 ka si uresom tve lijeposti  
 srce moje osvojila  
 sred najprve još mladosti,  
 da cijec naše te ľubavi,  
 koju svak ćas brijeme uzamnaža, 90

64. hrvatskijeh] b: hrvaskijeh; a: hrvaokijeh. 72. pocrniva] a: pocrniva.  
 74. druga] rukop. dubrov.: sluga. 78. je] c: ju. 81. mlada] a: mladi. 83. bre-  
 mena] c: brjemena, b: vremena. 86. uresom] c, d: urešom; tve] c: tvoja. 89.  
 te] b: ti.

od istijeh si oči u glavi  
 i od života meni draža:  
 tijekom pokli smo mi na sami,  
 da ne može čut nitkore  
 ove koje među nami 95  
 provodimo razgovore,  
 na uzdano ću sada tebi  
 misli otajne moje odkriti;  
 nu mi je pomoć tvoja trijebi,  
 da ih budem ispuniti. 100

JERINA :

Zapovijedaj svijetli bane;  
 za sve male me su moći,  
 cijęc mladosti tve izbrane  
 pripravna sam svuda poći:  
 davno ti sam zapisala 105  
 moju službu, mladost moju,  
 i tebi se darovala,  
 izabrani moj pokoju.

HRVOJE :

Znam, da je ljubav tva velika;  
 vele veća nu će biti, 110  
 kad ljubjena ljubavnika  
 vjerno uzbudeš poslužiti.

JERINA :

Ja sam tvoja službenica,  
 ti gospodar srca moga:  
 sve što je jaka ma desnica 115  
 mnogom se služi cijeca toga.

HRVOJE :

I sa više biće jaka,  
 ako uzhoćeš, ma ljubavi:  
 onomu su laka svaka,  
 sa svijem srcem tko se stavi. 120

112. uzbudeš] a: budeš. 115. sve što je] b: što je, *dubrov.*: i što je. 118.  
 uzhoćeš] d: oćeš. 119. onomu] b, c: onemu.

I da poznaš žele moje :  
znam da je vjerna tva družica  
hrabrenoga kraļa Ostoje  
objubjena kći Danica.

JERINA :

Diklica je lijepa mene 125  
za dvorkiņu svoju obrala,  
šne dobrote ne izrečene,  
ne er ja sam dostojala.

HRVOJE :

Ona je sada u proliću 130  
prvijen ljeta, i ne dika  
prosi slična svomu biću  
plemenita vjerenika.

JERINA :

Prosi, u to te sud ne vara,  
i srećan je taj na svitu,  
koga bitje odgovara 135  
na diklicu plemenitu.

HRVOJE :

Izvan mene nitko ini  
od gospočke krvi odi  
ne plemenu, ne visini  
prilićan se ne nahodi. 140

JERINA :

Tko inako da ti more,  
kraļeviću dragi, rijeti?  
i tko na tvoje jes govore  
s razlogom se jaki oprijeti?

HRVOJE :

Poslo sam ju radi toga 145  
u ne ćačka ja prositi :

128. er] *d*: jer. 130. prvijen] *d*: pirni. 133. u to te sud] *d*: nu te sud,  
*dubrov.*: u to se sad. 138. gospočke, *b*: gospodake, *d*: gosposke. 145 ju] *b*.  
*d*: je. 146. ćačka] *d*: oca.

scijenim, i ne bez razloga,  
zet ugodan nemu biti.

## JERINA :

Izvršne su tve požude;  
ali ko ću ja podnijeti, 150  
da te uživat druga bude  
izvan mene na sem svijeti?

Ja sam tebi dar najveći,  
čas u ruke moju dala  
(u kojoj bih bila smeći 155  
kad kraljica toj bi znala!);

a da sada ostavljena,  
u žalosti, u nemiru,  
ko plav s kraja odsječena,  
na tvoju se bolim viru? 160

Ovako ćeš i Danicu,  
kad ispuniš žeje ognjene,  
i svaku inu ljubovnicu  
ostaviti kako i mene.

## HRVOJE :

Šnom se je združiti ma požuda, 165  
ne er mi je draga i mila,  
bivši sva ma ti razbluda  
i meni uprav omilila,

neg da moju čas i scijenu  
utemelim s ovom virom, 170  
i prid kraljem vlas stečenu  
uživati budem s mirom.

Za ovijem će se lasno zgodit,  
ne imajući kralj sinova,  
da kraljevsku krunu rodit 175  
brzo mi će smrt negova

S mojom srećom i tva sreća  
tada će se uzvisiti :  
ti najdraža, ti najveća  
prida mnom ćeš, dušo, biti. 180

Samo u riječi, samo imenom,  
vjerenic se ne ću zvati,  
ali u djelijeh s mnogom cijenom  
tebe ljubiti i gledati.

Za ovi uzrok, ma ljubjena, 185  
srćano se tebi moļu,  
da ne samo utažena  
smiriš sumne, ke te koļu,

neg da budeš postaviti 190  
svu moć tvoju, da Danica  
obeća se meni biti  
izabrana vjerenica..

Od najdražih ona tebe  
dvorkiñica drži u broju,  
s toga ovake u potrebe 195  
ne krati mi pomoć tvoju.

Nauka ti ne ću dati,  
bivši puna ti bistrine,  
kako se imaš tu vladati,  
koje držati š njom načine 200

Samo da tve nastojane,  
kako ufam, pomno bude,  
imam krepko prem ufañe  
doć na svrhu me požude.

Kada se ona lasno odkrije, 205  
za smiriti moju želu,  
scijenim, ko ti rekoñ prije,  
drag bit i ne roditeļu.

U tvom znañu i hitrini  
stoji koris moja i slava ; 210  
za draga se vele ćini,  
i svoj isti život dava.

## JERINA :

Pusti molbe, ne naprijeda,  
ļubovniće moj primili,  
vilovita tva besjeda 215  
srce moje ljubko sili.



Za sve s mojom mnogom mukom  
 obitam ti pomću moju ;  
 do brzo ćeš tegnut rukom,  
 kako ljubim slavu tvoju. 220

Ja ću tebe poslužiti  
 sa svom snagom i pameti,  
 nu hoću li srećna biti,  
 to ne umijem tebi rijeti.

## HEVOJE :

Hvala, slatka ma radosti, 225  
 sad mi si uprav mila i draga :  
 gdi je izvrsnos tve kriposti,  
 tu će i sreća biti blaga.

Nu, što sreća činit ima,  
 gdi sja svjetlost moga imena, 230  
 s plemenitijem pradjedima,  
 s mnozijem blagom sadružena ?

Tijem se dijelim, a ti ostani,  
 i u kraljevske pođi dvore ; 235  
 ne moj, dušo, stat zamani,  
 daj mi brze odgovore.

## JERINA :

Pođi s bogom, svijetli bane,  
 brzo se opet k meni vrati,  
 ja ću za te s moje strane  
 sve što uzmogu nastojati. 240

## PRIKAZAÑE DRUGO.

## JERINA :

Nerazložna, ah, ljubavi,  
 bez načina i bez vire !  
 u ove li me ti postavi  
 ne nadane sad nemire ?  
 Da ja ljubim ne poznana, 245  
 ki me hoće ostaviti,

217. s mojom] a: mojom. 218. obitam ti] drugi: obećah ti. 236. brze] drugi:  
 brže. 238. k meni] a: meni. 247. ja sam] drugi: jesam.

- i da ja sam silovana  
nevjerniku vjerna biti?  
Pače da sad s gorkom mukom,  
čim nepravu nega dvorim, 250  
sama sebe mojom rukom  
smrtno sharam, luto umorim?  
Da tko moju čas zaplijeni,  
uzvisi ga ma desnica,  
mom neharmonom da po meni 255  
druga bude vjerenica?  
Što ću? nje moć inako.  
Pokli je ljubiti meni sila,  
djelovat je trijebi ovako,  
ako hoću biti mila. 260  
Da on ljubi koju drugu,  
izvan lijepu mu gospoju,  
čutila bih veću tugu,  
bila u goremu nepokoju.  
Nije čudo, da tko broji 265  
za kraljem se nad svijem prvi,  
vjerenicu steć nastoji  
od kraljevske svijetle krvi.  
Ovo je narav od svijeh ljudi:  
dobru sreću slijedom slijede, 270  
uzvisiti svak se žudi,  
za gospodstvom vas svijet grede.  
Udvoriti dobroj sreći  
i ljubovnik moj se želi,  
prije nego mu svrne pleći 275  
i od nega se dalek dijeli.  
I ja ljubim verno nega,  
skrit ne mogu, tajat ne ću,  
ko moguća, ko većega,  
za uzvisiti moju sreću. 280  
Za sve, od kada sebe sama  
na dar mu sam poklonila,  
da se on vrže posred plama,  
i ja bih mu druga bila.

Tijem ga je trijeba služiti poći, 285  
kako mu sam obećala,  
nije mu kratiti me pomoći,  
sama sam se zavezala.

Kud grem, koju trpim silu, 290  
na ke srnem nepokoje?  
To da druga u svom krilu  
s mene uživa dobro moje?

Po kom inom, neg po meni  
dostojnije može i bolje 295  
moj nevjerni nu ljubjeni  
na kraljevsko doć pristoje?

Tako mi će nad sve ine  
držan vas vijek svoj ostati,  
i ko uzroka sve visine  
sveđ me ljubiti i gledati. 300

Ali od onud dva bojnika  
gredu, kojijem kažu slike,  
slavnoga su Dubrovnika  
dvije svijetle ono dike.

Hrabreni je Janko, šnime 305  
brat Matjaš glasoviti;  
nije mi stati ovdi brime,  
u svijetle ću dvore otiti.

## PRIKAZANJE TREĆE.

JANKO I MATIJAŠ.

JANKO:

Matijašu prihrabreni, 310  
koga kripos svud se slavi,  
i po krvi ti si meni,  
i po dragoj brat ljubavi.

Nekoliko jes vremena,  
a to lice tve ne tajji, 315  
da te mnokrat zamišljena  
vidim izvan običaji.

Segaj dana nu najveće  
misli kaže slika tvoja,

ko da teške pun si smeće,  
i velika nepokoja. 320

Ja ne odkrivam jošte uzroka,  
za sve мноzi moji su sudi,  
za što miso tač žestoka  
tvoje srce smeta i trudi.

Od kad ti se malo dijete 325  
diže iz grada Dubrovnika,  
lijepe zgode nahode te,  
i sreća je tva velika :

tvoj kum, svijetli kralj Ostoja,  
ko sina te je odhranio, 330  
šniمة si se trijes od boja  
s mnogom dikom učinio.

S toga u ovoj svoj državi  
ti si ljubjen vrhu svega,  
svak te hvale. svak te slavi 335  
ko viteza najboljega,

i za vrijedna tvoja djela  
pun razuma kralj poznani  
mnoge tebi tvrđe i sela 340  
podo je vladat u ovoj strani.

Tijem u mislijeh ne moj stati.  
i ako u trudu jesi komu,  
ne stručaj se to kazati  
meni, bratu tvom dragomu.

## MATIJAŠ :

U trudnomu ja sam vaju, 345  
Janko, brate moj ljubjeni,  
er se družu pripravljaju  
sve oteti dobro meni ;

tim znajući ljubav tvoju,  
koju mi si sveđ nosio, 350  
ljuvenu sam žeju moju  
tebi odkriti odredio.

Što ti budem ja kazati,  
skrovno u tvom srcu drži,

er se odi, da ti je znati, 355  
čas i život moj uzdrži.

JANKO :

Ne imaj sumnje nijedne u mene,  
ni se straši u pameti,  
da ću žeje tve ljubene 360  
živu duhu spovidjeti.

Nu bi dobra ma osuda,  
da te je ljubav ustrijelila ;  
scijenim, da će tva požuda  
bit visoka, ko su i dila ?

MATIJAŠ :

Visoke su žeje moje, 365  
dobro sudiš, brate mili :  
kći ljubena kraja Ostoje  
Danica me lijepa ustrili :

ne me ures božanstveni 370  
na visoka nuka djela,  
svijetlo sunce, dan žudjeni,  
sja mi sred ne vedra čela

JANKO :

Lijepo u mjesto srca tvoga  
požude si postavio ; 375  
od uresa ne rajskoga  
bole iznać što bi htio ?

Jošte ako se lijepa vila,  
tve lijeposti ko dostoje,  
tebi kaže draga i mila 380  
velike su sreće tvoje.

MATIJAŠ :

Tim se, brate moj ljubjeni,  
pohvaliti tebi mogu :  
plemenita dikla meni  
kaže i nosi ljubav mnogu ;  
pače i s vjerom ne desnice 385  
vas vijek moja bit obeća.

## JANKO :

Od kraljevske djevojčice  
ne žudi se milos veća.

## MATIJAŠ :

I da od misli uzrok pravi  
znaš, s kojih mladost moja vene, 390  
vas početak me ljubavi  
čuj u kratko s prva od mene.

Za sve da si čuo i prije  
mojih zgodna ki god dio; 395  
što je bilo najskrovnije,  
još ti nijesam spovidio.

Znaš, prvijeh ko sam ljeta  
ja s Danicom uzrastio, 400  
i mlađahna od djeteta  
ne dvoranin vjerni bio.

I onda, kad se nahodijaše  
sred ugrske ti krajine,  
gdje od kreposti put učaše,  
i od viteštva sve načine; 405

ja učeci sve kreposti  
moga od kuma kraja Ostoje,  
u veseļu i u radosti  
šnim provodijah danke moje.

On, ko se opći u ovom strani,  
jednom u lov kćercu odvede, 410  
i učini, da dvorani  
svi ga s mnogom vojskom slijede.

Sred gusta se bismo gaja  
po dne doba mi stanili,  
i mrežam ga sa svijeh kraja 415  
i psim lovnijem obkružili.

Mješte plasijeh zvižeri kade  
s mnogom silom oda svuda  
nas obkruži iz nenade  
zlijeh Tatara vojska huda. 420

414 po dne doba] tako četiri rukopisa, peti: *po dne od doba*, šesti: po dne  
u doba. 419. obkruži] *drugi*: okruži.

Mi videći, da nije moći  
putom se inijem nami shranit,  
počesmo se sa svom moći  
klete od guse bojno branit.

U potrebnoj toj obrani  
hrabren vitez kralj se ukaza :  
mnoge isiječe, mnoge rani,  
za uteć silu njih poraza. 425

I mi ostali za jedno šnime  
srce i snagu ne kratismo,  
i s gusarim nemilime  
do same se noći bismo. 430

Ali oni, ko nas brojem  
dobivahu deset krati,  
počeli nas bjehu i brojem  
izmorenijeh dobivati, 435

tako da već pridobili  
bjehu vrijedna kralja Ostoju,  
i robom ga učinili,  
i doveli pod vlas svoju. 440

Ja to videć, gñevan hodim  
suproč skupu sam nepravu,  
il' da nega oslobodim,  
il' da izgubim moju glavu ;  
moć i snagu taku stavih, 445  
da dragoga gospodara  
iz grabeće ruke izbavih,  
na sramotu zlijeh gusara.

Ali videć, da je negova  
draga kćerca i ljubjena  
jak ovčica od vukova  
od zlijeh ljudi zarobjena, 450

i hoteći s bojnomo rukom  
i ne mlados sloboditi,  
bi mi sila s mnogom mukom  
za jedno šnomo robu biti. 455

U potrebu, ah, najveću  
ostavi me moć i snaga,  
neka sama na svu sreću  
ne boli se dikla draga, 460

er se ostali svi dvorani  
 ili s krajem sahraniše,  
 ili smrtno poharani  
 od Tatara vrljih biše.

JANKO :

Nijesam čuo ja nikada 465  
 tvoje zgođe te po redu,  
 koje čuje modi sada ;  
 slijedi naprijed tvu besjedu.

MATIJAŠ :

Oba u robstvu povedeni 470  
 bismo puni jada i tuge.  
 U toliko noćne sjeni  
 priklopiše gore i luge.

Stanili se bismo tade  
 sred pustošne mi krajine,  
 gdi nemili gusar pade, 475  
 s danijeh truda da počine

Pod šatorom tuj priprostim,  
 dokle isteče zrak sunčani,  
 s mnogom tugom i žalostim  
 počinusmo mi čuvani. 480

Ali koji tuj mogaše  
 mir i pokoj meni biti,  
 gdi se svaki nas nadaše  
 zlu goremu, neg umriti?

Tuj čutijaše dikla mlada 485  
 toli lute nepokoje,  
 rad ne goraka da se jada  
 raskidaše srce moje.

Od doba me ona toga 490  
 sred nesreće naše općene  
 poče činit roba svoga,  
 i za vazda sveza mene.

Ali o našem zlu misleći,  
 i videći, da spi straža,



- i za što se u nesreći 495  
i u nevoji znađe uzamnaža,  
rijeh gizdavoј dikli: ako je  
tebi draga tva sloboda,  
na se odjeće stavi moje,  
a tvoje mi ruho poda. 500
- U haјinah moјih tako,  
za čas tvoju sloboditi,  
srce kažuć kripko i jako,  
gusarom ćeš poći riti,  
da sam ja kći kraļa Ostoje, 505<sup>m</sup>  
ti dvoranin moј izbrani,  
za odkupe da se moje  
nim neizmјerna plata hrani,  
tim da k nemu tebe odprave,  
da doneseš mnoštvo blaga, 510  
ako kćerice sve gizdave  
sloboda je nemu draga.
- S ovijem riječim rijeh joj ine  
mnoge, da se ona usudi,  
sa mnom mijenit sve haјine , 515  
i u grabecijeh pođe ļudi.
- Oni od zlata zaslijepjeni,  
što s pohlepom mnogi žude,  
poslaše je, da im žudjeni  
za oba odkup donijet bude. 520
- Nu do malo pak videći  
po svjedogbi glasa i lica,  
za sve ženskoј u odjeći,  
da ja nijesam djevojčica,  
i pod moјom da haјinom 525  
nim se izmakla ona iz ruke,  
s mnogom srgbom i vrlinom  
podaše mi gorke muke.
- Umorit me hudo i priko  
htijahu guse ne smilene, 530  
da drag odkup u toliko  
ne posla im kraļ za mene.
- Kad odkupjen dođoh k nemu  
ah, kako se vedra obraza

na došastju tad mojemu 535  
i Danica lijepa ukaza!

Nad sve ine vitezove  
uzvisi me i počasti,  
i kraljevske uz darove  
gospodske mi poda vlasti; 540  
i vrh dara, ke mi poda,  
hvale primih ne izrečene  
od njegova svijetla roda,  
lijepe kćerce svijem žudjene.

## JANKO :

Pohvalena krepos raste, 545  
noj su od zlata hvale draže,  
i sve što je većma časte,  
toliko se veća kaže.

## MATIJAŠ :

Tad goruće pun požude,  
za ne rajsku milos steći, 550  
počeh slijedit bojne trude,  
verno čačka ne služeći.

Veće krati nega izbavih  
neprijateljskijeh od zasjeda,  
i proć nima svu moć stavih, 555  
da ne mogu proć naprijeda.

U to svoje odmetnike  
on kraj Save razbi u boju,  
i šnihove smrti prike 560  
utemeļi krunu svoju.

Ja vojevoda njih vojevodu  
tuj na priki boj zatekoh,  
i imah taku dobru zgodu,  
da mu oholu glavu odsjekoh. 565

Radi dobitja glasovita 565  
lijepom gozbom nad sve ine  
kralj gospodu svu počita  
od bosanske kraljevine.

Tuj svi, ki ga poslužiše  
u boj oni svud spjevani, 570  
od njegove ruke biše  
lijepijem darim darovani.

Reče uz dar tad on meni :  
dare veće hranim za te,  
ti moj dragi, moj hrabreni, 575  
dostojan si svake plate.

Mene od robstva ti slobodi,  
i slobodi kćercu moju,  
nevjernici poharani  
kroz desnicu leže tvoju. 580

Reče, a za ním govoriti  
Danica mi lijepa poče:  
čijem ću tebi zaplatiti,  
naše sreće drag uzroče? 585

Mene čačko s tve kriposti  
i kraljestvo svoje uživa,  
držana ću tvom mladosti  
biti, dokle budem živa. 590

Kako dospje sej govore,  
u lijep način i ļuveni  
uprije u me sve pozore,  
ter se sramno zarumeni. 595

Misli, kako srce moje  
tad se nađe i ugleda  
na riječ drage me gospoje,  
na zdrak vedri ne pogleda. 600

Vilovito toj gledaše  
mene iz nova tako ustrili,  
da ne umjeh malo maše  
ni odgovorit lijepoj vili. 605

Ali u čudnom tancu, koji  
prikaza se po tom toga,  
ona mene sasma osvoji,  
i učini slugu svoga. 610

Er za ļubav ukazati  
i besjedom i djelome, 615

razbludno me uze zvati,  
da ja tanac vodim šnome.

Tuj se meni želnu objavi,  
da me srce na dar ište, 610  
čim za biļeg od ļubavi  
moju ruku svojom stište.

Tad sva mlados moja u ruke  
kraļevskoj se dikli poda,  
za ne mijenit sve odluke 615  
s nijedne smeće, s nijednih zгода.

Sili plama ļuvenoga  
ne može se nać prilika,  
ki me od doba žeže toga  
zatravļena ļubovnika. 620

## JANKO :

I razlog je, kad si odkrio,  
da te ļubi lijepa vila,  
i da joj si drag i mio  
za viteška tvoja dila,  
da tvom ognū nije prilike, 625  
da joj vazda drżan jesi,  
da je gledaš po sve vike,  
ko bożicu od nebesi.

## MATIJAŠ :

Ja joj drżan imam biti  
sva kolika moja ljeta, 630  
i ļubit je i dvoriti,  
ko najdražu stvar od svijeta.

Ne do dugo za tim vrijeme  
u kraļevskom perivoju  
odkri smionstvom ļuvenijeme 635  
jedan drugom ļubav svoju.

Nakon vele tuj besjeda,  
prem ko moje bi žeļene,

607. use] *drugi*: doće. 609. želnu] *drugi*: žela. 615. mijenit] *drugi*: mjerit.  
633. sa tim] *drugi*: za što, *treći*: ako. 634. kraļevskom] *drugi*: kraļevsku.

braneći joj proč naprijeda  
čas djevička i pošteće, 640  
na svrhu se moje sreće  
zakle lijepa djevojčica,  
da ničija biti ne će,  
razmi moja vjerenica.

Sad himbeni ban Hrvoje, 645  
kako čujem s mnogo strana,  
na nu stavla misli svoje,  
ištuc, da mu bude dana.

Čuvene me ovo smeta, 650  
i žestoko strijela i rani,  
da ga ne uzme kralj za zeta,  
ko moguća u ovoj strani.

## JANKO :

Mudre i znane kralj je svijesti,  
i s razlogom svud se vlada;  
kćerce odluke ne će smesti, 655  
da u nemiru žive mlada.

A kazo je, da je hrabrena  
nemu krepos tvoja draga,  
i da je prid nim veća scijena  
od kreposti, neg od blaga. 660

A i mi smo, ko Hrvoje,  
od plemena gospodskoga,  
i od vlastela, ki se broje  
čas jezika slovinskoga,  
i toliko nega veći, 665

koli krepos tvoja bojna  
s glasom svijetlijem svud leteći  
od časti je sveđ dostojna;  
tim hodimo razaznati,  
ko prohodi stvar za sada, 670  
a vječni će boje dati,  
neg se srce tve pripada.

Dokle je zdrava ma desnica,  
dokle je sa mnom snaga moja

657. kazo je] drugi: ukazo se. 658. krepos] drugi gotovo postojano tu riječ pišu, s i: kripoz. 672. drugi: neg se srce tvoje nađa.

ona ničija vjerenica 675  
ne će biti nego tvoja.

## PRIKAZANE ČETVRTO.

## DANICA I JERINA.

## DANICA :

Ne moj meni, o Jerina,  
već govorit o Hrvoju ;  
nije razloga, ni načina,  
da mu obećam ljubav moju. 680

Da on od zlata ima gore,  
da je gospodar sam na svijeti,  
ugodan mi bit ne more,  
ni ću vijeku néga uzeti.

Druzi neg on vitezovi, 685  
kijeh junaštvo svud se slavi,  
svijetlijeh ljudi svej sinovi,  
zaman jesu mene iskali.

Đurađ despot i čestiti  
vitez Janko vojevoda, 690

Svilojević glasoviti,  
i slovinska sva gospoda,  
prosiše me veće krati,  
ali nijesu srećni bili,  
da me bude nima dati 695  
ne hoteći čačko mili,

a to er od njih na nijednoga  
ne pristaju misli moje,  
a nego li srca moga  
da je gospodar ban Hrvoje! 700

## JERINA :

Koja u nemu, ma kraljice,  
stvar ti može bit mrzeća :  
vedro pleme, svijetlo lice,  
moć za krajom od svijeh veća ?

## DANICA :

Zaman ti je bit čoviku 705  
svijetle moći, i od plemena  
ponosita nosit sliku,  
kad je s tezijem ćud himbena.

Od Hrvoja svak spovijeda, 710  
da je on svijesti sasma opake,  
vjere i časti da ne gleda,  
da privare pun je svake.

Još da u nemu toga nije,  
neg sva dobra na tam sviti,  
voljela bih umrijet prije, 715  
neg se šnime sadružiti.

I da odkrijem sada tebi,  
što ti nijesam prije skazala :  
drugomu sam ja pod nebi  
srce moje darovala. 720

## JERINA :

Tko je ti, koji lijepos tvoju  
dostojan je uživati  
uzmnožnomu pri Hrvoju ;  
mogu li mu ime znati ?

## DANICA :

Ne ć imena znat negova, 725  
nu znaj samo, da je on dika  
svijeh najbolijeh vitezova,  
plemenitijeh svijeh bojnika.

Negovoj sam hrabrenosti 730  
vas moj život ja držana,  
on je izgled svijeh kreposti,  
on je naša prava obrana,  
on je, za kim mlada venem,  
ki mi je vas vijek na pameti.

706, 707. drugi:

svijetle moći i plemena  
ponositu nosit sliku.

JERINA :

Ako ti ga ugonenem, 735  
hoćeš mi ga spovidjeti?

DANICA :

Kad ga odkriješ, ma družice,  
ne ću ti ga ja sakriti.

JERINA :

Daj mi vjeru tve desnice, 740  
da me ne ćeš privariti.

DANICA :

Uzmi, ovo ti vjere moje,  
da ne ć' biti privarena.

JERINA :

Knez Matijaš slavni to je,  
od koga si zanesena.

DANICA :

Rekla ga si, drugo mila, 745  
poznam da si domišljata.

JERINA :

Za njegovu službu i dila  
prem velika ti si plata.

DANICA :

Toliko se je uzvisio 750  
kroz čineña glasovita,  
on dostojan da bi bio  
česarice svega svita,

tim ne samo ljubim nega  
ko dostojna svake hvale 755  
i viteza najboljega  
od slovinske ove države,  
nego mu se, da znaš veću,  
kletvom zakleh ja velikom,



izvan nega da se ne ću  
zdužit s inijem vjerenikom. 760

JERINA :

Strah me je, da se ne rasrdi  
tvoj roditelj toga ćića.

DANICA :

On ne drži u pogrđi  
dubrovaćkijeh krv plemića.  
Izglede mu glasovite 765  
svijetla i srećna kaže vira  
od njihove Margarite,  
od našega Pavlimira.

Vjerio ako se on nekada  
iz lijepoga Dubrovnika, 770  
i ja od tole mogu sada  
vrijedna uzet vjerenika.

Po mom sudu izabrati  
nijesam mogla sreću boļu ;  
ne imam sumnje, da pristati 775  
ne će i ćaćko na mu voļu.

Ne znaš, da je on kum bio  
mom izbranom vjereniku,  
i da ga je zalubio 780  
dijete u svijetlom Dubrovniku?

a to er pođe pohoditi  
na negovu prem porodu  
ki vladaju grad ćestiti :  
slavna kneza i gospodu. 785

Ne znaš, da je ćijeća toga 785  
on pribivo dugo vrime  
u dvorovih ćaćka moga,  
da ja usrastoh za jedno šnime?

da on slobodi ćaćka i mene  
od grabeće guse prike, 790  
da u boju ne smilene  
razbi naše nevjernike?

da je na gozbi reko nemu  
 moj roditelj vrijedni i znani,  
 ko vitezu najboljemu 795  
 dar najveći da mu hrani?

Koji može to dar biti,  
 neg ja, kćerca draga i mila,  
 ku jedinu na sem sviti  
 majka me je porodila? 800

Za to neka ban Hrvoje  
 ljubi ište s družijeh strana;  
 ja sam dala srce moje,  
 komu dat ga bjeh držana.

## JERINA :

Veći je razlog. — Ali ovamo 805  
 dvorkinica družba grede!  
 potrebno je, da puštamo  
 mi za sada sej besjede.

Hoće tanac izvoditi,  
 ko je običaj često nima, 810  
 hod'mo se i mi veseliti  
 s družicami ljubjenima.

(Ovdi se tanac vodi i pjesni poju).

O plemenita  
 naša čestita  
 mila gospoje, 815  
 lijeposti tvoje  
 zvijezda kraljicu  
 stižu danicu.

Ako izbrana  
 zvijezda je zvana 820  
 od svijeh velika  
 nebeska dika;  
 s tvojom ljepotom,  
 s tvojom dobrotom  
 ti jesi prava 825  
 sva naša slava.

Ona veseli  
glasi dan bijeli,  
kad od svijeh draže  
sve zrake kaže; 830  
tve su kriposti  
od svijeh vrijednosti  
lijep izgled nami,  
tvojijem drugami.

Srećan na sviti 835  
oni će biti,  
kom višna kripos  
poda tvu lipos,  
za što je sreća  
nad sve ine veća 840  
vrijednu kraljicu  
steć vjerenicu.

## KOR :

Dobročincu svakom ima  
biti haran tko kraljuje,  
a najliše vitezima, 845  
s kim u boju napreduje.

Nije junaku stvari draže,  
ki s oružjem pravdu blude,  
neg da mu se har ukaže  
za viteške svoje trude. 850

Svak vladaoca harna lubi,  
svak mu žudi čas i slavu,  
ni se štedi da izgubi  
zarad nega svoju glavu.

Tim hrabreni Rim nekada 855  
vas svijet dobi s česti čudne  
od istoka do zapada,  
od sjevera do poludne.

Kraļ Lesandro stare slave  
tim prijateļe svoje steće, 860  
s kijem podloži sve države  
odkle žarko sunce iztječe,  
i za trude njih spoznane  
s harnijem pismom nima poda,

- da slovinske lijepe strane  
vlastita su sveđ gospoda. 865
- Tim neumrlu čas dobiva  
i Ostoja kralj od Bosne,  
do čim časti i dariva  
vrijedne ljudi i kreposne. 870
- On za harnos, ku vrijednomu  
Matijašu kaže i čini,  
drag je svemu puku svomu  
i bosanskoj krajevini.
- Tim će slovit do vik vika 875  
i kraljica kći negova,  
časteć slavna dobitnika  
vrh svijeh inijeh vitezova.
- Vječni uresi harnijeh družu,  
vas najliše, lijepe vile, 880  
kad onezujem, ki vas služe,  
kažete se harne i mile.

## ČIŃENJE DRUGO.

## PRIKAZANJE PRVO.

## DANICA I MATIJAŠ.

## DANICA :

- Odi sam te ja dozvala,  
o žudjeno dobro moje, 885  
a to er sam uzaznala,  
da me prosi ban Hrvoje,  
i ako je milos tvoja  
ove čula iste glase,  
da ne čutiš nepokoja,  
da ne mučiš, ni smetaš se. 890
- Danica sam ona ista,  
ka sam vazda tvoja bila ;  
vjera i ljubav moja čista  
ne samo se nije skratila,  
neg se svak čas veća čini, 895  
i s vremenom jača kaže,

871. za harnos] *drugi*: s harnosti. 877. dobitnika] *drugi*: zatočnika. 889,  
890. čutiš, mučiš, smetaš] *drugi*: čuti, muči, smeta.

er, životu moj jedini,  
nije mi od tebe stvari draže.

## MATIJAŠ :

Poznam čistu ljubav tvoju,  
o krajevsko djevojčice, 900  
moj jedini drag pokoju,  
srca moga česarice,

i pokli mi s tve milosti  
toli svijetli zrak istječe,  
od mene su sve žalosti 905  
i sve smeće na daleče.

Ti si draga ma danica,  
ti si moja zvijezda izbrana,  
ti si prava provodnica .  
moga dobra, moga dana. 910

Neka oholi ban Hrvoje  
u požudi taštoj hlepi,  
kad krajevske riječi tvoje  
vjera uzumnožna mene krijepi.

## DANICA :

Kako tvoja biti ne ću, 915  
ko ti vjeru mu ne dati,  
ako za me stvar najveću,  
život isti tvoj ne krati?

Jošte trnem, jošte spomena  
mlađahnu me smrtno hara, 920  
kad s tobome zarobjena  
od grabecijeh bjeh Tatara.

Mogaše se ti shraniti  
kako ćaćka shrani moga;  
nu za mene sloboditi 925  
rob gusara bi vrloga.

U komu bih nepokoju  
šnim živjela tužna mlada,  
da mi u vrijeme pomoć tvoju,  
bog ne uputi, ki sve vlada. 930

904. svijetli] drugi: svijeto. 908. drugi: ti si zvijezda moja izbrana. 909.  
provodnica] drugi: provodica.

Kroz tve znañe i hitrinu  
 bi čas moja sahrañena,  
 po boļemu ja naćinu  
 bit ne mogoh slobodjena.

Ko na pamet dođe tebi  
 u onake teške smeće  
 i onakoj pri potrebi  
 sa mnom mijeñit tve odjeće? 935

Kako li se ne pripade,  
 rad onezijeħ da će svjeta  
 tebi zadat gorke jade  
 privarena gusa kleta? 940

## MATIJAŠ :

Bi potrebno rad tve ćasti  
 pogrđiti sve vrline,  
 i u pogube smrtne upasti,  
 da ma ļuba ne pogine. 945

Rijeh, naućen od ļubavi:  
 voļu izgubit glavu moju,  
 neg da u ruci svoj nepravi  
 Tatar drži mu gospoju. 950

Nije pravedno, ka dostoji  
 bit božica od nebesa,  
 tamni silnik da je osvoji,  
 da je gospar ñe uresa. 955

Slobodu joj ja dat hoću,  
 a nemila neka gusa  
 na me izriga svoju zloću,  
 i ućini me u sto kusa. 960

Za to izvršit, ja naćine  
 ne umjeh boļe izmisliti,  
 nego s tobom me haļine,  
 moj životu, promijeñiti. 960

## DANICA :

Kako lijepo pristojaše  
 ma odjeća na tve lice,

koli izvrsno ti hihaše 965  
sliku mlade djevojčice!

Još ti bješe u ono vrime  
od obraza mah daleko;  
još uzrastom junačkime  
ne bješe me ti priteko. 970

Ko se ja bjeh usudila  
muško ruho stavit na se!  
nu potreba je taka bila,  
da čas moja sačuva se.

U kojom se nađoh smeći, 975  
moja dušo draga i mila,  
kad se ukazah prioblaćeći  
sva malo mañ tebi naga.

Kako straha ne očutih,  
kad se po tvom svjetu i sudu 980  
priobučena onda uputih,  
da privarim gusu hudu?

## MATIJAŠ :

Za isto, izbrana moja diko,  
teške onada sred potrebe  
srce tvoje bi veliko, 985  
dobila si sama sebe;

nu gdje se ima sahraniti  
čas, i slatka steć sloboda,  
svijes hrabrenu pristrašiti  
zla ne može nijedna zgoda. 990

## DANICA :

Poznala sam onda od veće  
da je smionim sreća blaga,  
i da u tuge i u smeće  
pravu čeljad bog pomaga.

Nu ne samo ne pozna me 995  
za Danicu gusar kleti,  
neg iz ruke ispušta me,  
prem ko bi sud tve pameti.

- S jedne strane u veselju,  
s druge s mukom veomi lutom 1000  
slobodjena k roditelju  
najprečijem se vratih putom :  
u veselju s moje sreće ;  
u žestokoj gorkoj mucu,  
er ti, dobro me najveće, 1005  
zlijem gusarom osta u ruci  
Mišlah u dne, i u noći  
ne imah mira ni pokoja,  
s hitre varke ko će proći  
šnih vrlinom mlados tvoja 1010  
Za isto bih dovršila  
s prijekke boli danke moje,  
da ti, obrano moja mila,  
brzo odkupjen k nam ne doje.  
Tim pokli se ti za mene 1015  
na ovake trude stavi,  
ko da mlados ma ne vene  
s tve dobrote, s tve ljubavi ?  
Ah, koji bi razlog bio,  
koja pravda, koje osude, 1020  
da onu, ku si ti shranio,  
sad osvojit drugi bude.

## MATIJAŠ :

- Bi junačko dugovaće,  
da ja branim tvoju diku,  
da ne štedim snagu i znaće, 1025  
ko te ću otet zlom silniku.  
Za to ja ću služiti tebe,  
dokle uzbudem živ na svijeti,  
ni mu snagu, ni sam sebe  
ne ću za te vik štedjeti. 1030  
A što tako u milosti  
mene držiš, ma gospoje,

1002. najprečijem] neki: najprešnjim. 1026. drugi: ototi te slu silniku. 1028.  
uzbudem] drugi: budem. 1029. drugi: ni mu snagu u potrebe.



to je djelo tve kriposti  
i dobrote rajske tvoje.

DANICA :

I dosle si dosta meni 1035  
darovo ti truda tvoga,,  
vjereniče moj ljubjeni,  
slatka željo srca moga,

tim sam danas namislila 1040  
ćaćku momu činit znati,  
da tva vrijedna ljubim dila,  
da me bude tebi dati ;

er će prije Sava rika  
na zad svoj tijek obratiti,  
neg drugoga vjerenika 1045  
razmi tvoja ja ću biti.

Ja sam oni dar najveći,  
ki ti on negda obećo je ;  
ne može se sad poreći  
od kraljevske riječi svoje. 1050

MATIJAŠ :

Ja ne mogu neg hvaliti  
tvoje odluke, dušo mila,  
bivši žele sve odkriti  
dragom ćaćku namislila,

er sto krati prije voļu, 1055  
smrt nemila da me shara,  
neg pristupit miso i voļu  
ljubjenoga gospodara ;

tim te veće držat ne ću,  
pođi i izvrši tve odluke, 1060  
na te stavlam moju sreću,  
spuštavam se tebi u ruke.

DANICA :

Pođi s bogom moj uresu,  
ne moj na me ti sumñiti,

tve me riječi zanijele su, 1065  
do brzo ćeš miran biti.

## PRIKAZANJE DRUGO.

BAN HEVOJE I JERINA.

HEVOJE:

Da tako je huda vila  
bez razloga, bez pameti,  
ľubav moju pogrdila,  
i drugoga hoće uzeti; 1070  
da tako je srce dala  
inostranu vojevodi,  
i nega je izabrala  
najboľega od svijeh odi?!

JERINA:

Tako, svijetli gospodine! 1075  
za nim gori, nega scijeni  
najboľega nad sve ine,  
on je život ne ľubjeni;  
držana se nemu pravi,  
nim se hvali, nim se dići, 1080  
a o tvom bitju i ľubavi  
ne da zavrć cijele rići.

HEVOJE:

Da to jedan, koji ne bi  
dostojan mi sluga bio,  
malo naprijed ki pod nebi 1085  
nije imo sunca dio,  
sad rad male sluźbe i truda,  
lijepom platom ki se izmjeri,  
sva je žela, sva požuda  
od kraľeve tašte kćeri!? 1090

A ja, ki se ovdı brojim  
izvan kraľa od svijeh veći,  
koji toliko blaga svojim,  
da mu broja nije izreći,

da sam prid ním u nescijeni, 1095  
 i da huda djevojčica  
 ne će podat srce meni,  
 ni bit moja vjerenica?!

To li ne zna, da velika 1190  
 veće moja čas gospodi,  
 nego deset Dubrovnika,  
 ne ljubovnik gdi se rodi?

i da ja sam od čeladi  
 druge rodjen, neg u moru 1195  
 koja iskati hranu radi,  
 i u kamenu dube goru.

Pradjedi su moji bili  
 od vijek vijeka svijetli bani,  
 mnoge grade gospodili,  
 svud scijeñeni, svud poznani; 1110

a nñh da svijet vas ostali  
 trgovinam ne pomaga,  
 pod nebom se ne bi znali,  
 od nñh ne bi bilo traga.

Ako cijeni radi toga 1115  
 on za kraljem kralj ostati,  
 sud je ñegov bez razloga,  
 u to ufañe zaman trati;

od same se sad kriposti  
 mala čini čas i scijena, 1120  
 s poznanome ka svjetlosti  
 od bogatstva nije združena.

## JERINA :

Ne jada se i ne smeta,  
 svijetli bane nada svimi, 1125  
 nu ako te kralj za zeta  
 suproč voļi kćerce primi?

Trijeba je, da tad silom ona  
 ñega voļu sluša i slijedi,

1097. *drugi*: srce podat ne će meni. 1110. poznani] *drugi*: spjevani. 1111. svijet vas] *drugi*: vas svijet. 1115. ako] *drugi*: ali. 1121. s poznanome] *drugi*: poznanome.

- i snižena i priklona  
da je očinoj zapovijedi. 1130  
I za sve se zakle od prije,  
van negova ničija biti,  
bez čačkove voje nije  
mogla kletva taj slijediti.  
Nu da u bitju ja sam tvomu, 1135  
ne bih se od ne dostojala,  
pokli je srce sve drugomu,  
a ne tebi darovala.  
Još je lijepijeh djevojčica,  
ke se odreći tebe ne će, 1140  
kako i ona svijetla lica  
i visoka roda i sreće.

## HRVOJE:

- Za nu vele već ne marim,  
nu za misli sve pustiti,  
hoću jošte jednom stvarim 1145  
da me budeš poslužiti.

## JERINA:

- Ja nositi ljubav mnogu  
odavna sam tebi uzela;  
služićute sve što mogu,  
prem kako sam i počela. 1150

## HRVOJE:

- U najgluše doba od noći  
večeraska, lijepa moja,  
u stan ću oni k tebi doći,  
gdi spi često tva gospoja. 1155  
Rekla mi si u inom stanu  
da sad leži huda vila,  
i da je tebi na uzdanu  
ležat u nem dopustila;  
tim kada se svučē naga,  
u ložnicu da počine, 1160

krijući joj, moja draga,  
ti pokradi sve haline.

    Nima uresi sebe sama,  
nu najliše na tvu glavu  
ne laživa ruda prama  
nastoj stavit svu napravu. 1165

    S uresom ćeš tijem mene,  
kad ti budem biļeg dati,  
na razblude naše općene  
na prozoru dočekati. 1170

    Tako me ćeš odjevna  
i večeras ti primiti,  
i sveđ kada ćeš ļuvna  
to ti bude dopustiti.

    Kad me usprimaš u ne odjeći,  
privariti sam ću sebe,  
uživati nu scijeneći,  
što uživat budem tebe. 1175

    Tako mi će proć po malo  
od ne žela sva kolika,  
a u vrijeme ćeš biti ostalo  
ti sva ļubav moja i dika. 1180

    Hoću silom, da mi otiti  
bude iz misli huda vila,  
ne moj za to ti sumñiti,  
da mi nijesi draga i mila. 1185

JERINA :

    Veomi trudno djelo meni  
tvoja milos narediva,  
nu te je trijebi, moj ļubjeni,  
služit, dokle budem živa. 1190

    Za goruštu ļubav mnogu,  
ku ti nosim ja na sviti,  
ni ti umijem, ni ti mogu,  
ni ti se hoću protiviti.

    Sve ću stavit znañe moje,  
nastojaću sa svom vlasti, 1195

1161. joj] *drugi*: jom. 1164. najliše] *drugi*: na lice. 1165. laživa] *drugi*: zlaćena.

privarene me gospoje  
 običajno ruho ukrati;  
 u nem ću te dočekati,  
 i večeras, dušo draga, 1200  
 i u naprijed vazda krati,  
 kad mi poda sreća blaga.

U to smiri i ustavi  
 srca tvoga smeće ognjene,  
 ako služen, ma ljubavi, 1205  
 hoć' podpuno bit od mene.

## HEVOJE:

Sve kolike moje smeće  
 stoji u tebi samiriti;  
 pođi, draga, ne cknj veće,  
 nastoj, ko ću miran biti. 1210

## PRIKAZANE TREĆE.

## HEVOJE sam:

Ah Danice, ne danice,  
 neg zla zvijezda i neobična,  
 ne krajevaska djevojčice,  
 ni krajevom kćeri slična!  
 da li svijetla kuća moja 1215  
 i visoko vedro pleme  
 ovu od tebe čas dostoja,  
 da se podaš ti družijeme?

Mene ostavit pri jednomu,  
 koga porod potišteni 1220  
 porodu je sličan momu,  
 kako suncu noćne sjeni;

malo cijenit i vrc s' strane  
 moju vrijednos, moje blago,  
 i od kreposti inostrane 1225  
 ime obljubit tašto i nago!

Ja ne umijem razumjeti  
 ni razabrat tvoga suda,

- neg za što si bez pameti  
nerazložna žena luda. 1230
- Što nije narav učinila,  
da se bez vas na sem sviti,  
kako prisad dubu iz krila,  
čovjek bude poroditi?
- Nu nije čudo, u ovoj stvari 1235  
da se ukaza zašlijepjena;  
ime slično nu privari,  
er se i ona zove žena.
- Ne budi vam, žene, dika,  
ni jedna se od vas ne proslavi, 1240  
što rađate vi čovika,  
ki je ures sve naravi;  
i bodeća drača plodi  
lijepe ruse i gizdave,  
a snežani lijer izhodi 1245  
od smrdeće rođen trave.
- Za drugo vas narav nije,  
neg za nemir dala od ljudi,  
ko srdite poda zmiije  
i zvjerehe vrle čudi; 1250  
nerazložne, ne smiljene,  
i bez vjere, i bez svjeta,  
plahe, ohole, porodjene  
za zlo vječno segaj svijeta.
- Znaćeš, znaćeš, huda vilo, 1255  
koga jesi pogrdila,  
koga primaš u tve krilo,  
i s kijem si se zalubila.
- Imam svadit toli opako  
tebe i tvoga ljubovnika, 1260  
da će biti vrijeme u svako  
to pripovijes svijeh jezika.
- Ja znam što ću, ja znam što sam  
u pameti namislio,

1229. *drugi*: nego što si bez pameti. 1234. čovjek bude| *drugi*: bude čovjek. 1237. ime slično| *jedan rukop.*: i neslično. 1257. u tve| *drugi*: tvoje u. 1261. *drugi*: da u doba biće svako.

počinuo sam, odahnuo sam,  
veće sam se osvetio. 1265

A prem evo Matijaša,  
koga iskahu me požude;  
sad će početi ljubav vaša  
sretat svoje smeće i trude. 1270

Hinit mi je šnimc trijebi,  
ko je običaj vazda moja,  
da se ispuni sve što u sebi  
mislim rad njih nepokoja.

## PRIKAZAŃE ČETVRTO.

MATIJAŠ I HRVOJE.

HRVOJE:

Zdrav vojevoda glasoviti! 1275  
Ko htjeh, sreća iznijela te;  
imam s tobom govoriti,  
i tužit se tebi na te.

MATIJAŠ:

Mir i s tobom, svijetli bane!  
S novom me si stvari srio, 1280  
ne nahodim s moje strane,  
u čem sam te uvrijedio.

HRVOJE:

Cijenim da znaš, ko Danica,  
kralja Ostoje kći ljubjena,  
meni izbrana vjerenica 1285  
odavna je narečena.

Za to sam je ja prositi  
u ne poslo roditelja;  
on će meni pogoditi  
prem kako je moja žela. 1290

A sad čujem, da si na nju  
ti stavio misli tvoje,  
i u veliku da si ufaņu  
prigrabit mi dobro moje;  
tim se čudim, bivši bilo 1295  
sveđ prijateljstvo među nami,



da se stavlaš na ovo dilo,  
 da se opireš mojim želami ;  
 i da u bitju ti si momu,  
 ne bih ti se protivio, 1300  
 i požude moje u tomu  
 na voju bih tvu sklonio.

## MATIJAŠ :

Čudim se i ja veoma tebi,  
 da imaš želju tač veliku  
 vrhu stvari, ku pod nebi 1305  
 ne ćeš moći steći viku,  
 er sam prije ja stavio  
 moju miso vrh Danice,  
 nego si je ti vidio,  
 neg se nazre na ne lice. 1310

Ja znam, da znaš ljubav mnogu,  
 među nami ka prohodi,  
 kojoj, pravo rijeti mogu,  
 prilike se ne nahodi,  
 i da lijepa djovojčica 1315  
 ne ište stvari draže i veće,  
 neg bit moja vjerenica,  
 a da tvoju ljubav ne će.

Ja, kako smo prijatelji,  
 sve bih žeje me ljubene 1320  
 poklonio tvojoj želji,  
 da si pri nom veći od mene.

Prid krajem smo jedne od scijene  
 vrh svijeh inijeh vitezova,  
 ali većma ljubim mene, 1325  
 nego tebe kći negova ;  
 za ovi uzrok krepko ufane  
 imam, steći nu za ljubim,  
 ni mi obilno tvoje imane,  
 ni tve blago srca gubi. 1330

1818. drugi: a da ljubav tvoju ne će. 1321. drugi: tvojoj poklonio želi.

## HEVOJE :

Sa više ti plaha i slijepa  
vjerovati ljubav čini,  
i gorušta prem pohlepa,  
za steć ures ne jedini.

Oba drazi bit scijenimo 1335

lijepoj vili, tim sad odi  
kletvom se odkrit podvežimo,  
ko šnom svaki nas prohodi,

i što jedan od drugoga 1340  
na uzdanu mi čujemo,  
da se taji od svakoga,  
da nikomu ne rečemo.

Čija sreća gora bude,  
pusti lijepu djevojčicu, 1345  
i vrzi od ne sve požude,  
i išti drugu vjerenicu.

A ovo ti vjere moje,  
da ću istinu svu ja riti,  
i ke čujem zgode tvoje,  
da nikomu ne ću odkriti 1350

## MATIJAŠ :

To ja hoću, to ja žudim,  
evo i tebi moje vire,  
i da te ovdi već ne trudim,  
čuj ljubene me nemire.

Za viteške trude moje, 1355  
što znam da ti nije novo,  
i za ostale stvari, koje  
za ljubav sam ne djelovo,

Danica me je obećala 1360  
za svoga uzet vjerenika,  
i kletvom se podvezala,  
da će moja bit do vika.

Danaska je odlučila  
čačku svomu činit znati,

1345. drugi: i od ne vrzi sve požude. 1347. a ovo] drugi: i evo. 1348. svu]  
drugi: sve. 1350. drugi: da ih ne ću spovidjeti.

da se je sa mnom zalubila, 1365  
da je bude meni dati.

Za isto držim, da će mene  
kralj za zeta zagrliti,  
i da kćerke sve ljubjene  
hotjeću će pogoditi, 1370

er ako ga sa svom snagom  
u sve doslek služih smeće,  
sadržen mu s kćercom dragom  
služit ga ću vele veće.

Dotle gredu me požude, 1375  
i ne ištem proč naprijeda,  
dokli ona ma ne bude,  
kako višni zapovijeda.

Znajuć rajsku ne dobrotu,  
zaman bi mi bilo ufati, 1380  
ne zamjernu moć lipotu  
prije vremena uživati.

## HRVOJE :

Daleko si tja od mene,  
i sam ovo ti ćeš rijeti, 1385  
netom sreće me ljubene  
ja ti budem spovidjeti.

Hitra vila s tobom hini,  
što tva mlados ne stavja se,  
scijenu od mene djelom čini,  
a riječima tebe pase. 1390

Vazda sa mnom kad govori,  
sve besjede dio veći  
rug ludostim tvojom tvori,  
priprosta te prem scijeneći.

I da odkrijem tebi veće, 1395  
što bi razlog tajat bio,  
kad si i ti tvoje sreće  
pod zakletvu meni odkrio :

nije mjeseca, da u ne krilu  
ja ne uživam u razbludi 1400

1366. bude meni] drugi: meni bude. 1376 proč] drugi: već. 1377 ona ma]  
drugi: moja sva. 1396. razlog tajat] drugi: tajat razlog.

mnokrat onu rados milu,  
lijepe od vile ka se žudi.

Cesto se oba nahodimo  
sred krajevske ne posteje,  
slatko vrijeme gdje vodimo, 1405  
prem kako su moje žeje.

Tim svu ljubav vrh Danice  
ko dostojnu meni ostavi,  
ter se druge djevojčice,  
slične bitju tvom, dobavi. 1410

## MATIJAŠ:

Sasma očita laža to je,  
izmislio to si u svijesti,  
da luvezni budeš moje  
i diklice lijepe smesti.

Tim se hodi sa mnom sijeci, 1415  
ili od zlobne te besjede

najbrže se sad poreci,  
s kom krajevu kćer ujede;  
er ne samo da sve lažeš,  
ukazaću s mačem tebi, 1420  
neg izdavnik da se kažeš  
od najgorijeh svijeh pod nebi.

## HRVOJE:

Ta je rasrǵba bez načina;  
što ćemo se krvaviti,  
i bez boja kad istina 1425  
odkrivena može biti.

Kad ti djelom ne ukažem,  
što ti riječim sad govorim,  
tad mi reci, da sve lažem,  
i pravednu da je tvorim. 1430

Hoću, da oči vide tvoje  
večeraska bez krzmaña,  
od besjede ove moje  
da je istina riječ najmaña.

## MATIJAŠ :

Kad mi ukažeš to u dilu, 1435  
što ne scijenim vidjet viku,  
dragu ću ti pustit vilu  
i ne ljubav svu koliku;  
nu ne scijeni, da riječima  
ja ću tvojiijem vjerovati, 1440  
što ne budem mojijem očima  
sve najprije razgledati.

## HRVOJE :

Večeraska, netom bude  
noć mučeca naprijed proći,  
na svrhu će me požude 1445  
i besjede moje doći.  
Hod' da ukažem mjesto tebi,  
gdje sakriven imaš biti,  
odkle ti je muče trijebi  
ova djela sva paziti. 1450

## KOR :

Nije na svijetu stvari gore,  
nego tebe, zli jeziče,  
na neslične kad govore  
nesvijesni te gnev potiče;  
nu na lijepe kad se vile 1455  
plaha nesvijes tva prostire,  
tve su riječi smrtno strile,  
nije čemeru tvomu mire.  
Tko god na njih zlo govori,  
ili cijelu pamet ne ima, 1460  
ili, er tamna djela tvori,  
razložno je mržeć njima.  
Često su one svom pameti  
i hitrinom svoga suda  
ljudi oteli smrtnoj šteti 1465  
i od žestocijeh smeća i truda.

Svemoguća narav mila  
 nije mogla na sem sviti  
 od gizdavijeh lijepijeh vila  
 draže stvari poroditi. 1470

U to se ona ne privari,  
 nego veća da je njih scijena,  
 svijem dobrotam njih nadari,  
 za to er se zove žena.

O gospođe, vi ste dika 1475  
 i ures vječni sve naravi,  
 sve se bitje od čovika  
 po vašemu bitju slavi.

Što se čovjek od vas rodi,  
 to su njemu hvale prave, 1480  
 vi ste zora, koja izhodi,  
 svijetlo sunce ljudske slave.

Bog vas za ino stvorio nije,  
 neg za pokoj od svijeh ljudi;  
 što je čovjeku korisnije, 1485  
 neg ljubovca blage čudi?

Mnoge zemlje uzvišene  
 biše s vaše vjere i svjeta,  
 vi ste za čas porodjene  
 i za dobro svega svijeta. 1490

Govoru je svjedok momu  
 kraja Ostoja kći čestita,  
 ke je krepos mjestu ovomu  
 od uresa vjekovita.

Ona u način od danice, 1495  
 od ke svijetlo ime nosi,  
 nad sve ine djevojčice  
 ljepotom se svom podnosi.

Teško se ima pokajati,  
 ko ne i našu kori diku; 1500  
 često čovjek glavom plati,  
 ki vlas poda zlu jeziku.

1472. njih] *drugi*: ne. 1473. *drugi*: svom dobrotom njih nadari. 1474. er]  
*drugi*: jur. 1488. biše] *drugi*: bihu, *treći*: bijahu. 1500. našu kori] *jedan*:  
 vašu tvori.

## ČINENJE TREĆE.

## PRIKAZANJE PRVO.

MATIJAŠ SAM :

Ah, ma česti ne smijena,  
može li se vjerovati,  
da je ma lijepa naučena 1505  
tlapit, hinit i varati?

Da kraljevska djevojčica,  
izgled od svih vriednijeh dila,  
sramotna se hotimica 1510  
časne od dikle učinila?

Ma Danica da je izdala  
ľubav, službu, vjeru moju,  
i da srce svoje podala  
nevjernomu jes Hrvoju? 1515

I večeras ja paziti  
imam ovijem mojijem očima  
celivat se i grliti  
mržećega šnom hotima? 1520

Kada vidim ovo djelo,  
vjerovat je meni trijebi, 1525  
sve stvoreno da se je smelo,  
i da sunca nije na nebi.

Što da ľubit može u nemu  
lijepa dikla i gizdava? 1530  
Zlobnu narav i u svenu  
djela opaka i neprava?

nabunľivu ćud himbenu  
i pohitnu tuđe časti?  
od kriposti malu scijenu  
s ne izrečenom oholasti? 1535

Ko joj drage mogu biti  
ove oči vuhvovite  
i načini uzoviti  
nega svijesti kunovite?

1520. *drugi*: vjerovati veće je trijebi. 1532. vuhvoviti] tako tri rukopisa  
a jedan: vnhovite, *drugi*: vukovite. 1533. uzoviti] tako imaju rukopisi, koji  
dobro razlikuju s od z.

To li ne zna, da mu dosti 1535  
 nijesu, dvije, tri, i četiri;  
 da s naravnom nevjernosti  
 svaku hoće, ku zamiri?

To li ne zna, kako odi  
 po zakonu i po sudu 1540  
 svaka dikla na smrt hodi,  
 s kom hotima naći budu?

Ne, ne, ne, ne, nije razloga,  
 da se mlados moja izgubi,  
 nevjernika ovakoga 1545  
 ne može ona biti ljubí.

Da istina ovo budé,  
 sam bih sebe porazio,  
 i žestoke moje trude  
 s mojom smrti dovršio. 1550

Tim mi je sila poč vidjeti,  
 hudi zlotvor što mi obeća,  
 da znam, kom ću smrti umrijeti,  
 da prije svrši moja suneća.

Nu se je čuvat trijeba grede, 1555  
 da mi zlobni ban na putu  
 s prikom družbom ne zasjede,  
 za podat mi smrt priľutu.

Nu ako kleti krvnik scijeni  
 steći ljubav me gospođe 1560  
 na privaru, kada meni  
 s noćnijem mrakom vrha dođe?

On se je izdavati naučio,  
 i gdi nije moć i snaga,  
 prik, nevjeran, i nemio, 1565  
 varkami se svud pomaga.

Ńegovi su svi načini  
 pravi bijeg od poraza,  
 a i mjesto mi sumnit čini,  
 gdi večeras doć mi ukaza. 1570

Da onacijeh i dvadesti  
 imam u dne suprotiva,



- susreo bi ih s krepkom svijesti,  
nu je od veće noć sumnjiva. 1575
- Tim ću bratu poći riti,  
koga poznam bojnu silu,  
da mi dođe straža biti  
preć izdavnom svakom dilu.
- Štim sadružen straha imati 1580  
ne imam skrovnijeh od zlotvora,  
a ne ću mu odkrivati  
moga s banom dogovora.
- A prem tnina gluhe noći  
već prosipa mrake svoje;  
ili imaju šnome proći, 1585  
ili uzrastjet smeće moje.

## PRIKAZANE DRUGO.

## KRALJ OSTOJA I SVJETNICI.

## KRALJ:

- Moji verni, kojih ja  
i ljubim i gledam,  
kobjjem skrovna sva  
moja uzdano spovijedam, 1590  
a i vi veseli  
u moje potrebe  
vik nijeste štedjeli  
ni snage ni sebe,  
vazda se ja hvalim 1595  
vašijem svjetima,  
i nad svim ostalim  
podavam čas nima;  
tim za sve sada noć  
mučeca gospodi, 1600  
činio sam vami doć  
u dvore moje odi,  
da kada poznati  
me misli budete,  
svjeta mi po lati 1605  
korisna možete.

Tko se sam svjetuje,  
često sam pogine;  
a svjete tko čuje,  
mnokrat ga zlo mine. 1610

## SVJETNIK 1.:

Svijetli kralu, nijesu trijebi  
tvojoj vlasti naši svjeti,  
cijec razuma i pameti  
ne izrečene, ka je u tebi;  
nu pokli smo tvojom blagom 1615  
zapovijedi usiljeni,  
s rukom, srcem, s riječim, snagom,  
na službu smo tvu spravjeni.

## KRALJ:

Moja kći Danica,  
koja, ko znate vi, 1620  
vrhu svijeh družica  
dobrotom svom slovi,  
(er dobro izvañe,  
zamjerna ljepota,  
hvale su najmañe 1625  
ñe svijetla života)  
od vjere na doba  
veće je prispjela,  
i ñoj se podoba  
drug vrijednijeh pun djela, 1630  
jedno ere družijeh ja  
ne imam sinova,  
i ljeta jur moja  
dospjet su gotova,  
drugo ere kon mene 1635  
mjesto ovo i strana  
od ruke hrabrene  
hoće bit vladana.

1628—1626. drugi:       dobrota i znañe,  
                              zamjerna ljepota,  
                              hvale su mnoge ñe  
                              svijetloga života.

1638. hoće bit] drugi: bit hoće.

- Znate, ko blizu nas  
slovinskoj gospodi 1640  
moguća turska vlas  
svijem vrha dohodi:  
ko Nemañijeh raškijeh cara  
pod ñim leži kruna strena,  
ko hrabrenijeh moć Bugara 1645  
ñim robuje podložena,  
kako su oni predñijeh dana  
Ugre u boju pridobili,  
i česara od Rimjana  
Sigismunda šñim razbili, 1650  
ko se on jedva s bijegom shrani  
ispriđ sablje ñih junačke,  
i uteče u poznani  
građ gospode dubrovačke;  
s mnogo ugrske tu gospode, 1655  
kako čujem, još pribiva,  
dokle odahne prike od zgone  
i nemilijeh od protiva.  
Za uzrok ovi vrijedna zeta  
potreba je meni uzeti, 1660  
da me od svacijeh brani šteta  
i s junaštvom i s pameti.  
Od Hrvata ban Hrvoje  
ovu sreću naglo prosi,  
nu ljubjene kćerke moje 1665  
drugi miso svu zanosi.  
To je Matijaš vojevoda,  
koga sam ja odhranio,  
i komu sam od poroda  
izabrani jur kum bio. 1670  
I ñu i glavu istu moju  
teška od robstva on sahrani,  
odmetnike razbi u boju,  
i vazda nas čuva i brani.  
Cijeća toga nad sve ine 1675  
vrijedni mladac i hrabreni

1644. kruna] *drugi*: kuća. 1645. moć] *drugi*: množ. 1660. potreba] *drugi*:  
potrebno.

rad kriposti sve jedine  
veoma ugodan jes i meni.

Mislím nemu kćercu dati,  
i požuda moja ovo je; 1680  
nu najprije želim znati,  
hvalite li misli moje?

## SVJETNIK 2.:

Za sve, kraļu, riječ je stara,  
da je mahnit priko mire,  
od svojega gospodara 1685  
odlukami ko se opire,

nu što u srcu ćutim momu,  
ne mogu ti nego izrijeti,  
i ktjeņu se sade tvomu,  
a za koris tvoju, oprijeti. 1690

Drug jedine kćerce tvoje,  
i zet, sličan tvoj visini,  
plemeniti ban Hrvoje  
najbolji se meni čini.

Ne imaj sumņu, da ovaku 1695  
ja mu davam čas i scijenu,  
ko poznancu, ko rodjaku,  
koji mi je u plemenu;  
neg er vidim, da od nęga,  
razmi same tve vedrine, 1700  
gospodara nije većega  
sred bosanske kraļevine.

Van što nęgov rod izhodi  
od pradjeda punijeh slave,  
mnoga sela on gospodi, 1705  
mnoge grade i države.

Cijeca toga u ovoj strani  
ima mnoštvo nasljednika,  
i tuđini i mještani,  
svi ga drže za velika. 1710

Srebru i zlatu, koje on svoji,  
iznaći se broj ne more,  
snaga i pamet u čem stoji,  
što svi ļudi naglo dvore.

Zlato je bilo vazda, i sade 1715  
oružje je od svijeh jače.  
to razbija tvrde zgrade,  
to protivne tupi mače.

Vrh bogatstva, vrhu blaga,  
on je svake pun hitrosti, 1720  
što je veće nego snaga  
i viteške hrabrenosti.

Čud negova nabunjiva,  
kad mu ne daš tvoje kćere,  
od više će bit sumnjiva 1725  
u protivne tve namjere;

a kad mu je budeš dati,  
i u miru će i u boju  
ko tvoj dragi sin čuvati  
od svakoga krunu tvoju. 1730

Negovijem češ blagom moći  
u najteže tve potrebe,  
kad uzhoćeš, tad pomoći  
i kraljestvo i sam sebe.

Kad dostojna možeš zeta 1735  
naći iz ove iste strane,  
hotjej primit moga svjeta,  
ne moj iskat inostrane.

Bosanska će kraljevina  
bit nemirna, kada čuje, 1740  
da si obro ti tuđina,  
za tobome da kraluje.

Vrhu inijeh svijeh razloga,  
svijetli kralu i čestiti,  
čas je i razlog, veće svoga 1745  
neg tuđina uzvisiti.

Tim nikoga van Hrvoja  
ne išti tvoja vlas izbrana,  
za kojega kćerca tvoja  
boje može bit udana. 1750

## SVJETNIK 8. :

Da drugoga nije razloga,  
vedri kralu pun pameti,

za što bana hrvatskoga  
ne ć' za zeta ti uzeti,  
    bio bi razlog od svijeh veći,                   1755  
da ga srce tve ne žudi,  
što sved' žive on hineći,  
nabunljive što je ćudi.

Zet se za strah ne uzima,  
stvari od male scijene te su,                   1760  
a najliše krajevima,  
druzi od kojijeh se boje i tresu.

Tva vedrina ne moj scijenit,  
kad mu podaš kćer ljubľenu,  
da će običaj on promijenit                   1765  
u dni mlade naučenu.

U djetinstvu zla primjena  
uzmnože se u ćoviku,  
ćud nevjerna i himbena  
ne može se povrc' viku.                   1770

Onada je razložnije  
svoga uzvisit neg tuđega,  
kad znaš da on opak nije,  
i kad se uzdat mož' u nega.                   1775

Tu ljubavi nije podpune,                   1775  
ni se može tvoj zvat oni,  
kroz potajne ki nabune  
smeta pokoj, mir progoni.

A zahvale kraľu od nebi,  
ti toliko svojiš blaga,                   1780  
da Hrvoje malo tebi  
scijene i ćasti tiem prilaga.

Svakako je pod tvom vlasti,  
sve što nemu jes podložno,  
sva negova zemľa ćasti                   1785  
veliĉanstvo tvoje uzumno.

Tko mu drago tvoj zet bude,  
negova ga ćiniš kraľa,  
i davaš mu s prave osude  
vlas podložnijeh svijeh zemaľa.                   1790

1767. djetinstvu] drugi: djetinstvo. 1779. zahvale] drugi: zahvaleć. 1782 tiem] drugi: tu.

- Za zeta se tebi prosi  
čovjek, vrijedno ki djeluje,  
to bogatstva sobom nosi,  
gdje je čovječstvo svega tu je.
- Tim što kćercu tvu vrijednomu 1795  
Matijašu dat odredi,  
lijepo u srcu misliš tvomu,  
s tom odlukom naprijed slijedi.
- Za sve da se nije rodio 1800  
on sred ove pokrajine;  
odhranjen je s nami bio  
u istom dvoru tve vedrine.
- Tu, ne u način od tuđina,  
s mnogom dikom i radosti 1805  
neg, dragoga kako sina,  
nauci ga sve kriposti.
- S toga verno služuć tebe,  
on hrabrene pun odluke,  
u najveće tve potrebe 1810  
poče vršit tve nauke.
- Klete od guse tebe obrani,  
i oslobodi kćercu tvoju,  
ni se štedje, da nu shrani,  
rusu izgubit glavu svoju.
- Pridobiti tebi učini 1815  
odmetnike tve neprave,  
i doć vrha njih vrlini,  
i ohole im splesat glave.
- Po junaštvu po negovu 1820  
ubijen bi njih vojevoda,  
što prilomi vlas njihovu,  
što dobitje nami poda.
- Nim naš gospar i kralj jesi,  
u sve tvoje trudne zgode 1825  
vik bolega imo nijesi  
zatočnika ni vojevode.
- Za ovi uzrok nas nitkore  
ni s razlogom ni s načinom

- vrijedna mladca zvat ne more  
inostrancem ni tuđinom. 1830
- Kad tvu kćercu podaš nemu,  
neumrli ćeš glas ostavit,  
ngoditi puku svemu,  
dobročinca svijeh proslavit.
- U potrebe teške ovako 1835  
sva podložna tva država  
ište srce krepko i jako  
ne od kune, nego od lava.
- Nać boľega ne moŹ' zeta,  
ki će za čas svu podpunu 1840  
od svakijeh branit šteta  
tve kraľestvo, tvoju krunu.
- A i on je, kao Hrvoje,  
svijetla od roda i od velika  
Dubrovčana, ki se broje 1845  
slovinskoga čas jezika,  
kijijeh krvi plemenite  
ne ockvrñeni rod izvira  
od Rimjana i od čestite  
družbe kraľa Pavlimira. 1850
- Nu zakoni lijepi, kijeme  
gospoda se taj vladaju,  
ñih ponosno vedro pleme  
svom dobrotom nadsivaju.
- Svijeto i s djelim i s besjedom 1855  
u slobodi, miru, i skladu,  
svaki od ñih čudnijem redom  
gospoduje rodnom gradu.
- Svi slobodu milu i dragu  
nad životom brane i ľube, 1860  
ni se ohole na čas blagu,  
u protivah ni se gube.
- Vlas desnice boŹanstvene  
tijem razumom ñih nadari,  
da ih časte i da ih scijene 1865  
svi kraľevi, svi česari.



Za sve u mjestu kamenitu  
oni drže tijesno staše,  
po svemu se širi svitu  
svijetla kripas njih i znaše. 1870

Iz njihova grada izhodi  
sto plovećijeh drijeva sada,  
u kojeh blago nim dohodi  
i od istoka i od zapada. 1875

Svi mogući s toga cića  
od slovinske lijepe strane  
žele u broju bit plemića  
tež gospode izabrane. 1875

Koliko se kraja i bana  
pod njihovo doale krilo 1880  
iz razlicijeh svijeta strana  
prijeke od sile sahranilo!

Eto je bila zgodna taka,  
da Sigismundo česar sade,  
razbijen bojnijeh od Turaka, 1885  
u njihove dođe zgrade.

U vijeke ćeš zavezati  
plemenitu tač gospodu,  
kad tvu kóercu budeš dati  
hrabrenomu njih porodu. 1890

Bićeš od njih vazda dvoren,  
i u potrebe tve najveće  
njih slobodni grad zatvoren  
bit nikada tebi ne će.

Van toga ćeš haran biti, 1895  
kad za djela vrijedna i bojna  
tako budeš počastiti  
mladca, časti svim dostojna,

i učinićeš, da se steće 1900  
s vezom vjere te kriposne,  
što na gozbi jur zareče  
prid gospodom svom od Bosne.

1868. tijesno] drugi: svoje. 1870. njih i] drugi: i njih. 1872. drijeva sada] drugi: brzijeh grada. 1875. s toga] drugi: toga. 1888. tač] drugi: tu. 1898. mladca] drugi: mlaca; svim] drugi: sveg.

Dar najveći tad mu obeća,  
 ki ja scijenim nije od zlata;  
 od tve kćerice ljepša i veća  
 bit ne može nemu plata. 1905

Nad sve ino mladim svime  
 tijekom ćeš podat lijepe izglede,  
 da svak srcem veselime  
 tvu vedrinu služiti grede. 1910

Sama plata i ne ufaše  
 jače neg stvar druga nijedna  
 na kriposno djelovanje  
 žeže i nuka srca vrijedna.

## PRIKAZANE TREĆE.

## ISTI I GLASNIK.

## GLASNIK :

Vedri kraju, koga srića  
 i razum se svuda časti,  
 od Mihajla Svilojevića  
 glasnik gredem tvojoj vlasti. 1915

Sigismundo, kraj poznani  
 od Boema i od Ungara,  
 rimski česar izabrani,  
 šle ga k tebi poklisara. 1920

Sred lijepoga Dubrovnika  
 on se razbijen sad nahodi,  
 gdi daleče boja prika  
 svoje u miru dni provodi 1925

Gospoda ga ona dvore  
 sve što mogu jače i draže,  
 a i on se sve što more  
 nima opeta haran kaže. 1930

Za zlameše scijene mnoge  
 njih je kneza počastio,  
 i od zlačene nega ostroge  
 vitezom je učinio.

- S ostrogami zlaćenima 1935  
 vrijedni česar i hrabri  
 podo mu je blag nad svima  
 zlatni ogrljaj, mač zlaćeni,  
 hoteć da od sad svi kolici  
 u naprijeda njih knezovi 1940  
 u dostojnoj budu dicit  
 zemlje ugrske vitezovi.  
 Ali er ima mnogu želju,  
 u rodni se stan vratiti,  
 proč svomu se neprijatelju 1945  
 hoće od prije utvrditi,  
 tim viteza glasovita  
 lijepa iz grada šle u tebe,  
 da mu pomoć ište i pita  
 u dohodne sve potrebe. 1950  
 Prije neg svršit podne bude,  
 on će sjutra s tobom biti,  
 i česarske sve požude  
 veličanstvu tvomu odkriti,  
 nu došastjem prid svojijeme 1955  
 posla mene, neka znate  
 tač luveni glas na vrijeme,  
 i da mu se vi nadate.

## KRALJ:

- Velika je moja sreća,  
 od rimskoga da česara 1960  
 hrabrenoga Svilojevića  
 ja ću primit poklisara.  
 Poć ćeš sjutra nemu riti,  
 da ga čekam naglo dosti,  
 i da ga ću ja primiti 1965  
 s mnogom scijenom i radosti.  
 A vi, dike me čestite,  
 pokli znate me požude,  
 pođ'te na stan počinite;  
 čim noć tmasta proći bude, 1970

1951. *drugi*: prije neg podne dospjet bude. 1952. sjutra] *drugi*: sutra.  
 1969. stan] *drugi*: dom.

u podobno ja ću vrijeme  
u veselju i u miru  
s Matijašem hrabrenijeme  
dovršiti ovu viru.

Svi ste čuli, ko počasti  
dubrovačke sve vlastele  
rimski česar, veće vele  
i silnije neg ja vlasti.

Posred dvora u to moga  
u velikoj sjutra slavi  
poklisara česarskoga  
svak se od nas primit spravi.

## PRIKAZANJE ČETVRTO.

JANKO I MATIJAŠ GLEDAJU, GDI SE HEVOJE PEŃE NA PROZOR.

MATIJAŠ:

Čeka me, brate odi,  
i ako moj čuješ glas,  
gdi budem ja, hodi  
s oružjem oni čas;

dozvaŃa bez moga,  
ako me ľubiš ti,  
ne moj mi s ovoga  
mjesta se krenuti.

JANKO:

Pod', brate, kuda hoć  
na tvoja čineŃa;  
odavle ne ću poć  
bez tvoga hotjeŃa.

Ne znam, što me moj brat odi  
u ovo doba jes doveo,  
nu se od pobjed on nahodi  
veoma smeten i dreseo;  
ka godi se stvar zgodila,  
ili se ima zgodit nemu

prem nedraga i nemila,  
s koje zle misli dohode mu.

Pusto mjesto za sve ovo je;

ako mene sud ne vara.

dvor široki kraja Ostoje

2005

na ovu stranu odgovara;

pri ovomu paček kraju,

kuda puta nije općena,

skrovni stani bit imaju,

gdi mu stoji kći ljubjena.

2010

Za u mislijeh već ne stati,

ke mi čine zlo sumñiti,

poč ću vidjet i prežati,

ka stvar ovo može biti.

Nu ki biļeg ćujem sade;

2015

što ovo vide oči moje;

tko li ovo iz nenade

prid kraļevski dvor došo je?

Koja je ono mlada vila

prem slobodna, smiona od veće,

2020

noćno prozor otvorila?

Svijetle ti su ne odjeće!

Kraļeva je kći Danica!

Moj ljubjeni brate, gdje si?

Ne zlaćena prama i lica

2025

općeni su ono uresi.

Ona je, čin ju ne ne krije,

ono je prozor od ne stana,

a noć tmasta toli nije,

da ne može bit poznana.

2030

Tamni hotim k noj se peñe,

veselo ga ona čeka.

To li je svijetlo tve pošteñe,

djevojčice huda i prijeka?

Nu ti, ko ga ona prima,

2035

nu ti kako k noj ulazi;

i ova djela moj brat pazi,

i život mu ne uzima?

Tko bi mogo pomisliti,  
da kraljevske djevojčice  
bludne ovako mogu biti  
i nearamne hotimice!

2040

Što se zemlja ne rastvara,  
što nebesa ne trjeskaju,  
što vrhu njih oba s gara  
plami ognjeni ne padaju?

2045

Ali ovamo moj brat grede,  
ne izrečene pun bolesti;  
negove ću čut besjede,  
a pak ću ga poći sresti.

2050

## MATIJAŠ :

Što mi se ovo prikaziva,  
na koja sam došo djela?  
Mu Danicu drugi uživa,  
a meni je potamnijela!

2055

I jošter sam živ na svijeti?  
još ne vršim ljeta moja?  
Boje je umrijet, neg živjeti  
sred ovacijeh nepokoja.

Ti me ovoga zla slobodi,  
britki maću i bodezni,  
prsi moje ti probodi,  
za dat lijeka moj boljezni.

2060

## JANKO :

Što je to, brate moj ljubjeni,  
što si pamet izgubio?  
Brže odluke te promijeni,  
stavi na mjesto mač nensio.

2065

Sve gospođe sa zlom mrakom,  
kad ovaku ćud imaju,  
kad s nevjerom toli opakom  
svoje vjerne izdavaju

2070

Ne moj sebe sam moriti,  
prije neg dođe vrijeme tvoje;

čeka s većom časti umriti,  
ko junaku dostojno je.

Po zakonu mjesta ovoga  
ona je, ne ti, glavom kriva,  
koja svjetlos roda svoga  
tamnijem djelim pocrniva.

2075

Mogla je draga biti tebi  
huda vila i himbena,  
dokoli ti ne čud ne bi  
s ovom zgodom odkrivena;  
sada u tvojoj bit omrazi  
ima gore neg zvijer huda,  
tvojijem očima kad upazi  
nečistoću od svijeh bluda.

2080

S tijem oružjem, koje tvom rukom  
suprotiva tebi obrati,  
pođ' prid krajem i prid pukom  
ne krivine ukazati.

2090

Suproć tebi ne će obranu  
nitko držat zle bludnice,  
znajući kripas izabranu  
od junačke tve desnice.

Ali ovamo čeljad hode,  
s puta im se uklonimo,  
nesreća je nam stat ode,  
s mjesta ovoga tja bježimo.

2095

## MATIJAŠ :

Hod'mo, hod'mo, ali veće  
tužnu meni živjet nije,  
me bolesti dospjet ne će,  
prije neg život moj dospije.

2100

## KOR :

Ne ima cijele taj pameti,  
i sasma je bez mudrosti,  
tko god drži, da je na svijeti  
zlato boje od kriposti,

2105

2086. svijeh] drugi: ne. 2089. i] drugi: za. 2095. hode] drugi: hodi. 2097.  
ode] drugi: odi.

- i bi mudar nada svima,  
tko jur reče: volim zvati  
gospodar se bogatima,  
neg bogatstva njih imati. 2110
- Zamani je svojit mnoge  
župe, grade i države,  
a pameti bit uboge,  
i ne imati časti prave 2115
- S malo svijesti i razbora  
bogat čovjek, nije stvar ina,  
neg stup velik zlatan s dvora,  
a sve u nutra crna tmina;  
a vazda je kripos prava  
lijepa i svijetla oda svudi, 2120  
i ne ures i ne slava  
nijednijem mrakom ne pohudi.
- Zlato je zgodam zlijem podložno  
i od velike mnokrat štete;  
od kriposti dobro uzmožno 2125  
prika zgoda vik ne smete.
- Zlato u rukah zla čovika  
vele gorijem nega stvara,  
potiče ga na zla prika,  
zlobe u nemu sve razgara; 2130  
stavna kripos u kom siva,  
i da zle je taj naravi,  
zla mu narav pridobiva,  
i vodi ga na put pravi.
- Grad je u svemu čestit oni, 2135  
ni može imat štete nijedne,  
ki vladane svoje nasloni  
na kriposne ljudi i vrijedne.
- Mogući su ljudi često,  
u kijeh nije bilo znaña, 2140  
pogrdili rodno mjesto,  
kad su bili sred vladana.
- Tim svak hvali kraja Ostoju,  
ki za branit lijepu Bosnu,



hoće podat kćercu svoju 2145  
 ne bogatu, neg kriposnu.  
 Malu zlato čas prilaga,  
 s kijem čovještvo za jedno nije;  
 a čovjek se i bez blaga  
 uzvisiti često umije. 2150

## ČIŃENJE ČETVRTO.

### PRIKAZAŃE PRVO.

#### JANKO I GLASNIK.

##### JANKO :

Noćaska se s varkom meni,  
 žudjenoga dana prije,  
 ukro iz dvora brat ljubjeni,  
 i nigdje ga vidjet nije. 2155

Ne znam, što će bit od nega,  
 nu mi čini zlo misliti,  
 da s vidjeŃa sinoćnega  
 nije se pošo poraziti.

Prida mnome samirio 2160  
 bješe lute svoje smeće,  
 a kazaše, da je pustio  
 hudu iz misli vilu veće.

Strah me, da mi sve koliko  
 nije podo razumjeti, 2165  
 za ispunit djelo priko,  
 i za boļe moć umrijeti.

Ako istina ovo bude,  
 što ma trudna svijest goneta,  
 od muke ću prike i hude  
 i ja dospjet moja ljeta. 2170

##### GLASNIK :

Proplačite svi bojnici,  
 proplačite sve vojevode,  
 i vitezi svi kolici,  
 ki slijedite bojne zgodc;

svu bosansku krajevinu 2175  
 snađe boles ne izrečena,  
 ne pereni štit poginu,  
 pade obrana ne hrabrena.

JANKO:

Ki glas čujem, vajmeh meni?  
 Ničija nije poguba ovo, 2180  
 van tva, brate moj ljubjeni.  
 Kud greš, mladče, što je novo?

GLASNIK:

Ah, nesreće hude i prike!  
 Matijaš vrijedni, trijes od boja,  
 posred Save, plahe rike, 2185  
 svršio je ljeta svoja.

Jutros u istok bijele zore  
 zgodi mi se neqa sresti,  
 što se može huđe i gore  
 puna smeće i bolesti. 2190

Pođi k dvorim krajevskima,  
 tu mi poče govoriti,  
 i što vidiš tvim očima,  
 Danici ćeš doglasiti.

Moje od strane prikoj vili 2195  
 besjede ćeš ove rijeti:  
 „nevjera me tvoja usili  
 i vidješe priko umrijeti.

S tebe ginem prije vremena;  
 velika bi ma čes bila, 2200  
 da je majka ma ljubjena  
 bez oči me porodila.“

Kako riječi ove izreče,  
 žalostan se sa svijem tijekom  
 na iznositu hrid zateče, 2205  
 ka nad brzom bješe rijekom.

Strmovrat se vrže odtole,  
 naricajuć svu čes hudu,

2182. mladče] drugi: mlače. 2190 bolesti] drugi: bolijesti. 2194. doglasiti]  
 drugi: poći riti. 2207. strmovrat] drugi: strmoglav.

i valove ne ohole,  
 utopiti da ga budu. 2210

Rijeka utopna, netom skoči,  
 sve da ti se srce strese,  
 ugrabi ga s mojijeh oči,  
 i daleko tja zanese

Poć ću, ko mi je naredio, 2215  
 u kraljeve dvore dati  
 ovi tužni glas nemio;  
 već ne mogu s tobom stati.

## JANKO :

Za ovo li se, moj ljubjeni  
 brate, od mene noćno ukrade, 2220  
 da glas ovi ne smiljeni  
 tvoje od smrti čujem sade?

Ova li se plata i hvala  
 za viteške bojne trude  
 tvojoj službi dostojala 2225  
 od kraljevske kćeri hude?

Da li od silnijeh ti gusara  
 shrani ne čas i pošteće,  
 da te ovako satire i ahara  
 kroz nesramno ne čineće? 2230

Ah, ne samo vrijeme gubi,  
 nego na smrt gre nemilu,  
 tko neharnu diklu lubi,  
 tko nevjernu dvori vilu.

Što ju onada u sto dijela 2235  
 ne isijeće gusa vrla,  
 što ju ogneña ne udri strijela,  
 što ju zemļa nije proždrla!?

Ova zgoda teška od veće  
 ima i život moj zanijeti; 2240  
 što pribivam ovdi veće,  
 što ne idem i ja umrijeti?

Kud se steru me besjede,  
 ter ne čini ma desnica,

2214. zanese] drugi: odnese. 2218. s tobom] drugi: odi. 2226. kraljevske]  
 drugi: kraljeve. 2230. ne] drugi: sve. 2235. ju] drugi: je.

- da prije mene na smrt grede  
nepoštena nevjernica? 2245
- Poć ću kraļu, da svak ćuje,  
opovidjet sva činena,  
ko negova kći djeluje  
pod koprenom od poštena, 2250  
i s oružjem u desnici  
proć svakomu branit odi,  
da se u bludnoj hotimici  
vjere i časti ne nahodi.
- Nitko ako se nać ne bude 2255  
mjesec dana kad dospije,  
da nevjeru ne sablude,  
i da mene pridobije :
- po zakonu i po sudu  
od bosanske krajevine 2260  
imaće ona smrt prihudu  
za prihude sve krivine ;  
to li mi se zgodi pasti,  
(što ne čekam i ne scijenim) 2265  
ostati će s malom časti  
i sveđ s glasom nepoštenim.
- Znam u omrazi da ostajem  
i krajevom i od puka,  
nu se za to malo hajem,  
kad se ispuni moja odluka. 2270
- Bivši brata izgubio,  
najmiliju stvar na sviti,  
već nikomu drag i mio  
u ovoj strani ne ću biti.

## PRIKAZAŃE DRUGO.

HEVOJE SAM :

- Sad hitrosti me velike 2275  
svi razumni proslavite,  
i od uresne lovorike  
dostojne mi vijence svijte.

2262. sve] *drugi*: ne. 2268. krajevom] *drugi*: krajevoj. 2278. svijte] *rukopisi*: svite.

Smrt se moga protivnika  
po svem svijetu razglasila, 2280  
i od nega me Sava rika,  
prem ko žudijah, osvetila.

Krajevskoga on pristola  
hitio se bješe veće 2285  
toj negova bješe voļa,  
tež htijaše stignut sreće;

kad ma pamet i hitrina,  
s kom se dođe protiviti,  
čini mu se s tijeh visina  
u dno Save oboriti. 2290

Oho, sve što više uslazi,  
sve opeta niže pada,  
i ludo se sveđ porazi,  
tko godi se ludo vlada.

Noćasne je znam vidjenje 2295  
nega oholas prilomilo;  
sad ispuni tve žeļene,  
o Danice, huda vilo.

Koliku bih ja pod nebi  
steko slavu, čas i diku, 2300  
da još dođem vrha tebi,  
kako i tvomu ljubniku!

Sada u tvojijeh vitezova  
svjete pita, kraļu Ostoja: 2305  
ali jakos jes negova,  
ali veća hitros moja?

Ja odoljeh tvomu svjetu  
i nepravom tvomu sudu:  
smrt doradih tvomu zetu,  
smetoh tvoju kćercu hudu. 2310

Svaka je dobit mila i draga,  
s kom ispuñah tve požude;  
ili je varka, ili snaga,  
samo da se pridobude.

Po himbenstvu i privari, 2315  
sad najveće što se časti,

- dobili su moji stari  
ostavljene meni vlasti;  
i ja alijedim pomno dosti  
glasovite njih stupaje: 2320  
moja hitrost njih hitrosti  
ništa nazad ne ostaje.
- Prikazana na mom štitu  
zlamenuje ova kuna,  
bez hitrine da na svitu 2325  
ne stječe se čas podpuna
- Do svrhe se šnim vladati  
u svijesti sam namislio,  
i nikomu ne kazati,  
što sam nočas samotrio. 2330
- Još mi je trijeba nač načine,  
kroz himbeno ke god dilo,  
da se komu od Jerine  
me vuhvenstvo ne bi odkrilo.
- Kad nekrepka jedna žena 2335  
zna koja god tva skrovita,  
taj stvar nije pokrivena,  
svemu svijetu neg očita.
- Tim, što vrijeme gubim odi,  
i u krajevske ne grem dvore, 2340  
vidjet kako stvar prohodi,  
i od ovemu što govore?

## PRIKAZANE TREĆE.

## DANICA I DVORKIŃICE.

## DANICA:

- Koje su ove tužne zgone.  
ki glas začuh, vajmeh meni,  
da u pogubne skoči vode 2345  
s moga uzroka moj ljubjeni?
- Ku nevjeru, koje dilo  
on od mene vidio je,

- da cijec toga prem nemilo  
bude svršit danke svoje? 2350  
Kud otide, braće mili,  
što poginu, jaoh, bez mene,  
koja umrijeti stvar te usili  
posred rijeke ne smilene?
- Kunem ti se nebom i ovim 2355  
vedrijem zrakom od nebesa,  
i vladaocom, ki trjeskovim  
ognenitijem vas sviet stresa,  
od pogube tvoje prike  
ja ti nijesam uzrok bila, 2360  
ni nevjernu stvar u vike  
suproč tebi sakrivila.
- Na me ako si ti sumnio;  
što mlađahna tebe umori,  
ter prije, ko bi razlog bio, 2365  
moje srce ne rastvori?
- Tu naštena tva prilika  
bila bi ti svjedok pravi,  
ko mi ugodi tvoja dika,  
kako gorim s tve ljubavi. 2370
- Me poštene ti sahrani,  
mili život ti mi poda,  
ti bi ures moj izbrani,  
moja dika ma sloboda.
- Bjeh omrkla s hude česti 2375  
potištena robiñica,  
a osvanula s tvoje svijesti  
gospoja opet i kraljica,  
a da izdati tebe budem,  
ki me iz smrtnijeh diže truda, 2380  
i prid bogom i prid ljudem  
neharnica kriva i huda!
- Danaska bi uprav veće  
moj vjerenik, moj kralj bio,  
da se nijesi brzo od veće 2385  
na zlo tvoje pospješio

2355. nebom] *drugi*: bogom. 2363. ti] *drugi*: što. 2369. ugodi] *drugi*: omili  
2380. diže] *drugi*: ize. 2384. kralj] *drugi*: drag.

Koji udes ne smiljeni,  
kad te htijah ja smiriti,  
usili te, vajmeh meni,  
sred utopne rijeke umriti? 2390

Ti se utopi, moj izbrani,  
cijeneć, da ti ja sam kriva;  
a ja živem, i sunčani  
zrak nada mnom jošte siva!

Još me suze ne utapljaju, 2395  
kako i tebe plaha rijeka!  
Što me u gorkom semu vaju  
smrt ne umori? jaoh, što čeka?

Vodo, koja moje milo 2400  
dobro ugrabi, da daj vrati  
negovo mi mrtvo tilo,  
da ga budem ukopati.

Nije pravedno, jaoh, da leži 2405  
u tvom krilu moj ljubjeni;  
riječ mi gine, duh mi bježi,  
padoh, umrijeh, vajmeh meni!

(Odi se prinemaga).

DVORKIŃICA 1.:

Tec'te ovamo, družbo mila,  
pade crnoj zemlji nica,  
svu je sliku izgubila  
krajevskoga svoga lica. 2410

DVORKIŃICA 2.:

Od bolesti od velike  
žalosna se prinemogla,  
na čuvene zgode prike  
odoljeti nije mogla.

DVORKIŃICA 3.:

Ah, nesrećne djevojčice, 2415  
umrla je tužna mlada,  
sva se tresem, me družice,  
srdašce mi puca od jada.



## DVOBKINICA 4. :

U komu će nepokoju  
ne roditelj dragi biti, 2420  
kada bude kćercu svoju  
u ovem bitju upaziti?

## DVOBKINICA 5. :

Ovo su od svijeh muke gore;  
već ne mojmo odi stati,  
pones'mo je svijetle u dvore, 2425  
je da joj se duh povrati.

## PRIKAZANJE ČETVRTO.

## SKUP BOJNIKA.

## BOJNIK 1. :

Proplačimo, družbo mila,  
mi vrijednoga Matijaša,  
ki bi prava naša obrana,  
naša slava, dika naša; 3430  
grozne suse svi ronimo.

U glas tužan procvilite  
svi vitezi, sve vojevode,  
vojujući ki trudite,  
kijem su drage bojne zgode; 2435  
vaš izbrani cvijet uvenu.

## SKUP PJEVA :

O bosanska kraljevino,  
plači i ćuti gorke jade,  
umrije dobro tve jedino,  
glasoviti tvoj štit pade; 2440  
tve se slomi vito kopje.

## BOJNIK 2. :

Ljevaj i ti suza vire,  
plemeniti kralju od Bosne,  
čas i slava tvoja izvire

od desnice svijem kriposne, 2445  
koja te je sved' branila.

Vrh svijeh inijeh boles veću  
ćuti, lijepa o Danice,  
plači tešku tvu nesreću,  
vječnijem suzam peri lice; 2450  
prospi niz vrat zlatne vlase.

Tvoj vjerenik pogibo je,  
tva sloboda, tva čas mila,  
žudjeno je sunce tvoje, 2455  
prid kijem ti si dan vodila,  
smrtnijem mrakom potamnilo.

## SKUP PJEVA :

O bosanska krajevino,  
plači i ćuti gorke jade,  
umrije dobro tve jedino,  
glasoviti tvoj štit pade ; 2460  
tve se slomi vito kopje.

## BOJNIK s. :

I ti, bijeli Dubrovniče,  
svijetli grade i slobodni,  
prava kripos u kom niče,  
vrijednijeh ljudi stane rodni, 2465  
cvili i žali sinka tvoga.

Šteta tvoja bi velika,  
u nevirijeme izgubiti  
toli slavna zatočnika,  
ki će tebi vazda biti 2470  
vječne od slave i od uresa.

## SKUP PJEVA :

O bosanska krajevino,  
plači i ćuti gorke jade,  
umrije dobro tve jedino,  
glasoviti tvoj štit pade ; 2475  
tve se slomi vito kopje.

## BOJNIK 4. :

Razložno je tvu smrt priku,  
o viteže glasoviti,  
svakom mladcu i bojniku  
vječnijem suzam počastiti, 2480  
i proalavit tve ukope.

Ti bi ovijeh čas zemaļa  
suproč svakoj štetnoj zgodi;  
ti našega svijetla kraļa  
od Tatara oslobodi 2485  
i negovu kćercu milu;

ti neumrlu čas i slavu  
proć odmetnijem vojskam steče,  
i njih vojevodi rusu glavu  
na junačkom polu odsiječe, 2490  
i dobitje nami poda.

Nijesmo imali od vik vika  
u sve naše teške zgone  
ni boļega zatočnika,  
ni jačega vojevode, 2495  
ni viteza vrjednijega.

## SKUP PJEVA :

O bosanska kraļevino,  
plači i ćuti gorke jade,  
umrije dobro tve jedino,  
glasoviti tvoj štit pade; 2500  
tve se slomi vito kopje.

## BOJNIK 5. :

Smrt, koja te ugrabila  
u najbolji cvijet mladosti,  
vlas je imala vrhu tila,  
ne junačke vrh kriposti, 2505  
ka će u vijeke biti živa.

Utopnoj će Savi od sade  
ostat ime vjekovito,  
ka te ugrabi iz nenade,

koja tvoje plemenito 2510  
tijelo drži u svom krilu.

## SKUP PJEVA :

O bosanska kraljevino,  
plači i čuti gorke jade,  
umrije dobro tve jedino,  
glasoviti tvoj štít pade ; 2515  
tve se slomi vito kopje.

## PRIKAZANE PETO.

## ISTI I GLASNIK.

## GLASNIK :

Što cvileći tu stojite,  
hod'te ovamo, družbo mila,  
da čujete, da vidite  
teške zgone huda dila. 2520

Kraljeva je kći ljubjena  
veće mrtva nego živa,  
vrh toga je obadjena  
nepoštenijem grijehom kriva. 2525

Matijaša hrabrenoga  
brat u svijetle dvore doje,  
gdi kraljestva bosanskoga  
sva gospoda s kraljem stoje,  
veleć: kralju plemeniti,  
znajuć zakon sej države, 2530  
slobodno ću tebi riti,  
da znam ostat sad bez glave.

Ne poznane kćeri tvoje  
vas kolik je uzrok bio,  
da je moj brat danke svoje 2535  
prije vremena dovršio.

Nepoštena ne su djela,  
svojijem očim, koja upazi,  
nega na smrt zlu dovela,  
kojom sebe zlo porazi. 2540

2510. plemenito] *drugi*: sad akrovito. 2511. krilu] *drugi*: skuta. 2520. huda]  
*drugi*: trudna. 2526. *drugi*: brat je u svijetle došo dvore. 2528. stoje] *drugi*:  
zbore. 1540 slo] *drugi*: on.

Ona od néga bi ljubjena,  
ne ću tajat tvojoj vlasti,  
bivši ljubav taj poštena,  
i krajevskoj slična časti.

Sva négova bi požuda, 2545  
u tebe ju isprositi,  
i viteškijeh radi truda  
zet ugodan tebi biti.

Ali do čim iz daleka 2550  
stoji verno nu dvoreći.

i s požudom naglom čeka  
ne dvorenu lijepos steći,  
ne čekanom nemu nadom  
noćaska se vidjet zgodi, 2555  
tamni hotim gdje ukradom  
dike uživat ne dohodi.

Na oči brata moga i moje  
s halinami ne znanimi  
k noj na prozor uzišo je, 2560  
kud ga ona skrovno primi.

Toj nenadno hudo dilo  
od neharne tvoje kćere  
momu je bratu učinilo,  
da ga rijeka zla proždere 2565

Po zakonu po staromu  
od bosanske krajevine  
ja ću branit proć svakomu,  
da su riječi moje istine.

Oružan ću pod oklopjem 2570  
svijem, ki hoće, ukazati,  
ali s mačem, ali s kopjem,  
da ne umijem ja lagati.

Ako mene pridobudu 2575  
do mjeseca svrhe ovoga,  
ispuniću mu požudu,  
smrt slijedeći brata moga;  
to li dotle pridobijena  
ne uzbude ma desnica,

2544. krajevskoj] drugi: krajevoj. 2551. naglom] drugi: naglo. 2552. lijepos]  
drugi: kripas.

s prava suda biće ubijena  
nemilosna nevjernica. 2580

## SKUP :

Težak nam si glas donio,  
da se huđi čut ne more ;  
da je li se kralj smutio  
na nenadne tej govore ?

## GLASNIK :

Veoma se gorko smuti 2585  
i ražali priko mjere,  
i gorko mu bi za čuti  
nepoštenje svoje kćere.

Nu vitezu silnom reče :  
scijenim, i ne bez razloga, 2590  
da je kćerca ma daleče  
od nečasna djela toga ;

ali ako se u krivini  
toj prihudoj bude odkriti ;  
za sve mi je rod jedini, 2595  
oštar sudac ja ću biti.

Hoću da svak zna po temu,  
da je pravedan kralj Ostoja,  
i da je draži zakon nemu,  
nego koris i kći svoja. 2600

Ti se spravi u toliko  
s mačem, s kopjem ukazati,  
što si reko sve koliko,  
i ne moj se pokajati.

Reče, i pusti svu gospodu, 2605  
koja bjehu za jedno šnime.  
ter se uputi k svom porodu  
srcem veomi smućenime.

## SKUP :

Kako smućen biti ne će  
na te glase prem nemile, 2610

ko ne čutjet gorke smeće,  
čujuć prikor kóerce mile?

Gore muke nije na svijeti  
roditelju lubežljivu,  
nego djecu svu vidjeti, 2615  
gdi s malome časti živu.

Tim ne mojmo, družbo izbrana,  
ovdi zaman veće stati,  
put krajeva hod'mo stana,  
za sve poprav razaznati. 2620

### PRIKAZANE ŠESTO.

BAN HEVOJE I JERINA.

JERINA:

Pobjegla sam tužna iz dvora,  
znajuć da je ma krivina,  
što glas steče pun prikora  
svijetla kraja kći jedina. 2625

Pravedna je ona pala 2625  
u žestoke ove smeće;  
ja sam kriva, koja ukrala  
krajevske sam ne odjeće.

Nesreća je teška bila,  
vidjet na noć tmastu i gluhu, 2630  
ko sam tebe ja primila,  
moj ljubjeni, u ne ruhu.

Jaoh, obraz mi na tle pada,  
jaoh, tresem se sva, gdje gine  
djevojčica svijetla i mlada 2635  
s moga uzroka, s me krivine.

Na vrijeme ako doć ne bude  
nijedan vitez nu braniti,  
od bolesti lute i hude  
sila je tužnoj meni umriti. 2640

Još me leden strah obhodi,  
er dvorkiše sve kraj srita,  
i, odkud ova stvar izhodi,  
od svijeh oštro ište i pita.

Uzaznati od njih žudi,  
je li kriva kći mu mila,  
po zakonu da je osudi,  
ako bude sakrivila. 2645

Tim da mene ne uhiti,  
i ne odkrije varku moju,  
gdje godi me nastoj skriti,  
i za moju čaš i tvoju. 2650

Kad bih bila odkrivena,  
imala bih smrt prihodu,  
a i život bi tvoj i scijena  
u veliku bili trudu. 2655

Priporučam ja se tebi,  
ti samiri me skončanje,  
ti si slatko sve pod nebi,  
gospodaru, me ufañe. 2660

## HERVOJE:

Izvršno si učinila,  
moja mila, moja izbrana,  
što se jesi uklonila  
iz krajeva dvora i stana.

Ja ću tebe pomno skriti,  
gdi ne možeš bit naštena,  
cijeca toga ne moj biti  
žalostiva i smetena. 2665

U onu tvrđu, skoro koju  
kraj Save sam sagradio,  
malo paka mlados tvoju  
poslati sam odredio. 2670

S dvije moje verne sluge  
sadržena ti ćeš poći,  
i stat, dokli ove tuge  
i ove smeće budu proći, 2675

za tijem, pokli jes Danica  
glas od male stekla dike,  
moja izbrana vjerenica  
ti ćeš biti po sve vike. 2680

2645. uzaznati] drugi: isaznati. 2656. bili] drugi: bila. 2657. priporučam]  
drugi: priporučujem.



JERINA :

Toliko sam, moj ljubjeni,  
puna jada i čemera,  
da za srce ništa meni  
ne zadijeva taj se vjera,

Smetena je pamet moja, 2685  
ništa dobro, jaoh, ne sluti,  
misleć, gdi će ma gospoja  
s moje varke poginuti.

HRVOJE :

Misli, ko ćeš sahrañena 2690  
ti sred ove smeće biti,  
a već ne moj, ma ljubjena,  
o gospođi tvoj misliti.

U to, dokle još naprijeda  
bole vidim, što čini se, 2695  
da te sa mnom tko ne ugleda,  
u dvorove moje skrij se.

JERINA' :

Poć ću, ali vele ckniti  
ne moj, nego što mož' prije  
nastoj mene odpraviti,  
ovdi veće da me nije. 2700

HRVOJE :

Ah, da glavom mojom mogu  
tebe odmijenit, ma gospoje,  
smirio bih boles mnogu,  
koja smeta srce moje.

## PRIKAZAÑE SEDMO.

BAN HRVOJE SAM :

Ovdje vržen zar 2705  
s igre se dijeliti

2682. čemera] *drugi*: nemira. 2692. o gospođi] *drugi*: od gospođe. 2696.  
skrij] *rukopisi*: skri. 2697. ckniti] *drugi*: skniti. 2701. glavom mojom] *drugi*:  
m jom glavom.

ne mogu; trijebi je stvar  
početu svršiti.

Noćasna hitrina  
ma skrovna nije odi, 2710  
dok godi Jerina  
živa se nahodi.

Sije žale, i tjera  
plah vjetar, tko scijeni,  
da može bit vjera 2715  
nekrepkoj u ženi.

Kad ona zna sama  
me stvari mučeće,  
nije mirna pamet ma,  
to vas svijet zna veće. 2720

Za s ovom sumnome  
mu mlados ne jedit,  
trebaće bit nome  
danaska obradit.

Ne mogu sakriti 2725  
privaru mu ljudem,  
ako nu svršiti  
na vrijeme ne budem.

Sramna ovo stvar nije  
vuhvenstvu mojemu, 2730  
bio sam i prije  
u tancu ovemu.

Tko nije hud kad godi  
u trudnu životu,  
i u strahu dni vodi, 2735  
taj ima sramotu.

Mučno se na svijeti  
stječe čas i dika  
bez prike pameti,  
bez grijeha velika. 2740

Dva verna moja šnom  
poslaću, da budu.

2711. dok godi] *drugi*: dokoli. 2714. *drugi*: vjetar, tko scijeni. 2716. nekrepkoj] *drugi*: krjepkoj. 2722. i 2724. jedit-obradit] *drugi*: jadat-obradat  
*treći*: jedit-obredit. 2780. vuhvenstvu] *drugi*: čovjestvu.

potajnijem načinom  
podati joj smrt hudu.

U stvari još veće 2745  
skrovno me služe ovi,  
drže ih mučeće  
obilni darovi.

Tko nađe darove 2750  
u ljudskom narodu,  
nađe iste okove,  
i diže slobodu.

Od zlata pjeneza  
po mitu korisnu 2755  
svim jezik zaveza,  
svim usta zatisnu.

Darovim zavezan  
jezik tuđ grijeh muči,  
i kako odrezan 2760  
besjedit odući.

Robujuć pače isti,  
za platu sve vike  
pri svojoj koristi  
pripijeva tve dike.

Za to ću veće poč 2765  
što mislim dospjeti,  
za vazda naprijed moć  
u miru živjeti.

#### PRIKAZAŃE OSMO.

##### DVORKIŃICE.

##### DVORKIŃICA 1.:

Hod'te u dvor, me družice, 2770  
u žestokoj kral je smeti,  
i sve zove dvorkiŃice,  
nim veliko zlo prijeteci.

2745. veće] *jedan*: večeće. 2750. [ludskom] *drugi*: [ludskom. 2755. svim jezik] *drugi*: srca svijeh ili srca svijem. 2755. i 2757. zaveza i zavezan] *moglo bi biti*: saveza i savezan.

## DVORKIŃICA 2. :

Ne imamo se mi bojati  
zla, ne bivši u krivini;  
hotjej po prav nam kazati, 2775  
što je uzrok toj vrlini?

## DVORKIŃICA 1. :

Kako odovle bi Danica  
s teška glasa začuvena  
od vas inih dvorkiŃica 2780  
malo živa ponesena,

s mnogom mukom vas dvor staše,  
cijeneć da je mrtva veće,  
s groznijem suzam svak plakaše  
ne nadane te nesreće.

S nastojaŃem svak velicim 2785  
oko plačne sve gospoje  
poče radit s mnozijem licim,  
je da otvori oči svoje.

I tako se pomna stavi,  
da najposlije dikla mlada 2790  
razabra se i pojavi,  
nu neizmjerna puna jada.

## DVORKIŃICA 2. :

Hvala bogu, drugo mila,  
da je tužna oživjela;  
ko bih grozno ja cvilila, 2795  
kad bih mrtvu nu vidjela.

## DVORKIŃICA 1. :

Vele bi joj boļe bilo,  
ne nahodi da se živa,  
er od smrti gore dilo 2800  
prispjelo je noj protiva.

Čačko srdit k noj došo je  
gñevnijem licom i riječima,  
da Matijaš vrijedni umro je,  
videć noćno š nom hotima.

Kad njegovu svrhu priku 2805  
 tijekom si, reče, uzročila,  
 bivši svijetlu tvoju diku  
 sramnijem djelim pocrnila,  
 za krivinu sprav' se ovu,  
 kako zakon veli, umriti, 2810  
 ako bratu proć njegovu  
 ne dođe te tko braniti.

## DVORKIŃICA 3.:

Ah, nesretne djevojčice,  
 koje ćuti gorke rane!  
 Promijeni li svoje lice 2815  
 na te rijeći ne nadane?

## DVORKIŃICA 1.:

Sva se učini od mramora  
 pri govoru gorkom tomu,  
 i ne umje odgovora  
 roditelju podat svomu. 2820

Nu ne vele posta tako,  
 kada mnogo smjenstvo steče,  
 i kažući sree jako  
 ove rijeći ćaćku reče:  
 bog zna, ćaćko moj ljubjeni, 2825  
 da ja nijesam to skrivila,  
 ni će se viku nač u meni  
 nepoštena, sramna dila.

Nu kad dragi moj umro je,  
 slatko ufaše me na svijeti, 2830  
 ugodno mi živjet nije,  
 ja ću s drage voje umrijeti.

Ne ću obrane, vajmeh, kada  
 sva je obrana moja pala,  
 moje dobro, moja nada, 2835  
 moja dika, moja hvala.

Nitko drugi, razmi tebe,  
 vjereniče moj ljubjeni,

2822. smjenstvo] *drugi*: smionstvo. 2833. i 2835. vajmeh kada — moja nad  
*drugi*: oj jaoh veće — moje sreće. 2837. drugi] *drugi*: ini.

u teške bi sej potrebe  
bio štít boji tužnoj meni. 2840

Ti bi, ti sam odoljeti  
mogo bratu hrabrenomu,  
da ne pođe, jaoh, umrijeti,  
za dat poraz bitju momu.

Ne ću mene, jaoh, plakati;  
žalim, ćaćko, staros tvoju:  
cijeca moje smrti ostati,  
ah, u kom ćeš nepokoju. 2845

Ah, blažena majka mila,  
ku prije mene bog uzo je,  
da žalosna ova dila  
ne gledaju oči tvoje. 2850

Rani, ćaćko, veće rani,  
evo t' moga vrata i prsi,  
bez tve drage kćerce ostani,  
mojom krvi mač omrai. 2855

Ali ako ćeš učiniti  
stvar podpuno dobru i pravu,  
i nepokoj moj smiriti,  
u plahu me vrzi Savu. 2860

Neka i mene plaha rika  
bude svršit, kako shara  
moga draga vjerenika,  
moga draga gospodara. 2865

Kad ne mogoh bit negova,  
dokli bješe živ na sviti,  
mrtvu me će zгода ova  
šnime mrtvijem sjediniti. 2870

## DVORKIŃICA 4.:

Tužne glase nosiš nami,  
pune smeće i poraza;  
tijem žalosnijem besjedami  
kako ćaćko ne se ukaza? 2870

2847—48. *drugi*: u komu ćeš nepokoju  
cića smrti moje ostati.

2861. plaha] *drugi*: smrtna. 2865. mogoh] *drugi*: mogah. 2872. ne] *drugi*: noj.

## DVORKIŃICA 1. :

Skri mahramom oči svoje,  
i žestoko sta cviliti,  
ni kripostan bi podniti 2875  
toli lute nepokoje.

Vas dvor plakat za jedno šnime  
sve kraljice zlu čes uze,  
i s tužbami neizmjernime  
grozne iz oči ronit suze. 2880

Ona sama sred zla toga,  
svijem cviljena, ne cvilaše,  
i žalosna čaćka svoga,  
da joj poda smrt, nukaše.

## DVORKIŃICA 5. :

Hod'mo u dvore, već ne cknimo, 2885  
me družice drage i mile,  
kraljičinu smrt cvilimo,  
ah, nesrećne tužne vile.

Hod'mo, hod'mo raskosane  
vlase trgat, grdit lice, 2890  
vrhu mrtve i skončane  
naše druge i kraljice.

## DVORKIŃICA 6. :

Ako rajska ne dobrotu  
tač nemilo bude umriti,  
nije ni meni već života, 2895  
moje ću danke dovršiti.

Šnebivam se, kako može  
ona od toga kriva biti;  
ti je hotjej obraniti,  
sve mogući višni bože! 2900

## PRIKAZAŃE DEVETO.

## KRAJ I DVORANI.

## KRAJ :

Što imam prije ja žaliti,  
kćerice, drago me rodjenje,

- ali, er ćeš izgubiti  
život, ali tve pošteće?  
Smrt pošteća svijetla tvoga 2905  
najprije ću plakat odi,  
er se od ćaćka umrloga  
nesramotna ti porodi.
- Mješte tvoga moj plakati 2910  
život imam, ki se hrani,  
mrtvu tvoju čas gledati  
i tvoj život poharani.
- Tebe zla ćeš grabi meni,  
s tebe ja sam izgubio  
Matijaša, ki mi je bio 2915  
draži nego sin rodjeni.
- Kada ti si uzrok bila  
od negove smrti hude  
i čas tvoju izgubila,  
umri, umrijećeš s prave osude. 2920
- Da to li ću izgubiti,  
moja draga kćerice, tebe,  
koju ljubim na sem sviti  
vele veće neg sam sebe? 2925  
i od koljena nitko moga  
nakon mene ne će ostati,  
vrhu mjesta ki će ovoga  
mješte mene kraljevati?
- Ne, ne, mala je čas i scijena,  
da, bosanska jes kraljica, 2930  
jedna, ka je nepošteća,  
jedna bludna hotimica.
- Pokli je zakon sej države,  
s mnogom pomniom sveđ čuvani,  
da ti jesi dužna od glave, 2935  
ako tvu čas tko ne obrani,  
zakon slijedit ja sam obro,  
er tko družijem zapovijeda,  
u svijeh djelijeh svačije dobro  
stavļa dobru svom naprijeda. 2940



Voļu izgubit tebe, voļu  
moja kuća da je strena,  
neg kroz tvoju samovoļu  
da je pravda potlačena.

Smiri srǵbu priku i hudu; 2945  
što govoriš, kraļu Ostoja,  
da to li će po tvom sudu  
bit ubijena kćerca tvoja?

Koja je ovo teška sila 2950  
i žestoka nada svima,  
da od čaćka kćerca mila  
bit sudjena na smrt ima?

S jedne strane ljubav blaga,  
s druge od pravde svijetla cijena 2955  
k sebi srce moje primaga,  
i čini me zlo smetena.

Kad je taka tva krivina,  
trijeba je, kćerce, već umriti,  
trijeba je ljubav da se očina  
pravdi bude pokloniti. 2960

Zle izglede puku dava,  
i od velike štete i smeće,  
kad od mjesta kralj i glava  
na zakonijeh stati ne će.

Ne ima koris svu gledati, 2965  
komu je draga čas i hvala;  
sve zakone razbijati  
priprosta je čas i mala.

Tim, što veće odi trudim?  
tim, što veće odi stoju? 2970  
ter na priku smrt ne sudim  
nepoštenu kćercu moju?

DVORANIN:

Pusti gorko tve skončanje,  
vrijedni kraļu plemeniti, 2975  
i ne gubi sasma ufañe,  
da će tvoja kćerca umriti.

Kad s oružjem Janko bude  
 ukazati, da je kriva,  
 tada na noj s prave osude  
 plam ispuni tvoga gniva; 2980  
 nu ako se nač ki godi  
 bude vitez izabrani,  
 da ju od smrti oslobodi,  
 da ne svijetlu čas obrani,  
 po zakonu sej države 2985  
 ne ima tada bit ubijena:  
 nije veće dužna od glave,  
 netom bude obrađena.

## KRAJ:

Prida mnom je dužna glavom,  
 kad nečasna tvori dila, 2990  
 kad svevoļom jes nepravom  
 svoju svjetlos pocrnila;  
 još da je prava, tko će moći  
 Janku odoljet hrabrenomu,  
 tko li nemu vrha doći 2995  
 u pogubnom bijeću tomu?  
 Sva bosanska kraljevina  
 ne ima sabļe boļe od nega,  
 ni sva ugrska pokrajina  
 zatočnika vrjednijega. 3000  
 Nu za zakon ispuniti  
 od kraljestva bosanskoga,  
 s rasrǵbom ću mojom ckniti  
 do mjeseca svrhe ovoga. 3005  
 U toliko vi pođite,  
 i po našoj svi državi  
 svijem vitezim navijestiti,  
 kijeh visoko pleme slavi,  
 da tko bude doć braniti  
 suproč Janku kćercu moju, 3010  
 i bude ga predobiti  
 u viteškom temu boju,

obrañenu djevojčicu,  
naći ako se bude prava  
daću ñemu vjerenicu 3015  
i vlas ovijeh svijeh država.

Ali ako kriva bude,  
omastiću ja najprvi  
pun rasrgbe prike i hude  
moju ruku u ñe krvi; 3020

kraļ dostojan oni nije,  
i svak ima hulit ñega,  
ki svu koris ļubi prije,  
nego koris puka svoga.

Ah, nesrećni roditelju, 3025  
ah, ma kćerce draga i mila,  
u komu sam ja dreselju  
s ne nadana segaj dila!

Viku ma svijes ne prosudi, 3030  
da ću ovake steć sramote  
od posluha tvoga i ćudi,  
od anđeoske tve dobrote.

## PRIKAZANJE DESETO.

## JERINA I DVA KRVNIKA.

## JERINA :

Da tako je zli Hrvoje,  
himben, opak, i nemio,  
vami, vajmeh, naredio, 3035  
da skratite danke moje?

i za to me zavodite  
sred pustoši ove odi,  
da me tužnu umorite,  
gdje se svjedok ne nahodi? 3040

## KRVNIK :

Tako; za to ti se sada  
odi spravi veće umriti,

ni se ufa, ni se nada,  
da ćemo ti mi prostiti.

JERINA :

Ova li se plata i dika 3045  
mojoj vernoj službi dava  
od prokleta, od neprava,  
od krvnoga izdavnika?

Ja sam nemu na dar dala  
zatravljenu mladost moju, 3050  
i ljubjenu mu gospoju  
prem nevjerno za n' izdala;

i što mu sam verna bila,  
da smrt primim strahovitu?  
Da je čas proklet, kad na svitu 3055  
majka me je porodila!

O paklenom u čemeru  
zadojeni nevjerniče,  
koja tebe stvar potiče,  
da me ubiješ, jaoh, na vjeru? 3060

Ľudska majka tebe nije,  
zla nakazni, porodila,  
nego tigre zvijer nemila  
ali otrovne Ľute zmije.

Ovo li je vjera, koju 3065  
poda meni tva desnica,  
da ću biti vjerenica  
i svedč imat Ľubav tvoju?

Ovo li je čas i slava,  
ku mi hotje obećati, 3070  
da s tobome banovati  
hrvatskijeh ću vrh država?

Ľasno tebi privariti  
djevojčicu mladu staše,  
koj razumjet dat mogaše, 3075  
žarko sunce da ne sviti.

8041—8044. drugi: Tako; za to ti se spravi  
brzo ovdje sad umriti;  
ni se ufa, u naravi  
da ćemo te mi pustiti.

Uči, uči sad slušati  
 izdavnike zle, Jerina,  
 i s promjenom od hašina  
 tvu gospoju izdavati. 3080

Izdajstvo se prima i čuje,  
 ali ne oni, tko izdava;  
 i sam sebi smrt podava,  
 po izdajstvu tko djeluje.

Prosti, prosti, ma gospoje, 3085  
 prosti, diklo mila i lijepa,  
 navela me ljubav slijepa,  
 da podkradem ruho tvoje.

Da sam te izdat tijekom scijenila,  
 ko mišlaš zlotvor kleti, 3090  
 voljela bih prije umrijeti,  
 neg bih tu stvar učinila.

Od razuma sada tvoga  
 poznam ures ponositi,  
 čijem se ne htje ti vjeriti 3095  
 za izdavnika paklenoga.

On privari mene i tebe,  
 nu može biti segaj dana  
 doć će pomoć i obrana 3100  
 u priteške tve potrebe;

a ja umirem, i nitkore  
 nije, da me, jaoh, pomože;  
 i mož' trpjet, višni bože,  
 nemilosne tač zlotvore? 3105

Ti trjeskove tvoje s gara  
 vrh silnika doli upravi,  
 ki pod slikom od ljubavi  
 ovako me tužnu hara.

Ti, desnice božanstvena,  
 učin'; s pravde tve moguće 3110  
 da negova traga i kuće  
 ne ostane uspomena.

Da to veće, vajmeh, dili  
 umrijet imam tužna i mlada,

i nije da me mrtvu sada 3115  
tko proplače, tko procvili?  
i ovdje se sad proliti  
nemilosno krv će moja;  
je li, je li milos koja,  
da ne budem tužna umri? 3120

## KRVNIK :

Trijeba je umrijet, nije milosti;  
tako gospodar zapovijeda,  
veće na nas ne pogleda,  
život ti se tvoj ne prosti.

## JERINA :

Kad mi je umrijet, vajmeh, sila, 3125  
umri, plačna nesrećnice,  
u privari tve kraljice  
platu si ovu dostojila.

Smrt ne žalim, vajmeh, moju,  
koja umirem s me krivine; 3130  
žalim koja s mene gine:  
privarenu mu gospoju.

Ranite me, već ranite,  
evo vami vrata moga,  
nečasnika himbenoga 3135  
priku voļu ispuniti.

S bogom, zrače drag sunčani,  
s bogom rodna zemļo izbrana,  
s bogom i ti, jaoh, izdana  
ma kraljice lijepa ostani. 3140

3113—3116. *drugi*: Što govorim, vajmeh, da li  
umrijet imam tužna mlada,  
i nije da me mrtvu sada  
tko proplače, ko požali?

3124. tvoj ne prosti] *drugi*: ne oprost. 3125. mi je umrijet] *drugi*: umrijet.  
3134. evo vami] *drugi*: evo, evo vam.

## PRIKAZAŃE JEDANESTO.

ISTI I MIHAJLO SVILOJEVIĆ.

MIHAJLO :

Koja dikla ovo cvili?  
ke zlotvore šnom vidimo?  
Skoč'mo, druži moji mili,  
svež'mo, udrimo, izranimo.

KRVNIK :

Bjež'mo, družo moj izbrani, 3145  
utecimo priku silu,  
skup viteza gre da brani  
suproč nami tužnu vilu.

MIHAJLO :

Ah, prokleti zli krvnici 3150  
iz paklene tmaste noći,  
ovako li djevojčici  
hotijahote vrha doći?

Da vas brzi bijeg ne ote,  
za vaš hudi grijeh nemili 3155  
vaše biste sad živote  
pod mom sablom ostavili.

Tko ponuka vas ubiti  
prigizdavu lijepu vilu,  
paklena se srda riti 3160  
u ljudskomu može tilu.

A ti, lijepa djevojčice,  
koju otesmo iz njih ruke,  
tvoje razvedri plačno lice,  
smiri gorke tvoje muke.

Evo tvoga dobra cijeca, 3165  
blagodarna čes vesela  
Mihajla je Svilojevića  
tebi u pomoć sad dovela.

3150. tmaste] *drugi*: tamne. 3160. [ludskomu] *drugi*: [uckomu. 3163. *drugi*:  
već razvedri tvoje lice. 3165. tvoga dobra] *drugi*: dobra tvoga.

Strah ustavi tvoj žalosni,  
i molim te htjej mi rijeti, 3170  
za što ljudi nemilosni  
htijahu život tebi uzeti?

## JERINA :

Glasoviti gospodaru,  
nemilos ćeš goru sada  
i opačiju čut privaru, 3175  
neg se mogla čut ikada.

Mnim, nijesu se vijek vidjela  
u najgoroj strani od svita  
nemilosna toli dila,  
čeljad toli himbenita. 3180

U svako je doba i vrijeme  
bilo izgleda, da su ljudi  
neprijateljim zlim svojijeme  
kazali se vrlj i hudi;

nu na poraz zli dovesti 3185  
dobročinca bitja svoga,  
djelo je puno zle nesvijesti  
i nemilos teška i mnoga.

I da poznaš bitje moje:  
ja sam plačna nesrećnica 3190  
lijepe kćerice kraja Ostoje  
bila verna dvorkinica;

nu na svrsi s prika djela  
od Hrvoje kleta bana  
dvor sam kraju hudo smela, 3195  
i ja vele huđe izdana.

Ali od ovud čeljad hode,  
sakrit mi se od njih trijebi;  
hod'mo, putem moje zgođe  
potanko ću skazat tebi. 3200

3170. htjej] *drugi*: ktjej. 3172. htijahu] *drugi*: ktijahu. 3180. himbenita]  
*drugi*: vukovita ili vuhovita. 3184. vrlj] *drugi*: priki. 3193. svrsi] *drugi*:  
svrhu. 3195. hudo] *drugi*: ĩuto.



## KOR :

Hod'te slavni svi bojnici,  
dike od boja glasovite,  
hod'te izbrani zatočnici,  
vječnu slavu ki žudite.

Tko god za čas nosi oklopje, 3205

tko god bojna koña jaše,  
tko god vlada vito kopje,  
mač viteški tko god paše,

hod' u našu zemlju, hodi,  
i s kriposti ruke svoje 3210  
prike od smrti oslobodi  
lijepu kćercu kraļa Ostoje.

Hod', čestiti Svilojeviću,  
hodi, Janko vojevoda,  
hod', Sekulo sestričiću, 3215

hod'te, ugrska sva gospoda ;

hod', despote slavni kneže,  
hod' Batore plemeniti,  
hodi, Đurđu Skenderbeže,  
pripijevani po svem sviti. 3220

Ako ste igda za čas pravu  
na viteški boj skočili,

ako ste igda rusu glavu  
na smrt bojnu podložili,  
hod'te našu svi kraljicu 3225

od prikorna glasa obranit,

hod'te lijepu djevojčicu  
od pogube smrtne shranit,  
neumrli se vijenac vije

vam u lijepoj ne obrani, 3230  
er diklice ljepše nije  
igdi sijeva zrak sunčani.

Djevojku će steć brañenu,

i bosanski kraļ ostati,  
i neizmjernu dobit cijenu, 3235  
tko je bude sačuvati.

Hodite i vi, lijepe od Bosne  
vitezovi slavni u boju,  
kraljice vas čas kripodne  
na obranu zove svoju. 3240

Što će ugrska rijet krajina  
i vitezi ne mogući,  
od kojijeh se čas istina  
ište i slijedi vojujući,

kada čuju, da junaka  
u bosanskoj nije državi,  
da od prikorna djela opaka  
svoga kralja kćer izbavi? 3245

Ja ne mogu scijenit viku,  
znajuć rajsku ne dobrotu, 3250  
da ona toli grubu i priku  
učinila jes sramotu.

Je da pravdu bog sablude,  
ki je sudac svijem naredan,  
je da odkrit brzo bude, 3255  
tko jes kriv, tko li jes pravedan!

Desnica je božje moći  
svijem potrebnijem blaga i mila,  
i nije viku bez pomoći  
pravu čeljad ostavila. 3260

## ČINĀENJE PETO.

### PRIKAZAŃE PRVO.

JERINA I MIHAJLO SVILOJEVIĆ.

JERINA :

Čuo si, svijetli gospodine,  
s razgovora duga moga,  
hude varke, zle načine  
kleta bana hrvatskoga;  
koju platu, lubeć nega, 3265  
što se može jače i veće,

8265. [lubeć] drugi: služeć.

- ja doradih s djela tega,  
u ke upadoh trude i smeće.
- U pameti zloj sumneći,  
da negova zlobna djela, 3270  
me gospođe smrt žaleći,  
ne bih kraļu povidjela,  
hotijaše me zlotvor kleti  
prikom smrti poraziti,  
dajući mi razumjeti, 3275  
moj vjerenik da će biti.
- U tvrđu me poslat reče,  
od pogube da me izbavi,  
a tamo me on najpreče  
na pogubnu smrt odpravi. 3280
- Proplako bi stanac kami,  
gdi žalosna, privarena,  
zlijeh krvnika zlijem rukami  
imah biti pogubjena.
- Jošte treptim, jošte predam, 3285  
čini mi se, da nemili  
prid očima još mač gledam,  
ki me umrijeti tužnu sili.
- Za to sudi s mojijeh zĝoda,  
je li pravo, da ikada 3290  
srce ikomu na dar poda  
djevojčica lijepa i mlada;  
i ljubeci toli verno,  
možemo li mi ufati,  
na ljubjene neizmjerne 3295  
da se ljubav nami odvrti?

## MIHAJLO :

- Hudo srce i kameno  
ne može nego svedĝ varati,  
i nevjerno i himbeno  
procĝ zakonu djelovati, 3300

3278. pogube] *drugi*: poguba. 3280. odpravi] *drugi*: opravi. 3288. zlijem]  
*drugi*: u. 3297. kameno] *drugi*: vuhнено. 3298. ne može] *drugi*: ne umije.

a gospodske tko je čudi,  
i čas ište s vrijednijem dili,  
sveđ svakomu dobro žudi,  
a najliše lijepoj vili.

Tim ja svlačim s sebe oklopje, 3305

i, s kijeh steći čas nastojim,  
mećem bojni mač i kopje,  
ni se više vitez brojim,

ako moja bojna sila  
ukazati svijem ne bude, 3310

ko se od mene lijepijeh vila  
čas i život čuva i blude.

S vrijednijem Jankom ne ću boja,  
ki privaren, bit prav scijeni;

zlobnoga ću ja Hrvoja 3315

na boj pozvat ne smiljeni,

i ratit se pristat ne ću  
s izdavnikom zlijem, prokletim,

dokle gorku tvoju smeću  
i kraljice ne osvetim. 3320

Od viteške moje desnice

brañene su vazda bile

ucvijene djevojčice

i gizdave lijepe vile.

Hrabrena je od junaka, 3325

rad njihove dike i slave,

pedepsati djela opaka

i ohole plesat glave.

Za to u gosta ovdi moga

postati ćeš ti, dokoli 3330

nevjernika himbenoga

ja pedepšem grijeh oholi;

za tebe ću pak moliti

kraja Ostoju, da ti prosti:

do malo ćeš mirna biti, 3335

ne moj stati u žalosti.

3305. s sebe] *drugi*: s mene. 3306. kijeh] *drugi*: kijem. 3316. pozvat] *drugi*:  
dozvat. 3330. postati ćeš] *drugi*: postojaćeš.

JERINA :

Ti za mene, blag viteže,  
 vele učini segaj dana ;  
 dobrota me tvoja veže,  
 da sam vazda ňoj držana. 3340

S dobrom česti ti se odili.  
 Je da bojne tvoje trude  
 od nebesa kraļ primili  
 uzvisiti skoro bude,  
 je da i moju gorku smeću 3345  
 on uzbude samiriti ;  
 i veće te držat ne ću,  
 u gostov ću stan otiti.

## PRIKAZANJE DRUGO.

ISTI I GLASNIK.

MIHAJLO :

A sad, družbo izabrana,  
 svak veseo sa mnom hodi, 3350  
 da kraļeva kćerca znana  
 zle se od smrti oslobodi.

Jedan od vas za rad scijene,  
 ki je hoda najbržega,  
 pođi objavi prije mene 3355  
 od došastja glas mojega.

BOJNIK :

Od onuda sad najpreče  
 jedan mladić put nas hodi,  
 molimo ga, da nam reče,  
 što se u ovoj čini zgodi. 3360

MIHAJLO :

Dobra sreća s tobom budi,  
 o gizdavi mladče mili,

3338. učini] *drugi*: čini. 3345. gorku] *drugi*: priku. 3349. *drugi*: a sad  
 moja družbo izbrana. 3358. hodi] *drugi*: grede. 3360. *drugi*: što se od ove  
 čini zgođe. 3362. mladče] *drugi*: mlače.

sve što srce tvoje žudi  
 da ti višni s gara udili!  
 molimo te, htjej nam riti, 3365  
 što se od vašijeh čini zgodna?  
 je li došo ko braniti  
 čas krajeva svijetla roda?

## GLASNIK:

Čas krajeve kćere brani  
 za isto poslan mnim od boga 3370  
 jedan vitez ne poznani,  
 stasa i čina junačkoga.

Crne od svile odjeću ima  
 na oklopu svom gvozdenu,  
 s bilezima zelenima 3375  
 i žutijema navezenu.

Istu sliku štit mu nosi,  
 na kom kratko sej pisaše  
 u zlatna se slova iznosi:  
 veća je boles nego ufaše. 3380

S tom odjećom ne poznanom  
 na širokoj na ravnini  
 prid krajevskijem svijetlijem stanom  
 s Jankom silnijem on boj čini.

S moći, hvala svijeh dostojnom, 3385  
 teškijem kopjem junačkime  
 na viteškom košu bojnem  
 on se rvati poče šnime

Pun hrabrene snage i gniva  
 brzijem tijekom iz daleče 3390  
 jedan drugom suprotiva  
 ko muña se hro zateče;

i tolika bi njih sila,  
 da gvozdenijeh posred štita  
 ostaše im u sto dila 3395  
 iskršena kopja vita,

a koñi se njih oholi  
 s tom vrlinom udariše,  
 da od udarca silna toli  
 na tle se oba oboriše. 3400

Hrli ustaše tad na noge  
zatočnici ponositi,  
i rasrgbe puni mnoge  
počeše se pješke biti.

Oba slični trijesku ognenom 3405  
ali vihru od planine  
hrabrenostim ne izrečenom  
među sobom još boj čine.

Trjeskovite vidiš mače,  
gdi netom se silno sretu, 3410  
iz njih ognen plam iskače,  
gdi poraznu nose štetu.

Od lupanja tolikoga  
cijela oklopja na njih nije,  
strah me da rat boja ovoga 3415  
s oba smrti ne dospije.

Uzaznat se još ne može,  
koga je krepos jača i veća ;  
je da pravdu bog pomože  
i šnom bude dobra sreća. 3420

#### MHAJLO :

Grieh je, da se bez krivine  
oni biju i krvave ;  
druge imam ja načine,  
čas braniti vil gizdave.

Hod'mo, hod'mo, družbo moja, 3425  
ja ne mogu s mirom stati,  
dokli huda zla Hrvoja  
ne uzbudem pedepsati.

#### PRIKAZANE TREĆE.

##### JERINA SAJMA :

Ah, blažene svud po sviti  
izabrane djeve čiste, 3430  
s pravijem srcem ke služiti  
kraja od nebi odlučiste.

3404. pješke] drugi: pješe. 3409. trjeskovite] drugi: treskovite. 3415. rat]  
drugi: rad.

Ko djevica vi ste rusa  
u zaklopnom perivoju,  
iz dračnoga koja busa  
nebu kaže lijepos svoju. 3435

S dobrijem djelim vi slovite,  
neumrloga pune uresa,  
kako zvijezde ponosite  
posred poľa od nebesa. 3440

Vi daleče tmasta svijeta  
pravi pokoj uživajte,  
huda misao ni vas smeta,  
teškijeh zгода ni poznate.

Zlobna djela i neprava  
doć na pamet vam ne mogu,  
er je vaša misao prava,  
samo ugodne biti bogu. 3445

Za sve u bitju bit vašemu  
brane meni me krivine,  
skrušena je svijes višnemu  
mila i draga nad sve ine. 3450

Ah, na što se bjeh dovela,  
zla primajuć nevjernika ;  
ko dvor kraľev bjeh zamela  
kroz nesvijesna djela prika ! 3455

Da najveće kraľ mi prosti  
i negova kćerca mila,  
biću vazda u žalosti,  
za što sam ih uvrijedila. 3460

Uputi se nesrećnice  
hrljem tijekom, već uputi,  
među snižne pokornice,  
da tu plačeš tvoj grijeh ļuti. 3465

Poznala si, ah, od veće  
s pogibijom tvoje glave,

3433. vi ste] *drugi*: raste, *jedan*: ko ružica vi ste ruža. 3434. zaklopnom].  
*drugi*: rasklopnom *ili* raakopnom *ili* raskošnom *ili* rajskomu. 3443. i 47  
misao] *drugi*: miso. 3444. ni] *drugi*: ne. 3463. snižne] *drugi*: slične *ili* sli-  
jepe. 3466. pogibijom] *drugi*: pogibļome *ili* pogibilom.



kakve trpi tuge i smeće,  
tko svjetovne slijedi slave.

Na daleče tašti svite,  
na daleče pod'te od mene, 3470  
na zli poraz ke vodite  
plahe misli nepoštene.

Pod'te izbrane tja razblude,  
pokrivene cvijetjem zmiije,  
pod'te tašte tja požude, 3475  
s vam podpuna dobra nije.

Vele se je bole uzdati  
u vladaoca nebeskoga,  
nego ludo vjerovati  
poglavicam svijeta ovoga. 3480

#### PRIKAZAÑE ČETVETO.

MIHAJLO SVILOJEVIĆ, KRALJ S DVORANIM, HRVOJE,  
BOJNICI, JANKO I MATIJAŠ NE POZNAN.

MIHAJLO :

Vedri kralju, iz lijepoga  
Dubrovnika gredem odi,  
od Sigismunda velikoga,  
ki se razbijen tu nahodi.

Na uzdanu mene k tebi 3485  
poklisarom on poslo je,  
er mu je pomoć tvoja trijebi  
u potrebe teške svoje.

Česarovu voļu odkriti  
potanko ću tvojoj vlasti; 3490  
sad obrana hoću biti  
uvrijeđene tvoje časti.

Mihajla ti Svilojevića  
u potrebe tve najveće 3495  
dovela je blaga sreća,  
da samiri tvoje smeće;  
za to tvoja moć velika,  
za ispunit me požude,

učin' da ovijeh zatočnika  
bijeće naprijed proč ne bude. 3500

Tko mu drago u ovom boju  
od njih pade i pogine,  
izgubiće glavu svoju  
bez nikakve sve krivine.

Janko scijeni, da boj čini, 3505  
pravdu i razlog braneć odi,  
nu se hita proč istini  
i varan se zlo nahodi:

ista varka, isto djelo, 3510  
ke negova brata draga  
na prijeku je smrt dovelo,  
nega na ovi rat podlaga.

Ne znajući drugi dobro, 3515  
istinu li, laž li brani,  
ko vrijedan je vitez obro,  
da tvoje kćerice život shrani;

na pogubu od života 3520  
dobrota ga svoja uputi,  
ne trpeći, da ljepota  
rajaka bude poginuti.

Ja, kako čas prosi prava, 3525  
pravdi nosim sahrañeñe,  
a tko vara, i tko izdava,  
hoću šñime smrtno bijeće.

Vlas naredi prvo tvoja, 3525  
vitezi ovi da ne slijede  
nerazložna segaj boja,  
pak ćeš čuti me besjede.

## KRAL :

Plemeniti poklisaru 3530  
i viteže svud hvañeni,  
ja sam držan tvom česaru,  
koji posla tebe k meni:  
sve što je jaka moja kruna  
na službu će ñemu biti,

3500. proč] drugi: doć. 3512. drugi: na ovi nega rat podlaga. 3531. držan]  
drugi: dužan.

- er je moja čas podpuna, 3535  
 šnime oružje sjediniti ;  
 jošte ako prije toga  
 moje lute smiriš smeće,  
 podignuta bitja moga  
 to će časti bit najveće. 3540  
 Kad poklisar hoće znani,  
 da se veće ne ratite,  
 o vitezi izabrani,  
 priki vaš boj ustavite.  
 Molim te, rec' mi sad, 3545  
 viteže čestiti,  
 kako ćeš moj zli jad  
 i smeće smiriti ?

## MIHAJLO :

- Jedina je kćerca tvoja 3550  
 vrijedna i časna u sva djela ;  
 himbenoga nu Hrvoja  
 izdavna je varka smela.  
 On videći, da ona nemu  
 vjerenica ne će biti,  
 neg vitezu da je bolemu 3555  
 dala ljubav svu na sviti,  
 dvorkiñicu tvu Jerinu,  
 s kom se skrovno jes ljubio,  
 noćno svijetlu ne halinu  
 podkrasti je naućio, 3560  
 da ga nome odjevena  
 bude u stanu dočekati,  
 u kom tvoja kći ljubjena  
 opći često počivati.  
 Tužna vila cijeneć vrijeme 3565  
 nemu biti draga i mila,  
 u najgluše noći vrijeme  
 s tom ga odjećom jes primila.  
 Matijašu to vrijednomu  
 sve koliko on ukaza, 3570  
 da po djelu bude tomu  
 od Danice šnim omraza.

Bojni mladac s prike zgrade,  
mneći tvu kćer šnim gledati,  
u pogubne skoči vode, 3575  
i sam sebi život skрати.

Ovo djelo, ke tužnoga  
Matijaša smrtno shara,  
i njegova ljubjenoga,  
ki to vidje, brata vara. 3580

Zlom Hrvoju ne bi dosti  
smesti kćercu tvu jedinu,  
neg s izdavnom nemilosti  
posla zaklat i Jerinu.

Privarenu ja sam vilu 3585  
od zlijeh ljudi slobodio,  
ke šnom bješe uputio,  
da joj dadu smrt nemilu.

Ona je meni spovidjela,  
po načinu putom hode, 3590  
sve kolike ove zgrade  
i njegova zlobna djela.

S dopuštenem tve vedrine  
na mjestu ću ovdj ovemu  
ukazati mačem nemu, 3595  
da su riječi moje istine,

i da nosi nedostojno,  
izdo bivši kraja svoga,  
od viteza ime bojno  
i od poroda gospodskoga. 3600

## HRVOJE :

Ne govori po načinu,  
i djeluje s malom dikom,  
tko mi dava tu krivinu,  
tko me zove izdavnikom.

To su očite laži tvoje, 3605  
ni me je ukazat strah u boju,  
kako umije ban Hrvoje  
čas s oružjem branit svoju.

3600. gospodakoga] *drugi*: gospockoga. 3604. tko] *drugi*: ki. 3605. laži]  
*drugi*: laže. 3606. ni me je] *rukopisi*: ni me.

MIHAJLO :

Hodi, izdavni nevjerniče,  
 hod', krvniče tamni i kleti, 3610  
 krivina te tva potiče  
 ispod moga mača umrijeti.

(Ovdi se biju, i Hrvoje smrtno pade zemlji nica).

Ma desnica vrha ovako  
 izdavnicim svijem dohodi;  
 djelovanje tve opako, 3615  
 prije neg umreš, spovjeđ odi.

HRVOJE :

Kriv sam, kriv sam, sve je istina,  
 glasoviti o viteže,  
 što ti rekla jes Jerina;  
 prosti kralju, duh pobježe. 3620

BOJNIK :

Hudi zlotvor izdaho je.  
 Što ćeš, svijetli kralju, od nega?

KRALJ :

Ukopati pones'te ga  
 među stare djede svoje. 3625

Nijesam mrtvim ja nemio,  
 ne ću veće druge osvete,  
 za sve da je uvrijedio  
 teško mene i moje dijete.

O viteže plemeniti,  
 ki porazi zla Hrvoja, 3630  
 držan ću ti vazda biti  
 i ja i draga kćerca moja.

Veće me si uzvisio,  
 što me kuće čas osveti,  
 neg da me si učinio 3635  
 gospodarom svemu svijeti.

zemlji jedan: zemni. 3614. izdavnicim] drugi: izdavnikom. 3625. mrtvim]  
 drugi: s mrtvim. 3631. ću ti] drugi: ti ću. 3636. svemu] drugi: svega.

Sred ugrake lijepe strane  
vitezi se sveđ rađaju,  
ki s oružjem pravdu brane  
i nesrećne pomagaju. 3640

Moje u vlasti pita što ćeš  
cijec hrabrenstva vrijedna tvoga,  
ne kratim se, tebi, ako ćeš,  
po krajestva podat moga.

## MIHAJLO :

Dosta je meni čas i dika,  
glasoviti kraļu izbrani,  
što pedepsah izdavnika ;  
tve krajestvo kćeri hrani. 2645

## KRALJ :

Odkrij se i ti ovdi meni,  
ne poznani o viteže,  
dika i ures tvoj hrabreni  
srce u vijek me ni veže. 3650

Čas i život kćerce moje  
i pokoja bitje moga  
od desnice poznam tvoje,  
ti bi moj štiti dana ovoga. 3655

Bojni zaklop digni s čela,  
opovjeđ se, ne ckni veće,  
neka poznam, čija djela  
jeu od moje uzrok sreće. 3660

Takoga je ko i ti čina  
i Matijaš vrijedni bio,  
kojega sam kako sina  
sa svijem srcem ja ljubio.

Ah, da udes ne smijeni 3665  
i zlobnoga čud Hrvoja  
ne ugrabi mi nega meni,  
ka bi bila sreća moja!

MATIJAŠ :

Ne smeta se, kralju znani,  
 evo tvoga Matijaša, 3670  
 koga višnji s gar sahrani,  
 da je podpuna rados vaša.

KRAJ :

Ti li si, sinko moj,  
 Matijašu mili?  
 a mi smo poraz tvoj 3675  
 žestoko cvilili.

Čestit se ja zvati  
 sad mogu na sviti;  
 teške nam ne krati  
 tve zgode otkriti. 3680

MATIJAŠ :

Istina je, kralju, bila,  
 da ja u plahe skoćih vode,  
 cijec vidjena noćas dila,  
 cijec nenadne teške zgode;  
 nu kako se bjeh vidio 3685  
 veće blizu za umrijeti,  
 kraj od neba blag i mio  
 vid mi otvori od pameti.

Rekoh u sebi: za što gubim  
 tamnom svrhom ime bojno, 3690  
 ter moj život ne izgubim,  
 ko vitez u jes dostojno?

Nu ako me privarila  
 noćna tmina i Hrvoje,

3671. s gar] drugi: blag. Poslije stiha 3676 jedan rukopis ima:

o moji dvornici,  
 najbrže jedan od vas  
 pod' uzmi Danici  
 čestiti ovi glas,  
 da se ureši sve što more  
 odjećami najljepšimi,  
 i u kraljevske neka dvore  
 slobodnike svoje primi.

3689. gubim] drugi: grubim.

- nu ako ma vil nije bila, 3695  
ku vidješe oči moje,  
s nerazložnom ovom smrti  
svud ću zo glas ostaviti,  
čas i dušu mu satrti,  
i mu dragu pogubiti. 3700
- U toj misli snažnom rukom  
odbijajuć silne vale  
u čas jedan s malom mukom  
na mekahne dođoh žale,  
i s mokrome svom odjećom, 3705  
s plahe rijeke trudan dosta,  
potajno se s blagom srećom  
stanih u stan blaga gosta.
- Tu čujući, ko Danica  
moga od brata raardjena 3710  
ko nečasna hotimica  
prid tobom je obadjena,  
i da za to tva vedrina  
ište sličnu noj obranu, 3715  
kako je zakon od starina,  
da sačuva diklu izbranu,  
užegoh se vas pun gniva  
s tvoje dikle uvrijedjene  
momu bratu suprotiva, 3720  
za sve učini toj za mene.
- U oklopju crnu ovomu  
dođoh ovdi bez krzmaña,  
ke podobno stasu momu  
sred gostova nađoh stana,  
neka od iste kuće bude 3725  
tvoja kćerca sahrañena,  
od ke s česti prike i hude  
bi tač gorko uvrijedjena.
- Ako je kriva, rijeh, ma vila,  
znaće po mom djelovañu, 3730  
da je jednoga uvrijedila,  
ki svedž život dava za ñu,



i rukom će svom tegnuti,  
radi obrane da se svoje  
s mjesta htio nije krenuti 3735  
ne ljubjeni ban Hrvoje;

to li ona jes pravedna,  
i ne časti nije zabave,  
razložna je stvar i vrijedna,  
da ne štedim za nu glave. 3740

Ako brat me pridobije,  
malu će imat čas na sviti,  
svoga brata kad ubije,  
scijeneć nega osvetiti.

Žo mi je samo, kada moja 3745  
rusa glava na tle pade,  
da ljubjena ma gospoja  
ne će uteći smrtne jade.

Hvala bogu, koji učini,  
po drugomu putu i dilu 3750  
vrha doći zloj krivini,  
i pravednu shrani vilu.

## KRALJ:

Ti si, sinko moj izbrani,  
i za kćercu i za mene,  
i sad i sveđ u ovoj strani 3755  
podnio trude neizmjerne;

tim da od sada tva desnica  
bude za stvar svu truditi,  
tvoja će ona vjerenica,  
ti vjerenik ne drag biti. 3760

Moj ćeš bit zet, nu ko pravi  
moj se porod imaš zvati,  
i u mnogoj ovdj slavi  
nakon mene kralevati.

Sad pokoli puna hvala 3765  
hrvatska je zemlja i strana  
s Hrvojeve smrti ostala  
bez vlastita svoga bana,

svijetlijem banom hrvatskime  
ja te činim s mojom vlasti, 3770

dokli od kraja stečeš ime  
prema dostojno tvojoj časti.

A brata ti ljubjenoga,  
koga nijedna nije krivina,  
pored s tobom kako moga 3775  
dragoga ću ljubiti sina.

Tko je od smeće uzrok bio  
kroz himbene sve hitrine,  
svojom glavom jes platio 3780  
sve kolike svoje krivine.

## MATIJAŠ :

Vedri kralju i čestiti,  
koje ćemo hvale i dike  
veličanstvu tvom vratiti  
rad milosti tač velike?

Ah, blaženi nada svima 3785  
podneseni trudi moji,  
pokli ovaku platu ima,  
služit vrijednijeh tko nastoji.

Dokle živi uzbudemo 3790  
ja i moj brat na ovom svijeti,  
za vedrinu tvu ne ćemo  
vijeku život naš štedjeti.

## JANKO :

Prosti, vedri kralju slavni,  
ja sam spravan za čas tvoju,  
pokli pade ban izdavni, 3795  
krv gdi hoćeš prolit moju;

sto krati bih prije volio  
moju glavu izgubiti,  
neg usižen da sam bio  
tvoju milos uvrijediti. 3800

## KRALJ :

Ne ću o temu da je veće  
prida mnome uspomene,

3778. himbene] drugi: vuhnene. 3786. podneseni] drugi: podnositi. 3788.  
drugi: vrijednijeh služit tko nastoji.

neg za svrhu moje sreće  
da se spravi pir pun scijene.

Poklisaru vrijedni i znani, 3805  
pravi uzroče mom pokoju,  
s nam na gozbi odi ostani,  
dokli izvršim voļu tvoju.

Matijaša ću zeta moga 3810  
poslat s bratom hrabrenijeme,  
da ćesara služe tvoga  
s mnogijem zborom junačkijeme.

U toliko, dokli od mene 3815  
viteška se vojska spravi,  
vjeru kćerce me ljubjene  
i vesele ne proslavi.

## MIHAJLO :

Ja ću, kraļu, tvoj vedrini 3820  
s drage volje pogoditi;  
nu te molim da Jerini  
budeš svoj grijeh oprostiti.

Ne hote je ona izdala  
tebe i dragu kćercu tvoju,  
čijem od veće vjerovala  
himbenomu jes Hrvoju.

## BOJNIK :

S pokornicam sniženijem 3825  
Jerina se uklonila,  
gdi se srcem jes pravijem  
kraļu od nebi posvetila.

## KRALJ :

Ona je dio boļi obrala, 3830  
i srećna je nada svima,  
kad je srce bogu dala,  
ki skrušenu pamet prima.

Ja joj praštam sve plahosti  
i razbludnu ne krivinu,

neka većoj u radosti 3835  
 hvali božju veličinu.

A vi, dragi moji bojnici,  
 dobro moje ki žudite,  
 priprav'te se svi kolici,  
 da pir ovi počastite. 3840

## BOJNIK :

Sa svom snagom mi smo spravnii  
 ispuniti tvoju želju,  
 i svi se odi, kraju znani,  
 radujemo tvom veseļu.

Sveđ je bila želja naša, 3845  
 da nam višni poda s gara  
 hrabrenoga Matijaša  
 nakon tebe gospodara.

Krajevina slavne Bosne,  
 kako i druga svaka strana, 3850  
 vrijedne od ruke i kripodne  
 potrebu ima bit vladana.

Ko će tvoje, o Danice,  
 srce uzigrat u radosti,  
 ko ćeš vedro kazat lice, 3855  
 čuvši ove čestitosti!

Bog ne hotje, da tve smeće  
 budu stati mjesec dana ;  
 u dan prvi s blage sreće  
 dođe lijepa tebi obrana. 3860

## KOR :

Lud i pripros nad sve ine  
 s razlogom se ima zvati,  
 tko tvoreći zle krivine,  
 mni potajne njih držati.

Riječ je stara, da zaklela 3865  
 zemļa se je davno bogu,  
 da ničija na noj djela  
 dugo skrovna stat ne mogu.

Često hudi grijeh po sebi  
 proč griješniku zlom vapije, 3870  
 i po volji kraja od nebi  
 svemu svijetu nega odkrije.

Mnijaše tešku svu krivinu  
 ban Hrvoje ljudem skriti,  
 privarenu kad Jerinu 3875  
 nemilosno čini ubiti ;

ali pravda božanstvena,  
 kojoj slična nije suda,  
 ne da, da je pokrivena  
 huđom zlobom zloba huda. 3880

Ona srca pravednoga  
 bitje uzvisi i podiže,  
 a zlotvora nemiloga  
 u ne nadan način stiže.

Bježi kud hoć', zli grešniče, 3885  
 i sakrij se na kraj svita,  
 svud te iznađe, svud dotiče  
 božja ruka trjeskovita.

3873. mnijaše] drugi: mñaše. Gđjeki rukopis nema ovo što kor pjeva, u gđjekom nema posljednje strofe, a u dva opet ima još jedna :

riječ je stara vasda bila,  
 da strah same oči imaju,  
 još najteža da su dila,  
 ruke smione gdi vladaju.



